

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาคเรียนที่ ๑ เล่ม ๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

(ฉบับปรับปรุง)

สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

6102140L01F-000 05(000).indd 1 7/17/18 2:15 PM

ชุดเอกสารสื่อ ๖๐ พรรษา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
ลิขสิทธิ์ของ สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์
พิมพ์ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๒๒,๐๐๐ ชุด
จัดพิมพ์โดย องค์การค้าของ สกสค.

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 2 7/17/18 2:15 PM

คำนำ

ตามที่ สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้จัดทำชุดการเรียนรู้ สำหรับใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่ขาดครู มีครูไม่ครบชั้นหรืออยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร ซึ่งประกอบด้วย ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) และชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน) หลังจากที่มีการนำไปใช้ พบว่าสื่อดังกล่าวช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กได้เป็นอย่างดี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงเห็นควรมีการนำสื่อดังกล่าว มาใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กและโรงเรียนขยายโอกาสทุกโรง เพื่อช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับประถมศึกษาให้ดียิ่งขึ้น ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศใช้มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สพฐ. ๑๒๓๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๐

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้ปรับปรุงชุดการจัดการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) ให้สอดคล้องกับการประกาศใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด และเพื่อให้สะดวกต่อการนำไปใช้ จึงจัดแยกเป็นรายชั้นปี (ประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖) และเป็นรายภาคเรียน (ภาคเรียนที่ ๑ และภาคเรียนที่ ๒) ทั้ง ๕ กลุ่ม ประกอบด้วย

- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ภาคเรียนที่ ๑ , ๒
- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ภาคเรียนที่ ๑ , ๒
- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ภาคเรียนที่ ๑ , ๒
- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ภาคเรียนที่ ๑ , ๒
- ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) กลุ่มบูรณาการ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ภาคเรียนที่ ๑ , ๒

การนำชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ ครูผู้สอนต้องศึกษาเอกสาร คู่มือการใช้ชุดการจัดการเรียนรู้ และศึกษาคำชี้แจงในเอกสาร ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) ให้เข้าใจ เพราะจะทำให้ทราบถึงแนวคิดการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ การเตรียมตัวของครู สื่อการจัดการเรียนรู้ ลักษณะชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ สัญลักษณ์ที่ใช้ แนวทางการวัดและประเมินผลของแต่ละหน่วยการเรียนรู้

หวังว่าชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน) และชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน) ฉบับปรับปรุงนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอน อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับประถมศึกษาต่อไป

ขอขอบคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ ครู อาจารย์ และทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงและจัดทำเอกสารมา ณ โอกาส นี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 3 7/17/18 2:15 PM

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 4 7/17/18 2:15 PM

คำชี้แจง

๑. แนวคิดหลัก

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ใช้วิธีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย โดยนักเรียนเรียนรู้ทักษะภาษาจากครูผู้สอน ซึ่งอธิบายแนวคิดและองค์ความรู้ในช่วงต้นชั่วโมง จากนั้นจึงให้นักเรียนฝึกปฏิบัติแบบร่วมมือร่วมใจโดยการทำงานแบบจับคู่หรือเป็นกลุ่มย่อย รวมทั้งฝึกฝนทักษะเพิ่มเติมจากการทำกิจกรรมเดี่ยว

๒. การเตรียมตัวของครูในการจัดการเรียนรู้

ครูผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาหน่วยการเรียนรู้ล่วงหน้าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้และเตรียมใบงานใบกิจกรรมให้ครบถ้วน โดยศึกษาใบความรู้สำหรับครู แบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน สื่อประกอบการจัดกิจกรรม เฉลยกิจกรรม และลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรม

๓. สื่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ประกอบด้วย

๓.๑ ใบความรู้ สำหรับนักเรียนใช้ศึกษาด้วยตนเองใช้ค้นคว้าเพิ่มเติมในการทำกิจกรรม

๓.๒ ใบงาน – ใบกิจกรรม สำหรับกิจกรรมกลุ่มย่อย กิจกรรมจับคู่ และกิจกรรมเดี่ยว โดยใช้ สัญลักษณ์ ★ และสีแสดงระดับชั้นเรียน เช่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เล่มเอกสารเป็นสีฟ้า มี ★★★★★ จำนวน ๕ ดวง

๓.๓ เกมและแบบฝึกเสริม สำหรับใช้ฝึกทักษะเพิ่มเติม จากเกมและสื่อประกอบการเรียนรู้ที่สร้างความสนุกสนานเพลิดเพลิน เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข

๔. ลักษณะชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ (Learning Unit) โดยผ่านการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ นำผลการวิเคราะห์ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมาจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ที่มีแก่นเรื่อง (Theme) เดียวกัน เพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะการจัดการเรียนรู้ ซึ่งนักเรียนเรียนรู้แบบบูรณาการหลักภาษาไทยและวรรณกรรมผ่านการฝึกทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การคิดและการเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สำหรับภาคเรียนที่ ๑ ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ ๘ หน่วย ดังนี้

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 5 7/17/18 2:16 PM

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ฟัง พูด อ่าน เขียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ทำนองเสนาะไพเราะอาขยาน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ นิทานอ่านสนุก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ วรรณกรรมคำสอน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ สร้างสรรค์งานเขียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ งดงามสำนวน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อ่านจับใจความย่อตามคิด

นิทาน บทอ่าน วรรณกรรม บทอาขยาน บทร้อยกรองต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ของแต่ละหน่วย จะสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับหน่วยการเรียนรู้ ครูผู้สอนสามารถเลือกเรื่องที่จะนำมาให้นักเรียนเรียนรู้ หรืออ่านเพิ่มเติมได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิทาน บทกล่อมเด็ก บทร้อยกรองที่เป็นภาษาถิ่น หรือเรื่องเล่าท้องถิ่น จะทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจลึกซึ้งและประทับใจ เนื่องจากเป็นสิ่งที่นักเรียนรู้จักและพบเห็นในชีวิตประจำวัน

๕. แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กำหนดให้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ใน ๑ หน่วยการเรียนรู้จะประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ แผนละ ๒ ชั่วโมง องค์ประกอบของแผน ในส่วนของขอบเขตเนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้ เขียนรวมสำหรับใช้ในการสอน ๒ ชั่วโมง บางโรงเรียนอาจจัดตารางสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครั้งละ ๒ ชั่วโมง บางแห่งอาจจัดเป็นครั้งละ ๑ ชั่วโมง หรือ ๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที ครูผู้สอนจึงสามารถปรับแผนการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสมกับตารางสอนของโรงเรียนเพื่อให้เกิดความสะดวกในการสอน

สัญลักษณ์ที่ใช้

ในชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กำหนดสัญลักษณ์แสดงหน่วยการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ มีกรอบสัญลักษณ์จำนวนดาว ๕ ดวง วางในแถบสีฟ้าด้านซ้าย และมีตัวอักษร และตัวเลขกำกับอยู่ด้านขวา มีความหมาย ดังนี้

หมายถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาษาไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หมายถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาษาไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑
ใบงานที่ ๑

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 6 7/17/18 2:16 PM

๖. การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เน้นการประเมินตามสภาพจริง โดยในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ นักเรียนแต่ละชั้นจะต้องปฏิบัติกิจกรรมตามใบงาน ซึ่งกำหนดเกณฑ์การผ่านไว้ ๗๐ % กรณีนักเรียนมีผลการปฏิบัติตามใบงานไม่ผ่านการประเมิน ให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมซ่อมเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคลให้แล้วเสร็จในแต่ละแผนการเรียนรู้ เมื่อจัดการเรียนรู้ครบทุกแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว ให้ครูผู้สอนตรวจสอบผลการประเมินและบันทึกผลการประเมินรายหน่วย ซึ่งได้จัดทำแบบบันทึกไว้ให้สำหรับครูผู้สอนบันทึกผลเพื่อใช้เป็นหลักฐานการประเมินตัวชี้วัดตามมาตรฐานรายชั้นของนักเรียนแต่ละชั้น

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 7 7/17/18 2:16 PM

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 8 7/17/18 2:16 PM

สารบัญ

	หน้า
คำชี้แจง	
โครงสร้างของชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	๓
แนวทางการจัดหน่วยการเรียนรู้	๔
โครงสร้างรายวิชา	๕
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ฟัง พูด อ่าน เขียน	๒๑
มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	๒๓
ลำดับการนำเสนอสาระหลัก	๒๔
โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้	๒๕
ใบสรุปหน้าหน่วยการเรียนรู้	๒๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑	๒๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒	๕๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓	๖๙
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔	๗๕
เครื่องมือวัดและประเมินผล	๙๕
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ทำนองเสนาะไพเราะอาขยาน	๑๐๗
มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	๑๐๙
ลำดับการนำเสนอสาระหลัก	๑๑๐
โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้	๑๑๑
ใบสรุปหน้าหน่วยการเรียนรู้	๑๑๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑	๑๑๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒	๑๒๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓	๑๔๐
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔	๑๔๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕	๑๕๒
เครื่องมือวัดและประเมินผล	๑๖๓

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 9 7/17/18 2:16 PM

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ นิทานอ่านสนุก	๑๖๙
มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	๑๗๑
ลำดับการนำเสนอสาระหลัก	๑๗๒
โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้	๑๗๓
ใบสรุปหน้าหน่วยการเรียนรู้	๑๗๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑	๑๗๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒	๑๘๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓	๒๑๐
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔	๒๑๙
เครื่องมือวัดและประเมินผล	๒๓๓
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร	๒๔๕
มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	๒๔๗
ลำดับการนำเสนอสาระหลัก	๒๔๘
โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้	๒๔๙
ใบสรุปหน้าหน่วยการเรียนรู้	๒๕๐
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑	๒๕๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒	๒๖๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓	๒๗๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔	๒๙๐
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕	๒๙๙
เครื่องมือวัดและประเมินผล	๓๒๓

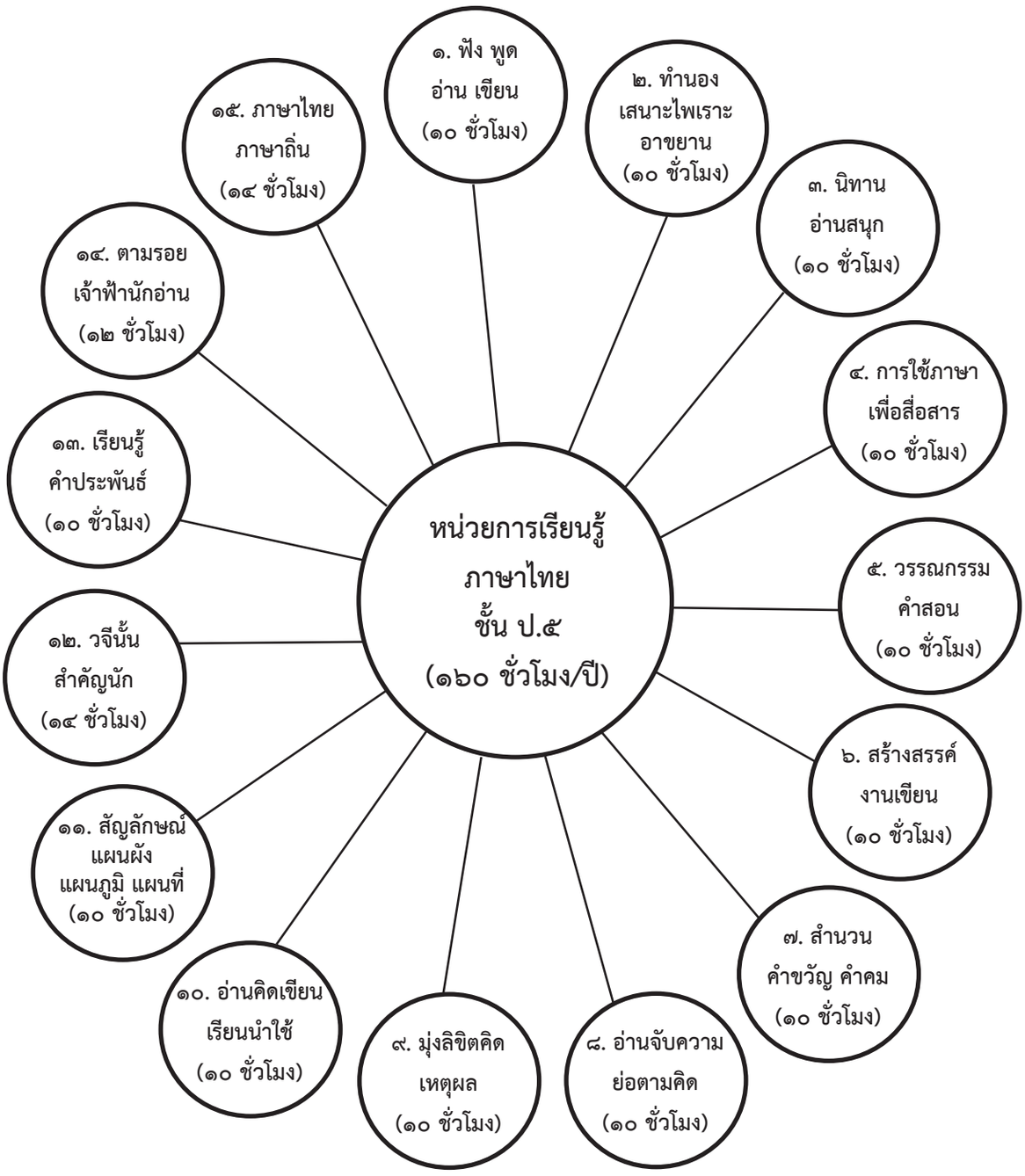
6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 10 7/17/18 2:16 PM

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 1 7/17/18 2:16 PM

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 2 7/17/18 2:16 PM

ผังโครงสร้างของชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 3 7/17/18 2:16 PM

แนวทางการจัดหน่วยการเรียนรู้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕			
ภาคเรียนที่ ๑		ภาคเรียนที่ ๒	
หน่วยการเรียนรู้	เวลาที่ใช้ (ช.ม.)	หน่วยการเรียนรู้	เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
๑. ฟัง พูด อ่าน เขียน	๑๐	๙. มุ่งลิขิต คิดเหตุผล	๑๐
๒. ทำนองเสนาะ ไพเราะอาขยาน	๑๐	๑๐. อ่าน คิด เขียน เรียนนำใช้	๑๐
๓. นิทานอ่านสนุก	๑๐	๑๑. สัญลักษณ์ แผนผัง แผนภูมิ แผนที่	๑๐
๔. การใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร	๑๐	๑๒. วจีนั้น สำคัญนัก	๑๔
๕. วรรณกรรมคำสอน	๑๐	๑๓. เรียนรู้คำประพันธ์	๑๐
๖. สร้างสรรค์งานเขียน	๑๐	๑๔. ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน	๑๒
๗. สำนวนคำขวัญคำคม	๑๐	๑๕. ภาษาไทยภาษาถิ่น	๑๔
๘. อ่านจับความย่อตามคิด	๑๐	รวม	๘๐
รวม	๘๐		
รวมทั้งสิ้น		๑๖๐ ชั่วโมง /ปี	

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 4 7/17/18 2:16 PM

โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕		เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๑. ฟัง พูด อ่าน เขียน	**ตัวชี้วัดต้องรู้** **ท๑.๑ ป.๕/๑** - อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง **ท๒.๑ ป.๕/๑** - คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด **ท๓.๑ ป.๕/๑** - พูดแสดงความรู้ ความคิดเห็นและความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู **ท๕.๑ ป.๕/๑** - สรุปเรื่องจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน **ท๕.๑ ป.๕/๒** - ระบุความรู้และข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง **ท๕.๑ ป.๕/๓** - อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม **ตัวชี้วัดควรรู้** **ท๓.๑ ป.๕/๕** - มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด	๑. การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองที่ประกอบด้วย - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ ๒. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด ๓. พูดแสดงความรู้ ความคิดเห็นและความรู้สึกจากการฟังเรื่องพิกุลทอง ๔. สรุปเรื่องจากอ่านวรรณกรรมเรื่องพิกุลทอง ๕. ระบุความรู้และข้อคิดจากการอ่านวรรณกรรมเรื่องพิกุลทองที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง ๖. มารยาทในการฟัง การดู และการพูด	**๑๐ ชั่วโมง**

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 5 7/17/18 2:16 PM

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕		เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๒. ทำนองเสนาะไพเราะอาขยาน	**ตัวชี้วัดต้องรู้** **ท๑.๑ ป.๕/๑** - อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง **ท๑.๑ ป.๕/๒** - อธิบายความหมายของคำประโยคและข้อความที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา **ท๒.๑ ป.๕/๑** - คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด **ท๔.๑ ป.๕/๑** - ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค **ท๕.๑ ป.๕/๑** - สรุปเรื่องจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน **ท๕.๑ ป.๕/๒** - ระบุความรู้และข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง **ท๕.๑ ป.๕/๓** - อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม **ท๕.๑ ป.๕/๔** - ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ **ตัวชี้วัดควรรู้** -	๑. การอ่านออกเสียงและการบอกความหมาย - คำที่มีตัวการันต์ ๒. ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค - คำนาม - คำสรรพนาม ๓. คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ๔. สรุปเรื่องจากสังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์ ๕. ข้อคิดจากการอ่านสังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์ ๖. อธิบายคุณค่าจากการอ่านสังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์ ๗. อาขยานจากเรื่อง สังข์ทอง ตอนกำเนิด พระสังข์ ๘. การอธิบายความหมายของบทอาขยาน	**๑๐ ชั่วโมง**

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 6 7/17/18 2:16 PM

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕		เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๓. นิทานอ่านสนุก	**ตัวชี้วัดต้องรู้** **ท๑.๑ ป.๕/๑** - อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง **ท๑.๑ ป.๕/๒** - อธิบายความหมายของคำ ประโยค และข้อความที่เป็นการบรรยาย และการพรรณนา **ท๓.๑ ป.๕/๔** - พูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษา ค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา **ท๔.๑ ป.๕/๒** - จำแนกส่วนประกอบของประโยค **ตัวชี้วัดควรรู้** **ท๒.๑ ป.๕/๓** - เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน	๑. นิทาน ๒. อักษรนำ ๓. อักษรย่อและเครื่องหมายวรรคตอน ๔. ประโยคส่วนประกอบของประโยค ๕. การเขียน การพูดรายงาน (การพูดลำดับเหตุการณ์) ๖. การนำแผนภาพความคิดไปพัฒนางานเขียน	**๑๐ ชั่วโมง**

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 7 7/17/18 2:16 PM

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕		เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๔. การใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร	**ตัวชี้วัดต้องรู้** **ท๑.๑ ป.๕/๑** - อ่านออกเสียงบท ร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง **ท๑.๑ ป.๕/๒** - อธิบายความหมายของคำประโยคและข้อความที่เป็นการบรรยายการพรรณนา **ท๒.๑ ป.๕/๑** - คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด **ท๒.๑ ป.๕/๕** - เขียนจดหมายถึงผู้ปกครองและญาติ **ท๒.๑ ป.๕/๗** - กรอกแบบรายการต่าง ๆ **ท๔.๑ ป.๕/๑** - ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค **ท๔.๑ ป.๕/๗** - ใช้สำนวนได้ถูกต้อง **ตัวชี้วัดควรรู้** **ท๒.๑ ป.๕/๘** - มีมารยาทในการเขียน	๑. การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของประโยคและข้อความที่เป็นการบรรยายและพรรณนา มีคำบุพบทและคำสันธานและคำสันธาน ๒. ข้อความที่มีการบรรยายและพรรณนา ๓. คัดและเขียนลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดในการเขียนจดหมาย ๔. รูปแบบการเขียนจดหมาย ถึง เพื่อน และบิดา มารดา ๕. รูปแบบการกรอกรายการ (ไปรษณีย์ ธนาคาร อำเภอ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง) ๖. วิเคราะห์คำ ข้อความที่เหมาะสมกับกาลเทศะในการเขียนจดหมายเขียนจดหมายถึงผู้ปกครองและญาติ ๗. คำ ประโยคและข้อความที่มีคำบุพบทและคำสันธาน ๘. มารยาทในการเขียน	**๑๐ ชั่วโมง**

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 8 7/17/18 2:16 PM

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕		เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๕. วรรณกรรมคำสอน	**ตัวชี้วัดต้องรู้** **ท๑.๑ ป.๕/๑** - อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและร้อยกรองได้ถูกต้อง **ท๑.๑ ป.๕/๕** - วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต **ท๔.๑ ป.๕/๑** - ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค **ท๔.๑ ป.๕/๒** - จำแนกส่วนประกอบของประโยค **ท๕.๑ ป.๕/๑** - สรุปเรื่องจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน **ตัวชี้วัดควรรู้** -	๑. คำอุทาน ๒. คำประสม คำซ้ำ คำซ้อน ๓. ชนิดของประโยค - ประโยคสามัญ - ส่วนประกอบของประโยค - ประโยค ๒ ส่วน - ประโยค ๓ ส่วน ๔. การอ่าน การเขียนประกาศ ๕. วรรณคดี “โคลงโลกนิติ”	**๑๐ ชั่วโมง**

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 9 7/17/18 2:16 PM

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕		เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๖. สร้างสรรค์งานเขียน	**ตัวชี้วัดต้องรู้** **ท๑.๑ ป.๕/๑** - อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง **ท๑.๑ ป.๕/๒** - อธิบายความหมายของคำ ประโยคและข้อความ ที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา **ท๒.๑ ป.๕/๗** - เขียนเรื่องตามจินตนาการ **ท๒.๑ ป.๕/๖** - เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นได้ตรงตามเจตนา **ท ๔.๑ ป.๕/๑** - ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค **ท๔.๑ ป.๕/๗** - ใช้สำนวนได้ถูกต้อง **ตัวชี้วัดควรรู้** **ท๒.๑ ป.๕/๓** - เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดไปพัฒนางานเขียน **ท๒.๑ ป.๕/๘** - มีมารยาทในการเขียน	๑. การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของ ประโยค และข้อความที่มีคำพ้อง (รูป, เสียง) ๒. สรุปความรู้ ความคิด จากวรรณกรรมเรื่อง สิงโตกับแพะ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ๓. การเขียนเรื่องตามจินตนาการ ๔. การเขียนแสดงความรู้สึก ๕. การเขียนแผนภาพ โครงเรื่อง สิงโตกับแพะ ๖. มารยาทในการเขียน	**๑๐ ชั่วโมง**

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 10 7/17/18 2:16 PM

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕		เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๗. สำนวน คำขวัญ คำคม	**ตัวชี้วัดต้องรู้** **ท๑.๑ ป.๕/๑** - อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง **ท๑.๑ ป.๕/๒** - อธิบายความหมายของคำ ประโยคและข้อความที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา **ท๒.๑ ป.๕/๑** - คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด **ท๒.๑ ป.๕/๒** - เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจนและเหมาะสม **ท๓.๑ ป.๕/๑** - พูดแสดงความรู้ความคิดเห็น และความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู **ท๓.๑ ป.๕/๓** - วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากเรื่องที่ฟังและดูอย่าง มีเหตุผล **ท๔.๑ ป.๕/๗** - ใช้สำนวนได้ถูกต้อง **ท๕.๑ ป.๕/๔** - ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรอง ที่มีคุณค่าตามความสนใจ **ตัวชี้วัดควรรู้** **ท๑.๑ ป.๕/๘** - มีมารยาทในการอ่าน **ท๒.๑ ป.๕/๘** - มีมารยาทในการเขียน **ท๓.๑ ป.๕/๕** - มีมารยาทในการฟัง การดูและการพูด	๑. อ่านออกเสียงบทร้อยกรองและบอก - คำคล้องจอง คำสัมผัส ๒. คำที่มีความหมายโดยนัย ๓. ความหมายของคำ ประโยคและข้อความที่เป็นการบรรยายและ การพรรณนา ๔. อ่าน เขียนและวิเคราะห์สำนวนที่เป็น คำพังเพย สุภาษิต ๕. เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจนและเหมาะสม - คำขวัญ - คำคม ๖. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด ๗. อาขยานเรื่อง ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ๘. มีมารยาทในการอ่าน ๙. มีมารยาทในการเขียน ๑๐. มีมารยาทใน การฟัง การดูและการพูด	**๑๐ ชั่วโมง**

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 11 7/17/18 2:16 PM

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕		เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๘. อ่านจับความย่อตามคิด	**ตัวชี้วัดต้องรู้** **ท๑.๑ ป.๕/๔** - แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน **ท๑.๑ ป.๕/๖** - อ่านและฟังคำอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ และปฏิบัติตาม **ท๒.๑ ป.๕/๔** - เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน **ท๔.๑ ป.๕/๒** - จำแนกส่วนประกอบของประโยค **ตัวชี้วัดควรรู้** -	๑. การอ่านจับใจความสำคัญจากบทร้อยกรอง (กาพย์ยานี ๑๑) เรื่อง เด็กดีมีมารยาท ๒. การอ่านการใช้พจนานุกรม ๓. การอ่านการใช้วัสดุอุปกรณ์ การอ่านฉลากยา คู่มือและเอกสารของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ๔. เขียนย่อความจากนิทาน ๕. เขียนย่อความจากความเรียง วรรณกรรม และวรรณคดีในหนังสือเรียนหรือสื่อต่าง ๆ ๖. ประโยคในการเขียนย่อนิทาน ๗. กลุ่มคำ หรือวลี	**๑๐ ชั่วโมง**

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 12 7/17/18 2:16 PM

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕		เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๙. มุ่งลิขิตคิดเหตุผล	**ตัวชี้วัดต้องรู้** **ท๑.๑ ป.๕/๔** - แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน **ท๑.๑ ป.๕/๕** - วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต **ท๒.๑ ป.๕/๑** - คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและตัวบรรจงครึ่งบรรทัด **ท๓.๑ ป.๕/๑** - การพูดแสดงความรู้ความคิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู **ท๓.๑ ป.๕/๓** - วิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากเรื่องที่ฟังและดู **ท๔.๑ ป.๕/๒** - จำแนกส่วนประกอบของประโยค **ท๕.๑ ป.๕/๒** - ระบุความรู้หรือข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง **ตัวชี้วัดควรรู้** **ท๒.๑ ป.๕/๙** - มีมารยาทในการเขียน **ท๑.๑ ป.๕/๖** - อ่านและฟังคำอธิบายคำสั่ง ข้อแนะนำและปฏิบัติตาม	๑. การอ่านพระบรมราโชวาท ๒. การอ่านโฆษณา ๓. การอ่านเชิญชวน ๔. การอ่านโน้มน้าวใจ ๕. การอ่านวรรณคดีเรื่องกระเช้าสีดา ๖. คัดพระบรมราโชวาท ๗. การเขียนโฆษณา ๘. การเขียนเชิญชวน ๙. การเขียนโน้มน้าวใจ ๑๐. การพูดโฆษณา ๑๑. การพูดเชิญชวน ๑๒. การพูดโน้มน้าวใจ ๑๓. การพูดแสดงความรู้ความคิดเห็นและความรู้สึกจากวรรณคดีเรื่องกระเช้าสีดา ๑๔. การเขียนประโยคในการตอบคำถามเขียนแสดงความคิดเห็น และวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ๑๕. ระบุความรู้หรือข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีเรื่องกระเช้าสีดาเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง ๑๖. มารยาทในการเขียน ๑๗. การอ่านงานเขียนเชิงอธิบายคำสั่ง ข้อแนะนำและปฏิบัติตาม เช่น - การใช้พจนานุกรม - การใช้วัสดุอุปกรณ์ - การอ่านฉลากยา - คู่มือและเอกสารของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน - ข่าวสารทางราชการ	**๑๐ ชั่วโมง**

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 13 7/17/18 2:16 PM

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕		เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๑๐. อ่าน คิด เขียน เรียนนำใช้	**ตัวชี้วัดต้องรู้** **ท๑.๑ ป.๕/๑** - การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง **ท๑.๑ ป.๕/๔** - แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องอ่าน **ท๑.๑ ป.๕/๕** - วิเคราะห์แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต **ท๒.๑ ป.๕/๒** - เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม **ท๓.๑ ป.๕/๑** - พูดแสดงความรู้ความคิดเห็นและความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู **ท๓.๑ ป.๕/๒** - ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู **ท๔.๑ ป.๕/๒** - จำแนกส่วนประกอบของประโยค **ท๕.๑ ป.๕/๑** - สรุปเรื่องจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน **ตัวชี้วัดควรรู้** -	๑. อ่านข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์ ๒. การตอบคำถามจากเรื่องร่วมแรงร่วมใจ ๓. การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ๔. การคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน โดยระบุเหตุผลประกอบ ๕. การวิเคราะห์แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ๖. การเขียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ๗. การพูดแสดงความรู้ความคิดเห็นและความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู ๘. การตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู ๙. การจำแนกส่วนประกอบของประโยคเพื่อเขียนตอบและแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ๑๐. การสรุปเรื่องจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน	๑๐ ชั่วโมง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 14 7/17/18 2:16 PM

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕		เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๑๑. สัญลักษณ์ แผนผัง แผนภูมิ แผนที่	**ตัวชี้วัดต้องรู้** **ท๑.๑ ป.๕/๕** - วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต **ท๓.๑ ป.๕/๒** - ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู **ท๔.๑ ป.๕/๗** - ใช้สำนวนได้ถูกต้อง **ท๕.๑ ป.๕/๒** - ระบุความรู้และข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง **ตัวชี้วัดควรรู้** **ท๒.๑ ป.๕/๓** - การนำแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดไปพัฒนาการเขียน **ท๓.๑ ป.๕/๕** - มีมารยาทในการฟังการดูและการพูด	๑. อ่านวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต ๒. การอ่านสัญลักษณ์ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ๓. อ่านและแสดงความคิดเห็นจากแผนภูมิแท่งแสดงจำนวนเด็กที่เกิดในเดือน ม.ค.- มิ.ย.ของโรงพยาบาลแห่งหนึ่ง ๔. อ่านและอธิบายความหมายของข้อมูลจากแผนที่ประเทศไทยและตั้งคำถามตอบคำถามเชิงเหตุผล ๕. สรุปความรู้ความคิด จากวรรณกรรมเรื่อง สิงโตกับแพะและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ๖. การนำแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดไปพัฒนาการเขียนเรื่อง สิงโตกับแพะ ๗. มีมารยาทในการฟังการดูและการพูด	**๑๐ ชั่วโมง**

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 15 7/17/18 2:16 PM

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕		เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๑๒. วจีนั้นสำคัญนัก	**ตัวชี้วัดต้องรู้** **ท ๑.๑ ป.๕/๑** - อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง **ท ๑.๑ ป.๕/๒** - อธิบายความหมายของคำประโยค และสำนวนจากเรื่องที่อ่าน **ท ๒.๑ ป.๕/๒** - คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและตัวบรรจงครึ่งบรรทัด **ท ๔.๑ ป.๕/๔** - ใช้คำราชาศัพท์ **ท ๕.๑ ป.๕/๓** - อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม **ท ๕.๑ ป.๕/๔** - ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ **ตัวชี้วัดควรรู้** **ท ๑.๑ ป.๕/๘** - มีมารยาทในการอ่าน **ท ๒.๑ ป.๕/๓** - เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน	๑. มะกะโท ๒. คำราชาศัพท์ ๓. บทอาขยานตามความสนใจครึ่งบรรทัด ๔. อาขยานตามความสนใจ ๕. การคัดลายมือตัวบรรจง ๖. คำราชาศัพท์ ๗. วรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน ๘. มารยาทในการอ่าน ๙. การนำแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดไปพัฒนางาน	**๑๔ ชั่วโมง**

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 16 7/17/18 2:16 PM

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕		เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๑๓. เรียนรู้คำประพันธ์	**ตัวชี้วัดต้องรู้** **ท๑.๑ ป.๕/๑** - อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง **ท๒.๑ ป.๕/๑** - คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและตัวบรรจงครึ่งบรรทัด **ท๔.๑ ป.๕/๖** - แต่งบทร้อยกรอง **ท๕.๑ ป.๕/๔** - ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ **ตัวชี้วัดควรรู้** **ท๒.๑ ป.๕/๙** - มีมารยาทในการเขียน	๑. อาขยานบทหลัก วิถีเด็กไทย ๒. คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดอาขยานบทหลัก วิถีเด็กไทย ๓. การแต่งกาพย์ยานี ๑๑ ๔. มารยาทในการเขียน	**๑๐ ชั่วโมง**

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 17 7/17/18 2:16 PM

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕		เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๑๔. ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน	**ตัวชี้วัดต้องรู้** **ท๑.๑ ป.๕/๑** - อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง **ท๑.๑ ป.๕/๗** - อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน **ท๒.๑ ป.๕/๘** - เขียนเรื่องตามจินตนาการ **ท๓.๑ ป.๕/๔** - พูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟังการดูและการสนทนา **ท ๕.๑ ป.๕/๑** - สรุปเรื่องจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน **ท๕.๑ ป.๕/๒** - ระบุความรู้และข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง **ท๕.๑ ป.๕/๓** - อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม **ตัวชี้วัดควรรู้** **ท๑.๑ ป.๔/๘** - มีมารยาทในการอ่าน **ท๓.๑ ป.๕/๕** - มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด	๑. นิทานคติธรรมเรื่อง ลิงกับจระเข้ ๒. การเขียนบันทึกความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ ๓. การเลือกอ่านหนังสือตามความสนใจ ๔. การเขียนเรื่องตามจินตนาการ ๕. การพูดรายงานจากการศึกษาค้นคว้า - การพูดลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงาน - การพูดลำดับเหตุการณ์ ๖. วรรณคดีและวรรณกรรมในบทเรียน ๗. มารยาทในการอ่าน ๘. มารยาทในการฟัง การดู และการพูด	**๑๒ ชั่วโมง**

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 18 7/17/18 2:16 PM

หน่วยการเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕		เวลาที่ใช้ (ช.ม.)
	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
๑๕. ภาษาไทย ภาษาถิ่น	**ตัวชี้วัดต้องรู้** **ท๔.๑ ป.๕/๕** - บอกคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย **ท๔.๑ ป.๕/๓** - เปรียบเทียบภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาถิ่น **ท๕.๑ ป.๕/๑** - สรุปเรื่องจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน **ท๕.๑ ป.๕/๒** - ระบุความรู้และข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง **ท๕.๑ ป.๕/๓** - อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม **ตัวชี้วัดควรรู้** -	๑. ควายหงานกับผักหวานป่า ๒. คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ ๓. ภาษาไทยมาตรฐาน ๔. ภาษาถิ่น ๕. วรรณกรรมท้องถิ่น ๖. วรรณกรรมในภูมิภาคอาเซียน ๗. เพลงพื้นบ้าน	**๑๔ ชั่วโมง**
รวมภาคเรียนที่ ๑ (หน่วยที่ ๑ – ๘)			**๘๐ ชม.**
รวมภาคเรียนที่ ๒ (หน่วยที่ ๙ – ๑๕)			**๘๐ ชม.**
รวมทั้ง ๒ ภาคเรียน			**๑๖๐ ชม.**

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 19 7/17/18 2:16 PM

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 20 7/17/18 2:16 PM

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑
ฟัง พูด อ่าน เขียน

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 21 7/17/18 2:16 PM

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 22 7/17/18 2:16 PM

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหน่วยการเรียนรู้ที่ ๑
เรื่อง ฟัง พูด อ่าน เขียน

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ท๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ป.๕/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง

ตัวชี้วัด ป.๕/๔ แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ท๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูล สารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ป.๕/๑ คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด

ท๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ป.๕/๑ พูดแสดงความรู้ความคิดเห็น และความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังที่ดู

ตัวชี้วัด ป.๕/๕ มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

ท๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด ป.๕/๑ สรุปเรื่องจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน

ตัวชี้วัด ป.๕/๒ ระบุความรู้และข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด ป.๕/๓ อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 23 7/17/18 2:16 PM

ลำดับการนำเสนอสาระหลักของหน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ฟัง พูด อ่าน เขียน

อ่านและเขียนคำในมาตรา ก กา และคำ
ในมาตราตัวสะกดทั้ง ๘ มาตรา

⇩

ผันอักษรและแต่งประโยค

⇩

การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด
ตามรูปแบบกระทรวงศึกษาธิการ

⇩

อ่านและเขียนคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น

⇩

อ่านและเขียนคำควบกล้ำ

⇩

อ่านและเขียนสะกดคำและบอกความหมาย
ของคำในบริบทต่างๆ

⇩

แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น
จากการฟัง การอ่าน

⇩

เขียนแผนภาพโครงเรื่อง

⇩

ระบุความรู้และข้อคิดจากการอ่านวรรณคดี
และวรรณกรรม

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 24 7/17/18 2:16 PM

6102140L01F-000 05(000).indd 25

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ฟัง พูด อ่าน เขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑
เรื่อง ฟัง พูด อ่าน เขียน
เวลา ๑๐ ชั่วโมง

๑. คัดถูก เขียนสวย ผันได้
จำนวน ๒ ชั่วโมง

- อ่านร้อยแก้ว ร้อยกรอง อธิบายความหมาย
- การอ่านและเขียนคำในมาตรา ก กาและคำในมาตราตัวสะกดทั้ง ๘ มาตรา
- การผันอักษร
- การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามรูปแบบกระทรวงศึกษาธิการ

๒. อ่าน เขียนถูก รู้ความหมาย
จำนวน ๒ ชั่วโมง

- อ่านและเขียนคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น
- อ่านคำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ
- สะกดคำและบอกความหมายของคำในบริบทต่างๆ

๓. อ่าน คิด พิจารณา
จำนวน ๒ ชั่วโมง

- แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากการอ่าน
- แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ฟัง ที่ดู
- มารยาทในการฟัง ดู พูด

๔. เสริมปัญญา ด้วยนิทานพื้นบ้าน
จำนวน ๔ ชั่วโมง

- อ่านนิทานพื้นบ้านเรื่อง พิกุลทอง
- เขียนแผนผังโครงเรื่อง บอกข้อคิด อธิบายข้อคิดการนำไปใช้

7/17/18 2:16 PM

ใบสรุปหน้าหน่วยการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ฟัง พูด อ่าน เขียน

จำนวนเวลาเรียน ๑๐ ชั่วโมง **จำนวนแผนการจัดการเรียนรู้ ๔ แผน**

สาระสำคัญของหน่วย

อ่านนิทานพื้นบ้าน เขียนแผนภาพโครงเรื่อง การจำแนกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากการอ่าน ฟังและดู การอ่านและเขียนคำมาตรา ก กา และมาตราตัวสะกด แม่กง กน กม เกย เกอว กก กด และ กบ คำที่มี ร ล พยัญชนะควบกล้ำและคัดลายมือ

มาตรฐานและตัวชี้วัด

มฐ.ท๑.๑ ตัวชี้วัด ป.๕/๑ ป.๕/๔
มฐ.ท๒.๑ ตัวชี้วัด ป.๕/๑
มฐ.ท๓.๑ ตัวชี้วัด ป.๕/๑ ป.๕/๕
มฐ.ท๔.๑ ตัวชี้วัด -
มฐ.ท๕.๑ ตัวชี้วัด ป.๕/๑ ป.๕/๒ ป.๕/๓

ลำดับการเสนอแนวคิดหลักของหน่วย

อ่านและเขียนคำในมาตราแม่ ก กา และมาตราตัวสะกด แม่กง กน กม เกย เกอว กก กด และกบ การผันอักษร คัดลายมือ อ่านและเขียนคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น คำควบกล้ำ อ่านและเขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำในบริบทต่าง ๆ แยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากการฟังการอ่าน เขียนแผนภาพโครงเรื่อง และระบุความรู้และข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรม

โครงสร้างของหน่วย

หน่วยที่	ชื่อหน่วย	จำนวนแผน	ชื่อแผน	จำนวนชั่วโมง
๑	ฟัง พูด อ่าน เขียน	๔	คัดถูก เขียนสวย ผันได้	๒
			อ่าน เขียนถูก รู้ความหมาย	๒
			อ่าน คิด พิจารณา	๒
			เสริมปัญญาด้วย นิทานพื้นบ้าน	๔

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 26 7/17/18 2:16 PM

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง คัดถูก เขียนสวย ผันได้ เวลา ๒ ชั่วโมง

---

๑. สาระสำคัญของแผน

การอ่านและการเขียนคำในมาตราแม่ ก กา และมาตราตัวสะกด แม่กง กน กม เกย เกอว กก กด และกบ การผันอักษร และคัดลายมือตามรูปแบบกระทรวงศึกษาธิการ

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

คำในมาตราตัวสะกด การผันอักษร การคัดลายมือ

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

อ่าน เขียนได้ถูกต้อง ลายมือสวย

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ครูผู้สอนต้องเตรียมสื่อการสอนล่วงหน้า ได้แก่ ตารางผันอักษร ตัวอย่างแบบอักษรไทย ใบงาน เครื่องมือวัดและประเมินผล ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้าให้เท่ากับจำนวนนักเรียน

๒.๔ ดำเนินการทดสอบก่อนเรียนตามแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้

๒.๕ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑) ประเมินผลการผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐

๒) ประเมินผลตามเกณฑ์คุณภาพ ๓ ระดับได้แก่ ดี พอใช้ และปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 27 7/17/18 2:16 PM

6102140L01F-□□□ 05(□□□).indd 28

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ฟัง พูด อ่าน เขียน **เรื่อง คัดถูก เขียนสวย ผันได้** **จำนวน ๒ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย **รายวิชาภาษาไทย** **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	**กิจกรรม (ครั้งที่ ๑) เวลา ๑ ชั่วโมง** ๑. นักเรียนร้องเพลงมาตราตัวสะกด และสนทนาร่วมกัน
ขั้นสอน	๒. นักเรียนสังเกตคำที่มีตัวสะกดตรงมาตราและคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตราบนกระดาน ๓. นักเรียนคิดคำที่มีตัวสะกดตรงมาตราและคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตรา เขียนบนกระดาน ๔. ช่วยกันตรวจสอบ และฝึกอ่าน
	๕. นักเรียนจัดกลุ่มคำ บอกเหตุผลการจัดกลุ่ม ๖. ทำใบงานที่ ๐๑ คัดลายมือ
ขั้นสรุป	๗. นักเรียนอ่านบทกลอนเรื่องมาตราตัวสะกด พร้อมกัน ๘. เพื่อน ๆ ช่วยกันคัดเลือกผลงานการคัดลายมือของนักเรียนแต่ละชั้นติดแสดงที่ป้ายนิเทศ
การวัดและประเมินผล	- ทดสอบก่อนเรียน - การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด - การร่วมกิจกรรม

7/17/18 2:16 PM

6102140L01F-000 05(000).indd 29

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ฟัง พูด อ่าน เขียน | **เรื่อง คัดถูก เขียนสวย ผันได้** | **จำนวน ๒ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย | **รายวิชาภาษาไทย** | **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	**กิจกรรม (ครั้งที่ ๒) เวลา ๑ ชั่วโมง** ๑. ครูและนักเรียนทบทวนความรู้เรื่องมาตราตัวสะกดและอ่านบทกลอนหลักการคัดลายมือ
ขั้นสอน	๒. ครูสนทนากับนักเรียนพื้นฐานความรู้เรื่องไตรยางศ์ ๓. ครูทบทวนการผันวรรณยุกต์โดยใช้ตารางการผัน ๔. ฝึกผันวรรณยุกต์
	๕. ทำใบงานที่ ๐๒ ผันคล่อง เขียนสนุก ๖. นักเรียน ที่ยังผันวรรณยุกต์ไม่ได้ให้ฝึกผันวรรณยุกต์กับครู
ขั้นสรุป	๗. นักเรียนสรุปเรื่องหลักการผันวรรณยุกต์ร่วมกัน
การวัดและประเมินผล	- การผันวรรณยุกต์ - การร่วมกิจกรรม - ทดสอบก่อนเรียน

7/17/18 2:16 PM

★★★★★	ท ๑/ผ.๑

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ฟัง พูด อ่าน เขียน **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**

.....

ตอนที่ ๑ เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. “ช่างซ่อมจักรยานขันน็อตที่ล้อรถจนแน่น” ข้อความนี้ไม่มีตัวสะกดในมาตราใด

ก. แม่เกย - แม่เกอว ข. แม่กม - แม่กง

ค. แม่กม – แม่กน ง. แม่กก - แม่กด

๒. “พระสัญญา อาพาธ อยู่ที่โรงพยาบาลสงฆ์” ข้อความนี้มีตัวสะกดในมาตราใดบ้าง

ก. แม่กง แม่กน แม่กด ข. แม่กน แม่กด แม่กบ

ค. แม่กน แม่กด แม่กม ง. แม่กง แม่กน แม่กบ

๓. คำในข้อใดอยู่คนละมาตรากับคำว่า “ มหากาฬ”

ก. นิ่ม ข. มหาชน

ค. พร ง. กาญจน์

๔. ข้อใดมีคำที่สะกดด้วยแม่ “ กม ”

ก. ชุมนุม ข. มหาชน

ค. ประเมินผล ง. มิ่งขวัญ

๕. ข้อใดมีตัวสะกดมาตราเดียวกัน

ก. เหมือง โชค ข. นอน หมอ

ค. เปื้อน เลือด ง. หงอน ฟัน

๖. ข้อใดมีตัวสะกดต่างจากพวก

ก. ลูกชุบ ข. กระยาสารท

ค. โสมนัส ง. จ่ามงกุฎ

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 30 7/17/18 2:16 PM

ตอนที่ ๒ นักเรียนเติมคำตอบลงในช่องว่าง

๗. นักเรียนเขียนบอกรูป และเสียงวรรณยุกต์จากคำที่กำหนดให้

ตัวอย่าง ไม้เท้า รูปวรรณยุกต์ โท / โท เสียงวรรณยุกต์ ตรี / ตรี

๗.๑ ฝาชี รูปวรรณยุกต์ ...../..... เสียงวรรณยุกต์ ...../.....

๗.๒ ช้อนส้อม รูปวรรณยุกต์ ...../..... เสียงวรรณยุกต์ ...../.....

๗.๓ ยั่วเย้า รูปวรรณยุกต์ ...../..... เสียงวรรณยุกต์ ...../.....

๗.๔ เฉาก๊วย รูปวรรณยุกต์ ...../..... เสียงวรรณยุกต์ ...../.....

๘. เติมคำควบกล้ำในประโยคให้ถูกต้อง

๘.๑ คุณแม่ปัด.....เช็ดถู ทำความสะอาดบ้าน

๘.๒ ตำรวจ.....ผู้ค้ายาเสพติด

๘.๓ อย่าวางสิ่งกีด.....ทางเดิน

๘.๔ ผู้ว่าราชการจังหวัดนำสิ่งของไปเยี่ยม.....ขวัญผู้ประสบภัย

๘.๕ คุณยายขาดสารอาหารจนร่างกาย.....

ตอนที่ ๓ ตอบคำถามจากการฟัง โดยครูอ่านประโยคแล้วให้นักเรียนเขียนคำตอบลงในช่องว่าง

๑.....

๒.....

๓.....

๔.....

๕.....

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 31 7/17/18 2:16 PM

แนวคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ฟัง พูด อ่าน เขียน **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**

.....

ตอนที่ ๑ เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. “ช่างซ่อมจักรยานขันน็อตที่ล้อรถจนแน่น” ข้อความนี้ไม่มีตัวสะกดในมาตราใด

ก. แม่เกย - แม่เกอว ข. แม่กม - แม่กง

ค. แม่กม – แม่กน ง. แม่กก - แม่กด

๒. “พระสัญญา อาพาธ อยู่ที่โรงพยาบาลสงฆ์” ข้อความนี้มีตัวสะกดในมาตราใดบ้าง

ก. แม่กง แม่กน แม่กด ข. แม่กน แม่กด แม่กบ

ค. แม่กน แม่กด แม่กม ง. แม่กง แม่กน แม่กบ

๓. คำในข้อใดอยู่คนละมาตรากับคำว่า “ มหากาฬ”

ก. นิ่ม ข. มหาชน

ค. พร ง. กาญจน์

๔. ข้อใดมีคำที่สะกดด้วยแม่ “ กม ”

ก. ชุมนุม ข. มหาชน

ค. ประเมินผล ง. มิ่งขวัญ

๕. ข้อใดมีตัวสะกดมาตราเดียวกัน

ก. เหมือง โชค ข. นอน หมอ

ค. เปื้อน เลือด **ง. หงอน ฟัน**

๖. ข้อใดมีตัวสะกดต่างจากพวก

ก. ลูกชุบ ข. กระยาสารท

ค. โสมนัส ง. จ่ามงกุฎ

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 32 7/17/18 2:16 PM

ตอนที่ ๒ นักเรียนเติมคำตอบลงในช่องว่าง

๗. นักเรียนเขียนบอกรูป และเสียงวรรณยุกต์จากคำที่กำหนดให้

๗.๑ ฝาชี รูปวรรณยุกต์ .....-...../.....-.....เสียงวรรณยุกต์ ..**จัตวา**../..**สามัญ**..

๗.๒ ช้อนส้อม รูปวรรณยุกต์ ....**โท**..../...**โท**...เสียงวรรณยุกต์ ...**ตรี**.../...**โท**.....

๗.๓ ยั่วเย้า รูปวรรณยุกต์ ...**เอก**.../...**โท**...เสียงวรรณยุกต์ ...**โท**.../...**ตรี**.....

๗.๔ เฉาก๊วย รูปวรรณยุกต์ ....-..../....**ตรี**....เสียงวรรณยุกต์ ...**จัตวา**.../...**ตรี**....

๘. เติมคำควบกล้ำในประโยคให้ถูกต้อง

๘.๑ คุณแม่ปัด.....**กวาด**.....เช็ดถู ทำความสะอาดบ้าน

๘.๒ ตำรวจ.....**ปราบปราม**.....ผู้ค้ายาเสพติด

๘.๓ อย่าวางสิ่งกีด.....**ขวาง**.....ทางเดิน

๘.๔ ผู้ว่าราชการจังหวัดนำสิ่งของไปเยี่ยม.....**ปลอบ**.....ขวัญผู้ประสบภัย

๘.๕ คุณยายขาดสารอาหารจนร่างกาย.....**ทรุดโทรม**.....

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 33 7/17/18 2:16 PM

ตอนที่ ๓ ตอบคำถามจากการฟัง โดยครูอ่านปริศนาคำทายแล้วให้นักเรียนเขียนคำตอบลงในช่องว่าง

๑. “รับสมัครพนักงานสาวเสิร์ฟ” สมชายอายุ ๒๐ ปี สมัครงานได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ ไม่ได้ เพราะสมชายเป็นผู้ชาย

๒. “หลวงตาอาพาธอยู่ที่โรงพยาบาลมาหลายวันแล้ว” ถ้านักเรียนอยากไปเยี่ยมหลวงตา ต้องไปที่ไหน

คำตอบ โรงพยาบาล

๓. “แม่ค้าขายผักหลายอย่าง ได้แก่ ผักบุ้ง คะน้า กะหล่ำปลี ผักชี มะเขือเทศ” แม่ค้าไม่ได้ขายผักชนิดใด

คำตอบ ตอบชื่อผักอะไรก็ได้ที่ไม่มีในคำถาม

๔. “คุณยายขาดสารอาหารทำให้ร่างกายทรุดโทรม”นักเรียนเห็นคุณยายมีลักษณะเป็นอย่างไร

คำตอบ ร่างกายทรุดโทรม ผอมซูบซีด

๕. “ณ เดช ใส่เสื้อผ้าสีสันฉูดฉาด” นักเรียนคิดว่า ณ เดชใส่เสื้อผ้าสีอะไร

คำตอบ เสื้อผ้าสีสด เช่น สีแดง เขียน เหลือง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 34 7/17/18 2:16 PM

6102140L01F-000 05(000).indd 35 7/17/18 2:16 PM

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ฟัง พูด อ่าน เขียน	**แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑** **เรื่อง คัดถูก เขียนสวย ผันได้**	**จำนวน ๒ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาภาษาไทย**	**ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**
ขอบเขตเนื้อหา ๑. การอ่านและเขียนคำในมาตรา ก กา และคำในมาตราตัวสะกดทั้ง ๘ มาตรา ๒. การผันอักษร ๓. การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามรูปแบบกระทรวงศึกษาธิการ **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ความรู้** ๑. บอกและอธิบายคำในมาตรา ก กา และคำในมาตราตัวสะกดทั้ง ๘ มาตรา ๒. บอกการผันอักษรได้ ๓. อธิบายการคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามรูปแบบกระทรวงศึกษาธิการได้ **ทักษะ** ๑. อ่านและเขียนคำในมาตรา ก กา และคำในมาตราตัวสะกดทั้ง ๘ มาตราได้ ๒. ผันอักษรได้ ๓. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดตามรูปแบบกระทรวงศึกษาธิการได้	**กิจกรรม (ครั้งที่ ๑) เวลา ๑ ชั่วโมง** - ทดสอบก่อนเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ฟัง พูด อ่าน เขียน **ขั้นนำ**: ๑. นักเรียนอ่านเนื้อเพลงมาตราตัวสะกด และร้องเพลงพร้อมกัน ๒. นักเรียนสนทนาร่วมกันเกี่ยวกับเนื้อหา สาระของเพลงมาตราตัวสะกด และสรุป **ขั้นสอน** ๓. ครูยกตัวอย่างคำบนกระดานทีละคู่ แล้วให้นักเรียนสังเกต เช่น สี รีด ฝี จีบ นา สาน วาฬ อาจ ครูถามนักเรียนว่าคำแต่ละชุดมีอะไรที่ต่างกันคำที่สองและสามจะมีตัวสะกด ให้นักเรียนช่วยกันบอกคำตามตัวอย่างที่ครูยกตัวอย่างไว้ แล้วช่วยกันสรุปว่า สี ฝี นา เป็นคำที่ไม่มีตัวสะกด สาน เป็นคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา วาฬ อาจ เป็นคำที่สะกดไม่ตรงตามมาตรา ๔. แบ่งกลุ่มนักเรียนช่วยกันคิดคำเพิ่มเติมจากกิจกรรมข้อที่ ๓ อย่างน้อย ๓ คำ แล้วนำไปเขียนบนกระดาน	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. เพลงมาตราตัวสะกด ๒. บัตรตัวอย่างคำ ๓. ตารางการผันอักษร ๔. กลอนเรื่องมาตราตัวสะกด ๕. ตัวอย่างแบบอักษรไทยตามรูปแบบกระทรวงศึกษาธิการ **ภาระงาน/ชิ้นงาน** กิจกรรมใบงานที่๐๑ คัดสวย เขียนถูกด้วยมือเรา กิจกรรมใบงานที่ ๐๒ ผันคล่อง เขียนสนุก **การประเมิน** ๑. ประเมินการอ่าน การเขียนคำในมาตราตัวสะกด การผันอักษร และการคัดลายมือ ๒. ประเมินการร่วมกิจกรรมกลุ่ม ๓. ประเมินใบงาน/ ผลงาน

6102140L01F-□□□ 05(□□□).indd 36

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ฟัง พูด อ่าน เขียน **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**	**แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ (ต่อ)** **เรื่อง คัดสวย เขียนถูก ผันได้** **รายวิชาภาษาไทย**	**จำนวน ๒ ชั่วโมง** **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**
คุณธรรม ๑. มีมารยาทในการเขียน ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มีความมุ่งมั่นในการทำงาน ๔. มีวินัย	๕. นักเรียนช่วยกันตรวจสอบและฝึกอ่าน ๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมความคิดจัดกลุ่มคำที่อยู่บนกระดาน ถ้านักเรียนทำไม่ได้ครูใช้คำถามกระตุ้นเพื่อให้นักเรียนเกิดแนวคิดในการจัดกลุ่มคำ โดยจัดกลุ่มคำที่ไม่มีตัวสะกด คำที่มีตัวสะกด แล้วส่งตัวแทนนำเสนอ การจัดกลุ่ม พร้อมทั้งบอกเหตุผลการจัดกลุ่ม ๗. นักเรียนรับบัตรคำคนละ ๑ ใบ แล้วสังเกตตัวสะกดว่าเป็นมาตราตัวสะกดใด ให้นำบัตรคำนั้นมาวางตรงกับมาตรานั้น ๆ ๘. ครูและนักเรียนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง ๙. นักเรียนอ่านบทกลอนเรื่องมาตราตัวสะกด พร้อมกันแล้วสรุปความรู้ร่วมกัน เพื่อเป็นการทบทวน ๑๐.นักเรียนทบทวนรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทยตามรูปแบบกระทรวงศึกษาธิการ และทำใบงานที่ ๐๑ คัดสวย เขียนถูกด้วยมือเรา **ขั้นสรุป** ๑๑. เพื่อน ๆ ช่วยกันคัดเลือกผลงานการคัดลายมือของนักเรียนติดแสดงที่ป้ายนิเทศ	**วิธีการ** ๑. ทดสอบก่อนเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ฟัง พูด อ่าน เขียน ๒. สังเกตพฤติกรรมการร่วมกิจกรรม ๓. ตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน / ผลงาน **เครื่องมือ** ๑. แบบทดสอบก่อนเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ฟัง พูด อ่าน เขียน ๒.แบบประเมินการอ่าน การเขียน คำในมาตราตัวสะกด การผันอักษร ๓ หมู่ การคัดลายมือ ๓. แบบสังเกตพฤติกรรมการร่วมกิจกรรม ๔. แบบประเมินใบงาน /ผลงาน **เกณฑ์การประเมิน** ๑. ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๗๐ ๒. ใช้เกณฑ์การประเมินการร่วมกิจกรรม ๓. ใบงานที่ ๐๑,๐๒ ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๗๐

7/17/18 2:16 PM

6102140L01F-000 05(000).indd 37

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ฟัง พูด อ่าน เขียน **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**	**แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ (ต่อ)** **เรื่อง คัดถูก เขียนสวย ผันได้** **รายวิชาภาษาไทย**	**จำนวน ๒ ชั่วโมง** **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**

กิจกรรม (ครั้งที่ ๒) เวลา ๑ ชั่วโมง

ขั้นนำ

๑. ครูและนักเรียนทบทวนความรู้เรื่องมาตราตัวสะกดและอ่านกลอนคัดลายมือตามรูปแบบกระทรวงศึกษาธิการ

ขั้นสอน

๒.ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องไตรยางศ์ เพื่อทบทวนการแบ่งพยัญชนะไทยทั้ง ๔๔ ตัว ตามฐานการเกิดเสียง ซึ่งแบ่งออกเป็น ๓ หมู่ ได้แก่ อักษรสูง ๑๑ ตัว อักษรกลาง ๙ ตัวอักษรต่ำ ๒๔ ตัว

๓. ครูทบทวนการผันอักษรโดยใช้ตารางการผัน เริ่มจากอักษรกลาง คำเป็นที่ไม่มีตัวสะกด เช่น กา ก่า ก้า ก๊า ก๋า /และฝึกผันอักษรกลาง คำเป็นที่มีตัวสะกด เช่น ตาน ต่าน ต้าน ต๊าน ต๋าน ฝึกให้คล่อง เพื่อเป็นฐานในการผันวรรณยุกต์ในครั้งต่อไป

อักษรสามหมู่	สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
อักษรกลาง	กา	ก่า	ก้า	ก๊า	ก๋า
	ตาน	ต่าน	ต้าน	ต๊าน	ต๋าน
อักษรสูง	-	ข่า	ข้า	-	ขา
อักษรต่ำ	คา	-	ค่า	ค้า	-

7/17/18 2:16 PM

6102140L01F-□□□ 05(□□□).indd 38

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ (ต่อ)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ฟัง พูด อ่าน เขียน | **เรื่อง คัดถูก เขียนสวย ผันได้** | **จำนวน ๒ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย | **รายวิชาภาษาไทย** | **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**

จากนั้นฝึกผันอักษรกลางคำตาย โดยให้ยึดฐานเสียงของอักษรกลางคำเป็น

ลักษณะคำ/พยางค์		เสียงวรรณยุกต์				
		สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
อักษรกลาง	คำเป็น	จา	จ่า	จ้า	จ๊า	จ๋า
	คำตาย	-	กาด	ก้าด	ก๊าด	ก๋าด
อักษรสูง	คำเป็น	-	ฝ่าย	ฝ้าย	-	ฝาย
	คำตาย	-	ฝาก	ฝ้าก	-	-
อักษรต่ำ	คำเป็น	คา	-	ค่า	ค้า	-
		งา	หง่า	ง่า	ง้า	หงา
	คำตาย	-	-	ค่ะ	คะ	ค๋ะ

7/17/18 2:16 PM

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ฟัง พูด อ่าน เขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ (ต่อ) เรื่อง คัดถูก เขียนสวย ผันได้ รายวิชาภาษาไทย	จำนวน ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
	ครูนำบัตรคำ ให้นักเรียนอ่านและช่วยกันบอกว่าเป็นเสียงวรรณยุกต์ใด (เสียงสามัญ เอก โท ตรี จัตวา) นำบัตรคำไปใส่ในตารางตามเสียงที่อ่านฝึกไปเรื่อยๆ จนคล่อง ครูคอยแนะนำ ตรวจสอบความถูกต้องขณะฝึก ๔. นักเรียนทบทวนผันวรรณยุกต์ และทำใบงานที่ ๐๒ ผันคล่อง เขียนสนุก ๕. นักเรียนที่ยังผันวรรณยุกต์ไม่ได้ ให้ฝึกผันวรรณยุกต์กับครู **ขั้นสรุป** ๖. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องหลักการผันวรรณยุกต์	

6102140L01F-000 05(000).indd 39 7/17/18 2:16 PM

สื่อสำหรับครู

เพลงมาตราตัวสะกด

ทำนองเพลงแคนลำโขง

มาตราตัวสะกดของไทย
มาตราแม่ ก กา
คำที่ไม่มีตัวสะกด
มาตราตัวสะกดแม่ กน
เกย เกอว อย่าใหลหลง
ห้าแม่นั้นสะกดต่างกัน
มาตราแม่ กก กด กบ
กก กด กบทั้งสามแม่นี้
จำคำนั้นว่าเป็นคำตาย
รวบรวมไว้มีหลายมาตรา
อย่าชักช้าจำให้ดี
อย่าละลด เช่น ปู เต่า ปลา
อีกแม่ กม และแม่กง
พวกเราจงจำให้มั่น
มาเร็วพลันจำให้ขึ้นใจ
รวมแล้วครบแปดแม่พอดี
อย่ารอรีมีเสียงสั้นท้าย
เราทั้งหลายจำได้ไม่ลืม

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 40 7/17/18 2:16 PM

สื่อสำหรับครู

สื่อประกอบการสอนการผันอักษร

คำชี้แจง นักเรียนอ่านบัตรคำ แล้วช่วยกันบอกว่าเป็นเสียงวรรณยุกต์ใด นำบัตรคำนั้นไปใส่ในตารางการผันอักษร

ตารางการผันอักษร

เสียงวรรณยุกต์ / คำ	เสียงสามัญ	เสียงเอก	เสียงโท	เสียงตรี	เสียงจัตวา

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 41 7/17/18 2:16 PM

สื่อสำหรับครู

บัตรคำผันอักษร

กา	ตา
ตาน	จาน
บา	ปา
บาง	ปาง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 42 7/17/18 2:16 PM

สื่อสำหรับครู

บัญชีบัตรคำ คำที่ไม่มีตัวสะกด

ที่	คำ	ที่	คำ
๑.	นาคี	๑๖.	ไพรี
๒.	แคร่	๑๗.	เยื่อใย
๓.	ใจพระ	๑๘.	โยโส
๔.	คล่ำ	๑๙.	สีดา
๕.	จระเข้	๒๐.	เสนี
๖.	กล้า	๒๑.	อาสา
๗.	นาวา	๒๒.	เบี้ย
๘.	ชำระ	๒๓.	วิริยะ
๙.	ไถล	๒๔.	เล่ห์
๑๐.	เดโช	๒๕.	เวี่ย
๑๑.	กรณี	๒๖.	โพล้เพล้
๑๒.	ทุเลา	๒๗.	เลอะ
๑๓.	ปรีดา	๒๘.	ตำหนิ
๑๔.	พ้อ	๒๙.	พนา
๑๕.	ย่ำยี	๓๐.	สุริยา

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 43 7/17/18 2:16 PM

สื่อสำหรับครู

บัญชีบัตรคำ คำที่มีตัวสะกด

ที่	คำ	ที่	คำ
๑.	แกว่ง	๑๖.	กล
๒.	ขลุก	๑๗.	ครุฑ
๓.	เคลือบ	๑๘.	เข็ญ
๔.	เฒี่ยน	๑๙.	เกศ
๕.	ชีพ	๒๐.	ญาณ
๖.	โปรด	๒๑.	บาป
๗.	พรรณ	๒๒.	ภูต
๘.	ยศ	๒๓.	เหนื่อย
๙.	เพียร	๒๔.	เสร็จ
๑๐.	อิฐ	๒๕.	เพชร
๑๑.	ข่ม	๒๖.	ชาติ
๑๒.	พิศ	๒๗.	เนตร
๑๓.	ขวัญ	๒๘.	กริ้ว
๑๔.	แกว่ง	๒๙.	บท
๑๕.	ตรัส	๓๐.	เปรย

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 44 7/17/18 2:17 PM

สื่อสำหรับครู

บัญชีบัตรคำ (ขั้นสอน)
คำที่มีตัวสะกด/คำที่ไม่มีตัวสะกด

วิธีการสอน ครูนำบัตรคำครั้งละคู่ โดยคู่ที่ ๑ คำที่ไม่มีตัวสะกด คู่ที่ ๒ มีตัวสะกด (คำที่มีพยัญชนะต้นเหมือนกัน) ให้นักเรียน สังเกตความต่างของคำคู่นั้น ๆ แล้วช่วยกันสรุป

ที่	คำ
๑.	สี
๒.	รีด
๓.	ฝี
๔.	จับ
๕.	นา
๖.	สาน
๗.	วาฬ
๘.	อาจ
๙.	ลา
๑๐.	มาก

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 45 7/17/18 2:17 PM

★★★★★	ท๑/ฝ.๑

หลักการคัดลายมือ

เขียนลายมือมีหลักรู้จักนั่ง
จับดินสอปากกาถูกท่าทาง
ค่อยเขียนไปให้งามตามสัดส่วน
สระหรือเครื่องหมายอย่าย้ายแปร
ตัวต้องตั้งตรงแนบถูกแบบอย่าง
สมุดวางพลางเพ่งแล้วเล็งแล
ช่องไฟจัดวัดกะระยะแน่
ตั้งใจแน่มีระเบียบเรียบร้อยเอย

จากหนังสือแบบเรียนเร็วใหม่ เล่ม ๑ กระทรวงศึกษาธิการ

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 46 7/17/18 2:17 PM

สื่อสำหรับครู

บทกลอน มาตราตัวสะกด

มาตราตัวสะกด
ควรรู้ให้แม่นแท้
แม่กง จ**ง**จำไว้
เก่**ง** ร้อ**ง** กลอ**ง** กำกับ
แม่กม ช**ม** คว**าม** ง**าม**
จำไว้นะหนูหนู
แม่เกย เฉล**ย** ถ้อ**ย**
ย สะกดอย่าหลงลม
แม่เกอว แก้**ว** แม**ว** เหมีย**ว**
ว สะกดอย่าลืมเสีย
ยังมีอีกสี่แม่
แต่อ่านคำลงท้าย
แม่กน ค**น** บ้า**น** นั้**น**
ญ ณ ร ล ลิง
แม่กก ต**ก** ทุ**ก** นั**ก**
ข ค ฆ อย่าสับสน
แม่กด ร**ด** หยา**ด** หย**ด**
ตัวสะกดต่างกันมี
จ ช ซ ฎ ฏ
ท ธ ศ ษ ส
แม่กบ คร**บ** คำตอ**บ**
ป พ ฟ ภ สะกด
ส่วนคำที่แปลกไป
เขาเรียกเป็นสำคัญ
ถ้าใครท่องจำได้
ครูถามตอบก่อนเพื่อน
เขากำหนดไว้**แปดแม่**
ทั้งแปดแม่เรียงลำดับ
ลิง**ว่อง**ไวย่า**ง**สำทับ
ตัวสะกดนั้นคือ **ง** งู
คุ**ม** คำถา**ม** ตา**ม**ที่รู้
ม นั้นอยู่ในแม่**กม**
สว**ย** กล้ว**ย** อ้อ**ย** อร่อ**ย**สม
เอาไปปนกับสระเอีย
มะนา**ว** เปรี้ย**ว** เที่ย**ว** จนเพลีย
จดจำไว้ไม่อับอาย
ตัวสะกดแปรได้หลากหลาย
เสียงตามแม่แน่นอนจริง
จำให้มั่น ทั้งชายหญิง
อีก ฬ จุฬา อยู่แม่กน
สุข เมฆ พรรค อย่าฉงน
สะกดเหมือน ก ดูให้ดี
บทบาท กฎ คำเหล่านี้
อยู่แม่กดแน่แท้หนอ
ฐ ฑ ฒ ต และ ถ
ล้วนอยู่ในคำแม่กด
กรอบแกรบ ครอบ จำให้หมด
อยู่แม่กบแน่นอนนั่น
เพราะว่าไร้ตัวสะกดนั้น
แม่ ก กา อย่าลืมเลือน
เก่งเหลือใจหาใครเหมือน
เป็นเด็กดีที่ควรชม

จากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 47 7/17/18 2:17 PM

ใบงานที่ ๐๑ คัดสวย เขียนถูกด้วยมือเรา

คำชี้แจง คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามรูปแบบกระทรวงศึกษาธิการ

แม่กน คน บ้าน นั้น
ญ ณ ร ล ลิง
แม่กก ตก ทุก นัก
ข ค ฆ อย่าสับสน
แม่กด รด หยาด หยด
ตัวสะกดต่างกันมี
จ ช ซ ฎ ฏ
ท ธ ศ ษ ส
แม่กบ ครบ คำตอบ
ป พ ฟ ภ สะกด

จำให้มั่น ทั้งชายหญิง
อีก ฬ จุฬา อยู่แม่กน
สุข เมฆ พรรค อย่าฉงน
สะกดเหมือน ก ดูให้ดี
บทบาท กฎ คำเหล่านี้
อยู่แม่กดแน่แท้หนอ
ฐ ฑ ฒ ต และ ถ
ล้วนอยู่ในคำแม่กด
กรอบแกรบ ครอบ จำให้หมด
อยู่แม่กบแน่นอนนั่น

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 48 7/17/18 2:17 PM

★★★★★	ท๑/ฝ.๑-๐๑

คัดลายมือ

(ใช้เกณฑ์ประเมินการคัดลายมือ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 49 7/17/18 2:17 PM

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๒ ผันคล่อง เขียนสนุก

คำชี้แจง บอกรูปและเสียงวรรณยุกต์ของคำต่อไปนี้

คำ	รูปวรรณยุกต์ที่ใช้	เสียงวรรณยุกต์
ตัวอย่าง น่ารัก	รูปเอก / ไม่มีรูป	เสียงโท /เสียงตรี
๑. โน้ตย่อ	รูปโท /รูปเอก	เสียงตรี/เสียงโท
๒. เฉาก๊วย	ไม่มีรูป/รูปตรี	เสียงจัตวา/เสียงตรี
๓. ช้อนส้อม	รูปโท/รูปโท	เสียงตรี/เสียงโท
๔. ฝาชี	ไม่มีรูป/ไม่มีรูป	เสียงจัตวา/เสียงสามัญ
๕. ม้านั่ง	รูปโท/รูปเอก	เสียงตรี/เสียงโท
๖. เก้าอี้	รูปโท/รูปโท	เสียงโท/เสียงโท
๗. บันทึก	ไม่มีรูป/ไม่มีรูป	เสียงสามัญ/เสียงตรี
๘. ตู้เพลง	รูปโท/ไม่มีรูป	เสียงโท/เสียงสามัญ
๙. ยั่วเย้า	รูปเอก/รูปโท	เสียงโท/เสียงตรี
๑๐. เฝ้าไข้	รูปโท/รูปโท	เสียงโท/เสียงโท

หมายเหตุ ตอบถูกได้ ๑ คะแนน ตอบผิดได้ ๐ คะแนน

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 50 7/17/18 2:17 PM

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อ่าน เขียนถูก รู้ความหมาย เวลา ๒ ชั่วโมง

---

๑. สาระสำคัญของแผน

การอ่านและเขียนคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น คำควบกล้ำ การอ่านและเขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำในบริบทต่าง ๆ

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

คำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น คำควบกล้ำ และความหมายของคำในบริบทต่าง

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

ใช้คำสื่อความหมายได้ถูกต้อง

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ครูผู้สอนต้องเตรียมสื่อการสอนล่วงหน้า ได้แก่ บัตรคำ แถบประโยค อักษร ตัวอย่างแบบอักษรไทย ใบงาน เครื่องมือวัดและประเมินผล ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้า ให้เท่ากับจำนวนนักเรียนโดยเฉพาะเพลงครูควรฝึกร้องก่อนหรืออาจจะเปลี่ยนเพลงได้ตามความเหมาะสม

๒.๔ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑) ประเมินผลการผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐

๒) ประเมินผลตามเกณฑ์คุณภาพ ๓ ระดับได้แก่ ดี พอใช้ และปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 51 7/17/18 2:17 PM

6102140L01F-□□□ 05(□□□).indd 52

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ฟัง พูด อ่าน เขียน **เรื่อง อ่าน เขียนถูก รู้ความหมาย** **จำนวน ๒ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย **รายวิชาภาษาไทย** **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	๑. นักเรียนร้องเพลง ร ล และสนทนาร่วมกันเกี่ยวกับการออกเสียงคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น
ขั้นสอน	๒. แบ่งกลุ่มนักเรียนคละชั้นปฏิบัติดังนี้ - สังเกตจากบัตรคำ คำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้นและคำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - จัดกลุ่มคำที่มีลักษณะเดียวกัน ให้เหตุผลในการจัดกลุ่มนั้น ๆ - ฝึกอ่านจากบัตรคำ /แถบประโยค และบอกความหมาย - แข่งขันกันเขียนคำศัพท์ตามคำบอก ๓. ทำใบงานที่ ๐๓ อ่าน เขียนถูก รู้ความหมาย - นักเรียนแลกเปลี่ยนใบงานกัน ตรวจสอบความถูกต้อง
ขั้นสรุป	๔. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปองค์ความรู้เรื่อง ร ล คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำและการเขียนสะกดคำ บอกความหมายของคำตามบริบทต่าง ๆ
การวัดและประเมินผล	- การอ่านและเขียนคำ ประโยค ข้อความ - การบอกความหมายตามบริบทต่าง ๆ - การร่วมกิจกรรมกลุ่ม

7/17/18 2:17 PM

6102140L01F-000 05(000).indd 53

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ฟัง พูด อ่าน เขียน **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**	**แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒** **เรื่อง อ่าน เขียนถูก รู้ความหมาย** **รายวิชาภาษาไทย**	**จำนวน ๒ ชั่วโมง** **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**
ขอบเขตเนื้อหา ๑. การอ่านและเขียนคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น ๒. การอ่านและเขียนคำควบกล้ำ ๓. การสะกดคำและบอกความหมายของคำในบริบทต่าง ๆ **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ความรู้** ๑. การอ่านและเขียนคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น ๒. การอ่านและเขียนคำควบกล้ำ ๓. การสะกดคำและบอกความหมายของคำในบริบทต่าง ๆ **ทักษะ** ๑. อ่านและเขียนคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้นได้ ๒. อ่านและเขียนคำควบกล้ำได้ ๓. อ่านและเขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำในบริบทต่าง ๆ ได้	**ขั้นนำ** ๑. นักเรียนร้องเพลง ร ล ปรบมือตามจังหวะ และสนทนาร่วมกันเกี่ยวกับการออกเสียงคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น **ขั้นสอน** ๒. แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย สังเกตคำจากบัตรคำที่ประกอบไปด้วยคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้นและคำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ เช่น ลาง รัก รอ ลัก พร้อม กราบ ศรี จริง สร้าง เป็นต้น ให้ช่วยกันจัดกลุ่มคำที่มีลักษณะเดียวกัน (คำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น และคำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ) ครูซักถามนักเรียนในการจัดกลุ่มคำ แล้วให้เหตุผลในการจัดกลุ่มนั้น ๆ ๓. นักเรียนฝึกอ่านจากบัตรคำ/แถบประโยค และบอกความหมายและจำแนกคำจากข้อความที่อ่าน (คำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ)	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. เพลง ร ล - บัตรคำ - แถบประโยค **ภาระงาน/ชิ้นงาน** - กิจกรรมใบงานที่ ๐๓ อ่าน เขียน ถูก รู้ความหมาย **การประเมิน** ๑. ประเมินการอ่าน การเขียน การบอกความหมาย ๒. ประเมินการร่วมกิจกรรมกลุ่ม ๓. ประเมินใบงาน / ผลงาน **วิธีการ** ๑. สังเกตพฤติกรรมการร่วมกิจกรรม ๒. ตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน / ผลงาน **เครื่องมือ** ๑. แบบสังเกตพฤติกรรมการร่วมกิจกรรม ๒. แบบประเมินใบงาน / ผลงาน

7/17/18 2:17 PM

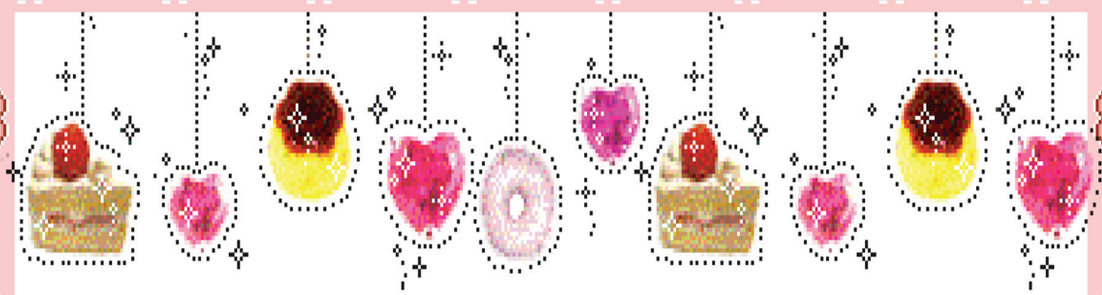
6102140L01F-□□□ 05(□□□).indd 54

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ฟัง พูด อ่าน เขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ (ต่อ) เรื่อง อ่าน เขียนถูก รู้ความหมาย รายวิชาภาษาไทย	จำนวน ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
คุณธรรม ๑. มีมารยาทในการอ่าน ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มีความมุ่งมั่นในการทำงาน ๔. มีวินัย	๔. นักเรียนกลุ่มเดิมเขียนคำศัพท์ตามคำบอก (คำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น และคำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ) โดยแข่งขันกันบนกระดาน นักเรียนกลุ่มใดเขียนคำศัพท์ถูกต้องได้ ๑ คะแนน คำใดเขียนผิดช่วยกันแก้ไขให้ถูกต้อง แข่งขันกันจนครบจำนวนนักเรียนในแต่ละกลุ่ม นับคะแนน กลุ่มใดได้คะแนนมากกว่า ให้เพื่อน ๆ ปรบมือเป็นการชมเชย จากนั้นให้ทุกคนอ่านคำศัพท์ที่เขียนบนกระดานพร้อมกัน ๕. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมโดยแบ่งกลุ่มแล้วทำใบงานที่ ๐๓ อ่าน เขียนถูก รู้ความหมาย ๖. นักเรียนแลกเปลี่ยนใบงานกัน ตรวจสอบความถูกต้อง **ขั้นสรุป** ๗. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปองค์ความรู้เรื่อง ร ล คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำและการเขียนสะกดคำ บอกความหมายของคำตามบริบทต่าง ๆ	**เกณฑ์การประเมิน** ๑. ใช้เกณฑ์การประเมินการร่วมกิจกรรม ๒. ใบงานที่ ๐๓ ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๗๐

7/17/18 2:17 PM

สื่อสำหรับครู

เพลง ร ล

ทำนองเพลงชวา

เริงระบำร้องรำเริงรมย์ เราระทมร้องเพลงเพลินใจ
เป็นเสียง ร และ ล เคล้าไป ออกเสียงให้ชัดเจน ร ล
ลม ล้อเลียน เหลิง ลอย ลีลา ครวญคร่ำมา คลุกคลี รีรอ
ใครร้องเพลงเสียงกรอกริ๊กกรอ ร และ ล เคล้าไปในเพลง
ลา ลา ลา ..... ร ล (ซ้ำ ๔ ครั้ง)

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 55 7/17/18 2:17 PM

สื่อสำหรับครู

สื่อตัวอย่าง เรื่องประโยค

ตัวอย่าง
ประโยคที่มี ล เป็นพยัญชนะต้น

ประโยคที่ ๑ นักเรียนวิ่งเล่นใกล้ล้อเลื่อน
ประโยคที่ ๒ มาลีเลี้ยวรถสิบล้อ
ประโยคที่ ๓ บุญลือระวังการถูกล่อลวง
ประโยคที่ ๔ บริเวณขั้วโลกน้ำแข็งเริ่มละลาย

ตัวอย่าง
ประโยคที่มี ร เป็นพยัญชนะต้น

ประโยคที่ ๑ รุ่งเรืองรบเร้ารังรอง
ประโยคที่ ๒ เรไรสวมกระโปรงเรียบร้อย
ประโยคที่ ๓ โรงเรือนรกรุงรัง
ประโยคที่ ๔ รุ่งรัตน์รอรับน้องที่โรงเรียน

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 56 7/17/18 2:17 PM

สื่อสำหรับครู

ตัวอย่าง
ประโยคที่มีคำควบกล้ำแท้

ประโยคที่ ๑ พี่ขวัญขว้างขวานด้วยมือขวา

ประโยคที่ ๒ น้องปลากินขนมกรุบกรอบ

ประโยคที่ ๓ ครอบครัวน้องพลอยไปกราบพระที่วัด

ประโยคที่ ๔ น้ามะกรูดนั่งไขว่ห้างกินหอยแครง

ตัวอย่าง
ประโยคที่มีคำควบกล้ำไม่แท้

ประโยคที่ ๑ พูนทรัพย์มีสายสร้อยสวย

ประโยคที่ ๒ มัทรีมีทรวดทรงสมส่วน

ประโยคที่ ๓ เศรษฐีมีศรัทธาในการสร้างวัด

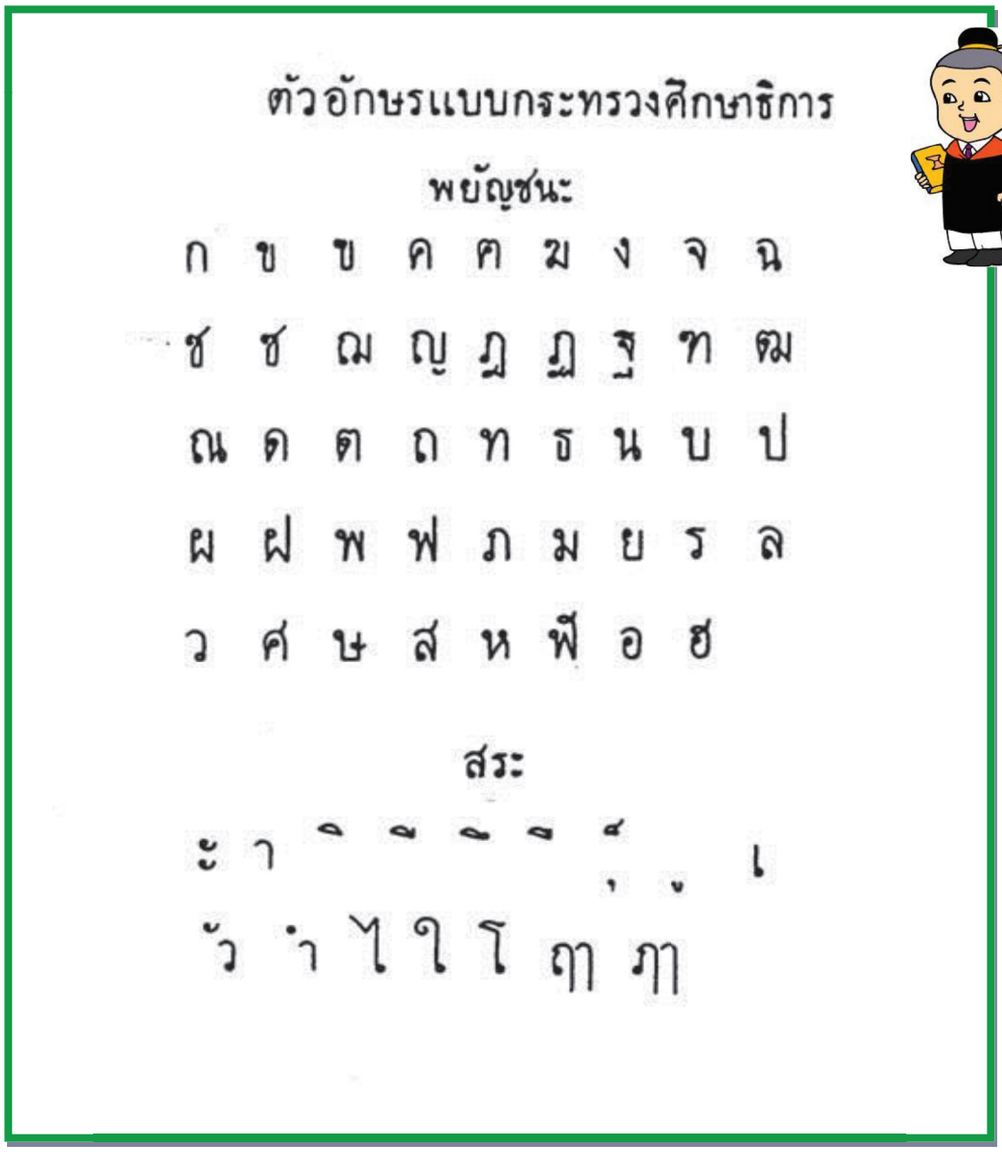
ประโยคที่ ๔ สร้อยชอบพูดความจริง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 57 7/17/18 2:17 PM

ใบความรู้สำหรับครู การคัดลายมือ

การคัดลายมือ เป็นการฝึกเขียนตัวอักษรไทยให้ถูกต้องตามหลักการเขียน เขียนให้อ่านง่าย มีช่องไฟ มีวรรคตอน ตัวอักษรเสมอกัน วางพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ ให้ถูกที่ ตัวสะกดการันต์ถูกต้อง และลายมือสวยงาม

การคัดลายมือมีแบบตัวอักษรไทยหลายแบบ แต่ที่ใช้เป็นแบบคัดลายมือทั่วไปคือ ตัวอักษรแบบกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีลักษณะหัวกลมตัวมน การคัดลายมือมี ๒ ลักษณะ คือ การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด และการคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 58 7/17/18 2:17 PM

หลักในการคัดลายมือ

๑.วางสมุดหรือกระดาษให้ตรง จับปากกาหรือดินสอให้ถูกวิธี โดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้จับปากกาหรือดินสอไว้ ส่วนนิ้วกลาง นิ้วนาง และนิ้วก้อย รองอยู่ด้านล่าง

๒. นั่งตัวตรง ก้มหน้าเล็กน้อย สายตาห่างจากกระดาษประมาณ ๑ ฟุต มีสมาธิ ตั้งใจเขียนให้สวยงาม สะอาด และถูกต้อง

๓. เขียนตัวอักษรให้ตรง จัดช่องไฟให้พอดี ไม่ห่างหรือชิดเกินไป

๔.เขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และเครื่องหมายต่าง ๆ ให้ถูกต้อง เช่น

- พยัญชนะไทย จะเริ่มเขียนจากหัวตัวอักษรก่อนทุกตัว ยกเว้น ก
- คำที่มีพยัญชนะต้น ๒ ตัว สระที่อยู่บนและใต้พยัญชนะจะเขียนไว้ที่พยัญชนะต้นตัวที่สอง
- คำที่มีพยัญชนะต้น ๒ ตัว ต้องเขียนวรรณยุกต์บนพยัญชนะต้นตัวที่สอง และถ้ามีรูปสระข้างบนด้วยให้เขียนวรรณยุกต์ไว้เหนือสระนั้น

การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด

ก ข ฃ ค ฅ ฆ ง จ ฉ ช ฌ

ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ

ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 59 7/17/18 2:17 PM

ใบความรู้สำหรับครู
ไตรยางศ์

ไตรยางศ์ เป็นการแบ่งพยัญชนะออกเป็น ๓ หมู่ ตามพื้นฐานการเกิดของเสียง ได้แก่ อักษรสูง อักษรกลาง อักษรต่ำ ดังนี้

อักษรสูง	อักษรกลาง	อักษรต่ำ
มี ๑๑ ตัว	มี ๙ ตัว	มี ๒๔ ตัว
ข ฃ ฉ ฐ ถ ผ ฝ ศ ษ ส ห	ก จ ฎ ฏ ด ต บ ป อ	ค ฅ ฆ ง ช ซ ฌ ญ ฑ ฒ ณ ท ธ น พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ฬ ฮ
พื้นเสียงเป็นเสียงจัตวา	พื้นเสียงเป็นเสียงสามัญ	พื้นเสียงเป็นเสียงสามัญ

(เพิ่มเติมความรู้ : พื้นเสียงหมายถึงเสียงเดิมของคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์)

อักษรต่ำ มี ๒๔ ตัว แบ่งเป็นอักษรต่ำคู่กับอักษรต่ำเดี่ยว ดังนี้

๑) อักษรต่ำคู่คือ อักษรต่ำที่มีเสียงคู่กับอักษรสูง มี ๑๔ ตัว ได้แก่

อักษรสูง	อักษรต่ำคู่
มี ๑๑ ตัว	มี ๑๔ ตัว
ข ฃ	ค ฅ ฆ
ฉ	ช ฌ
ฐ ถ	ฑ ฒ ท ธ
ผ ฝ	พ ฟ ภ
ศ ษ ส	ซ
ห	ฮ

๒) อักษรต่ำเดี่ยวคือ อักษรต่ำที่ไม่มีเสียงคู่กับอักษรสูง มี ๑๐ ตัว ได้แก่

ง ญ ณ น ม ย ร ล ว ฬ

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 60 7/17/18 2:17 PM

ใบความรู้สำหรับครู
การอ่านคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น

อ่านและสังเกตคำต่อไปนี้

เรื่องราว	เลื่องลือ	ร่วงโรย	ล่วงลับ
รักเรียน	เลียนแบบ	โรงเรือน	ลีลา
ริ้วรอย	ลอยแพ	รวบรวม	ลนลาน
รอบรู้	ลาภลอย	รวดเร็ว	ลึกลับ

จะเห็นว่าคำที่มี ร และ ล เป็นพยัญชนะต้นนั้นอ่านออกเสียงต่างกัน สังเกตได้จากตำแหน่งของลิ้นเวลาออกเสียง

การออกเสียง ร ปลายลิ้นจะวางอยู่หลังฟันบนและสั่นรัว

การออกเสียง ล ปลายลิ้นแตะปุ่มเหงือกด้านหลังของฟันบน

การออกเสียง ร และ ล ที่ผิดพลาดเป็นสาเหตุให้สื่อความหมายผิดและทำให้เขียนหนังสือผิดด้วย

การฝึกออกเสียงคำที่มี ร และ ล บ่อย ๆ จะทำให้ออกเสียงถูกต้อง และเขียนคำเหล่านี้ไม่ผิด

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 61 7/17/18 2:17 PM

สื่อเพิ่มเติมสำหรับครู

บัตรคำและแถบประโยคสำหรับฝึกอ่านออกเสียง
อ่าน คำที่มีพยัญชนะต้น ร และ ล

ลมแรง	ลอดรั้ว	รักร้าว	ล้างรูป
ล้อรถ	เรื่องราว	ลูกไล่	ลงรถ

การออกเสียงประโยคที่มี ร

รวดเร็วรวบรวมเรื่องราวอย่ารีรอ

รีบเร่งอย่ารีรอขึ้นรถรางไปโรงเรียนให้เรียบร้อย

โรคร้ายรุมเร้ารุกรานเราอย่างรุนแรงจนอาการร่อแร่

รุ่งอรุณรบเร้าเร่งรัดให้ดูรอยรั่วในเรือรบ

การออกเสียงประโยคที่มี ล

อย่าล้อเลียนเมื่อลาภลอยต้องหลุดลอย

พวกลูกหลานอย่าโลเลหลังจะลาย

ปลาลิ้นหมาแหวกว่ายลอยล่องในคลองเล็ก

ลูกลิงลุกลี้ลุกลนลอยลำหลบหลีกไปลิบลิบ

การออกเสียงประโยคที่ ร และ ล

รีบลอดรั้วเล็กๆอย่าลุกลน

เขาเดือดร้อนเวลาถูกล้อเลียน

เรือล่องลอยไปไม่เห็นร่องรอย

เร่งรีบเร็วพลันอย่าพรั่นพรึง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 62 7/17/18 2:17 PM

ใบความรู้สำหรับครู
คำควบกล้ำ

คำควบกล้ำ (อักษรควบ) หมายถึง พยัญชนะสองตัวเขียนเรียงกันอยู่ต้นพยางค์ พยัญชนะตัวที่สองมักจะเป็น ร ล ว และใช้สระเดียวกัน เวลาอ่านออกเสียงกล้ำเป็นพยางค์เดียวกัน เสียงวรรณยุกต์ของพยางค์นั้นจะผันเป็นไปตามเสียงพยัญชนะตัวหน้า

ข้อสังเกตว่าเป็นคำควบกล้ำ

คำควบกล้ำเวลาสะกดต้องมีพยัญชนะต้นสองตัว โดยจะมี **ร ล ว** รวมอยู่ในพยัญชนะต้น เช่น

กราบ	สะกดว่า	กร + อา + บ	อ่านว่า	กราบ
แปรง	สะกดว่า	ปร + แอ + ง	อ่านว่า	แปรง
กลาง	สะกดว่า	กล + อา + ง	อ่านว่า	กลาง
ควาย	สะกดว่า	คว + อา + ย	อ่านว่า	ควาย
แขวน	สะกดว่า	ขว + แอ + น	อ่านว่า	แขวน

ข้อสังเกตคำที่ไม่เป็นคำควบกล้ำ

๑. เมื่อมีพยัญชนะต้นสองตัว แล้วอ่านออกเสียง อะกึ่งเสียงที่พยัญชนะต้น ตัวหลังอ่านเหมือนมี ห นำจะเป็นคำอักษรนำ เช่น

ตลาด	สะกดว่า	ตล + อา + ด	อ่านว่า	ตะ - หลาด
สวาย	สะกดว่า	สว + อา + ย	อ่านว่า	สะ - หวาย
จรวด	สะกดว่า	จร + อัว + ด	อ่านว่า	จะ- หรวด

๒. ต้องไม่ใช่คำที่มี ห นำ เช่น

หรอก	สะกดว่า	หร + ออ + ก	อ่านว่า	หรอก
หลับ	สะกดว่า	หล + อะ + บ	อ่านว่า	หลับ
แหวน	สะกดว่า	หว + แอ + น	อ่านว่า	แหวน

๓. ระวังคำที่มีสระอัวเพราะจะไม่ใช่คำที่มี ว ควบกล้ำ เช่น

สวย	สะกดว่า	ส + อัว + ย	อ่านว่า	สวย
ควร	สะกดว่า	ค + อัว + ร	อ่านว่า	ควร

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 63 7/17/18 2:17 PM

พยัญชนะต้นควบกับ ร ได้แก่ ครู เพราะ ครัว กรน ปรวนแปร ขรุขระ พระ ตรง ครั้ง กราบ โปรด ปรักปรำ ครื้นเครง เคร่งครัด ครอบ ปรอย กรอง

คำที่มี ร เป็นคำควบกล้ำ

คำควบกล้ำคือคำที่อ่านออกเสียงพยัญชนะต้น ทั้งสองตัวหน้า เป็นเสียงกล้ำพร้อมกันมี กร- ขร- คร- ตร- ปร- พร- เช่น เต่ากระ มะกรูด ปลากราย กราบพระ ครีบปลา หอยแครง เครื่องบิน แปรงฟัน เสือโคร่ง

พยัญชนะต้นควบกับ ล ได้แก่ เปล่า ปลีก คลาน คลุก เคล้า เปลี่ยนแปลง กลบ กลม เพลิดเพลิน เกลี้ยกล่อม เกลียว คลื่น คล่องแคล่ว เกล้า

คำที่มี ล เป็นคำควบกล้ำ

คำควบกล้ำคือคำที่อ่านออกเสียงพยัญชนะต้น ทั้งสองตัวหน้า เป็นเสียงกล้ำพร้อมกันมี กล- ขล- คล- ปล- พล- เช่น ของกลาง เป่าขลุ่ย กล่องนม เปลวไฟ ลำคลอง ปลีกล้วย พลอย แปลง เกล็ดปลา ตีกลอง

พยัญชนะต้นควบกับ ว ได้แก่ กวาด ขวาน ควาย ขวิด คว้าง แขวน ขวนขวาย คว่ำ ควาญ แกว่งไกว ความ แคว้น ขวัญ ควัน

คำที่มี ว เป็นคำควบกล้ำ

คำควบกล้ำคือคำที่อ่านออกเสียงพยัญชนะต้น ทั้งสองตัวหน้า เป็นเสียงกล้ำพร้อมกันมี กว- ขว- คว- เช่น ขวาน กวาง ควาย นอนคว่ำ ไขว่ห้าง สูงกว่า ไม้กวาด แตงกวา ไม้แขวน ควันไฟ

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 64 7/17/18 2:17 PM

อักษรควบไม่แท้

คำที่มีพยัญชนะต้น ๒ ตัว พยัญชนะตัวหน้าเป็น ซ ศ ส พยัญชนะตัวหลังเป็น ร หรือพยัญชนะตัวหน้าเป็น จ พยัญชนะตัวหลังเป็น ร ในคำว่า จริง ออกเสียงแต่ตัวหน้าเรียกคำลักษณะนี้ว่า คำควบไม่แท้

คำที่มีอักษร ท ควบ ร

เม็ดทราย ต้นไทร	ทรงไว้ สินทรัพย์
แทรกซึม ทราบซับ	พุทรา ปลาอินทรี
ทับทรวง ทรวดทรง	ทรุดโทรม เหลือที่
ทร แปลกดี	อ่านเสียงเป็น ซ

คำที่มีพยัญชนะต้น ๒ ตัว พยัญชนะตัวหน้าเป็น ท พยัญชนะตัวหลังเป็น ร ออกเสียง ทร เป็น ซ เป็นคำควบไม่แท้

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
ของกระทรวงศึกษาธิการ

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 65 7/17/18 2:17 PM

สื่อสำหรับครู

บัญชีบัตรคำ

ที่	คำ ร เป็นพยัญชนะต้น	คำ ล เป็นพยัญชนะต้น
๑.	รูป	ลา
๒.	โรงเรียน	ไล่
๓.	รุกราน	ล่า
๔.	ราบ	เละ
๕.	รอ	เลา
๖.	รัก	เลีย
๗.	รา	ลม
๘.	รู	ล้อเลียน
๙.	โรย	ลง
๑๐.	ราย	ลอย
๑๑.	ร่อน	ลีลา
๑๒.	ร้าง	ลุก
๑๓.	เรา	ลูก
๑๔.	เรไร	โลภ
๑๕.	แรง	และ
๑๖.	เร้น	ลุง
๑๗.	เรือ	แล
๑๘.	เรือน	เลย
๑๙.	รือ	ลาม
๒๐.	รื้อ	ไลลา

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 66 7/17/18 2:17 PM

สื่อสำหรับครู

บัญชีคำ

ที่	พยัญชนะควบแท้			พยัญชนะควบไม่แท้
	ควบ ตัว ร	ควบ ตัว ล	ควบ ตัว ว	
๑.	กราก	คลาน	ขวา	จริง
๒.	กรม	คลาย	ขวาน	สร้าง
๓.	ตราบ	ไคล	ไขว่คว้า	สร่าง
๔.	ตรม	ขลุ่ย	ขวาน	สรงน้ำ
๕.	พราว	พลับพลา	ขวา	ทราบ
๖.	แพรว	พลั่ว	กวาง	ทรง
๗.	คราว	เผลอ	ไกว	ทราม
๘.	ครา	พลุกพล่าน	คว้า	พุทรา
๙.	ครอบครัว	คลา	ควาน	ทรุดโทรม
๑๐.	ตรวจ	ไพล	ควาย	ทราย
๑๑.	ตราตรึง	ปลาย	ขวักไขว่	ทรัพย์
๑๒.	ครับ	ปลัก	กวัดแกว่ง	เศร้า
๑๓.	พราย	ปลุก	ขว้าง	ศรัทธา
๑๔.	ปราบ	ปล้ำ	กว้าง	สร้อย
๑๕.	ปรับ	พลาย	ขวาง	ทรวง
๑๖.	ปรุง	พลับพลึง	กว่า	เศรษฐี
๑๗.	ครู	คลุกเคล้า	กวาด	แทรก
๑๘.	พระ	เปลี่ยน	ขวนขวาย	ไซร้
๑๙.	ครื้นเครง	แปลง	ขวิด	ทรวดทรง
๒๐.	ตระเตรียม	ปลาย	ความ	สรวลเส

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 67 7/17/18 2:17 PM

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๓ อ่าน เขียนถูก รู้ความหมาย

กิจกรรมที่ ๑ อ่านประโยคที่กำหนด แล้วจำแนกคำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น และคำที่มีพยัญชนะต้นควบกล้ำ บันทึกลงในตารางและเขียนคำอ่าน

เศรษฐีบริจาคทรัพย์ซื้อทรายให้ชาวบ้านสร้างศาลา

น้องเรไรไกวเปลให้น้องแพรวจนหลับ

คุณครูขวัญร้อยพวงมาลัยดอกดาวเรืองบูชาพระ

เขาล่องเรือลอยมาตามลำน้ำให้อาหารกุ้ง ปลา

พ่อปลูกผักสวนครัว เช่น กะเพรา พริก มะกรูด

คำที่ ร เป็นพยัญชนะต้น	คำที่ ล เป็นพยัญชนะต้น	คำที่มีพยัญชนะต้นควบกล้ำ
คำศัพท์ เรไร	คำศัพท์ ล่อง	คำศัพท์ ทรัพย์
คำอ่าน เร – ไร	คำอ่าน ล่อง	คำอ่าน ซับ
คำศัพท์ เรือ	คำศัพท์ ลำ	คำศัพท์ สร้าง
คำอ่าน เรือ	คำอ่าน ลำ	คำอ่าน ส้าง
คำศัพท์ ร้อย	คำศัพท์ ลอย	คำศัพท์ ขวัญ
คำอ่าน ร้อย	คำอ่าน ลอย	คำอ่าน ขวัน
		คำศัพท์ แพรว
		คำอ่าน แพรว

หมายเหตุ เขียนคำศัพท์ คำอ่าน ถูกต้องได้คำละ ๑ คะแนน ผิดได้ ๐ คะแนน

กิจกรรมที่ ๒ เลือกคำจากกิจกรรมที่ ๑ หรือคิดเพิ่มเติมประเภทละ ๑ คำมาแต่งประโยค

ร — แม่**ร้อย**พวงมาลัยดอกมะลิ**เรียงร้อย**สวยงาม

ล — **ลูกโป่งลอยล่อง**อยู่บนท้องฟ้า

ควบกล้ำ — เพื่อนๆให้**กระ**เป๋าเป็นของ**ขวัญ**วันเกิดน้อง**แพรว**

หมายเหตุ แต่งประโยคได้ตามที่กำหนดถูกต้องได้ข้อละ ๑ คะแนน ผิดได้ ๐ คะแนน

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 68 7/17/18 2:17 PM

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ อ่าน คิด พิจารณา เวลา ๒ ชั่วโมง

---

๑. สาระสำคัญของแผน

การแยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น จากเรื่องที่อ่านและเรื่องที่ฟัง

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

การแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากการฟัง การอ่าน

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อนำความรู้มาประยุกต์ใช้ได้อย่างถูกต้องมีเหตุผล

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ครูผู้สอนต้องเตรียมสื่อการสอนล่วงหน้า ได้แก่ ใบความรู้ ใบงาน เครื่องมือวัดและประเมินผล ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้า ให้เท่ากับจำนวนนักเรียน

๒.๔ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑) ประเมินผลการผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐

๒) ประเมินผลตามเกณฑ์คุณภาพ ๓ ระดับ ได้แก่ ดี พอใช้ และปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 69 7/17/18 2:17 PM

6102140L01F-□□□ 05(□□□).indd 70

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ฟัง พูด อ่าน เขียน **เรื่อง อ่าน คิด พิจารณา** **จำนวน ๒ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย **รายวิชาภาษาไทย** **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	๑. นักเรียนอ่านกลอนเรื่อง ก่อนจะเชื่อสิ่งใดให้ยั้งคิด แล้วสนทนาร่วมกัน
ขั้นสอน	๒. นักเรียนสังเกตประโยค ๒ ประโยค ที่ครูยกตัวอย่าง ว่ามีความเหมือนหรือต่างกันอย่างไร ๓. นักเรียนแสดงความคิดเห็นร่วมกัน และฝึกเพิ่มเติม ๔. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่องข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น นักเรียนจับคู่คละชั้น ฟังข้อความสั้นๆ พิจารณาว่าประโยคใดในข้อความเป็นข้อเท็จจริง หรือเป็นข้อคิดเห็น ช่วยกันตรวจสอบ ครูแนะนำเพิ่มเติม ๗. ทำใบงานที่ ๐๔ อ่าน คิด พิจารณา
ขั้นสรุป	๘. นักเรียนสรุปประโยชน์และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ๙. บันทึกลงในสมุด
การวัดและประเมินผล	- การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น - การร่วมกิจกรรม

7/17/18 2:17 PM

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ฟัง พูด อ่าน เขียน	**เรื่อง อ่าน คิด พิจารณา**	**จำนวน ๒ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาภาษาไทย**	**ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**
ขอบเขตเนื้อหา ๑. การแยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากการอ่าน ๒. การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ความรู้** ๑. การแยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากการอ่าน ๒. การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู	**ขั้นนำ** ๑. นักเรียนอ่านกลอนเรื่อง ก่อนจะเชื่อสิ่งใดให้ยั้งคิด แล้วสนทนากันเกี่ยวกับสาระของบทกลอน สรุปร่วมกันว่า ก่อนจะเชื่อสิ่งใดจะต้องคิดมีสติ พิจารณาก่อนเสมอ **ขั้นสอน** ๒. นักเรียนสังเกตประโยค ๒ ประโยค ที่ครูยกตัวอย่าง ว่ามีความเหมือนหรือต่างกันอย่างไร แถบประโยคที่ ๑ เขื่อนขุนด่านปราการชล เป็นเขื่อนที่อยู่ในจังหวัดนครนายก แถบประโยคที่ ๒ สาเหตุของการเกิดจลาจลน่าจะเกิดจากการลักขโมยน้ำมัน ๓. นักเรียนแสดงความคิดเห็นร่วมกัน และฝึกพิจารณาประโยคเพิ่มเติมจนได้ข้อสรุปลักษณะของข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น ๔. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่องข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. กลอนเรื่องก่อนจะเชื่อสิ่งใดให้ยั้งคิด ๒. ใบความรู้เรื่องข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น ๓. ใบงานที่ ๐๔ อ่าน คิด พิจารณา **ภาระงาน/ชิ้นงาน** กิจกรรมใบงานที่ ๐๔ อ่าน คิด พิจารณา **การประเมิน** ๑. ประเมินการแยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ๒. ประเมินการร่วมกิจกรรม ๓. ประเมินใบงาน / ผลงาน **วิธีการ** ๑. สังเกตพฤติกรรมการร่วมกิจกรรม ๒. ตรวจสอบความถูกต้องของผลงาน **เครื่องมือ** ๑. แบบสังเกตพฤติกรรมการร่วมกิจกรรม ๒. แบบประเมินใบงาน / ผลงาน

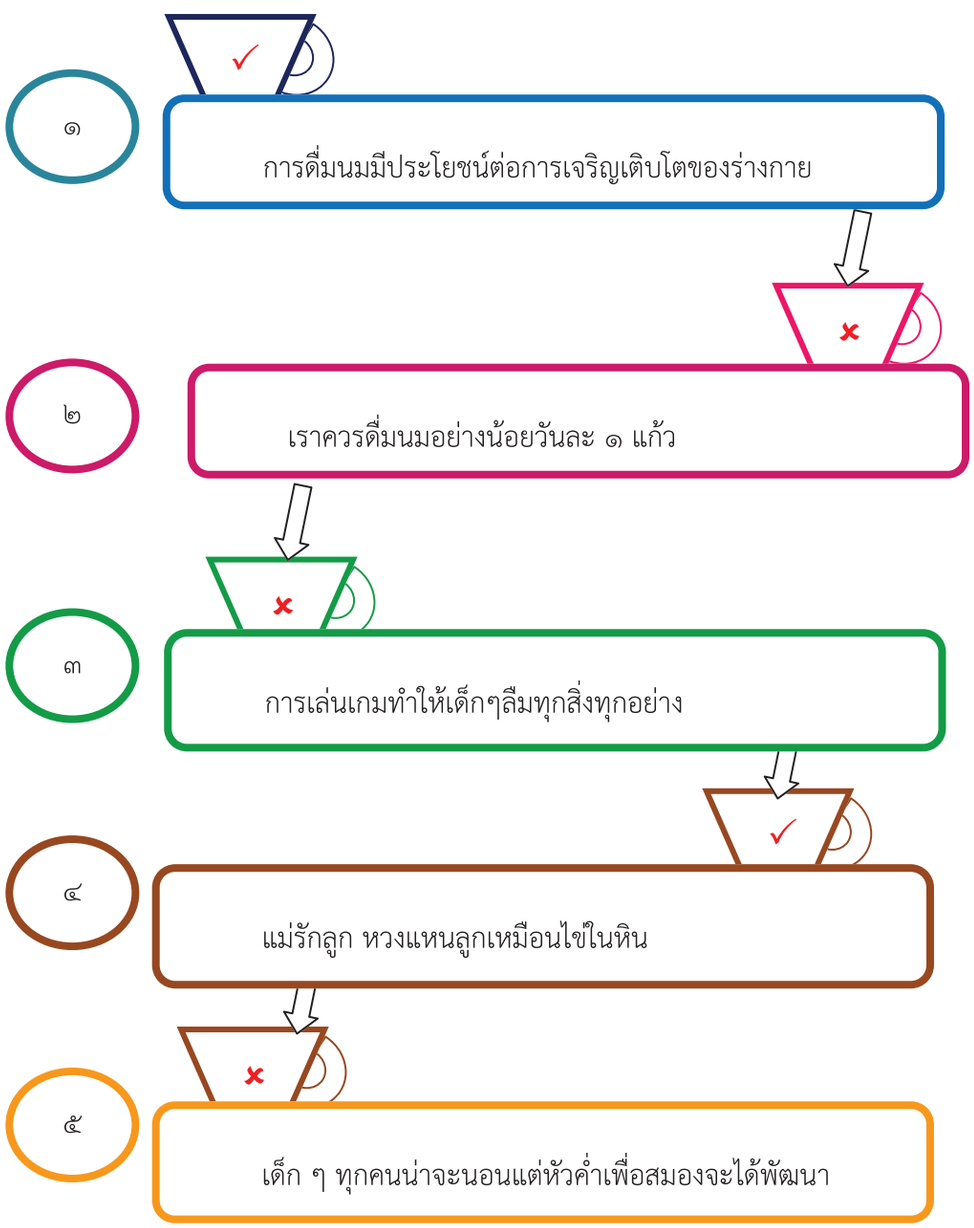
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ฟัง พูด อ่าน เขียน	เรื่อง อ่าน คิด พิจารณา	จำนวน ๒ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	รายวิชาภาษาไทย	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ทักษะ ๑. แยกข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นจากการอ่านได้ ๒. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดูได้ **คุณธรรม** ๑. มีมารยาทในการฟัง ดู พูด ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มีความมุ่งมั่นในการทำงาน ๔. มีวินัย	๕. นักเรียนจับคู่แล้วฟังข้อความสั้นๆ จากครู พิจารณาร่วมกันว่าประโยคใดในข้อความเป็นข้อเท็จจริง หรือเป็นข้อคิดเห็น จากนั้นครูให้นักเรียนแต่ละคู่เขียนประโยคที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นลงในตารางบนกระดาน ๖. ครูและนักเรียนช่วยตรวจสอบความถูกต้อง ครูแนะนำเพิ่มเติม ๗. นักเรียนทบทวนลักษณะของข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นและปฏิบัติกิจกรรมดังนี้ - ทำใบงานที่ ๐๔ อ่าน คิด พิจารณา **ขั้นสรุป** ๘. นักเรียนสนทนาร่วมกันว่าจากการเรียนเรื่องการแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น มีประโยชน์และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง และเขียนสรุปลงในสมุด	**เกณฑ์การประเมิน** ๑. ใช้เกณฑ์การประเมินการร่วมกิจกรรม ๒. ใบงานที่ ๐๔ ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๗๐

610214OL01F-□□□ 05(□□□).indd 72 7/17/18 2:18 PM

แนวคำตอบ ใบงานที่ ๐๔ อ่าน คิด พิจารณา

กิจกรรมที่ ๑ พิจารณาประโยคที่กำหนดให้แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าประโยคที่เป็นข้อเท็จจริง และใส่เครื่องหมาย ✗ หน้าประโยคที่เป็นข้อคิดเห็นลงใน ▽

หมายเหตุ ตอบถูกได้ ๑ คะแนน ตอบผิดได้ ๐ คะแนน

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 73 7/17/18 2:18 PM

กิจกรรมที่ ๒ พิจารณาข้อความที่กำหนดให้แล้วแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

สองพี่น้องบุ้งกับเบี้ย สั่งส้มตำปูจากรถเข็น เบี้ยต่อว่าแม่ค้าไม่ล้างมือ บุ้งก็บอกแม่ค้าว่าไม่ต้องใส่ผงชูรสแต่ไม่ทัน สรุปแล้วสองพี่น้องได้ส้มตำตามความต้องการแต่ไม่สะอาดและมีผงชูรสมาก ไม่น่าจะปลอดภัยต่อสุขภาพ จึงทิ้งลงถังขยะไป

แม่เล่าให้ฟังเรื่องความสะอาดและความปลอดภัย เกี่ยวกับอาหารการกิน โดยเฉพาะพืชผักสวนครัว ต้องล้างและทำความสะอาดเพื่อลดสารพิษ ต้องรู้จักใช้ด่างทับทิม เพื่อฆ่าเชื้อโรคที่อาจติดมากับผักได้ เรื่องสุขภาพและความปลอดภัยในชีวิตประจำวันนั้น นอกจากอันตรายจากผักและอาหารการกินแล้ว มลพิษในอากาศก็เป็นสิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งด้วย เช่น การรู้จักใช้สารเคมีฉีดกันมด กันยุง และแมลงต่าง ๆ จะต้องรู้ว่าทำอย่างไร ถึงจะไม่เกิดมลพิษในชีวิตประจำวันของเรา

ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น
๑. พืชผักสวนครัว ต้องล้างและทำความสะอาดเพื่อลดสารพิษ ๒. ต้องรู้จักใช้ด่างทับทิม ๓. มลพิษในอากาศก็เป็นสิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่ง ๔. การรู้จักใช้สารเคมีฉีดกันมด กันยุง และแมลงต่าง ๆ	๑ .สองพี่น้องได้ส้มตำตามความต้องการแต่ไม่สะอาดและมีผงชูรสมาก ไม่น่าจะปลอดภัยต่อสุขภาพ ๒. เพื่อฆ่าเชื้อโรคที่อาจติดมากับผัก ๓. จะต้องรู้ว่าทำอย่างไร ถึงจะไม่เกิดมลพิษในชีวิตประจำวันของเรา

หมายเหตุ เลือกประโยคที่เป็นข้อเท็จจริง หรือข้อคิดเห็นได้ถูกต้องอย่างน้อย ๒ ข้อถือว่าผ่าน

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 74 7/17/18 2:18 PM

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เสริมปัญญาด้วยนิทานพื้นบ้าน เวลา ๔ ชั่วโมง

.....

๑. สาระสำคัญของแผน

นิทานพื้นบ้าน การเขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิด ระบุความรู้ ข้อคิด ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง และอธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

นิทานพื้นบ้าน

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้เห็นคุณค่าของวรรณคดีพื้นบ้าน พัฒนางานเขียนและนำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ครูผู้สอนต้องเตรียมสื่อการสอนล่วงหน้า ได้แก่ ใบงาน เครื่องมือวัดและประเมินผล ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้าให้เท่ากับจำนวนนักเรียน

๒.๔ ดำเนินการทดสอบหลังเรียนตามแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้

๒.๕ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑) ประเมินผลการผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐

๒) ประเมินผลตามเกณฑ์คุณภาพ ๓ ระดับ ได้แก่ ดี พอใช้ และปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 75 7/17/18 2:18 PM

6102140L01F-□□□ 05(□□□).indd 76

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ฟัง พูด อ่าน เขียน **เรื่อง เสริมปัญญา ด้วยนิทานพื้นบ้าน** **จำนวน ๔ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย **รายวิชาภาษาไทย** **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	**กิจกรรม ครั้งที่ ๑ (เวลา ๒ ชั่วโมง)** ๑. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะของนิทานพื้นบ้าน พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ
ขั้นสอน	๒. นักเรียนช่วยกันเล่าลำดับเหตุการณ์ของเรื่องและบอกข้อคิดที่ได้จากการฟังนิทานเรื่องทำไมช้างจึงตาเล็กและเสือจึงมีลาย ๓. แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย ๔. แต่ละกลุ่มเขียนแผนภาพโครงเรื่องจากนิทานพื้นบ้านเรื่องทำไมช้างจึงตาเล็กและเสือจึงมีลาย พร้อมทั้งบอกข้อคิด ๕. ครูตรวจสอบผลงาน แนะนำเพิ่มเติมเพื่อเป็นแนวทางในการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง อ่านนิทานพื้นบ้านเรื่องพิกุลทอง ๖. ทำใบงานที่ ๐๕ นิทานพื้นบ้านเรื่องพิกุลทอง
ขั้นสรุป	๗. นักเรียนนำเสนอผลงาน ครูแนะนำเพิ่มเติม
การวัดและประเมินผล	- การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง/บอกข้อคิด อธิบายคุณค่าการนำไปใช้ในชีวิตจริง - การร่วมกิจกรรม

7/17/18 2:18 PM

6102140L01F-000 05(000).indd 77

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ (ต่อ)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ฟัง พูด อ่าน เขียน **เรื่อง เสริมปัญญา ด้วยนิทานพื้นบ้าน** **จำนวน ๔ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย **รายวิชาภาษาไทย** **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	**กิจกรรม (ครั้งที่ ๒) เวลา ๒ ชั่วโมง** ๑. ครูและนักเรียนสนทนาทบทวนเกี่ยวกับข้อคิดที่ได้รับจากการอ่านนิทานพื้นบ้าน
ขั้นสอน	๒. ครูแนะนำการแสดงบทบาทสมมุติให้นักเรียนฟัง ๓. ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละชั้นแสดงบทบาทสมมุติจากนิทานพื้นบ้านที่อ่าน เรื่องพิกุลทอง โดยเลือกตอนที่ชอบ วางแผนแสดงบทบาทสมมุติดังนี้ - กำหนดตัวละคร - เขียนบทสนทนา กิจกรรมกลุ่ม ๔. นำเสนอการวางแผนการแสดงบทบาทสมมุติ ๕. ปรับปรุง ฝึกซ้อมการแสดงบทบาทสมมุติ ๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มแสดงบทบาทสมมุติ นิทานพื้นบ้านเรื่องพิกุลทอง ๗. ครูและนักเรียนประเมินการแสดงบทบาทสมมุติร่วมกัน
ขั้นสรุป	๘. นักเรียนสรุปร่วมกันเกี่ยวกับการอ่านนิทานพื้นบ้านว่ามีประโยชน์และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร ๙. เขียนเป็นแผนผังความคิด / ทดสอบหลังเรียน
การวัดและประเมินผล	- การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง - การร่วมกิจกรรม
	ทดสอบหลังเรียน

7/17/18 2:18 PM

6102140L01F-□□□ 05(□□□).indd 78

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ฟัง พูด อ่าน เขียน	**เรื่อง เสริมปัญญา ด้วยนิทานพื้นบ้าน**	**จำนวน ๔ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาภาษาไทย**	**ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**

ขอบเขตเนื้อหา

๑. การระบุความรู้และข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง

๒. การอธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม

๓. การเขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

ความรู้

๑. ตอบคำถามจากการอ่านนิทานพื้นบ้านเรื่อง พิกุลทองและนำไปใช้ในชีวิตจริงได้

๒. อธิบายคุณค่าของนิทานพื้นบ้าน เรื่อง พิกุลทองได้

๓. อธิบายการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง นิทานพื้นบ้านเรื่องพิกุลทองได้

ทักษะ

๑. ระบุความรู้และข้อคิดจากการอ่านนิทานพื้นบ้านเรื่องพิกุลทองและนำไปใช้ในชีวิตจริงได้

๒. อธิบายคุณค่าของนิทานพื้นบ้านเรื่องพิกุลทองได้

๓. เขียนแผนภาพโครงเรื่อง นิทานพื้นบ้านเรื่องพิกุลทองได้

กิจกรรม (ครั้งที่ ๑) เวลา ๒ ชั่วโมง

ขั้นนำ

๑. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะของนิทานพื้นบ้านพร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ

๒. ครูเล่านิทานพื้นบ้านเรื่องทำไมช้างจึงตาเล็กและเสือจึงมีลายให้นักเรียนช่วยกันเล่าลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง และบอกข้อคิดที่ได้จากการฟังนิทานเรื่องทำไมช้างจึงตาเล็กและเสือจึงมีลาย

ขั้นสอน

๓. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มตามใบงาน เขียนแผนภาพโครงเรื่องจากนิทานพื้นบ้านเรื่องทำไมช้างจึงตาเล็กและเสือจึงมีลาย พร้อมทั้งบอกข้อคิด

๔. ครูตรวจสอบผลงาน แนะนำเพิ่มเติมเพื่อเป็นแนวทางในการเขียนแผนภาพโครงเรื่องในกิจกรรมต่อไป

๕. นักเรียนจับคู่กันอ่านนิทานพื้นบ้านเรื่องพิกุลทอง

๖. นักเรียนทำใบงานที่ ๐๕ นิทานพื้นบ้านเรื่องพิกุลทอง

ขั้นสรุป

๗. นักเรียนนำเสนอผลงาน ครูแนะนำเพิ่มเติม

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

ใบงานกลุ่มแผนภาพโครงเรื่องนิทานพื้นบ้าน

- นิทานพื้นบ้านเรื่องพิกุลทอง

สื่อ

- นิทานพื้นบ้านเรื่องทำไมช้างจึงตาเล็กและเสือจึงมีลาย

ภาระงาน/ชิ้นงาน

กิจกรรมใบงานที่ ๐๕

นิทานพื้นบ้านเรื่องพิกุลทอง

การประเมิน

๑. ประเมินการร่วมกิจกรรม

๒. ประเมินใบงาน / ผลงาน

วิธีการ

๑. สังเกตพฤติกรรมการร่วมกิจกรรม

๒. ตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน / ผลงาน

๓. ทดสอบหลังเรียนหน่วยที่ ๑ ฟัง พูด อ่าน เขียน

เครื่องมือ

๑. แบบสังเกตพฤติกรรมการร่วมกิจกรรม

๒. แบบประเมินความถูกต้องของใบงาน/ผลงาน

๓. แบบทดสอบหลังเรียนหน่วยที่ ๑ ฟัง พูด อ่าน เขียน

7/17/18 2:18 PM

6102140L01F-000 05(000).indd 79

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ฟัง พูด อ่าน เขียน **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**	**แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ (ต่อ)** **เรื่อง เสริมปัญญา ด้วยนิทานพื้นบ้าน** **รายวิชาภาษาไทย**	**จำนวน ๔ ชั่วโมง** **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**
คุณธรรม ๑. มีมารยาทในการฟัง ดู พูด ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มีความมุ่งมั่นในการทำงาน ๔. มีวินัย	**กิจกรรม (ครั้งที่ ๒) เวลา ๒ ชั่วโมง** **ขั้นนำ** : ๑. ครูและนักเรียนสนทนาทบทวนเกี่ยวกับข้อคิดที่ได้รับจากการอ่านนิทานพื้นบ้าน **ขั้นสอน** ๒. ครูชี้แจงและแนะนำการแสดงบทบาทสมมุติให้นักเรียนฟัง ๓. แบ่งกลุ่มให้นักเรียนชั้นแสดงบทบาทสมมุติจากนิทานพื้นบ้านเรื่องพิกุลทอง โดยเลือกตอนที่ชอบ วางแผนแสดงบทบาทสมมุติดังนี้ - กำหนดตัวละคร - เขียนบทสนทนา ๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอการวางแผนการแสดงบทบาทสมมุติให้ครูฟัง ว่ากำหนดตัวละคร ตัวใดบ้างจากนิทานพื้นบ้าน บทสนทนาใช้คำภาษาอย่างไร เหมาะสมหรือไม่ มีการสอดแทรกข้อคิดหรือไม่ ครูให้คำแนะนำ แต่ละขั้นปรับปรุง ฝึกซ้อมการแสดงบทบาทสมมุติ	**เกณฑ์การประเมิน** ๑. ใช้เกณฑ์การประเมินการร่วมกิจกรรม ๒. ใบงานที่ ๐๕ ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ๗๐

7/17/18 2:18 PM

6102140L01F-□□□ 05(□□□).indd 80 7/17/18 2:18 PM

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ฟัง พูด อ่าน เขียน **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**	**แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ (ต่อ)** **เรื่อง เสริมปัญญา ด้วยนิทานพื้นบ้าน** **รายวิชาภาษาไทย**	**จำนวน ๒ ชั่วโมง** **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**
	๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มแสดงบทบาทสมมุติ - นิทานพื้นบ้านเรื่องพิกุลทอง ๖. ครูและนักเรียนประเมินการแสดงบทบาทสมมุติร่วมกัน **ขั้นสรุป** ๗. นักเรียนสรุปร่วมกันเกี่ยวกับการอ่านนิทานพื้นบ้านที่อ่านว่ามีประโยชน์และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง แล้วบันทึกลงสมุด **ทดสอบหลังเรียน**	

สื่อสำหรับครูนิทานพื้นบ้าน (ขั้นนำ)

ทำไม ช้างจึงตาเล็กและเสือมีลาย

มีเสือหนุ่มตัวหนึ่งดุร้ายมาก มันออกไปหากินตามปรกติขณะที่มันสอดส่ายสายตาหาเหยื่ออยู่นั้น มันก็มองเห็นช้างตัวหนึ่งกำลังยืนอยู่ใต้ต้นไม้ มันจึงคิดที่จะจับช้างให้ได้มันจึงเดิน ไปหาช้างทันที ฝ่ายช้างเมื่อเห็นเสือเดินตรงมาหามันเช่นนั้นคิดจะวิ่งหนีไปก็ไม่ทัน จึงทำใจดีสู้เสือแล้วพูดกับเสือไปว่า “สวัสดีเจ้าเสือผู้ยิ่งใหญ่ เจ้าจะไปไหนหรือ” “ข้าก็จะมาจับเจ้าไปเป็นอาหาร นะสิ” เสือตอบ “ช้าก่อนเจ้าเสือร้ายเจ้าคงไม่รู้หรอกว่าตอนนี้ข้าไม่ได้เป็นอิสระแล้ว ข้าเป็นเชลยเขาอยู่” ช้างพูด “พุทโธ่เอ๋ย อย่ามาหลอกข้าเสียให้ยากเลย เจ้าตัวใหญ่ออกอย่างนี้ใครจะกล้ามาจับเจ้าเป็นเชลยได้นอกจากข้าเจ้าป่าผู้ยิ่งใหญ่” “นี่ไงเจ้าเห็นไหมขาของข้าถูกล่ามโซ่อยู่กับต้นไม้นี้ก็เพราะข้าตกเป็นเชลยของมนุษย์” ช้างพูดพร้อมยกขาที่ถูกล่ามโซ่ให้เสือดู” อะไรกันมนุษย์ตัวเล็กนิดเดียว ยังจับเจ้าล่ามโซ่ได้หรือ” เสือถามอย่างสงสัย “ก็ใช่นะซิ มนุษย์ตัวเล็กๆนี่แหละถึงจะไม่มีเขี้ยวเล็บ ไม่มีเขาหรืองา แต่มนุษย์นั้นมี “ปัญญา” ช้างตอบยืนยันเสือพอได้ยินช้างพูดถึงคำว่า “ปัญญา” ก็สนใจจึงถามช้างขึ้นว่า”อ้ายตัวปัญญาของมนุษย์มันวิเศษแค่ไหนเชียวถ้าข้าเจอละก็จะจับกินเสียให้เข็ด” “ปัญญาของมนุษย์ก็อยู่ที่ตัวมนุษย์ซิเจ้าเสือเอ๋ยถ้าเจ้าอยากเห็นจริง ๆ ละ ก็รีบแก้โซ่ที่ผูกขาข้าออกซิแล้วข้าจะพาเจ้าไปดู” “ได้เลย” เสือพูดแล้วตรงเข้าไปแก้โซ่ที่ผูกขาช้างออก แล้วช้างก็เดินนำหน้าเสือมุ่งสู่บ้านมนุษย์ทันที เมื่อถึงบ้านมนุษย์แล้ว ช้างก็ตะโกนเรียกมนุษย์ให้ออกมาพบข้างนอกฝ่ายมนุษย์ไม่รู้ว่าใครมาเรียก ก็ออกมาจากบ้านโดยที่ไม่ได้ระวังตัว ทันใดนั้นเสือซึ่งรอจังหวะอยู่แล้วจึงตะครุบตัวมนุษย์ไว้ในกรงเล็บอย่างง่ายดาย มันหัวเราะเยาะด้วยเสียงอันดังที่สามารถเอาชนะมนุษย์ผู้พิชิตช้างได้เสือจึงหันไปพูดกับช้างว่า “เจ้าช้างไหนเจ้าว่ามนุษย์มีปัญญาเก่งกล้า ยังไม่ทันได้ต่อสู้เลยข้าก็จับมันได้แล้วและข้าจะกินมันเสียเดี๋ยวนี้แหละ” มนุษย์เมื่อได้ยินเสือพูดอวดตัวเช่นนั้นก็ใช้ปัญญาของตนต่อสู้กับเสือทันที โดยพูดกับเสือว่า “ช้าก่อนเจ้าเสือถ้าเจ้ากินข้าตอนนี้ เจ้าก็จะไม่มีโอกาสเห็นตัวปัญญาของข้าเลย” เสือได้ยินดังนั้นก็หยุดชะงัก แล้วถามมนุษย์ไปว่า” ไหนละตัวปัญญาของเจ้าก่อนตายเอาออกมาอวดข้าหน่อยเป็นไง” “ได้ซิ ถ้าเจ้าอยากดูแต่ตัวปัญญาของข้าอยู่ในบ้าน ถ้าอยากเห็นเจ้าต้องปล่อยข้าไปข้าจะได้ไปจูงมันออกมาให้เจ้าดู” ฝ่ายเสืออยากเห็นตัวปัญญาเป็นหนักหนาจึงหลงกลปล่อยมนุษย์ไป

มนุษย์เมื่อถูกปล่อยตัวเป็นอิสระแล้วก็วางแผนจัดการกับเสือ โดยพูดขู่เสือไปว่า “ระวังนะเจ้าเสือตัวปัญญาของข้ามันตกใจง่าย ถ้ามันเห็นเจ้าเข้ามันจะวิ่งหนีเข้าบ้านแล้วจะไม่ยอมออกมาอีกเป็นเด็ดขาด” “แล้วเจ้าจะให้ข้าทำอย่างไร” เสือถาม “ไม่ยากเจ้ามาให้ข้าจับมัดไว้กับต้นไม้เสียก็สิ้นเรื่อง” มนุษย์เสนอความคิด “ตกลง” เสือตอบมนุษย์ก็จัดการมัดเสือไว้กับต้นไม้ แล้วก็เดินเข้าบ้านไปและออกมาพร้อมกับหวายในมือเสือเห็นมนุษย์ถือหวายออกมาก็แปลกใจจึงถามว่า “ไหนละตัวปัญญาของเจ้าไม่เห็นจูงออกมาให้ข้าดู” มนุษย์ชูหวายขึ้นแล้วพูดว่า “นี่ไงละตัวปัญญาของข้า”“อ้ายนั่นมันหวาย จะเป็นตัวปัญญาได้อย่างไร” เสือแย้ง “นี่แหละตัวปัญญาของข้าอ้ายเสือหน้าโง่ เจ้ามันอวดเก่งนักข้าจะสั่งสอนให้รู้สำนึกเสียบ้าง” พอมนุษย์พูดขาดคำก็หวดเสือด้วยหวายอย่างมันมือ จนนับครั้งไม่ถ้วน ฝ่ายช้างที่ยืนอยู่ใกล้ ๆ ได้เห็นเหตุการณ์ทั้งหมดก็หัวเราะด้วยความชอบใจ เพราะด้วยปัญญาของมนุษย์ มนุษย์ไม่เพียงรอดชีวิต มันเองก็รอดชีวิตด้วยช้างหัวเราะใหญ่ หัวเราะเสียจนน้ำตาไหลพรากอาบแก้ม ดวงตาของช้างเลยเล็กลง เล็กลงเหลือเท่าที่เห็น

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 81 7/17/18 2:18 PM

จนทุกวันนี้ ซึ่งไม่สมกับตัวของมันเลยก็เพราะหัวเราะมากนั่นเอง ฝ่ายเสือเมื่อถูกโบยด้วยหวาย ก็เจ็บปวดแสนสาหัสดิ้นทุรนทุรายไปมาจนเชือกขาด มันจึงวิ่งหนีอย่างสุดชีวิตจนถึงบัดนี้เสือก็ยังไม่รู้ว่า ปัญญาของมนุษย์คืออะไร เสือเดินโซซัดโซเซไปขอความช่วยจากสัตว์ในป่าให้ช่วยรักษารอยแผลจากการถูกโบยด้วยหวาย แต่ไม่มีสัตว์ใดช่วยเหลือมีแต่สมน้ำหน้า เพราะเสือได้รังแกสัตว์อื่นไว้มากนั่นเองตัวของเสือจึงมีแผลเป็น และกลายเป็นลายให้เห็น มาจนทุกวันนี้

.....

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 82 7/17/18 2:18 PM

★★★★★	ท๑/ผ.๔

นิทานพื้นบ้านเรื่องพิกุลทอง

นานมาแล้ว มีหญิงหม้ายนางหนึ่งมีลูกสาวอยู่สองคน คนโตชื่อ “มะลิ” รูปร่างหน้าตาและนิสัยเหมือนแม่ คนรองชื่อ “พิกุล” มีรูปร่างหน้าตา ผิวพรรณดี นิสัยงามเหมือนพ่อซึ่งตายไปแล้ว หญิงหม้ายผู้เป็นแม่รักมะลิมากกว่าพิกุล เนื่องจากมะลิมีลักษณะหน้าตาเหมือนนาง ดังนั้นจึงมักแกล้งใช้พิกุลให้ทำงานหนัก ส่วนมะลินั้นให้ทำเพียงงานเบา ๆ

พิกุลไปตักน้ำจากลำห้วยเดินผ่านต้นไม้ใหญ่ต้นหนึ่ง พิกุลได้พบหญิงชรายืนอยู่ที่ใต้ต้นไม้ หญิงชรากล่าวกับพิกุลว่า “ขอน้ำให้คนแก่ดื่มแก้กระหายสักหน่อยได้ไหมจ๊ะ” พิกุลสงสารจึงเต็มใจให้หญิงชราผู้นี้ดื่มน้ำที่ตนตักมา เมื่อดื่มน้ำเสร็จแล้ว นางจึงเล่าความจริงให้ฟังว่า ที่แท้แล้วนางเป็นนางไม้หรือรุกขเทวดาแปลงกายมาและเพื่อตอบแทนที่พิกุลมีน้ำใจ นางจึงจะให้พรตอบแทนโดยให้มีดอกพิกุลทองร่วงออกมาจากปากทุกครั้งที่นางพิกุลพูด ครั้นเมื่อพิกุลกลับมาถึงบ้าน หญิงหม้ายผู้เป็นแม่ก็ดุด่าว่าที่พิกุลไปตักน้ำเสียนาน แต่พอพิกุลอ้าปากพูดตอบ แม่ดอกพิกุลทองที่สวยงามก็ร่วงออกมาจากปาก และร่วงออกมาทุกครั้งที่พิกุลพูดหญิงหม้ายเห็นดอกพิกุลทองซึ่งเป็นทองจริง ๆ มีสีเหลืองอร่ามร่วงออกมาจากปาก ก็เกิดความโลภ อยากได้ทองมาก ๆ จึงบังคับให้พิกุลพูดอยู่ตลอดเวลา เมื่อพูดนานเข้าพิกุลก็เริ่มเจ็บคอ เสียงแหบแห้ง ดอกพิกุลก็ร่วงออกมาน้อยลง หญิงหม้ายเห็นดอกพิกุลทองออกมาน้อยลงจึงให้มะลิลูกสาวคนโตไปตักน้ำที่ลำห้วยเหมือนกับที่พิกุลเคยทำแล้วได้พรจากหญิงชราเมื่อมะลิไปที่ต้นไม้ใหญ่ มะลิกลับพบหญิงสาวสวยคนหนึ่งมาขอน้ำดื่ม ฝ่ายมะลิเห็นว่าไม่ใช่หญิงชราอย่างที่พิกุลบอก มะลิจึงไม่ให้น้ำดื่มและยังพูดจาหยาบคายต่อหญิงสาวผู้นั้นอีกด้วย ดังนั้นแทนที่หญิงสาวสวยหรือนางไม้จะให้พรเหมือนที่นางให้แก่พิกุล นางกลับสาปมะลิแทน เมื่อมะลิกลับมาถึงบ้านหญิงหม้ายผู้เป็นแม่ก็บังคับให้มะลิพูดมาก ๆ เพื่อจะได้ทองเยอะ ๆ แต่แทนที่จะมีทองร่วงออกมาจากปากมะลิกลับกลายเป็นกิ้งกือไส้เดือนร่วงออกมาแทนหญิงหม้ายเห็นอย่างนั้นก็โกรธมาก หันไปหาว่าพิกุลพูดหลอกลวงในเรื่องที่เล่าว่าไปได้พรจากหญิงชรา เป็นเหตุให้มะลิโดนสาป แล้วนางก็ตรงเข้าทำร้ายพิกุล พิกุลทนไม่ได้จึงหนีออกจากบ้านเข้าไปในป่า ระหว่างทางนางพิกุลโชคดีได้พบกับพระพิชัยมงกุฎขี่ม้าผ่านมาพอดี พระพิชัยมงกุฎเห็นพิกุลมีรูปโฉมสวยงามและลักษณะกิริยาเรียบร้อยก็นึกรัก จึงพาพิกุลเข้าไปอยู่ด้วยกันในพระราชวังครองคู่อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุขจนมีพระโอรสสองพระองค์

วันหนึ่งพระพิชัยมงกุฎ นางพิกุลและพระโอรสทั้งสองได้เสด็จออกประพาสลำน้ำ มีนางยักษ์ตนหนึ่งแอบซุ่มดูขบวนเรือของเจ้าเมืองอยู่อยากจะได้พระพิชัยมงกุฎมาเป็นคู่ครองของตน จึงแปลงกายเป็นดอกบัวขึ้นกลางน้ำ ทำให้นางพิกุลเกิดความหลงใหลใคร่อยากได้ไว้เชยชม จึงสั่งให้ทหารไปเด็ดมาให้ แต่ก็ไม่สำเร็จ ไม่มีใครสามารถเด็ดได้ นางพิกุลจึงไปเด็ดดอกบัวด้วยพระองค์เอง นางยักษ์ในคราบของดอกบัวก็ดึงแขนนางพิกุลจมดิ่งลงไปในน้ำทันที นางยักษ์ได้ถอดเอาเครื่องทรงของนางพิกุลมาสวมใส่แทน และสาปนางพิกุลให้กลายเป็นชะนี พอพระพิชัยมงกุฎเห็นนางพิกุลตัวปลอมโผล่ขึ้นมาจากน้ำก็รีบรับขึ้นเรือทันที แต่ลูกทั้งสองของนางพิกุลคือพระยมยศ และพระลักษณวงศ์ซึ่งยังเล็กอยู่ จำได้ว่าไม่ใช่แม่ของตน เพราะแม่ของตนนั้นเวลาพูดจะต้องมีดอกพิกุลทองร่วงลงมาจากปาก เด็กน้อยทั้งสองคนจึงไม่ยอมเข้าใกล้นางพิกุลตัวปลอมแต่กลับชี้ไปที่ชะนีตัวที่

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 83 7/17/18 2:18 PM

★★★★★	ท๑/ผ.๔

เกาะอยู่บนกิ่งไม้แล้วบอกว่านั่นคือแม่ของตน ทำให้พระพิชัยมงกุฎโกรธมาก พอพ้นสายตาพระพิชัยมงกุฎ นางยักษ์ในคราบนางพิกุลทั้งหยิกทั้งตีเด็กทั้งสองคนจนเขียวช้ำระบมไปทั้งตัวส่วนชะนีตัวนั้นยังคงติดตามเรือไปตลอดเพื่อหาทางแก้คำสาป เพราะนางยักษ์ได้สาปไว้ว่านางพิกุลในร่างชะนีจะพ้นคำสาปได้ก็ต่อเมื่อต้องเอาเลือดของนางยักษ์มารดหัวจึงจะกลับร่างเดิมได้

นางยักษ์ได้ร่ายมนต์เสน่ห์ให้พระพิชัยมงกุฎหลงใหล ยุยงให้โกรธเกลียดลูกทั้งสองคน ถึงกับมีรับสั่งว่า ถ้าหากเห็นว่าชะนีนั้นเป็นแม่ ก็จงอยู่กับชะนีตัวนั้นก็แล้วกัน แล้วทิ้งลูกทั้งสองคนไว้กับนางชะนีที่ใต้ต้นไม้ แล้วพระพิชัยมงกุฎก็เสด็จกลับเมืองไปพร้อมด้วยนางยักษ์ที่แปลงเป็นนางพิกุล ต่อมาลูกของนางพิกุลได้เจริญเติบโตเป็นหนุ่มโดยการเลี้ยงดูของนางพิกุลในร่างชะนี เด็กหนุ่มทั้งสองได้ฝึกฝนวิชาการต่อสู้จนเก่งกาจสามารถ จึงคิดจะกลับไปฆ่านางยักษ์ทิ้งเสีย ทั้งสองจึงเดินทางกลับเมืองพร้อมกับนางชะนี เมื่อความจริงถูกเปิดเผย นางยักษ์ในร่างแปลงจึงยอมปรากฏร่างที่แท้จริงออกมา มนต์เสน่ห์ที่ครอบคลุมจิตใจของเจ้าเมืองอยู่ก็คลายออก เมื่อเจ้าเมืองได้เห็นร่างนางยักษ์ถึงกับเป็นลมล้มพับไป ลูกของนางพิกุลทั้งสองคนจึงเข้าต่อสู้กับนางยักษ์ในที่สุดนางยักษ์บาดเจ็บและถูกจับได้ ลูกของนางพิกุลจึงนำเลือดของนางยักษ์ไปรดหัวของนางชะนี นางชะนีจึงคืนร่างกลับเป็นนางพิกุล แล้วปล่อยตัวนางยักษ์ไป ทั้งหมดจึงกลับมาอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข

.....

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 84 7/17/18 2:18 PM

ใบความรู้สำหรับครู
นิทานพื้นบ้าน

นิทานพื้นบ้านมีลักษณะเฉพาะที่เห็นเด่นชัด คือ เป็นเรื่องเล่าที่มีการดำเนินเรื่องอย่างง่าย ๆโครงเรื่องไม่ซับซ้อน วิธีการที่เล่าก็เป็นไปอย่างง่ายๆตรงไปตรงมา มักจะเริ่มเรื่องโดยการกล่าวถึงตัวละครสำคัญของเรื่อง ซึ่งอาจจะเป็นรุ่นพ่อ-แม่ของพระเอกหรือนางเอก แล้วดำเนินเรื่องไปตามเวลาปฏิทิน ตัวละครเอกพบอุปสรรคปัญหา แล้วก็ฟันฝ่าอุปสรรคหรือแก้ปัญหาลุล่วงไปจนจบเรื่อง ซึ่งมักจะจบแบบมีความสุข หรือโศกนาฏกรรม ถ้าเป็นนิทานคติก็มักจะจบลงว่า “นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า.....” ถ้าเป็นนิทานชาดกก็จะบอกว่าตัวละครสำคัญของเรื่องในชาติต่อไป ไปเกิดเป็นใครบ้าง ถ้าเป็นนิทานปริศนาก็จะจบลงด้วยประโยค คำถาม ลักษณะของนิทานพื้นบ้าน กุหลาบ มัลลิกะมาส (๒๕๑๘, หน้า ๙๙-๑๐๐) ได้สรุปไว้ดังนี้

๑. เป็นเรื่องเล่าด้วยถ้อยคำธรรมดา เป็นภาษาร้อยแก้วไม่ใช่ร้อยกรอง

๒. เล่ากันด้วยปากสืบทอดกันมาเป็นเวลาช้านาน และเมื่อการเขียนเจริญขึ้น ก็อาจมีการเขียนขึ้นตามเค้าเดิมที่เคยเล่าด้วยปาก

๓. ไม่ปรากฏว่าผู้เล่าดั้งเดิมเป็นใคร อ้างแต่ว่าเป็นของเก่าฟังมาจากผู้เล่า ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญยิ่งในอดีตอีกต่อหนึ่ง ผิดกับนิยายสมัยใหม่ที่ทราบตัวผู้แต่ง แม้นิทานที่ปรากฏชื่อ ผู้แต่งเช่น นิทานของกริมม์ ก็อ้างว่าเล่าตามเค้านิทานที่มีมาแต่เดิมไม่ใช่ตนแต่งขึ้นเอง

เจือ สตะเวทิน (๒๕๑๗, หน้า ๑๖) ให้คำอธิบายลักษณะสำคัญของนิทานพื้นเมือง ไว้ดังนี้

๑. ต้องเป็นเรื่องเก่า

๒. ต้องเล่ากันด้วยภาษาร้อยแก้ว

๓. ต้องเล่ากันด้วยปากมาก่อน

๔. ต้องแสดงความคิด ความเชื่อของชาวบ้าน

๕. เรื่องจริงที่มีคตินับอนุโลมเป็นนิทานได้เช่น มะกะโท ชาวบ้านบางระจัน เป็นต้น

โดยนัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่าลักษณะที่สำคัญที่สุดของนิทานพื้นบ้านคือเป็นเรื่องเล่าที่สืบทอดกันมาด้วยปากและไม่ทราบชื่อผู้แต่ง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 85 7/17/18 2:18 PM

สำหรับนักเรียน

ตัวอย่าง

เรื่อง ลูกแกะกับจระเข้

ลูกแกะตัวหนึ่งกระหายน้ำจัด มันจึงเดินไปที่ริมฝั่งน้ำเพื่อที่จะดื่มน้ำดับกระหาย แต่เมื่อไปถึงริมฝั่งแม่น้ำ ได้เห็นจระเข้ตัวหนึ่งนอนกบดานอยู่ใกล้กับริมฝั่ง ลูกแกะจึงล้มเลิกความคิดที่จะกินน้ำ มันรีบหันหลังกลับทันที จระเข้จึงร้องถามว่า “อ้าว ! เจ้าแกะน้อย เจ้าจะมากินน้ำไม่ใช่หรือ ทำไมรีบด่วนกลับเสียล่ะ” ลูกแกะเดินพลางตอบพลางไม่เหลียวหลังว่า“ช่างเถอะ.. การกินน้ำของข้าไม่สำคัญเท่ากับการรอกินลูกแกะของท่านดอก”

นิทานอีสป ฉบับสอนเด็ก

ตัวอย่าง

เรื่อง ลูกแกะกับจระเข้

ตัวละคร	ลูกแกะ จระเข้
สถานที่	ริมฝั่งแม่น้ำแห่งหนึ่ง
เหตุการณ์	ลูกแกะกระหายน้ำแต่เมื่อไปถึงแม่น้ำพบจระเข้นอนรอ เหยื่ออยู่จึงยอมอดน้ำเพื่อรักษาชีวิตของตนไว้
ผลของเหตุการณ์	ลูกแกะรอดชีวิตจากการเป็นอาหารของจระเข้
ข้อคิด/คติสอนใจ	คนที่มีความฉลาดรอบคอบ ช่างสังเกต ย่อมรู้จักพาตนให้พ้นภัยได้

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 86 7/17/18 2:18 PM

ใบความรู้การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง เป็นการเขียนเพื่อแสดงให้เห็นโครงเรื่องโดยรวมทั้งเรื่องทำให้จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น การเขียนแผนภาพโครงเรื่องต้องอาศัยการตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านว่าตัวละครมีใครบ้าง สถานที่เกิดเหตุคือที่ใด มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น และผลของเหตุการณ์นั้นคืออะไร แล้วจึงเขียนเป็นแผนภาพโครงเรื่อง

นิทานเรื่องหมากับเงา

หมาตัวหนึ่งขี้ขโมยโดยเชื้อชาติ
ข้ามสะพานแลลงในคงคา
ก้อนเนื้อในน้ำนั้นดูยิ่งใหญ่
หมายจะแย่งชิ้นใหญ่จากหมาโซ
ในน้ำแล้วเนื้อเงาก็หายไป
คือของตัวและที่หวังตั้งจำนง
เข้าตลาดลักเนื้อวัววิ่งถลา
เกิดแก่ตาตนเห็นเป็นเงาโต
จึงสู้ทิ้งชิ้นที่คาบด้วยยโส
ด้วยความโง่ครั้งทิ้งก้อนเนื้อลง
จมน้ำใสทั้งสองสิ่งประสงค์
ทำลายลงเพราะโลภหลงงมงาย

แผนภาพโครงเรื่อง ของนิทานเรื่องหมากับเงา

ตัวละครในเรื่อง
หมาตัวหนึ่ง

สถานที่
บนสะพานข้ามแม่น้ำ

เหตุการณ์ที่เกิด
หมาขี้ขโมยตัวหนึ่งลักเนื้อวัวแล้ววิ่งข้ามสะพาน เห็นเงาของเนื้อในน้ำก้อนใหญ่กว่าชิ้นที่มันคาบอยู่จึงทิ้งเนื้อที่คาบไว้ในปากลงไปในน้ำ

ผลของเหตุการณ์
เนื้อชิ้นที่หมาคาบมาจมหายไปในแม่น้ำและเงาของเนื้อก็หายไป

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า....
โลภนักมักลาภหาย
ควรพอใจในสิ่งที่ตนมี

คัดลอกจากหนังสือคู่มือสอนทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนไกลกังวล อ. หัวหิน จ. ประจวบคีรีขันธ์

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 87 7/17/18 2:18 PM

แนวคำตอบใบงานกลุ่ม

แผนภาพโครงเรื่องนิทานพื้นบ้าน
เรื่อง ทำไมช้างตาเล็กและเสือมีลาย

ตัวละครในเรื่อง

ช้าง เสือ มนุษย์

สถานที่

ในป่า บ้านมนุษย์

เหตุการณ์

เสือหนุ่มออกหาอาหารไปพบช้าง จึงวางแผนที่จะกินช้าง ช้างรู้ทันจึงใช้ไหวพริบ บอกกับเสือว่ามันถูกมนุษย์จับเป็นเชลย เพราะมนุษย์มีปัญญาเสือหลงกลอยากดูตัวปัญญาจึงแก้โซ่ที่ล่ามให้ช้างพาเสือไปบ้านมนุษย์ มนุษย์ไม่ทันระวังตัวจึงถูกเสือจับใส่กรง มนุษย์ใช้ปัญญาเพื่อเอาตัวรอดบอกว่าจะพาไปดูตัวปัญญาในบ้านเสือหลงกลถูกจับ เฆี่ยนตี จนตัวลายเจ็บมากไม่มีใครช่วยเพราะรังแกสัตว์อื่นไว้

ผลของเหตุการณ์

เสือมีลาย และได้รับความเจ็บปวดจากการกระทำของตัวเอง

ข้อคิดที่ได้รับ

๑. อย่าทะนงหลงว่าเราเก่งกว่าคนอื่น เพราะอาจมีคนเก่งกว่าเราก็ได้ และเมื่อถึงเวลานั้นเรานั่นแหละจะอับอายขายหน้าคนอื่นๆ เขา จนมองหน้าใครไม่ได้

๒. ต้องมีสติ และใช้ปัญญาแก้ปัญหา

การนำข้อคิดไปใช้

นำข้อคิดไปใช้ในชีวิต คือ ต้องรู้จักถ่อมตน ไม่อวดเก่งให้คนที่ข้างๆ ฟัง ต้องรู้จักชื่นชม ให้เกียรติคนอื่น ไม่พูดจาเยาะเย้ยให้คนอื่นอาย ดังเช่นนิทานพื้นบ้านเรื่องนี้ เพราะจะไม่ได้รับความช่วยเหลือจากใครๆ และไม่มีใครอยากคบเราเป็นเพื่อน

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 88 7/17/18 2:18 PM

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๕ นิทานพื้นบ้าน เรื่องพิกุลทอง

กิจกรรมที่ ๑ อ่านนิทานพื้นบ้านเรื่องพิกุลทองแล้วเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

แผนภาพโครงเรื่องนิทานพื้นบ้าน

เรื่อง พิกุลทอง

ตัวละครในเรื่อง

มะลิ พิกุล นางไม้หรือรุกขเทวดา หญิงหม้ายยักษ์

พระพิชัยมงกุฎ ชะนี พระยมยศ พระลักษณวงศ์

สถานที่

หมู่บ้าน ลำห้วย ในป่า

เหตุการณ์

หญิงหม้าย มีลูก ๒ คน ชื่อ มะลิ กับพิกุล พิกุลไปตักน้ำที่ลำห้วยพบหญิงชราขอน้ำกิน พิกุลให้น้ำดื่ม หญิงชราเป็นนางไม้แปลงกายมา จึงให้พรแก่พิกุลให้มีดอกพิกุลทองร่วงออกมาจากปากทุกครั้งที่พูด หญิงหม้ายรู้และเกิดความโลภจึงให้มะลิไปตักน้ำบ้าง มีหญิงสาวมาขอน้ำดื่ม มะลิไม่ให้น้ำดื่มเพราะไม่ตรงกับที่พิกุลบอกแถมยังพูดหยาบคาย นางไม้จึงสาปมะลิให้มีกิ้งกือไส้เดือนร่วงออกมาเวลาพูด หญิงหม้ายโกรธทุบตีพิกุล พิกุลจึงหนีจากบ้าน ได้พบพระพิชัยมงกุฎ จึงพาเข้าไปอยู่ในวังด้วยกันมีพระโอรส ๒พระองค์ ทั้งหมดออกประพาสลำน้ำ นางยักษ์เห็นพระพิชัยมงกุฎเกิดความรัก นางยักษ์จึงทำให้พิกุลจมน้ำและสาปให้เป็นชะนีต้องได้เลือดนางยักษ์มารดหัวจึงจะกลับร่างเดิมได้ นางยักษ์แปลงกายเป็นพิกุลร่ายมนต์ให้พระพิชัยมงกุฎหลงใหล และทิ้งโอรสไว้ในป่า เมื่อพระโอรสโตขึ้นเข้าเมืองเปิดเผยความจริง ช่วยแม่ให้พ้นคำสาป

ผลของเหตุการณ์

พิกุลได้กลับร่างเป็นคน มนต์เสน่ห์คลายพิกุลให้โอรสปล่อยนางยักษ์ทั้งหมดได้มาอยู่ร่วมกัน

ข้อคิดที่ได้รับ

๑. การพูด

๒ .ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

การนำข้อคิดไปใช้

นำข้อคิดไปใช้เกี่ยวกับการพูด คือก่อนที่จะพูด จะต้องคิดไตร่ตรองให้ดีก่อน ไม่พูดคำหยาบเพราะถ้าเราพูดไม่ดีจะทำให้ผู้ที่พบเห็นหรือได้ยิน ไม่เป็นมิตร โกรธเคือง และสิ่งที่ไม่ดีจะเข้ามาหาเรา

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 89 7/17/18 2:18 PM

★★★★★	ท ๑/ผ.๔

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ฟัง พูด อ่าน เขียน **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**

ตอนที่ ๑ เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. “ช่างซ่อมจักรยานขันน็อตที่ล้อรถจนแน่น” ข้อความนี้ไม่มีตัวสะกดในมาตราใด

ก. แม่เกย - แม่เกอว ข. แม่กม - แม่กง

ค. แม่กม – แม่กน ง. แม่กก - แม่กด

๒. “พระสัญญา อาพาธ อยู่ที่โรงพยาบาลสงฆ์” ข้อความนี้มีตัวสะกดในมาตราใดบ้าง

ก. แม่กง แม่กน แม่กด ข. แม่กน แม่กด แม่กบ

ค. แม่กน แม่กด แม่กม ง. แม่กง แม่กน แม่กบ

๓. คำในข้อใดอยู่คนละมาตรากับคำว่า “ มหากาฬ”

ก. นิ่ม ข. มหาชน

ค. พร ง. กาญจน์

๔. ข้อใดมีคำที่สะกดด้วยแม่ “ กม ”

ก. ชุมนุม ข. มหาชน

ค. ประเมินผล ง. มิ่งขวัญ

๕. ข้อใดมีตัวสะกดมาตราเดียวกัน

ก. เหมือง โชค ข. นอน หมอ

ค. เปื้อน เลือด ง. หงอน ฟัน

๖. ข้อใดมีตัวสะกดต่างจากพวก

ก. ลูกชุบ ข. กระยาสารท

ค. โสมนัส ง. จ่ามงกุฎ

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 90 7/17/18 2:18 PM

ตอนที่ ๒ นักเรียนเติมคำตอบลงในช่องว่าง

๗. นักเรียนเขียนบอกรูป และเสียงวรรณยุกต์จากคำที่กำหนดให้

ตัวอย่าง ไม้เท้า รูปวรรณยุกต์ โท / โท เสียงวรรณยุกต์ ตรี/ตรี

๗.๑ ฝาชี รูปวรรณยุกต์ ...../..... เสียงวรรณยุกต์...../.....

๗.๒ ช้อนส้อม รูปวรรณยุกต์ ...../..... เสียงวรรณยุกต์...../.....

๗.๓ ยั่วเย้า รูปวรรณยุกต์ ...../..... เสียงวรรณยุกต์...../.....

๗.๔ เฉาก๊วย รูปวรรณยุกต์ ...../..... เสียงวรรณยุกต์...../.....

๘. เติมคำควบกล้ำในประโยคให้ถูกต้อง

๘.๑ คุณแม่ปัด.....เช็ดถู ทำความสะอาดบ้าน

๘.๒ ตำรวจ.....ผู้ค้ายาเสพติด

๘.๓ อย่าวางสิ่งกีด.....ทางเดิน

๘.๔ ผู้ว่าราชการจังหวัดนำสิ่งของไปเยี่ยม.....ขวัญผู้ประสบภัย

๘.๕ คุณยายขาดสารอาหารจนร่างกาย.....

ตอนที่ ๓ ตอบคำถามจากการฟัง โดยครูอ่านประโยคแล้วให้นักเรียนเขียนคำตอบลงในช่องว่าง

๑.....

๒.....

๓.....

๔.....

๕.....

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 91 7/17/18 2:18 PM

★★★★★	ท ๑/ผ.๔

แนวคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ฟัง พูด อ่าน เขียน **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**

.....

ตอนที่ ๑ เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. “ช่างซ่อมจักรยานขันน็อตที่ล้อรถจนแน่น” ข้อความนี้ไม่มีตัวสะกดในมาตราใด

ก. แม่เกย - แม่เกอว ข. แม่กม - แม่กง

ค. แม่กม – แม่กน ง. แม่กก - แม่กด

๒. “พระสัญญา อาพาธ อยู่ที่โรงพยาบาลสงฆ์” ข้อความนี้มีตัวสะกดในมาตราใดบ้าง

ก. แม่กง แม่กน แม่กด ข. แม่กน แม่กด แม่กบ

ค. แม่กน แม่กด แม่กม ง. แม่กง แม่กน แม่กบ

๓. คำในข้อใดอยู่คนละมาตรากับคำว่า “ มหากาฬ”

ก. นิ่ม ข. มหาชน

ค. พร ง. กาญจน์

๔. ข้อใดมีคำที่สะกดด้วยแม่ “ กม ”

ก. ชุมนุม ข. มหาชน

ค. ประเมินผล ง. มิ่งขวัญ

๕. ข้อใดมีตัวสะกดมาตราเดียวกัน

ก. เหมือง โชค ข. นอน หมอ

ค. เปื้อน เลือด **ง. หงอน ฟัน**

๖. ข้อใดมีตัวสะกดต่างจากพวก

ก. ลูกชุบ ข. กระยาสารท

ค. โสมนัส ง. จ่ามงกุฎ

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 92 7/17/18 2:18 PM

ตอนที่ ๒ นักเรียนเติมคำตอบลงในช่องว่าง

๗. นักเรียนเขียนบอกรูป และเสียงวรรณยุกต์จากคำที่กำหนดให้

๗.๑ ฝาชี รูปวรรณยุกต์ .....-...../....-....เสียงวรรณยุกต์ ....**จัตวา**../..**สามัญ**....

๗.๒ ช้อนส้อม รูปวรรณยุกต์ .....**โท**../..**โท**....เสียงวรรณยุกต์ ....**ตรี**.. /..**โท**....

๗.๓ ยั่วเย้า รูปวรรณยุกต์ ....**เอก**../..**โท**...เสียงวรรณยุกต์ ....**โท**../..**ตรี**....

๗.๔ เฉาก๊วย รูปวรรณยุกต์ .....-...../..**ตรี**....เสียงวรรณยุกต์ ....**จัตวา**../..**ตรี**....

๘. เติมคำควบกล้ำในประโยคให้ถูกต้อง **(แนวคำตอบ)**

๘.๑ คุณแม่ปัด.....**กวาด**.....เช็ดถู ทำความสะอาดบ้าน

๘.๒ ตำรวจ.....**ปราบปราม**.....ผู้ค้ายาเสพติด

๘.๓ อย่าวางสิ่งกีด .....**ขวาง**..... ทางเดิน

๘.๔ ผู้ว่าราชการจังหวัดนำสิ่งของไปเยี่ยม.....**ปลอบ**.....ขวัญผู้ประสบภัย

๘.๕ คุณยายขาดสารอาหารจนร่างกาย .....**ทรุดโทรม**.....

ตอนที่ ๓ ตอบคำถามจากการฟัง โดยครูอ่านปริศนาคำทายแล้วให้นักเรียนเขียนคำตอบลงในช่องว่าง

๑. “รับสมัครพนักงานสาวเสิร์ฟ” สมชายอายุ ๒๐ ปี สมัครงานได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ ไม่ได้ เพราะสมชายเป็นผู้ชาย

๒. “หลวงตาอาพาธอยู่ที่โรงพยาบาลมาหลายวันแล้ว” ถ้านักเรียนอยากไปเยี่ยมหลวงตาต้องไปที่ไหน

คำตอบ โรงพยาบาล

๓. “แม่ค้าขายผัก หลายอย่าง ได้แก่ ผักบุ้ง คะน้า กะหล่ำปลี ผักชี มะเขือเทศ” แม่ค้าไม่ได้ขายผักชนิดใด

คำตอบ ตอบชื่อผักอะไรก็ได้ที่ไม่มีในคำถาม

๔. “คุณยายขาดสารอาหารทำให้ร่างกายทรุดโทรม”นักเรียนเห็นคุณยายมีลักษณะเป็นอย่างไร

คำตอบ ร่างกายทรุดโทรม ผอมซูบซีด

๕. “ณเดชณ์ใส่เสื้อผ้าสีสันฉูดฉาด” นักเรียนคิดว่าณเดชณ์ใส่เสื้อผ้าสีอะไร

คำตอบ เสื้อผ้าสีสด เช่น สีแดง เขียว เหลือง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 93 7/17/18 2:18 PM

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 94 7/17/18 2:18 PM

เครื่องมือวัดผล
และประเมินผล

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 95 7/17/18 2:18 PM

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 96 7/17/18 2:18 PM

เครื่องมือประเมิน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ฟัง พูด อ่าน เขียน

เกณฑ์ประเมินการอ่านร้อยแก้ว

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. อักขรวิธี	อ่านถูกต้องทุกคำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๓ คำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๕ คำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดมากกว่า ๕ คำ
๒. แบ่งวรรคตอน	แบ่งวรรคตอนถูกต้องทุกวรรค	แบ่งวรรคตอนผิด ๑-๒ แห่ง	แบ่งวรรคตอนผิด ๓-๔ แห่ง	แบ่งวรรคตอนผิดมากกว่า ๔ แห่ง
๓. บุคลิกภาพท่าทางในการอ่าน	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาดตัวหนังสือ ไม่ชี้หรือส่ายหน้าตามตัวอักษร	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาดตัวหนังสือ ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาดส่ายหน้าตามตัวหนังสือถูกต้องเป็นส่วนน้อย	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสม ใช้นิ้วชี้ตามตัวอักษรและส่ายหน้าตามตัวอักษร
๔. น้ำเสียงในการอ่าน	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวลน่าฟัง	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวลน่าฟังเป็นส่วนใหญ่	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวลน่าฟังเป็นส่วนน้อย	น้ำเสียงไม่ชัดเจน ขาดความมั่นใจในการอ่าน

เกณฑ์การประเมิน

๑๓ – ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี

๘ – ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ – ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 97 7/17/18 2:18 PM

เกณฑ์การประเมินการอ่านบทร้อยกรอง

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. อักขรวิธี	อ่านถูกต้องทุกคำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๓ คำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๕ คำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดมากกว่า ๕ คำ
๒. อ่านถูกต้องตามฉันทลักษณ์	อ่านถูกต้องตามลักษณะของคำประพันธ์ แบ่งวรรคตอนถูกต้องทุกวรรค	อ่านถูกต้องตามลักษณะของคำประพันธ์ แบ่งวรรคตอนผิด ๑-๒ แห่ง	อ่านถูกต้องตามลักษณะของคำประพันธ์ แบ่งวรรคตอนผิด ๓-๔ แห่ง	อ่านไม่ถูกต้องตามลักษณะของคำประพันธ์ และแบ่งวรรคตอนผิดมากกว่า ๔ แห่ง
๓. บุคลิกภาพท่าทางในการอ่าน	นั่งหรือยืนในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาดตัวหนังสือ ไม่ชี้หรือส่ายหน้าตามตัวอักษร	นั่งหรือยืนในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาดตัวหนังสือถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	นั่งหรือยืนในท่าที่ไม่เหมาะสมใช้สายตามองกวาดส่ายหน้าตามตัวหนังสือถูกต้องเป็นส่วนน้อย	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสม ใช้นิ้วชี้ตามตัวอักษรและส่ายหน้าตามตัวอักษร
๔. น้ำเสียงในการอ่าน	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวลน่าฟัง สอดคล้องกับบทที่อ่าน	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวลน่าฟัง สอดคล้องกับบทที่อ่านเป็นส่วนใหญ่	น้ำเสียงชัดเจนขาดความนุ่มนวลหรือสอดคล้องกับบทที่อ่าน	น้ำเสียงไม่ชัดเจน ขาดความมั่นใจในการอ่าน

เกณฑ์การประเมิน

๑๓ – ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี

๘ – ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ – ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 98 7/17/18 2:18 PM

เกณฑ์การประเมินการเขียนเรื่องตามจินตนาการ

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. องค์ประกอบ	เนื้อหามีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วน	เนื้อหาสาระขาด ๑ องค์ประกอบ	เนื้อหาสาระขาด ๒ องค์ประกอบ	ไม่มีองค์ประกอบสำคัญ
๒. แบบแผนความคิด	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ค่อนข้างชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องเป็นบางส่วน	เรียงลำดับเรื่องราวไม่สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
๓. การนำเสนอเรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาได้อย่างถูกต้องสละสลวยร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนตลอดเรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาอย่างถูกต้องสละสลวยร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	ใช้ถ้อยคำภาษาได้อย่างถูกต้องสละสลวยร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นบางส่วน	ไม่ใช้ถ้อยคำภาษาในการสื่อความหมาย
๔. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่ไม่ซ้ำใคร	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์คล้ายคลึงกับสิ่งที่มีอยู่	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เหมือนสิ่งที่มีอยู่	ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่
๕. มารยาทในการเขียน	มีสมาธิ และมีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด คุย เล่น ระหว่างทำงาน ผลงานความสะอาดสวยงาม ไม่มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จตามเวลาที่กำหนดผลงานเป็นตัวอย่างต่อผู้อื่นได้	มีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด คุย เล่น ระหว่างทำงาน ผลงานความสะอาด ไม่มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จตามเวลาที่กำหนด	มีความตั้งใจในการเขียนพอสมควร พูด คุย เล่น ระหว่างทำงานเป็นบางครั้งผลงานไม่มีรอยลบขีดฆ่าเป็นบางแห่ง เสร็จตามเวลาที่กำหนด	ไม่มีความตั้งใจในการเขียน พูด คุย เล่น ระหว่างทำงานตลอดเวลา ต้องคอยตักเตือนผลงานไม่มีรอยลบขีดฆ่าเป็นบางแห่ง เสร็จตามเวลาที่กำหนด

เกณฑ์การประเมิน

๑๖ - ๒๐ คะแนน หมายถึง ดี

๑๐ - ๑๕ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ - ๙ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 99 7/17/18 2:18 PM

เกณฑ์การประเมินการพูดนำเสนอผลงาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. การเตรียมการพูด	เขียนแผนผังความคิดได้ครบถ้วน ตรงประเด็น	เขียนแผนผังความคิดได้ครบถ้วนตรงประเด็นเป็นส่วนใหญ่	เขียนแผนผัง ความคิดได้ครบถ้วน ตรงประเด็นเป็นส่วนน้อย	เขียนแผนผังความคิดไม่ครบถ้วน ไม่ตรงประเด็น
๒. การนำเสนอเนื้อหา	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากะทัดรัด เข้าใจง่ายเรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวนนำเสียงชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธี	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากะทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน นำเสียงชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธีพบข้อผิดพลาดบ้าง	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากะทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน น้ำเสียงไม่ชัดเจนตามอักขรวิธี พบข้อผิดพลาดเป็นส่วนใหญ่	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากะทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราววกวน น้ำเสียงเบา พูดไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี มีข้อ ผิดพลาดมาก
๓. บุคลิกภาพ	แต่งกายสุภาพ การใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟังขณะพูด นั่ง/ยืนตัวตรงในท่าสบาย มีความมั่นใจในตนเอง	แต่งกายสุภาพ การใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟังขณะพูด นั่ง/ยืนตัวตรงในท่าสบาย ค่อนข้างมั่นใจตนเอง	แต่งกายสุภาพ การใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟังขณะพูด นั่ง/ยืนตัวตรงในท่าสบาย เอามือล้วงแคะแกะเกา หรือเอามือไขว้หลังเป็นบางครั้ง	แต่งกายไม่เรียบร้อย ไม่ใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟัง ขณะพูดเอามือล้วงแคะแกะเกา หรือเอามือไขว้หลังตลอดเวลา
๔. มารยาทในการพูด	มีความมั่นใจในการพูด ใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟัง	มีความมั่นใจในการพูด เป็นส่วนใหญ่ใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟังเป็นส่วนใหญ่	มีความมั่นใจในการพูด บ้างเล็กน้อยใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟังเป็นบางส่วน	ไม่มีความมั่นใจในการพูด ใช้ถ้อยคำไม่สุภาพไม่รักษาเวลาในการพูด ไม่ให้เกียรติผู้ฟัง

เกณฑ์การประเมิน

๑๓ – ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี

๘ – ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ – ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 100 7/17/18 2:18 PM

เกณฑ์การประเมินการพูด

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. บุคลิกท่าทาง	น้ำเสียง บุคลิกท่าทาง ถูกต้องเหมาะสม น่าสนใจ ชวนติดตาม	น้ำเสียง บุคลิกท่าทาง ถูกต้องเหมาะสม น่าสนใจ	น้ำเสียง บุคลิกท่าทาง ถูกต้อง	น้ำเสียง บุคลิกท่าทาง มีข้อบกพร่องมาก
๒. เนื้อหาสาระ	พูดนำเสนอได้เหมาะสม น่าสนใจ เนื้อหาตรงประเด็นชวนติดตาม	พูดนำเสนอได้เหมาะสม เนื้อหาตรงประเด็น	พูดนำเสนอได้ เนื้อหาค่อนข้างตรงประเด็น	พูดนำเสนอได้เนื้อหาน้อย
๓. การนำความรู้ข้อคิดไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน	พูดถึงความรู้ ข้อคิดเห็น และการนำไปใช้ได้จริงอย่างถูกต้องครบถ้วน สมเหตุสมผล	พูดถึงความรู้ ข้อคิดเห็น และการนำไปใช้ได้จริง ค่อนข้างครบถ้วน ค่อนข้างสมเหตุสมผล	พูดถึงความรู้ ข้อคิดเห็น และการนำไปใช้ได้จริงมีข้อบกพร่องบ้าง	พูดถึงความรู้ ข้อคิดเห็น และการนำไปใช้ได้จริง ไม่ชัดเจน
๔. มารยาทในการพูด	มีความมั่นใจในการพูด ใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟัง	มีความมั่นใจในการพูด เป็นส่วนใหญ่ใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟัง เป็นส่วนใหญ่	มีความมั่นใจในการพูด บ้างเล็กน้อยใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟังเป็นบางส่วน	ไม่มีความมั่นใจในการพูดใช้ถ้อยคำไม่สุภาพไม่รักษาเวลาในการพูด ไม่ให้เกียรติผู้ฟัง

เกณฑ์การประเมิน

๑๓ – ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี

๘ – ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ – ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 101 7/17/18 2:18 PM

เกณฑ์การประเมินการเขียนสรุปข้อคิด

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. เนื้อหาสาระ	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วน	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนบางส่วน	เนื้อหาสาระถูกต้องเป็นส่วนน้อย
๒. แบบแผนความคิด	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องค่อนข้างชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องเป็นบางส่วน	เรียงลำดับเรื่องราวสัมพันธ์เชื่อมโยงกันเป็นส่วนน้อย
๓. การเขียนสรุปข้อคิด	ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การเขียน สรุปข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีเหตุผล	ใช้ถ้อยคำ สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่ สรุปข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	ใช้ถ้อยคำภาษาของตนเองได้อย่างถูกต้องสละสลวยร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นบางส่วน	ใช้ถ้อยคำภาษาในการเขียนถูกต้องและสรุปข้อคิดได้เป็นส่วนน้อย

เกณฑ์การประเมิน

๑๐ – ๑๒ คะแนน หมายถึง ดี

๖ – ๙ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ – ๕ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 102 7/17/18 2:18 PM

เกณฑ์ประเมินการคัดลายมือ

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. รูปแบบตัวอักษร	คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด ตามรูปแบบที่กำหนดทั้งหมด	คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด คัดตามรูปแบบที่กำหนดบางส่วนบกพร่อง	คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด คัดตามรูปแบบที่กำหนดบกพร่องเป็นส่วนใหญ่	คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด ไม่ถูกต้องตามแบบที่กำหนด
๒. การเขียนคำและวรรคตอน	เขียนคำ และเว้นวรรคตอนถูกต้องทุกคำ	เขียนคำ และเว้นวรรคตอนถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	เขียนคำ และเว้นวรรคตอนถูกต้องเป็นส่วนน้อย	เขียนคำ และเว้นวรรคตอนไม่ถูกต้องเป็นจำนวนมาก
๓. ความสะอาดเป็นระเบียบ	ตัวอักษรสม่ำเสมอ เรียบร้อย สวยงาม ผลงานสะอาด ไม่มีรอยลบขีดฆ่า	ตัวอักษรสม่ำเสมอ เรียบร้อยสวยงาม ผลงานสะอาด มีรอยลบขีดฆ่า ๑-๒ แห่ง	ตัวอักษรไม่ค่อยสม่ำเสมอ ผลงานไม่สะอาด มีรอยลบขีดฆ่า ๓-๕ แห่ง	ตัวอักษรไม่สม่ำเสมอ มีรอยลบขีดฆ่ามากกว่า ๖ แห่ง
๔. เวลา	เสร็จตามเวลาที่กำหนด	เสร็จตามเวลาที่กำหนด แต่ต้องคอยกระตุ้น	เสร็จหลังเวลาที่กำหนดและต้องคอยกระตุ้น	ไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนด
๕. มารยาทในการเขียน	มีสมาธิ และมีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด คุย เล่น ระหว่างทำงาน	มีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด คุย เล่น ระหว่างทำงาน	มีความตั้งใจในการเขียนพอสมควร พูด คุย เล่น ระหว่างทำงานเป็นบางครั้ง	ไม่มีความตั้งใจในการเขียน พูด คุย เล่น ระหว่างทำงานตลอดเวลา ต้องคอยตักเตือน

เกณฑ์การประเมิน

๑๕ – ๒๐ คะแนน หมายถึง ดี

๗ – ๑๔ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ – ๖ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 103 7/17/18 2:18 PM

เกณฑ์การประเมินการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ประเด็นหัวข้อชัดเจน	การเขียนแผนภาพโดยแยกประเด็นหัวข้อชัดเจนมีรายละเอียดของแต่ละประเด็นครบถ้วน รูปแบบและการใช้คำเข้าใจง่าย	เขียนแผนภาพโดยแยกประเด็นหัวข้อชัดเจนมีรายละเอียดของแต่ละประเด็นพอสมควร รูปแบบและใช้คำเข้าใจง่าย	เขียนแผนภาพโดยแยกรายละเอียดย่อยไม่มีหัวข้อชัดเจน แต่มีรูปแบบที่ทำให้เข้าใจได้	เขียนแผนภาพได้แต่รายละเอียดต่าง ๆ ปะปนกัน ไม่เรียงลำดับหัวข้อ ไม่มีหัวข้อ
๒. ความสอดคล้องเป็นเหตุเป็นผล	เนื้อเรื่องแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผล สนับสนุนซึ่งกันและกัน มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบได้สอดคล้อง	เนื้อเรื่องแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผล สนับสนุนซึ่งกันและกัน มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบได้ค่อนข้างสอดคล้อง	เนื้อเรื่องแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผล สนับสนุน ซึ่งกันและกัน มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบแต่ไม่สอดคล้อง	เนื้อหาแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผลไม่ชัดเจนและไม่มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบ
๓. ระบุข้อคิด/คุณค่าการนำไปใช้ในชีวิต	สรุป บอกข้อคิด อธิบายคุณค่าของเรื่องที่อ่านได้ ถูกต้องครบถ้วนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	สรุป บอกข้อคิด อธิบายคุณค่าของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องครบถ้วน	บอกข้อคิด และประโยชน์ที่ได้เรื่องที่อ่านได้พอสมควร	บอกข้อคิดของเรื่องที่อ่านได้เป็นส่วนน้อย

เกณฑ์การประเมิน

๑๐ – ๑๒ คะแนน หมายถึง ดี

๖ – ๙ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ – ๕ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 104 7/17/18 2:18 PM

เกณฑ์ประเมิน มารยาทในการอ่าน

ประเด็นการประเมิน

๑. ไม่ควรอ่านเรื่องที่เป็นส่วนตัวของบุคคลอื่น เช่น จดหมาย สมุดบันทึก

๒. ในขณะที่มีผู้อ่านหนังสือ ไม่ควรชะโงกไปอ่านข้างหลังให้เป็นที่รำคาญและไม่ควร แย่งอ่าน

๓. ไม่อ่านออกเสียงดัง ในขณะที่ผู้อื่นต้องการความสงบ

๔. ไม่แกล้งอ่านเพื่อล้อเลียนบุคคลอื่น

๕. ไม่ควรถือวิสาสะหยิบหนังสือของบุคคลอื่นมาอ่านโดยไม่ได้รับอนุญาต

๖. ไม่อ่านหนังสือเมื่ออยู่ในวงสนทนาหรือมีการประชุม

๗. เมื่ออ่านหนังสือในห้องสมุดหรือสถานที่ซึ่งจัดไว้ให้อ่านหนังสือโดยเฉพาะ ไม่ส่งเสียงดัง ควรปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ของสถานที่เหล่านั้นอย่างเคร่งครัด

ตารางประเมินมารยาทการอ่าน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน							รวม ปฏิบัติได้ (ข้อ)	สรุป
		๑. ไม่ควรอ่านเรื่องที่เป็นส่วนตัวของบุคคลอื่น เช่น จดหมาย สมุดบันทึก	๒. ในขณะที่มีผู้อ่านหนังสือไม่ควรชะโงกไปอ่านข้างหลังให้เป็นที่รำคาญและไม่ควรแย่งอ่าน	๓. ไม่อ่านออกเสียงดัง ในขณะที่ผู้อื่นต้องการความสงบ	๔. ไม่แกล้งอ่านเพื่อล้อเลียนบุคคลอื่น	๕. ไม่ควรถือวิสาสะหยิบหนังสือของบุคคลอื่นมาอ่านโดยไม่ได้รับอนุญาต	๖. ไม่อ่านหนังสือเมื่ออยู่ในวงสนทนาหรือมีการประชุม	๗. อ่านหนังสือในห้องสมุดหรือสถานที่ซึ่งจัดไว้โดยปฏิบัติตามกฎข้อตกลง		

เกณฑ์การประเมิน ข้อละ ๑ คะแนน

ปฏิบัติได้ ๖ – ๗ ข้อ หมายถึง ดี

ปฏิบัติได้ ๔ – ๕ ข้อ หมายถึง พอใช้

ปฏิบัติได้ ๑ – ๓ ข้อ หมายถึง ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 105 7/17/18 2:18 PM

แบบบันทึกคะแนนหน่วยที่ ๑ ฟัง พูด อ่าน เขียน

จำนวน ๑๐ ชั่วโมง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เลขที่	ชื่อ – สกุล	แผนที่ ๑		แผนที่ ๒	แผนที่ ๓	แผนที่ ๔	รวม ..... คะแนน
		ใบงานที่ ๐๑ คัดสรร เขียนถ้อยคำด้วยมือเรา	ใบงานที่ ๐๒ ฝึกคล่อง เขียนสนุก	ใบงานที่ ๐๓ อ่าน เขียนสื่อ รู้ความหมาย	ใบงานที่ ๐๔ อ่าน คิด พิจารณา	ใบงานที่ ๐๕ เสริมปัญญา ด้วยนิทานพื้นบ้าน	

หมายเหตุ ๑. ครูผู้สอนให้พิจารณากำหนดคะแนนแต่ละใบงานเองตามความเหมาะสม

๒. แต่ละใบงานนักเรียนต้องผ่านเกณฑ์อย่างน้อยร้อยละ ๗๐

ลงชื่อ .....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 106 7/17/18 2:18 PM

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒
ทำนองเสนาะไพเราะอาขยาน

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 107 7/17/18 2:18 PM

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 108 7/17/18 2:18 PM

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหน่วยการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่อง ทำนองเสนาะไพเราะอาขยาน

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ท๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ป.๕/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง

ตัวชี้วัด ป.๕/๒ อธิบายความหมายของคำ ประโยคและข้อความที่เป็นทางการ บรรยายและการพรรณนา

ท๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูล สารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ป.๕/๑ คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด

ท๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด ป.๕/๔ พูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟังการดู และการสนทนา

ท๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด ป.๕/๑ ระบุชนิดและหน้าและหน้าที่ของคำในประโยค

ท๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด ป.๕/๑ สรุปเรื่องจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน

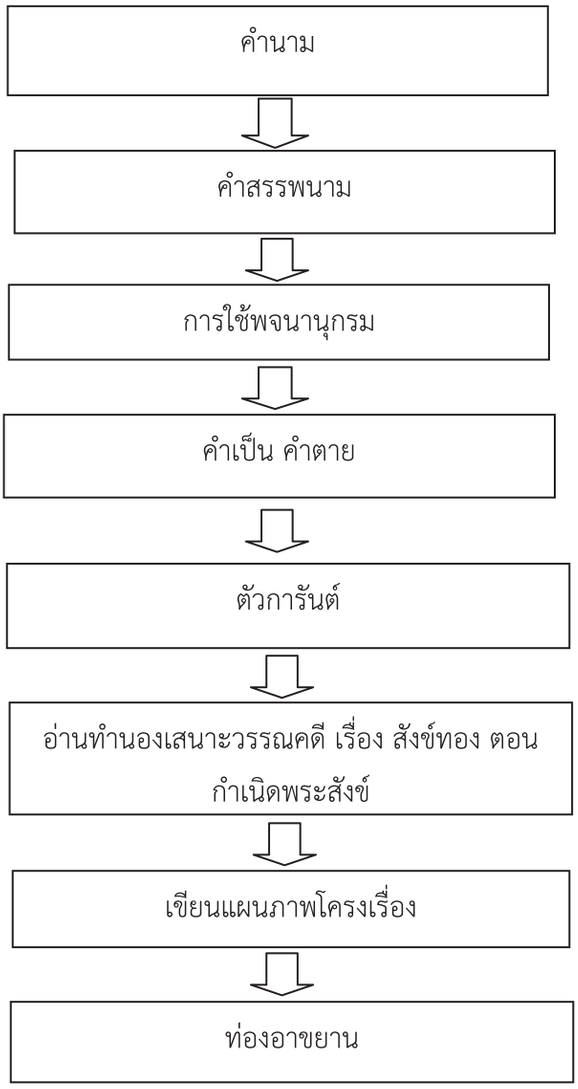
ตัวชี้วัด ป.๕/๒ ระบุความรู้และข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด ป.๕/๓ อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด ป.๕/๔ ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 109 7/17/18 2:18 PM

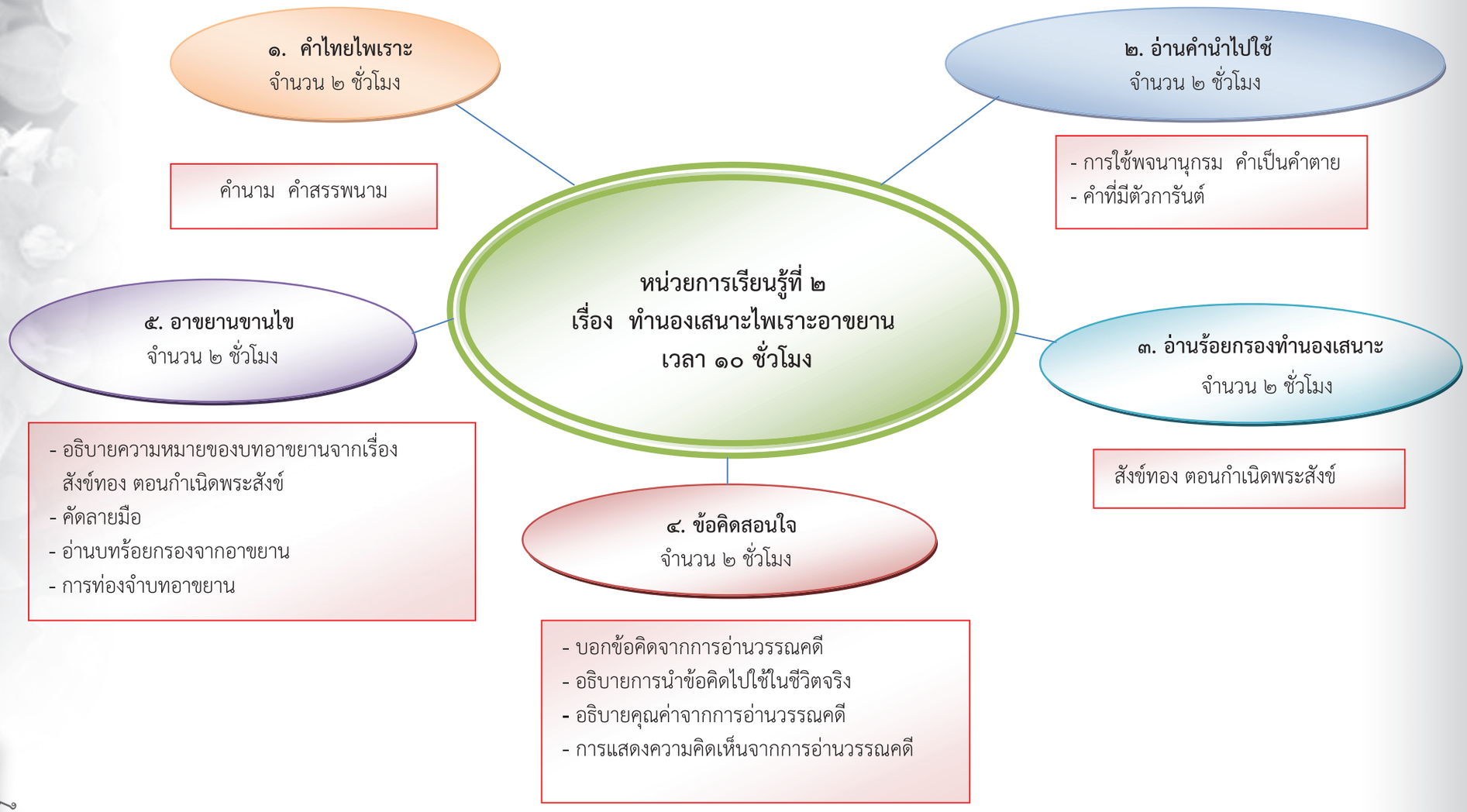
ลำดับการนำเสนอสาระหลักของหน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่องทำนองเสนาะไพเราะอาขยาน

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 110 7/17/18 2:18 PM

6102140L01F-000 05(000).indd 111 7/17/18 2:18 PM

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทำนองเสนาะไพเราะอาขยาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ใบสรุปหน้าหน่วยการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ทำนองเสนาะไพเราะอาขยาน

จำนวนเวลาเรียน ๑๐ ชั่วโมง **จำนวนแผนการจัดการเรียนรู้ ๕ แผน**

สาระสำคัญของหน่วย

การอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ บอกข้อคิด อธิบายคุณค่าจากการอ่านวรรณคดี ฝึกอ่านฝึกเขียนคำที่มีตัวการันต์ ฝึกการใช้คำนาม คำสรรพนาม ท่องบทอาขยาน อธิบายความหมายของบทอาขยานและคัดลายมือ

มาตรฐานและตัวชี้วัด

มฐ.ท๑.๑ ตัวชี้วัด ป.๕/๑ ป.๕/๒
มฐ.ท๒.๑ ตัวชี้วัด ป.๕/๑
มฐ.ท๓.๑ ตัวชี้วัด -
มฐ.ท๔.๑ ตัวชี้วัด ป.๕/๑
มฐ.ท๕.๑ ตัวชี้วัด ป.๕/๑ ป.๕/๒ ป.๕/๓ ป.๕/๔

ลำดับการเสนอสาระการเรียนรู้ของหน่วย

บอกชนิดและหน้าที่คำนาม คำสรรพนาม การใช้พจนานุกรม อธิบายลักษณะคำเป็นคำตายและคำที่มีตัวการันต์ อธิบายแผนผังกลอนแปด บอกวิธีการอ่านทำนองเสนาะ อ่านทำนองเสนาะและเห็นคุณค่าของการอ่านทำนองเสนาะ

โครงสร้างของหน่วย

หน่วยที่	ชื่อหน่วย	จำนวนแผน	ชื่อแผน	จำนวนชั่วโมง
๒	ทำนองเสนาะ ไพเราะอาขยาน	๕	คำไทยไพเราะ	๒
			อ่านคำนำไปใช้	๒
			อ่านร้อยกรองทำนองเสนาะ	๒
			ข้อคิดสอนใจ	๒
			อาขยานขานไข	๒

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 112 7/17/18 2:18 PM

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ คำไทยไพเราะ เวลา ๒ ชั่วโมง

---

๑. สาระสำคัญของแผน

ชนิดและหน้าที่ของคำนาม คำสรรพนาม

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

คำนาม คำสรรพนาม

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อต้องการให้ใช้คำนามและคำสรรพนามได้ถูกต้องเหมาะสม

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๒.๓.๑ การเตรียมตัวของครู ครูผู้สอนต้องเตรียมสื่อการสอนล่วงหน้า ได้แก่ ใบความรู้ ใบงาน เครื่องมือวัดและประเมินผล ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้า ให้เท่ากับจำนวนนักเรียน

๒.๓.๒ เพลงที่ใช้ในขั้นนำ คุณครูสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

๒.๔ ดำเนินการทดสอบก่อนเรียนตามแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้

๒.๕ การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย

๒.๕.๑ ประเมินผลการผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐

๒.๕.๒ ประเมินผลตามเกณฑ์คุณภาพ ๓ ระดับ ได้แก่ ดี พอใช้ และปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 113 7/17/18 2:18 PM

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ทำนองเสนาะไพเราะอาขยาน **เรื่อง คำไทยไพเราะ** **เวลา ๒ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย **รายวิชาภาษาไทย** **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
	ทดสอบก่อนเรียน
ขั้นนำ	๑. นักเรียนร้องเพลงคำนาม คำสรรพนาม และสนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาของเพลง
ขั้นสอน	๒. นักเรียนอ่านแถบประโยค สนทนาร่วมกันว่าประโยคที่อ่านเป็นอย่างไรบ้าง การใช้คำ หรือภาษาที่เขียน สละสลวยดีหรือยัง ควรเปลี่ยนหรือไม่อย่างไร - นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์คำในประโยค สรุปลักษณะคำนาม และคำสรรพนาม - นักเรียนแบ่งกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๐๑ ค้นหาคำนาม คำสรรพนาม จากวรรณคดีเรื่องสังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์แล้วส่งตัวแทนนำเสนอครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม - นักเรียนทุกคนทำใบงานที่ ๐๒ วิเคราะห์คำนาม คำสรรพนาม
ขั้นสรุป	๓. นักเรียนร้องเพลงคำนาม คำสรรพนาม แล้วสรุปความรู้เรื่องคำนาม คำสรรพนาม เป็นแผนผังความคิด
การวัดและประเมินผล	- ทดสอบก่อนเรียน - การค้นหาคำนาม คำสรรพนาม จากวรรณคดีเรื่องสังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์ - การวิเคราะห์คำนาม คำสรรพนาม

6102140L01F-□□□ 05(□□□).indd 114 7/17/18 2:19 PM

6102140L01F-000 05(000).indd 115

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ทำนองเสนาะไพเราะอาขยาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง คำไทยไพเราะ รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
ขอบเขตเนื้อหา ๑. คำนาม ๒. คำสรรพนาม **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ความรู้** ๑. คำนาม ๒. คำสรรพนาม **ทักษะ** ๑. บอกชนิดและหน้าที่ของคำนามได้ ๒. บอกชนิดและหน้าที่ของคำสรรพนามได้ **คุณธรรม** ๑. ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ๒. มีความรับผิดชอบ	**ทดสอบก่อนเรียน** **ขั้นนำ** ๑. นักเรียนร้องเพลงคำนาม คำสรรพนาม พร้อมกัน แล้วสนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาของเพลง **ขั้นสอน** ๒. นักเรียนอ่านแถบประโยค ดังนี้ แมวขโมยปลาย่าง แมวจึงถูกตี (ใช้ มันแทนแมวคำที่สอง) คุณแม่ขับรถจักรยานยนต์ไปทำงานที่โรงเรียนคุณแม่ขับเร็วมาก (ใช้ท่านแทนคุณแม่คำที่สอง) นักเรียนและครูสนทนาร่วมกันว่าประโยคที่อ่านเป็นอย่างไรบ้าง การใช้คำหรือภาษาที่เขียน สละสลวยดีหรือยัง ควรเปลี่ยนหรือไม่ อย่างไร (ให้นักเรียนช่วยกันตอบให้ได้ว่า คำว่า มัน แทน แมว และ ท่านแทน คุณแม่) ๓. นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ว่าคำใดในประโยคข้อ ๑ เป็นคำนามบ้าง (แมว ปลาย่าง แม่ รถจักรยานยนต์ โรงเรียน) ทำไมคิดว่าเป็นคำนาม และมีอะไรที่เป็นคำนามอีกบ้างให้ยกตัวอย่างเพิ่มเติม ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปลักษณะของคำนาม คำสรรพนาม ๕. นักเรียนแบ่งกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๐๑ ค้นหาคำนาม คำสรรพนาม จากวรรณคดีเรื่องสังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. เพลงคำนาม คำสรรพนาม ๒. ใบความรู้สำหรับครู เรื่องคำนาม และคำสรรพนาม ๓. วรรณคดีเรื่องสังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์ **ภาระงาน/ชิ้นงาน** ๑. กิจกรรมใบงานที่ ๐๑ (กลุ่ม) ค้นหาคำนาม คำสรรพนาม จากวรรณคดีเรื่องสังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์ ๒. กิจกรรมใบงานที่ ๐๒ วิเคราะห์คำนาม คำสรรพนาม **การประเมิน** ๑. ประเมินการร่วมกิจกรรม ๒. ประเมินผลงาน/ใบงาน **วิธีการประเมิน** ๑. ทดสอบก่อนเรียน ๒. สังเกตพฤติกรรมการร่วมกิจกรรม ๓. การตรวจผลงาน

7/17/18 2:19 PM

6102140L01F-□□□ 05(□□□).indd 116

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ทำนองเสนาะไพเราะอาขยาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ (ต่อ) เรื่อง คำไทยไพเราะ รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
	แล้วส่งตัวแทนนำเสนอ ครูอธิบายและให้คำแนะนำเพิ่มเติม ๖. นักเรียนทุกคนปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๐๒ วิเคราะห์คำนาม คำสรรพนาม **ขั้นสรุป** ๗. นักเรียนร้องเพลงคำนาม คำสรรพนาม ๘. สรุปความรู้เรื่องคำนาม คำสรรพนาม เป็นแผนผังความคิด	**เครื่องมือประเมิน** ๑. แบบทดสอบก่อนเรียน ๒. แบบสังเกตพฤติกรรมการร่วมกิจกรรม ๓. แบบบันทึกคะแนนกิจกรรมตามใบงาน **เกณฑ์การประเมิน** ๑. ผ่านเกณฑ์การทดสอบร้อยละ ๗๐ ๒. ใช้เกณฑ์การประเมินการร่วมกิจกรรม ๓. กิจกรรมใบงานที่ ๐๑ , ๐๒ ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๗๐

7/17/18 2:19 PM

★★★★★	ท ๒/ผ.๑

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ทำนองเสนาะไพเราะอาขยาน **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**

.....

คำชี้แจง ปฏิบัติกิจกรรมต่อไปนี้

๑. ขีดเส้นใต้ คำนาม คำสรรพนามในประโยคแล้วเขียนคำลงในช่องว่าง

- คณะลิเกกำลังแสดงอยู่ที่วัดข้างบ้านของเขา

คำนาม ได้แก่.....คำสรรพนาม ได้แก่.....

- คุณพ่อท่านชอบอ่านหนังสือพิมพ์หน้าบ้าน

คำนาม ได้แก่.....คำสรรพนาม ได้แก่.....

๒. เรียงคำต่อไปนี้ตามพจนานุกรม

ซ่าหริ่ม กบ ซอมซ่อ ก๋วยเตี๋ยว

๑)..... ๒).....

๓)..... ๔).....

๓. นำคำที่กำหนด จัดกลุ่มคำเป็น คำตาย

ลำธาร ประมุข ร่วมใจ พิฆาต สงสัย

ยักยอก เวรกรรม บาป ผลงาน เมฆ

คำเป็น	คำตาย
.....	.....
.....	.....

๔. ยกตัวอย่างคำที่มีตัวการันต์ ๕ คำ

๑..... ๒..... ๓.....

๔..... ๕.....

๕. เขียนข้อคิดจากตอนหนึ่งของอาขยานที่กำหนดต่อไปนี้

หุงข้าวหาปลาไว้ท่าแม่ ดูแลจัดแจงทุกแห่งหน
ช่วยขับไก่ป่าประสาจน สาละวนเล่นพลางไม่ห่างดู

.....

.....

.....

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 117 7/17/18 2:19 PM

★★★★★	ท ๒/ผ.๑

แนวคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ทำนองเสนาะไพเราะอาขยาน **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**

.....

คำชี้แจง ปฏิบัติกิจกรรมต่อไปนี้

๑. ขีดเส้นใต้ คำนาม คำสรรพนามในประโยคแล้วเขียนคำลงในช่องว่าง

- คณะลิเกกำลังแสดงอยู่ที่วัดข้างบ้านของเขา

คำนาม ได้แก่.....คณะลิเก วัด บ้าน.....คำสรรพนาม ได้แก่.....เขา.....

- คุณพ่อ ท่านชอบอ่านหนังสือพิมพ์หน้าบ้าน

คำนาม ได้แก่.....คุณพ่อ บ้าน.....คำสรรพนาม ได้แก่.....ท่าน.....

๒. เรียงคำต่อไปนี้ตามพจนานุกรม

ซ่าหริ่ม กบ ซอมซ่อ ก๋วยเตี๋ยว

๑).....กบ..... ๒).....ก๋วยเตี๋ยว.....

๓).....ซอมซ่อ..... ๔).....ซ่าหริ่ม.....

๓. นำคำที่กำหนด จัดกลุ่มคำเป็น คำตาย

ลำธาร ประมุข ร่วมใจ พิฆาต สงสัย

ยักยอก เวรกรรม บาป ผลงาน เมฆ

คำเป็น	คำตาย
ลำธาร ร่วมใจ สงสัย เวรกรรม ผลงาน	ประมุข พิฆาต ยักยอก บาป เมฆ

๔. ยกตัวอย่างคำที่มีตัวการันต์ ๕ คำ

๑. ทุกข์ ๒. บริสุทธิ์ ๓. ประโยชน์ ๔. สมบูรณ์ ๕. ซื่อสัตย์

(อยู่ในดุลพินิจของครูผู้สอน)

๕. เขียนข้อคิดจากตอนหนึ่งของอาขยานที่กำหนดต่อไปนี้

หุงข้าวหาปลาไว้ท่าแม่ ดูแลจัดแจงทุกแห่งหน

ช่วยขับไก่ป่าประสาจน สาละวนเล่นพลางไม่ห่างดู

ความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ โดยการช่วยเหลือพ่อแม่ทำงานบ้าน

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 118 7/17/18 2:19 PM

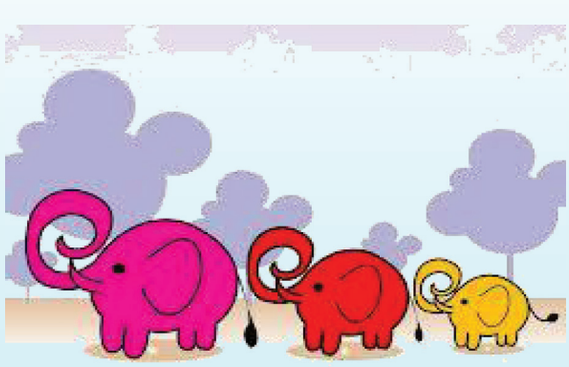
สื่อประกอบการสอนสำหรับครู

เพลงคำนาม คำสรรพนาม

ทำนองเพลงบ้านเรือนเคียงกัน

พวกเราจงมา
เราร่วมร้องเพลง
เรื่องของคำนาม
ซึ่งเป็นคำที่
ชื่อคน ชื่อสัตว์
การ ความ นำหน้าไง
อีกพวกหนึ่งคือ
เหล่า พวก ฝูง นั่น
หากอยู่ข้างหลัง
ซึ่งคือคำที่
ส่วนอีกคำนา
ซึ่งทำหน้าที่
เธอ คุณ ท่าน
โน่น นี่ นั่น ข้า

สนุกเฮฮาเพลินเพลง
กันให้ครื้นเครงยินดี
อย่ามัวชักช้ารอรี
เรียกชื่อกันไป
สิ่งของ สถานที่ไป
อาการนามนั่นเอง
นามรวมหมู่ควรจำ
อยู่ข้างหน้าอย่าเปลี่ยนที่
เปลี่ยนไปทันที
บอกลักษณะคำนาม
สรรพนามนั้นหนาที่มี
แทนคำนามที่อยู่ข้างหน้า
มัน บ้าง อะไร ใคร นา
คือสรรพนามควรจำ

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 119 7/17/18 2:19 PM

สื่อประกอบการสอนสำหรับครู

ตัวอย่างแถบประโยค

แมวขโมยปลาย่าง แมวจึงถูกตี

คุณแม่ขับรถจักรยานยนต์ไปทำงานที่โรงเรียน คุณแม่ขับเร็วมาก

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ตั้งใจเรียน
พวกเขาจึงได้คะแนนดี

คาวีได้คะแนนดี เพราะเขาตั้งใจเรียน

คำนาม ได้แก่ แม่ บ้าน คุณแม่ โรงเรียน รถจักรยานยนต์
คำสรรพนาม ได้แก่ มัน ท่าน พวกเขา เขา

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 120 7/17/18 2:19 PM

ใบความรู้สำหรับครู
คำนาม

คำที่ใช้เรียกชื่อคน สัตว์ สิ่งของ สภาพธรรมชาติ สถานที่ต่าง ๆ ทั้งที่เป็นสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม เรียกว่า คำนาม ดังนี้

๑. คำนามสามัญ

อ่านและพิจารณาประโยคต่อไปนี้

๑) **พ่อ แม่ ลูก**ช่วยกันใส่บาตร

๒) หลาย**ประเทศ**ใน**โลก**มี**เศรษฐกิจ**ดีขึ้น

๓) **กล้วย**เป็น**ต้นไม้**สารพัด**ประโยชน์**

๔) **กล้วยตานี**มี**ลำต้น**ตรง **ใบ**ยาวสีเขียวเข้ม

๕) **คุณยาย**ชอบรับประทาน**มะม่วง**กับ**ข้าวสวย**

๖) **มะม่วงเขียวเสวย**มี**รสชาติ**อร่อย

๗) **นก**กำลังบินกลับ**รัง**

๘) **น้อง**อยากเลี้ยง**นกขุนทอง**

คำที่พิมพ์ตัวหนาในประโยคตัวอย่างข้างต้น เป็นคำนามทั่วไป เรียกว่า **คำนามสามัญ**

๒. คำนามวิสามัญ

อ่านและพิจารณาประโยคต่อไปนี้

๑) นักท่องเที่ยวชอบไปชม<u>วัด</u>**พระเชตุพนวิมลมังคลาราม**

๒) กล้วยตานีมีถิ่นกำเนิดอยู่ทางตอนใต้ของ**ประเทศอินเดีย**

๓) **วันอาทิตย์**หน้าเราจะปลูกกล้วยในสวน

๔) ลูกสาวของ**หทัย**ชื่อ**หอม**

คำที่พิมพ์ตัวหนาในประโยคตัวอย่างข้างต้นคือ **พระเชตุพนวิมลมังคลาราม อินเดีย อาทิตย์ หทัย หอม** เป็นคำที่ตั้งขึ้นเพื่อเป็นชื่อเฉพาะของคน สัตว์ สิ่งของ และสถานที่ เรียกว่า**คำนามวิสามัญ**

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 121 7/17/18 2:19 PM

๓. คำนามบอกลักษณะ (ลักษณนาม)

อ่านและพิจารณาประโยคต่อไปนี้

๑) ท้ายสวนกล้วยมี**บ้าน** ๕ **หลัง**

๒) **ผู้หญิง** ๒ **คน**นั้นหน้าตาคล้ายกันราวกับฝาแฝด

๓) **นกฝูงใหญ่**บินไปจิกเมล็ดข้าวในนา

๔) **กรรมการคณะ**นี้กำลังประชุมพิจารณาผลการสอบของนักเรียน

คำที่พิมพ์ตัวหนา คือ หลัง คน ฝูง คณะ เป็น**คำลักษณนาม** บอกลักษณะของคำนามสามัญ คือ **บ้าน ผู้หญิง นก กรรมการ**

ตัวอย่างคำลักษณนามอื่น ๆ เช่น คน เล่ม อัน ชิ้น สาย แท่ง กระบอก ซี่ กลุ่ม โขลง หมู่ กอง ชุด พวก เหล่า ทะลาย ฯลฯ

๔. คำนามบอกอาการ (อาการนาม)

อ่านและพิจารณาประโยคต่อไปนี้

๑) **การสลัก**กาบกล้วย เป็นงานฝีมือของคนไทย

๒) กล้วยหอมไม่มี**ความลับ**กับเพื่อนรัก

คำที่พิมพ์ตัวหนาในประโยคตัวอย่างข้างต้น เป็นคำนามที่เกิดจากการแปลงคำกริยาให้เป็นคำนาม มักมีคำว่า การ หรือ ความ นำหน้า เช่น การพูด การเขียน ความรัก ความเมตตา ฯลฯ เรียกว่า **อาการนาม**

หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
กระทรวงศึกษาธิการ

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 122 7/17/18 2:19 PM

ใบความรู้สำหรับครู
คำสรรพนาม

คำสรรพนาม

คำที่ใช้แทนคำนาม เรียกว่า คำสรรพนาม ซึ่งในการพูดหรือเขียน เมื่อใช้คำนามคำใดคำหนึ่งและจะกล่าวถึงคำนั้น ๆ ในโอกาสต่อไป มักนำคำสรรพนามมาใช้แทน

อ่านและพิจารณาประโยคต่อไปนี้

๑) วันนี้คุณยายไม่สอน**ฉัน**เย็บกระทง เพราะ**ท่าน**ไม่สบาย

๒) **คุณ**มีความเห็นเหมือน**เขา**หรือไม่

คำว่า **ฉัน ท่าน คุณ เขา** เป็นคำสรรพนามใช้แทนผู้พูด ผู้ฟังและผู้ที่ถูกกล่าวถึง เรียกว่าคำสรรพนามแทนบุคคล หรือคำ**บุรุษสรรพนาม** มีคำอื่น ๆ อีก เช่น

ดิฉัน ผม อาตมา ข้าพเจ้า ฯลฯ แทนผู้พูด

พระองค์ โยม เธอ ท่าน แก ฯลฯ แทนผู้ฟัง

เขา เธอ มัน ท่าน ใคร ฯลฯ แทนผู้ที่ถูกกล่าวถึง

๓) **นั่น**ต้นอะไร

คำว่า นั่น เป็นคำสรรพนามที่บอกความหมายเฉพาะเจาะจง เรียกว่า **คำสรรพนามชี้เฉพาะ** มีคำอื่น ๆ อีกคือ นี่ โน่น นู่น นี้ นั้น โน้น นู้น

๔) เขาไม่เคยทำความเดือดร้อนให้**ใคร**เลย

คำว่า ใคร เป็นสรรพนามที่มีความหมายทั่ว ๆ ไป ไม่เจาะจง เรียกว่า **คำสรรพนามไม่ชี้เฉพาะ** มีคำอื่น ๆ อีก เช่น อะไร ไหน ผู้หนึ่งผู้ใด

๕) **ใคร**เอาต้นกล้วยมาโยนทิ้ง

คำว่า ใคร เป็นคำสรรพนามที่ใช้เป็นคำถามที่ต้องการคำตอบ เรียกว่า **คำสรรพนามใช้ถาม** มีคำอื่น ๆ อีก เช่น อะไร ไหน

๖) คนไทยสมัยก่อน**ต่าง**ก็รู้จักใช้ประโยชน์จากต้นกล้วย

คำว่า ต่าง เป็นคำสรรพนามใช้เพื่อแยกคำนามออกเป็นส่วน ๆ เรียกว่า **คำสรรพนามแยกฝ่าย** มีคำอื่น ๆ อีกคือ บ้าง กัน

หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ กระทรวงศึกษาธิการ

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 123 7/17/18 2:19 PM

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๑ คำนาม คำสรรพนาม

กลุ่ม..... ชั้นประถมศึกษาปีที่ .....

คำชี้แจง ค้นหาคำนามและคำสรรพนามจากวรรณคดีเรื่อง สังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์

คำนาม

คำนาม	ชนิดของคำนาม
แม่	คำนามสามัญ
นางเทวี	คำนามวิสามัญ

.....
.....
.....
.....

คำสรรพนาม

คำสรรพนาม	ชนิดของคำสรรพนาม
มัน	บุรุษสรรพนาม

.....
.....
.....
.....

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 124 7/17/18 2:19 PM

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๒ คำนาม คำสรรพนาม

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง วิเคราะห์ประโยคเพื่อหา คำนาม คำสรรพนาม แล้วเขียนลงในตาราง

๑. พวกเธออย่าวิ่งเล่นในห้องเรียนนะ

๒. คณะลิเกกำลังแสดงอยู่ที่วัดข้างบ้านของเขา

๓. อะไรๆเธอก็ไม่ชอบ

๔. ท่านเป็นคนใจดี

๕. โน้นคือรถของคุณแม่

๖. เธอจะไปไหน

๗. คุณพ่อท่านชอบอ่านหนังสือพิมพ์หน้าบ้าน

๘. พวกเรามาทางนี้เร็ว

๙. นักเรียนถือหนังสือคนละ ๑ เล่ม

๑๐. แกงส้มเป็นเพื่อนของฉัน

คำ

คำนาม	คำสรรพนาม
๑. ห้องเรียน	๑. พวกเธอ
๒. คณะลิเก วัด บ้าน	๒. เขา
๓. –	๓. อะไรๆ เธอ
๔. คน	๔. ท่าน
๕. รถ คุณแม่	๕. โน้น
๖. –	๖. เธอ ไหน
๗. คุณพ่อ หนังสือพิมพ์ บ้าน	๗. ท่าน
๘. ทาง	๘. พวกเรา
๙. นักเรียน หนังสือ	๙. –
๑๐. แกงส้ม เพื่อน	๑๐. ฉัน

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 125 7/17/18 2:19 PM

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ อ่านคำนำไปใช้ เวลา ๒ ชั่วโมง

---

๑. สาระสำคัญของแผน

อ่านออกเสียง บอกความหมายคำเป็น คำตาย ตัวการันต์และฝึกใช้พจนานุกรม

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

คำเป็น คำตาย ตัวการันต์และการใช้พจนานุกรม

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อใช้คำในการสื่อสารได้ถูกต้องเหมาะสม

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การเตรียมตัวของครู ครูผู้สอนต้องเตรียมสื่อการสอนล่วงหน้า ได้แก่ บัตรคำ ปริศนาคำทาย ใบความรู้ ใบงาน เครื่องมือวัดและประเมินผลให้เท่ากับจำนวนนักเรียนตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้า

๒.๔ การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑) ประเมินผลการผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐

๒) ประเมินผลตามเกณฑ์คุณภาพ ๓ ระดับได้แก่ ดี พอใช้ และปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 126 7/17/18 2:19 PM

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ทำนองเสนาะไพเราะอาขยาน **เรื่อง อ่านคำนำไปใช้** **เวลา ๒ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย **รายวิชาภาษาไทย** **ชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ ๕**

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	**กิจกรรม (ครั้งที่ ๑) เวลา ๑ ชั่วโมง** ๑. นักเรียนสนทนาทบทวนเรื่องคำนาม คำสรรพนาม และเนื้อหาในบทเรียนเดิม ๒. ครูนำบัตรคำศัพท์ต่อไปนี้ให้นักเรียนดู ได้แก่ คลาไคล ม้วยมรณ์ เยาวมาลย์ แล้วสนทนาซักถามว่าอ่านอย่างไร มีความหมายอย่างไร ถ้านักเรียนต้องการทราบความหมายที่ถูกต้อง หรืออ่านคำได้ถูกต้องนักเรียนสามารถสืบค้นข้อมูลได้จาก พจนานุกรม
ขั้นสอน	๓. ครูนำพจนานุกรมมาให้นักเรียนดู อธิบายและสาธิตวิธีการใช้พจนานุกรม ๔. ครูกำหนดคำศัพท์ เช่น จุติ ภพไตร ชลาลัย ฯลฯ แล้วให้นักเรียนแข่งขันกันเปิดพจนานุกรม ใครพบก่อนให้ออกมาอ่านความหมายหน้าชั้นเรียน บอกเพื่อนว่าอยู่หน้าไหน แล้วให้เพื่อนเปิดตาม ๕. นักเรียนจับคู่ปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๐๓ การเรียงคำตามพจนานุกรม ๖. นักเรียนค้นหาคำศัพท์ที่สนใจและหาความหมายจากวรรณคดีเรื่องสังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์
ขั้นสรุป	๗. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับเรื่องการใช้พจนานุกรม
การวัดและประเมินผล	- การเรียงคำตามพจนานุกรม

6102140L01F-000 05(000).indd 127 7/17/18 2:19 PM

6102140L01F-□□□ 05(□□□).indd 128

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ (ต่อ)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ทำนองเสนาะไพเราะอาขยาน **เรื่อง อ่านคำนำไปใช้** **เวลา ๒ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย **รายวิชาภาษาไทย** **ชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ ๕**

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	**กิจกรรม (ครั้งที่ ๒) เวลา ๑ ชั่วโมง** ๑. นักเรียนทายปริศนาคำทาย จากนั้นครูนำคำตอบของปริศนาคำทายมาเขียนบนกระดานดำ แล้วสนทนาเกี่ยวกับคำตอบ
ขั้นสอน	๒. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๓ คน จากนั้นครูแจกบัตรคำกลุ่มละ ๑ ชุด ชุดละ ๑๒ ใบ ให้นักเรียนจัดกลุ่มบัตรคำนั้น ๆ ๓. ครูให้นักเรียนออกมาบอกเหตุผลในการจัดกลุ่มคำเหล่านั้น ๔. ครูเฉลยคำตอบว่าการจัดกลุ่มคำในครั้งนี้จัดได้ ๓ กลุ่ม ได้แก่ คำเป็น คำตาย และตัวการันต์ จากนั้นครูอธิบายลักษณะของคำแต่ละชนิด ๕. นักเรียนจับคู่ปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๐๔ ค้นหาคำเป็น คำตายจากวรรณคดี และใบงานที่ ๐๕ ตัวการันต์
ขั้นสรุป	๖. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับเรื่องคำเป็น คำตาย และตัวการันต์
การวัดและประเมินผล	- การค้นหาคำเป็นคำตายจากวรรณคดี เรื่องสังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์ - ตัวการันต์

7/17/18 2:19 PM

6102140L01F-000105(000).indd 129

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ทำนองเสนาะไพเราะอาขยาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่องอ่านคำนำไปใช้ รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ ๕
ขอบเขตเนื้อหา ๑. การใช้พจนานุกรม ๒. คำเป็น คำตาย ๓. ตัวการันต์ **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ความรู้** ๑. บอก อธิบายการใช้พจนานุกรมได้ ๒. อธิบายลักษณะคำเป็นคำตายได้ ๓. อธิบายคำที่มีตัวการันต์ได้ **ทักษะ** ๑. ใช้พจนานุกรมได้ ๒. อ่านออกเสียงและจำแนกคำเป็น คำตาย และคำที่มีตัวการันต์ได้ **คุณธรรม** ๑. ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ๒. มีความรับผิดชอบ	**กิจกรรม (ครั้งที่ ๑) เวลา ๑ ชั่วโมง** **ขั้นนำ** ๑. นักเรียนสนทนาทบทวนเรื่องคำนาม คำสรรพนาม และเนื้อหาในบทเรียนเดิม (เรื่องสังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์) ๒. ครูนำบัตรคำศัพท์ต่อไปนี้ให้นักเรียนดู ได้แก่ คลาไคล ม้วยมรณ์ เยาวมาลย์ แล้วสนทนาซักถามว่าอ่านอย่างไร มีความหมายอย่างไร ถ้านักเรียนอยากรู้ความหมายที่ถูกต้อง หรืออ่านคำได้ถูกต้องนักเรียนสามารถสืบค้นข้อมูลได้จาก พจนานุกรม **ขั้นสอน** ๓. ครูนำพจนานุกรมมาให้นักเรียนดู อธิบายและสาธิตวิธีการใช้พจนานุกรม ๔. ครูกำหนดคำศัพท์ เช่น จุติ ภพไตร ชลาลัย ฯลฯ แล้วให้นักเรียนแข่งขันกันเปิดพจนานุกรม ใครพบก่อนให้ออกมาอ่านความหมายหน้าชั้นเรียน บอกเพื่อนว่าอยู่หน้าไหน เพื่อนเปิดตาม ๕. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๐๓ เรียงคำตามพจนานุกรม ๖. นักเรียนค้นหาคำศัพท์ที่สนใจและหาความหมายจากวรรณคดีเรื่องสังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์ **ขั้นสรุป** ๗. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับเรื่องการใช้พจนานุกรม	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** วรรณคดีเรื่องสังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์ **สื่อกิจกรรมรวมชั้น** ๑. ปริศนาคำทาย ๒. พจนานุกรม ๓. บัตรคำคำเป็น คำตาย และตัวการันต์ ๔. ใบความรู้คำที่มีตัวการันต์ **ภาระงาน/ชิ้นงาน** ๑. กิจกรรมใบงานที่ ๐๓ เรียงคำตามพจนานุกรม ๒. กิจกรรมใบงานที่ ๐๔ คำเป็นคำตาย ๓. กิจกรรมใบงานที่ ๐๕ ตัวการันต์

7/17/18 2:19 PM

6102140L01F-□□□ 05(□□□).indd 130

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ทำนองเสนาะไพเราะอาขยาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ (ต่อ) เรื่องอ่านคำนำไปใช้ รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ ๕
	กิจกรรม (ครั้งที่ ๒) เวลา ๑ ชั่วโมง **ขั้นนำ** ๑. นักเรียนทายปริศนาคำทาย ๒. ครูนำคำตอบของปริศนาคำทายมาเขียนบนกระดานดำ แล้วสนทนาเกี่ยวกับคำตอบ โดยให้สังเกตสระและตัวสะกดที่ใช้ เช่น - นกฮูก มี ก เป็นตัวสะกด (คำตาย) เช่น มี น เป็นตัวสะกด (คำเป็น) **ขั้นสอน** ๓. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๓ คน ๔. ครูแจกบัตรคำกลุ่มละ ๑ ชุด ชุดละ ๑๒ ใบ ให้นักเรียนจัดกลุ่มบัตรคำนั้น ๆ ตามความเข้าใจของนักเรียน โดยครูกำหนดให้เป็นคำเป็น คำตาย ตัวการันต์ ๕. ครูให้นักเรียนออกมาบอกเหตุผลในการจัดกลุ่มคำเหล่านั้น ๖. ครูเฉลยคำตอบ (การจัดกลุ่มคำในครั้งนี้จัดได้ ๓ กลุ่ม ได้แก่ คำเป็น คำตาย และคำที่มีตัวการันต์) จากนั้นครูอธิบายลักษณะของคำแต่ละชนิดเพิ่มเติมเพื่อให้นักเรียนเข้าใจยิ่งขึ้น ๗. นักเรียนจับคู่ปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๐๔ ค้นหาคำเป็นและคำตายจากวรรณคดี และใบงานที่ ๐๕ ตัวการันต์ **ขั้นสรุป** ๘. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับเรื่องคำเป็น คำตาย และตัวการันต์	**การประเมิน** - การประเมินผลงาน/ใบงาน **วิธีการประเมิน** - ตรวจผลงาน **เครื่องมือประเมิน** - แบบบันทึกคะแนน **เกณฑ์การประเมิน** - กิจกรรมใบงานที่ ๐๓, ๐๔, ๐๕ ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๗๐

7/17/18 2:19 PM

สื่อประกอบการสอนสำหรับครู

สื่อปริศนาคำทาย

๑. อะไรเอ่ย นกอะไรที่ไม่รู้จักนอนชอบเกาะขอนไม้ตอนกลางคืน (นกฮูก)

๒. อะไรเอ่ย สี่ตีนเดินเชื่อง ๆ ไม่มุงกระเบื้องแต่มุงเข็ม (เม่น)

๓. อะไรเอ่ย ตัวขาวราวปุยฝ้าย ทั่วร่างกายมีขนฟู ยาวสุดนั้นคือหู
แต่หางนั้นสั้นนิดเดียว (กระต่าย)

๔. อะไรเอ่ย วิ่งเขย่า ๆ มีกระเป๋าข้างหน้า (จิงโจ้)

๕. อะไรเอ่ย ขันบอกเวลา ว่าเช้าแล้วหนาให้ตื่นนอน (ไก่)

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 131 7/17/18 2:19 PM

บัตรคำ

ขั้นนำ(ชั่วโมงที่ ๑)

คลาไคล ม้วยมรณ์ เยาวมาลย์

สื่อบัตรคำ

ขั้นสอน(ชั่วโมงที่ ๒)

คำเป็น

โฉงเฉง ผันผาย ร่ำไร กันดาร

คำตาย

ทับ เปรียบ นอก เพริศ

ตัวการันต์

ภิรมย์ เยาวมาลย์ เกษมศานต์ ไพรสัณฑ์

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 132 7/17/18 2:19 PM

ใบความรู้สำหรับครู
การใช้พจนานุกรม

พจนานุกรม เป็นหนังสือที่รวบรวมคำศัพท์ที่บอกความหมายและที่มาของคำที่ใช้ภาษาไทยเกือบทุกคำ ทั้งคำที่เป็นไทยแท้ คำที่ยืมมาใช้จากต่างประเทศ คำที่เกิดขึ้นใหม่ ความรู้ทางวิชาการและเทคโนโลยีปัจจุบัน พจนานุกรมจึงเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญ ควรให้ความสนใจ เพื่อจะได้นำไปใช้และค้นคว้า

พจนานุกรมบางฉบับเรียก ปทานุกรม มีหลายประเภท พจนานุกรมที่ยึดถือเป็นหลักของประเทศไทยในปัจจุบัน คือพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๔ นักเรียนอาจใช้พจนานุกรมหรือปทานุกรมฉบับนักเรียนก็ได้

การเรียงลำดับพยัญชนะและสระตามพจนานุกรม

๑. ตัวพยัญชนะลำดับไว้ตามตัวอักษร คือ ก ข ค ฯลฯ จนถึง อ ฮ ไม่ได้ลำดับตามเสียง เช่น จะค้นคำ **ทราบ** ต้องไปหาในหมวด **ท** จะค้นคำ **เหมา**ต้องไปหาในหมวด **ห** ส่วน **ฤๅ** ลำดับไว้หลังตัว **ร** และ **ฦๅ** ลำดับไว้หลังตัว ล

๒. สระไม่ได้ลำดับตามเสียง แต่ลำดับไว้ตามรูป ดังนี้ ะ-ั (กัน) -ัะ (ผัวะ) -ฺ-ิ -ี -ึ -ื -ุ -ู เ-แ-ะ (เกะ) เ-า (เขา) เ-าะ (เจาะ) เ-ิ (เกิน) เ-ี (เสีย) เ-ีะ (เดียะ) เ - เือ (เสือ) เ - ะ (เกอะ) แ-แ-ะโ-โ-ะ (โป๊ะ) ใ-ไ- สำหรับตัว ย ว อ นับลำดับอยู่ในพยัญชนะเสมอ

ตัวอย่างกิจกรรมค้นหาคำ

ลองค้นหาคำต่อไปนี้ ขจร เสด็จ

ขจร

ขั้นที่ ๑ เปิดพจนานุกรมไปที่หมวดพยัญชนะ ข (ดูเลขหน้าจากสารบัญ) พยัญชนะจะเรียงจาก ก – ฮ

ขั้นที่ ๒ เมื่อได้คำที่มี ข นำหน้า ดูคำเพื่อหาพยัญชนะตัวที่ ๒ คือ จ ให้ได้ ขจ พยัญชนะตัวที่ ๒ จะเรียงจาก ก – ฮ

ขั้นที่ ๓ ดูคำต่อไปให้ได้พยัญชนะตัวที่ ๓ คือ ร ซึ่งเรียงลำดับเช่นเดียวกับขั้นที่ ๒ จนพบคำว่า ขจร

ขั้นที่ ๔ ศึกษา คำเขียน คำอ่าน ชนิดของคำ ที่มาของคำ ความหมาย หรือ วิธีใช้ตามต้องการ

ขจร อ่านว่า ขะ– จอน เป็นคำกริยา หมายถึง ฟุ้งไป

เสด็จ

ขั้นที่ ๑ เปิดพจนานุกรมไปที่หมวดพยัญชนะ ส (ดูเลขหน้าจากสารบัญ) พยัญชนะจะเรียงจาก ก – ฮ

ขั้นที่ ๒ เมื่อได้พยัญชนะหมวด ส แล้ว ให้หาคำที่มี ส ขึ้นต้นด้วยสระ เอ ซึ่งจะอยู่หลังสระ อู และหน้าสระเอะ (ดูการเรียงรูปสระในคำชี้แจงของพจนานุกรม)จะได้คำที่ขึ้นต้นด้วย เส

ขั้นที่ ๓ ให้ไล่คำที่มีตัวพยัญชนะต่อไป ด ซึ่งการเรียงก็เหมือนขั้นที่ ๑ คือจาก ก – ฮ จะได้คำที่ขึ้นต้นด้วยเสด

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 133 7/17/18 2:19 PM

ขั้นที่ ๔ ไล่คำที่มีพยัญชนะต่อไป คือ จ (เรียงจาก ก – ฮ เช่นเดียวกัน) จนพบคำว่าเสด็จ ซึ่งอธิบายว่าเสด็จ [สะ-เด็ด] น. คำเรียกเจ้านายชั้นพระองค์เจ้าที่เป็นลูกเธอและหลานเธอซึ่งพระอัยกาเป็นพระเจ้าแผ่นดิน. (ราชา) ก. ไป เช่น เสด็จประพาส, อยู่ เช่น เสด็จประทับ. **เสด็จในกรม** (ปาก) น. คำเรียกเจ้านายที่ทรงกรม. เสด็จพระราชดำเนิน ก. ไป (ใช้แก่พระเจ้าแผ่นดิน สมเด็จพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมราชินี สมเด็จพระบรมราชชนนี สมเด็จพระยุพราช สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชและสมเด็จพระบรมราชกุมารี) เช่น เสด็จพระราชดำเนินโดยทางลาดพระบาท เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง

หมายเหตุ ในวงเล็บ [ ] แสดงคำอ่าน น. คือคำนาม ก.คือคำกริยา (ราชา) คือคำราชาศัพท์

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ กระทรวงศึกษาธิการ

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 134 7/17/18 2:19 PM

ใบความรู้สำหรับครู
คำเป็นคำตาย

คำเป็นและคำตายมีลักษณะดังนี้

คำเป็น	คำตาย
• คำที่ประสมด้วยสระเสียงยาวไม่มีตัวสะกด เช่น ปูนา ตาดี สีซอ • คำที่มีตัวสะกดแม่กง กน กม เกย เกอว เช่น เสียงดัง เวียนเทียน โครมคราม บ่ายคล้อย • คำที่ประสมด้วยสระอำ ไอ ใอ เอา เพราะมีเสียงตัวสะกดแม่ กม เกย เกอว อยู่ในคำ เช่น ใจดำ น้ำไหล เกาเหลา	• คำที่ประสมด้วยสระเสียงสั้นไม่มีตัวสะกด เช่น กะทิ เฉอะแฉะ • คำที่มีตัวสะกดแม่ กก กด กบ เช่น นกเงือก อึดอัด ซุบซิบ ผักกาด

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ กระทรวงศึกษาธิการ

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 135 7/17/18 2:19 PM

ใบความรู้สำหรับครู
ตัวการันต์

คำที่มีไม้ทัณฑฆาตกำกับ

เจดีย์	เดียดฉันท์	ประจักษ์	ประดิษฐ์
พระองค์	พิทักษ์	พระอาทิตย์	มัคคุเทศก์
รถยนต์	เล่ห์กล	วันเสาร์	สวดมนต์
อนงค์	ประชาราษฎร์	ประวัติศาสตร์	พระจันทร์
เอกลักษณ์	พระลักษมณ์	ภาพยนตร์	ไม้จันทน์

เครื่องหมาย (ตัวการันต์) ตัวอย่างข้างต้น เรียกว่า ไม้ทัณฑฆาต ใช้วางบนพยัญชนะที่ไม่ต้องการออกเสียง วางบนพยัญชนะซึ่งอยู่ท้ายพยางค์ และบางคำมีพยัญชนะที่ไม่ใช่ตัวสะกดอยู่ข้างหน้าพยัญชนะที่มีไม้ทัณฑฆาตด้วย ก็ไม่ออกเสียงพยัญชนะตัวนั้นเช่นกัน

ชอล์ก	สาส์น	ใบเฟิร์น	คอนเสิร์ต
ฟิล์ม	กอล์ฟ	เสิร์ฟ	แบบฟอร์ม

ไม่ออกเสียงพยัญชนะที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาตกำกับ แม้พยัญชนะตัวนั้นไม่ได้อยู่ท้ายคำ เช่น ศักดิ์ศรี

ไม่ออกเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาตกำกับ แม้พยัญชนะตัวนั้นจะมีสระประสมอยู่เช่น ชลาสินธุ์ เผ่าพันธุ์ อิทธิฤทธิ์

การอ่านเปรียบเทียบคำที่**มี**ไม้ทัณฑฆาตกำกับ และคำที่**ไม่มี**ไม้ทัณฑฆาตกำกับ

จันทร์	อ่านว่า	จัน	/	จันทร	อ่านว่า จัน - ทอน
ราษฎร์	”	ราด	/	ราษฎร	” ราด - สะ -ดอน
พันธุ์	”	พัน	/	พันธุกรรม	” พัน - ทุ - กำ

สรุป ตัวการันต์คือพยัญชนะที่มีเครื่องหมายทัณฑฆาต ( ) อยู่ข้างบน เช่น

เจดีย์	ตัวการันต์คือ ย
วันเสาร์	ตัวการันต์คือ ร
พระจันทร์	ตัวการันต์คือ ทร

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ กระทรวงศึกษาธิการ

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 136 7/17/18 2:19 PM

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๓ การใช้พจนานุกรม

กลุ่ม..... ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

กิจกรรมที่ ๑ เรียงลำดับคำที่กำหนดตามพจนานุกรมและหาความหมาย

โมฆะ	ซ่าหริ่ม	ธำรง	ซอมซ่อ	เจ่าจุก
ปฏัก	ล่ำ	โบ	ก๋วยเตี๋ยว	กบ

กิจกรรมที่ ๒ เลือกคำในกิจกรรมที่ ๑ มาแต่งประโยคให้ถูกต้องตามความหมาย ๕ คำ

๑. คำ .....ก๋วยเตี๋ยว.....ประโยค.....ฉันชอบกินก๋วยเตี๋ยว.....

๒. คำ .....ซอมซ่อ.....ประโยค.....บ้านของเขาซอมซ่อ.....

๓. คำ .....ซ่าหริ่ม.....ประโยค.....แม่ซื้อซ่าหริ่มมาฝากน้อง.....

๔. คำ .....โมฆะ.....ประโยค.....การเลือกตั้งครั้งนี้ถือเป็นโมฆะ.....

๕. คำ .....โบ..... ประโยค.....มานีซื้อโบสีขาวสำหรับผูกผม.....

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 137 7/17/18 2:19 PM

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๔ คำเป็น คำตาย

คำชี้แจง เขียนคำเป็นและคำตายจากวรรณคดีเรื่อง สังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์ อย่างน้อย ๑๐ คำ

คำเป็น

ว่า พลาง น้อย น้ำ ย้อย ดัง ฝอย ฝน ร้อง ทูล องค์ ฯลฯ

.....

.....

.....

.....

คำตาย

ยก ลูก เนตร หยด พระ รูป พระบาท พลาด ตัด ฯลฯ

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 138 7/17/18 2:19 PM

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๕ ตัวการันต์

ชื่อ..... ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ตอนที่ ๑ เขียนคำอ่านต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

คำเขียน	คำอ่าน
๑. ม้วยมรณ์	ม้วย – มอน
๒. ไพรสิณฑ์	ไพร – สิน
๓. เกษมศานต์	กะ – เสม – สาน
๔. ภิรมย์	พิ – รม
๕. เปรมปรีดิ์	เปรม – ปรี

ตอนที่ ๒ เขียนคำต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

คำอ่าน	คำเขียน
๑. อง	องค์
๒. นา – ราย	นารายณ์
๓. โอด	โอษฐ์
๔. พุด – ทะ – มน	พุทธมนต์
๕. สง – กราน	สงกรานต์

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 139 7/17/18 2:19 PM

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ อ่านร้อยกรองทำนองเสนาะ เวลา ๒ ชั่วโมง

---

๑. สาระสำคัญของแผน

แผนผังกลอนแปด (กลอนสุภาพ) แผนผังฉันทลักษณ์ วิธีการอ่านทำนองเสนาะ อ่านทำนองเสนาะ และเห็นคุณค่าของการอ่านทำนองเสนาะ

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

กลอนแปดและวิธีการอ่านทำนองเสนาะ

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้ตระหนักถึงความงามและคุณค่าของการอ่านทำนองเสนาะจากวรรณคดีไทย

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การเตรียมตัวของครู ครูผู้สอนต้องเตรียมสื่อการสอนล่วงหน้า ได้แก่ ใบความรู้ เครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้เท่ากับจำนวนนักเรียน ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้

๒.๔ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑) ประเมินผลการผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐

๒) ประเมินผลตามเกณฑ์คุณภาพ ๓ ระดับได้แก่ ดี พอใช้ และปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 140 7/17/18 2:19 PM

6102140L01F-000105(000).indd 141

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ทำนองเสนาะไพเราะอาขยาน **เรื่อง อ่านร้อยกรองทำนองเสนาะ** **เวลา ๒ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย **รายวิชาภาษาไทย** **ชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ ๕**

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	๑. นักเรียนอ่านบทร้อยกรองของสุนทรภู่ อ่านแบบแบ่งวรรคธรรมดาและอ่านทำนองเสนาะอย่างละ ๑ รอบ พร้อมกัน ๒. ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับความหมายของบทร้อยกรอง และคุณค่าที่ได้รับ
ขั้นสอน	๓. ครูให้นักเรียนดูแผนผังบทร้อยกรอง ประเภทกลอนแปด จากนั้นครูอธิบายและสาธิตการอ่านบทร้อยกรอง ๔. นักเรียนฝึกอ่านบทร้อยกรองจนคล่อง ๕. นักเรียนอ่านทำนองเสนาะวรรณคดีเรื่องสังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์ (นักเรียนที่อ่านไม่คล่องให้มาฝึกอ่านกับเพื่อนและฝึกอ่านกับครูเป็นรายบุคคล) ๖. นักเรียนจับคู่ผลัดกันอ่านบทร้อยกรองให้เพื่อนฟัง
ขั้นสรุป	๗. ครูและนักเรียนร่วมกันอ่านบทร้อยกรองจากใบความรู้แผนผังคำประพันธ์ แล้วร่วมกันสรุปหลักการอ่านบทร้อยกรองพร้อมกัน
การวัดและประเมินผล	- ความรู้บทร้อยกรอง/กลอนสุภาพ (กลอนแปด) - การอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ

7/17/18 2:19 PM

6102140L01F-□□□ 05(□□□).indd 142

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ทำนองเสนาะไพเราะอาขยาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง อ่านร้อยกรองทำนองเสนาะ รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ ๕
ขอบเขตเนื้อหา การอ่านทำนองเสนาะวรรณคดีเรื่องสังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์ **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ความรู้** ๑. เห็นคุณค่าการอ่านทำนองเสนาะ ๒. บอกวิธีการอ่านทำนองเสนาะจากวรรณคดีที่อ่าน (วรรณคดีเรื่องสังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์) ๓.อธิบายแผนผังกลอนแปดได้ **ทักษะ** อ่านทำนองเสนาะได้ถูกต้อง **คุณธรรม** ๑. ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ๒. มีความรับผิดชอบ	**ขั้นนำ** ๑. นักเรียนอ่านบทร้อยกรองของสุนทรภู่ อ่านแบบแบ่งวรรคธรรมดาและอ่านทำนองเสนาะอย่างละ ๑ รอบ พร้อมกัน ไก่ป่า/พาฝูง/มากินข้าว ของพระ/แม่เจ้า/อยู่ฉาวฉาน คุ้ยเขี่ย/เรี่ยราย/ทั้งดินดาน// พระมารดา/มาเห็น/จะร่ำไร// ๒. ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับความหมายของบทร้อยกรอง คุณค่าที่ได้รับ ได้แก่ เป็นเอกลักษณ์ของไทย มีคุณค่าทางวัฒนธรรม เกิดความซาบซึ้ง และมีเจตคติที่ดีต่อภาษาไทย **ขั้นสอน** ๓. ครูให้นักเรียนดูแผนผังบทร้อยกรอง ประเภทกลอนแปด ๔. ครูอธิบายและสาธิตการอ่านบทร้อยกรองในแต่ละวรรค เช่น วรรคละ ๗ คำ อ่าน ๒/๒/๓ OO/OO/OOO วรรคละ ๘ คำ อ่าน ๓/๒/๓ OOO/OO/OOO วรรคละ ๙ คำ อ่าน ๓/๓/๓ OOO/OOO/OOO ๕. นักเรียนฝึกอ่านบทร้อยกรองจนคล่อง	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. หนังสือวรรณคดีลำนำ ป.๕ หน้า ๔ - ๑๔ ๒ .ใบความรู้เรื่องหลักการอ่านบทร้อยกรอง ๓. ใบความรู้เรื่องแผนผังกลอนแปด **ภาระงาน/ชิ้นงาน** การอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ **การประเมิน** การอ่านบทร้อยกรอง **วิธีการประเมิน** ประเมินการอ่านบทร้อยกรอง **เครื่องมือ** แบบประเมินการอ่านบทร้อยกรอง **เกณฑ์การประเมิน** ใช้เกณฑ์การประเมินการอ่านบทร้อยกรอง

7/17/18 2:19 PM

6102140L01F-000105(000).indd 143

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ทำนองเสนาะไพเราะอาขยาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ (ต่อ) เรื่อง อ่านร้อยกรองทำนองเสนาะ รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ ๕
	๖. นักเรียนที่ยังอ่านไม่คล่องให้มาฝึกอ่านกับเพื่อนนักเรียนและมาฝึกอ่านกับครูเป็นรายบุคคล ๗. นักเรียนจับคู่ผลัดกันอ่านบทร้อยกรองให้เพื่อนฟัง ๘. นักเรียนอ่านทำนองเสนาะหน้าชั้นเรียนเป็นรายกลุ่มและรายบุคคล **ขั้นสรุป** ๙. ครูและนักเรียนร่วมกันอ่านบทร้อยกรองจากใบความรู้แผนผังคำประพันธ์ แล้วร่วมกันสรุปหลักการอ่านบทร้อยกรองพร้อมกัน	

7/17/18 2:20 PM

ใบความรู้สำหรับนักเรียน
การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

คำประพันธ์ประเภทร้อยกรอง

คำประพันธ์ประเภทร้อยกรองเป็นการนำคำคล้องจองมาร้อยเรียงตามลักษณะบังคับของคำประพันธ์รูปแบบต่างๆ ซึ่งกำหนดจำนวนคำ วรรคและสัมผัสที่แตกต่างกัน ร้อยกรองมีหลายประเภท ได้แก่ กาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ ร่าย พบในวรรณคดีและวรรณกรรม เช่น กาพย์พระไชยสุริยา กลอนเสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน โคลงโลกนิติ สามัคคีเภทคำฉันท์ ร่ายยาวมหาเวสสันดรชาดก

การอ่านคำประพันธ์ประเภทร้อยกรอง ต้องเข้าใจลักษณะของร้อยกรองแต่ละรูปแบบนั้น แบ่งจังหวะการอ่านให้ถูกต้อง ไพเราะ และมีลีลาอารมณ์ตามเรื่องที่อ่าน ทั้งการอ่านแบบธรรมดา และการอ่านแบบทำนองเสนาะ

วิธีการอ่านทำนองเสนาะจากคำประพันธ์

กลอนสุภาพนิยมอ่านเสียงสูง ๒ วรรค และเสียงต่ำ ๒ วรรค

การแบ่งจังหวะวรรคในการอ่านมีดังนี้

กลอนหก	วรรคละ ๖ คำ อ่าน	๒/๒/๒	OO/OO/OO
กลอนแปด	วรรคละ ๗ คำอ่าน	๒/๒/๓	OO/OO/OOO
กลอนแปด	วรรคละ ๘ คำ อ่าน	๓/๒/๓	OOO/OO/OOO
กลอนแปด	วรรคละ ๙ คำ อ่าน	๓/๓/๓	OOO/OOO/OOO

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ กระทรวงศึกษาธิการ

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 144 7/17/18 2:20 PM

ใบความรู้สำหรับนักเรียน
ประเภทของกลอน

ประเภทของกลอน

กลอนมีชื่อเรียกหลายชนิด มีชื่อเรียกต่างๆ กันถ้าเรียกชื่อตามจำนวนคำในวรรคก็มี เช่น กลอน ๔ กลอน ๖ กลอน ๘ ถ้าเรียกชื่อตามที่ใช้ขับร้องก็มี เช่น กลอนบทละคร กลอนสักวา กลอนเสภา กลอนดอกสร้อย ฯลฯ

กลอนสุภาพนั้นเรียกกันทั่วไปว่า กลอนตลาด บางตำราว่ากลอนสุภาพคือเฉพาะกลอน ๘

ตัวอย่างกลอน ๖

ลิ่ว ลิ่ว ลอยล่องท่องฟ้า นภาเปิดทางกว้างใส
ผ่านเมฆปุยขาวเป็นใย ชื่นใจลมผ่านผิวกาย

มองไปเห็นทุ่งนากว้าง เวิ้งว้างกระไรใจหาย
ขวามือมีแสงพรรณราย คล้ายคล้ายร่างงามทรามวัย

ตัวอย่างกลอน ๘

เห็นดอกไม้ในสวนล้วนงามยิ่ง ราวกับสิ่งประดิษฐ์คิดเสกสรร
สีสวยสดแซมสลับจับกลุ่มกัน เป็นช่อชั้นห้อยระย้าช่างน่ามอง

ยื่นมือไปอยากจับก็กลัวแตก กลีบเจ้าหักก้านแยกคงหม่นหมอง
ขอแตะนิดตั้งใจหมายประคอง กลีบกลับนุ่มราวต้องดอกไม้จริง

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ กระทรวงศึกษาธิการ

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 145 7/17/18 2:20 PM

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๖ การอ่านบทร้อยกรอง

คำชี้แจงอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ เรื่อง “สังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์”

สังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์

เมื่อนั้น
พระแม่ไปป่าเป็นอาจิณ
จะใคร่ออกช่วยพระแม่เจ้า
เหนื่อยยากลำบากกายา
ไม่ว่าลูกน้อยเป็นหอยปู
พระคุณล้ำลบภพไตร
ไก่ป่าพาฝูงมากินข้าว
คุ้ยเขี่ยเรี่ยรายทั้งดินดาน
เยี่ยมลอดสอดดูทั้งซ้ายขวา
ออกจากสังข์พลันทันใด
กอบเก็บข้าวหกที่ตกดิน
เหลียวดูผู้คนชนนี
หุงข้าวหาปลาไว้ท่าแม่
ช่วยขับไก่ป่าประสาจน
พระสังข์ซ่อนอยู่ก็รู้สิ้น
ในจิตคิดถวิลทุกเวลา
สงสารผ่านเกล้าเป็นหนักหนา
กลับมาจนค่ำแล้วร่ำไร
อุ้มชูชมชิดพิสมัย
จะออกให้เห็นตัวก็กลัวการ
ของพระแม่เจ้าอยู่ฉาวฉาน
พระมารดามาเห็นจะร่ำไร
จะเห็นใครไปมาก็หาไม่
ฉวยจับไม้ได้ไล่ตี
ผันผินลอบลับขยับหนี
จะหนีเข้าสังข์กำบังตน
ดูแลจัดแจงทุกแห่งหน
สาละวนเล่นพลางไม่ห่างดู

ให้คะแนนตามเกณฑ์การประเมินการอ่านบทร้อยกรอง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 146 7/17/18 2:20 PM

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ ข้อคิดสอนใจ เวลา ๔ ชั่วโมง

---

๑. สาระสำคัญของแผน

การอ่านวรรณคดี การเขียนแผนภาพโครงเรื่องจากวรรณคดี และแสดงความคิดเห็นและอธิบายคุณค่าจากวรรณคดีที่อ่าน

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

- การอ่านวรรณคดีไทย
- การเขียนแผนภาพโครงเรื่องจากวรรณคดีไทย

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อพัฒนาการเขียน

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การเตรียมตัวของครู ครูผู้สอนต้องเตรียมสื่อการสอนล่วงหน้า ได้แก่ ใบความรู้ ใบงาน เครื่องมือวัดและประเมินผล ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้า ให้เท่ากับจำนวนนักเรียน

๒.๔ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑) ประเมินผลการผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐

๒) ประเมินผลตามเกณฑ์คุณภาพ ๓ ระดับ ได้แก่ ดี พอใช้ และปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 147 7/17/18 2:20 PM

6102140L01F-□□□ 05(□□□).indd 148 7/17/18 2:20 PM

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ทำนองเสนาะไพเราะอาขยาน **เรื่อง ข้อคิดสอนใจ** **เวลา ๒ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย **รายวิชาภาษาไทย** **ชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ ๕**

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	๑. นักเรียนสนทนาทบทวนหลักการอ่านทำนองเสนาะ
ขั้นสอน	๒. ครูให้นักเรียนอ่านวรรณคดีเรื่องสังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์ ๓. ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาวรรณคดีและสรุปข้อคิดจากการอ่าน และอธิบายการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ๔. นักเรียนร่วมกันระดมสมองเกี่ยวกับตัวละครในเรื่องว่ามีตัวละครใดบ้าง มีลักษณะนิสัยอย่างไร และเราควรเอาเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องใด ๕. นักเรียนออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ๖. นักเรียนจับคู่แล้วทำใบงานที่ ๐๗ การเขียนแผนภาพโครงเรื่องและการสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่าน
ขั้นสรุป	๗. นักเรียนส่งตัวแทน ออกมาเล่าเรื่องย่อ ๘. ครูร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับการเขียนสรุปข้อคิดและการนำข้อคิดที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
การวัดและประเมินผล	- การเขียนแผนภาพโครงเรื่องและการสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่าน ใบงานที่ ๐๗

6102140L01F-000105(000).indd 149

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ทำนองเสนาะไพเราะอาขยาน **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**	**แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔** **เรื่อง ข้อคิดสอนใจ** **รายวิชาภาษาไทย**	**เวลา ๒ ชั่วโมง** **ชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ ๕**
ขอบเขตเนื้อหา - การเขียนแผนภาพโครงเรื่องและสรุปข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีเรื่องสังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์ **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ความรู้** - อธิบาย ตอบคำถามเกี่ยวกับการเขียนแผนภาพโครงเรื่องได้ **ทักษะ** ๑. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและสรุปข้อคิดจากการอ่านวรรณคดี เรื่อง สังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์ได้ ๒. อธิบายคุณค่าจากวรรณคดีที่อ่านได้ **คุณธรรม** ๑. ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ๒. มีความรับผิดชอบ	**ขั้นนำ** ๑. นักเรียนสนทนาทบทวนหลักการอ่านทำนองเสนาะ **ขั้นสอน** ๒. ครูให้นักเรียนอ่านวรรณคดีเรื่องสังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์ ๓. ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาวรรณคดีและสรุปข้อคิดจากการอ่าน และอธิบายการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ๔. นักเรียนร่วมกันระดมสมองเกี่ยวกับตัวละครในเรื่องว่า มีตัวละครใดบ้าง มีลักษณะนิสัยอย่างไร และเราควรเอาเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องใด ๕. นักเรียนออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ๖. นักเรียนจับคู่กันแล้วทำใบงานที่ ๐๗ การเขียนแผนภาพโครงเรื่องและการสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่าน **ขั้นสรุป** ๗. นักเรียนส่งตัวแทนออกมาเล่าเรื่องย่อวรรณคดี เรื่อง สังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์ ครูร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับการเขียนสรุปข้อคิดและการนำข้อคิดที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. หนังสือวรรณคดีลำนำ ป.๕ ๒. ใบความรู้สำหรับครูเรื่องการสรุปข้อคิดจากการอ่าน **ภาระงาน/ชิ้นงาน** กิจกรรมใบงานที่ ๐๗ การเขียนแผนภาพโครงเรื่องและการสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่าน **การประเมิน** ประเมินผลงาน/ใบงาน **วิธีการประเมิน** ตรวจผลงาน **เครื่องมือ** แบบประเมินการเขียนแผนภาพโครงเรื่องและการสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่าน **เกณฑ์การประเมิน** ใช้เกณฑ์การประเมินการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

7/17/18 2:20 PM

ใบความรู้สำหรับนักเรียน
การหาข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน

การหาข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน

การหาข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ลึกซึ้งและเข้าใจความคิดของผู้เขียนที่แฝงไว้ในเรื่อง เช่น คติธรรม คำสอน มุมมองต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

การหาข้อคิดจากเรื่องที่อ่านผู้อ่านต้องอ่านเรื่องอย่างพินิจพิจารณา ต้องเข้าใจความหมายของคำ ประโยค และสำนวนภาษา วิเคราะห์เหตุการณ์ ข้อเท็จจริง ประเมินเหตุการณ์ โดยใช้การเขียนแผนภาพความคิดหรือแผนภาพโครงเรื่องมาลำดับความคิดได้

หนังสือเรียนรายวิชาภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ กระทรวงศึกษาธิการ

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 150 7/17/18 2:20 PM

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๗ เขียนแผนภาพโครงเรื่องและสรุปข้อคิด

คำชี้แจง เขียนแผนภาพโครงเรื่องและสรุปข้อคิด

ชื่อเรื่อง

สังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์

ตัวละคร

ท้าวศวิมล นางจันท์เทวี พระสังข์ ตา ยาย

สถานที่

เมืองยศวิมล ป่า

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ครั้งหนึ่งนานมาแล้วมีพระราชาชื่อท้าวศวิมลครองเมืองยศวิมล มีมเหสีชื่อนางจันท์เทวี นางสนมชื่อนางจันทานางจันทาอิจฉานางจันท์เทวี จึงหาทางกลั่นแกล้ง เมื่อนางจันท์เทวีทรงครรภ์และประสูติโอรสออกมาเป็นหอยสังข์ นางจันทายุให้โหรทำนายว่าโอรสในหอยสังข์จะทำให้บ้านเมืองวิบัติ ท้าวศวิมลจึงขับไล่นางจันท์เทวีออกจากวัง นางจันท์เทวีเดินทางด้วยความยากลำบาก เมื่อถึงชายป่านอกเมือง ยายตาสองคนสงสารจึงให้ที่พักอาศัยวันหนึ่งนางจันท์เทวีออกจากบ้านไปช่วยตายายเก็บผักหักฟืน ลูกน้อยในหอยสังข์ก็ออกจากหอยสังข์ช่วยปัดกวาดบ้านเรือน และหุงหาอาหารไว้ พอเสร็จก็กลับเข้าไปในหอยสังข์ตามเดิม นางจันท์เทวีเมื่อกลับมาก็แปลกใจว่าใครมาช่วยทำงาน และเมื่อนางจันท์เทวีออกจากบ้านไป ลูกน้อยในหอยสังข์ก็จะออกมาทำงานบ้านให้เรียบร้อยทุกครั้ง นางจันท์เทวีอยากรู้ว่าเป็นใคร วันหนึ่งจึงทำทีออกจากบ้านไปป่าเช่นเคย แต่แล้วก็ย้อนกลับมาที่บ้าน พระสังข์ก็ออกจากหอยสังข์มาทำงานบ้าน นางจันท์เทวีเห็นลูกเป็นมนุษย์ก็ดีใจ จึงทุบหอยสังข์แตก พระสังข์เสียใจจึงตัดพ้อมารดา

ผลของเหตุการณ์

นางจันท์เทวีรู้ว่าลูกเป็นมนุษย์ก็ดีใจ และทุบหอยสังข์แตก แต่พระสังข์เสียใจต่อว่ามารดา

ข้อคิด

ความรักของแม่ที่มีต่อลูก ไม่ว่าลูกจะเป็นอย่างไรแม่ก็รัก

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 151 7/17/18 2:20 PM

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ อาขยานขานไข เวลา ๒ ชั่วโมง

---

๑. สาระสำคัญของแผน

อาขยานบทหลัก อธิบายความหมายของบทอาขยานและคัดลายมือ

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

วิธีการอ่านบทร้อยรอง บทอาขยานบทหลัก การเขียนคำศัพท์และความหมาย การคัดลายมือ

๒.๒ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การเตรียมตัวของครู ครูผู้สอนต้องเตรียมสื่อการสอนล่วงหน้า ได้แก่ ใบงานเครื่องมือวัดประเมินผล ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้า ให้เท่ากับจำนวนนักเรียน

๒.๓ ดำเนินการทดสอบก่อนเรียนตามแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้

๒.๔ ดำเนินการทดสอบหลังเรียนตามแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้

๒.๕ การวัดประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑) ประเมินผลการผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐

๒) ประเมินผลตามเกณฑ์คุณภาพใน ๓ ระดับ ได้แก่ ดี พอใช้ และปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 152 7/17/18 2:20 PM

6102140L01F-000105(000).indd 153

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ทำนองเสนาะไพเราะอาขยาน **เรื่อง อาขยานขานไข** **เวลา ๒ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย **รายวิชาภาษาไทย** **ชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ ๕**

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	๑. ครูและนักเรียนสนทนาทบทวนหลักการอ่านทำนองเสนาะประเภทกลอนแปด
ขั้นสอน	๒. ครูสาธิตวิธีการอ่านบทร้อยกรองจากอาขยานบทหลักของชั้น ป.๕ เรื่องสังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์ ๓. นักเรียนอ่านออกเสียงอาขยานบทหลักพร้อมกันเป็นแบบแบ่งวรรคธรรมดาและทำนองเสนาะ เรื่องสังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์ ๔. นักเรียนค้นหาความหมายของคำศัพท์ที่สนใจ ๕. นักเรียนอภิปรายความหมายของบทอาขยาน ข้อคิดที่ได้รับ และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ๖. นักเรียนจับคู่ผลัดกันท่องบทอาขยานจนคล่องแคล่ว ๗. นักเรียนทำใบงานที่ ๐๘ การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ๘. นักเรียนนำผลงานจัดป้ายนิเทศ
ขั้นสรุป	๙. นักเรียนท่องอาขยานพร้อมกัน ครูมอบหมายให้นักเรียนท่องจำจนคล่องแคล่วแล้วมาท่องให้ครูฟังนอกเวลาเรียน ๑๐. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย สรุปหลักการท่องอาขยาน และการคัดลายมือ
การวัดและประเมินผล	- การท่องอาขยาน - การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด
	ทดสอบหลังเรียน

7/17/18 2:20 PM

6102140L01F-□□□ 05(□□□).indd 154

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ทำนองเสนาะไพเราะอาขยาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง อาขยานขานไข รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ ๕
ขอบเขตเนื้อหา - การท่องอาขยานวรรณคดีเรื่องสังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์ **จุดประสงการเรียนรู้** **ความรู้** - อธิบายความหมายอาขยานวรรณคดีเรื่องสังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์ได้ **ทักษะ** ๑. ท่องอาขยานและการอธิบายความหมายอาขยานได้ ๒. การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามรูปแบบที่กำหนดได้ **คุณธรรม** ๑. ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ๒. มีความรับผิดชอบ	**ขั้นนำ** ๑. ครูและนักเรียนสนทนาทบทวนหลักการอ่านทำนองเสนาะประเภทกลอนแปด **ขั้นสอน** ๒. ครูสาธิตวิธีการอ่านบทร้อยกรองจากอาขยานบทหลักของชั้น ป.๕ เรื่องสังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์ ๓. นักเรียนแบ่งกลุ่มย่อยแล้วปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้ ๓.๑ อ่านออกเสียงอาขยานบทหลักพร้อมกันเป็นแบบแบ่งวรรคธรรมดาและทำนองเสนาะ (สังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์) ๓.๒ นักเรียนค้นหาความหมายของคำศัพท์ที่สนใจ ๓.๓ นักเรียนอภิปรายความหมายของบทอาขยาน ข้อคิดที่ได้รับและการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ๔. นักเรียนจับคู่ผลัดกันท่องบทอาขยานจนคล่องแคล่ว ๕. นักเรียนทำใบงานที่ ๐๘ การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ๖. นักเรียนนำผลงานจัดป้ายนิเทศ **ขั้นสรุป** ๗. นักเรียนท่องอาขยานพร้อมกัน ครูมอบหมายให้นักเรียนท่องจำจนคล่องแคล่วแล้วมาท่องให้ครูฟังนอกเวลาเรียน ๘. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย สรุปหลักการท่องอาขยาน และการคัดลายมือ **ทดสอบหลังเรียน**	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. อาขยานบทหลัก เรื่องสังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์ ๒. ใบความรู้สำหรับครู เรื่องการอ่านบทร้อยกรอง ๓. ใบความรู้สำหรับครู เรื่องการคัดลายมือ **ภาระงาน/ชิ้นงาน** ๑. ท่องอาขยานบทหลัก ๒. ใบงานที่ ๐๘ การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด **การประเมิน** ๑. การท่องอาขยาน ๒. การคัดลายมือ ๓. การทดสอบหลังเรียน **วิธีการ** ๑. ประเมินการท่องอาขยานเป็นทำนองเสนาะ ๒. ตรวจผลงานการคัดลายมือ ๓. ทดสอบ **เครื่องมือ** ๑. แบบประเมินการท่องอาขยาน ๒. แบบประเมินการคัดลายมือ ๓. แบบทดสอบหลังเรียน

7/17/18 2:20 PM

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ทำนองเสนาะไพเราะอาขยาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ (ต่อ) เรื่อง อาขยานขานไข รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ ๕
		เกณฑ์การประเมิน ๑. ใช้เกณฑ์ประเมินการท่องอาขยาน ๒. ใช้เกณฑ์ประเมินการคัดลายมือ ๓. ผ่านเกณฑ์การทดสอบ ร้อยละ ๗๐

6102140L01F-000105(000).indd 155 7/17/18 2:20 PM

บทอาขยานหลัก
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

สังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์

เมื่อนั้น
พระแม่ไปป่าเป็นอาจิณ
จะใคร่ออกช่วยพระแม่เจ้า
เหนื่อยยากลำบากกายา
ไม่ว่าลูกน้อยเป็นหอยปู
พระคุณล้ำลบภพไตร
ไก่ป่าพาฝูงมากินข้าว
คุ้ยเขี่ยเรี่ยรายทั้งดินดาน
เยี่ยมลอดสอดดูทั้งซ้ายขวา
ออกจากสังข์พลันทันใด
กอบเก็บข้าวหกที่ตกดิน
เหลียวดูผู้คนชนนี
หุงข้าวหาปลาไว้ท่าแม่
ช่วยขับไก่ป่าประสาจน
พระสังข์ซ่อนอยู่ก็รู้สิ้น
ในจิตคิดถวิลทุกเวลา
สงสารผ่านเกล้าเป็นหนักหนา
กลับมาจนค่ำแล้วร่ำไร
อุ้มชูชมชิดพิสมัย
จะออกให้เห็นตัวก็กลัวการ
ของพระแม่เจ้าอยู่ฉาวฉาน
พระมารดามาเห็นจะร่ำไร
จะเห็นใครไปมาก็หาไม่
ฉวยจับไม้ได้ไล่ตี
ผันผินลอบลับขยับหนี
จะหนีเข้าสังข์กำบังตน
ดูแลจัดแจงทุกแห่งหน
สาละวนเล่นพลางไม่ห่างดู

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 156 7/17/18 2:20 PM

อ่านเพิ่มเติมความหมาย

ตอนที่ ๑ อ่านคำศัพท์และความหมาย

คำศัพท์	ความหมาย
ร่ำไร	ในตอนนี้หมายถึง พร่ำบ่น
ภพไตร	ภพทั้ง ๓ คือ สวรรค์ โลกมนุษย์ และบาดาล
ฉาวฉาน	เกรียวกราว
ท่า	คอย
สาละวน	วุ่นอยู่กับการกระทำบางอย่าง
อาจิณ (อา – จิน)	เป็นปกติ , ติดเป็นนิสัย , เสมอ ๆ
พิสมัย (พิด – สะ -ไหม)	ความรัก , ความปลื้มใจ , ความชื่นชม
ชนนี (ชน – นะ – นี)	แม่
ถวิล (ถะ – หวิน)	คิดถึง

ตอนที่ ๒ อ่านคำที่กำหนด

คำที่มีความหมายเดียวกัน
- พระแม่ พระแม่เจ้า พระมารดา ชนนี

คำที่มีสระเสียงเดียวกัน
- รู้สิ้น อาจิณ ถวิล กินข้าว
- ดินดาน ตกดิน ผันผิน
- ลำบาก จนค่ำ ร่ำไร ล้ำลบ กำบัง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 157 7/17/18 2:20 PM

ใบความรู้สำหรับครู
การคัดลายมือ

การเขียนและคัดลายมือ

การเขียนเพื่อสื่อสารความรู้ความคิดของตนให้ผู้อื่นได้รับทราบ จำเป็นต้องเขียนด้วยลายมือที่อ่านง่าย เป็นระเบียบเรียบร้อย และสะอาด ทำให้ผู้อ่านสบายตา และเกิดความรู้สึกอยากอ่านข้อความนั้น ๆ ทั้งยังแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนเป็นคนตั้งใจทำงาน มีมารยาทที่ดี การเขียนลักษณะดังกล่าวสามารถฝึกได้หากผู้เขียนมีความตั้งใจ โดยฝึกคัดลายมือบ่อย ๆ ทั้งคัดตัวบรรจงเต็มบรรทัด ตัวบรรจงครึ่งบรรทัดและหวัดแกมบรรจง มีหลักทั่วไปดังนี้

๑) วางสมุดหรือกระดาษที่จะเขียนให้ตั้งตรง

๒) จับปากกาหรือดินสอให้ถูกต้อง

๓) มีสมาธิในการเขียน นั่งตัวตรง ก้มเพียงเล็กน้อย

๔) เขียนตัวอักษรให้ตรงและมีความสูงระดับเดียวกัน ไม่ว่าจะคัดเต็มบรรทัดหรือครึ่งบรรทัด และจัดช่องไฟให้พอดี สวยงาม ไม่ห่างหรือชิดเกินไป

๕) เขียนตัวอักษรได้ตามแบบอักษรไทย เขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และเครื่องหมายต่างๆ ถูกต้อง ตรงตำแหน่ง

๖) เขียนสะกดคำถูกต้องตามอักขรวิธี

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ กระทรวงศึกษาธิการ

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 158 7/17/18 2:20 PM

การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด

ก ข ฃ ค ฅ ฆ ง จ ฉ ช ฌ

ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ

ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 159 7/17/18 2:20 PM

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๘ การคัดลายมือ

คำชี้แจง คัดลายมือบทอาขยานเรื่อง “สังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์” ตัวบรรจงครึ่งบรรทัด

ใช้เกณฑ์ประเมินการคัดลายมือ

ชื่อ ..... นามสกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 160 7/17/18 2:20 PM

★★★★★	ท ๒/ผ.๕

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ทำนองเสนาะไพเราะอาขยาน **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**

.....

คำชี้แจง ปฏิบัติกิจกรรมต่อไปนี้

๑. ขีดเส้นใต้ คำนาม คำสรรพนามในประโยคแล้วเขียนคำลงในช่องว่าง

- คณะลิเกกำลังแสดงอยู่ที่วัดข้างบ้านของเขา

คำนาม ได้แก่.....คำสรรพนาม ได้แก่.....

- คุณพ่อท่านชอบอ่านหนังสือพิมพ์หน้าบ้าน

คำนาม ได้แก่.....คำสรรพนาม ได้แก่.....

๒. เรียงคำต่อไปนี้ตามพจนานุกรม

ซ่าหริ่ม กบ ซอมซ่อ ก๋วยเตี๋ยว

๑)..... ๒).....

๓)..... ๔).....

๓. นำคำที่กำหนด จัดกลุ่มคำเป็น คำตาย

ลำธาร ประมุข ร่วมใจ พิฆาต สงสัย

ยักยอก เวรกรรม บาป ผลงาน เมฆ

คำเป็น	คำตาย
.....	.....
.....	.....

๔. ยกตัวอย่างคำที่มีตัวการันต์ ๕ คำ

๑..... ๒..... ๓.....

๔..... ๕.....

๕. เขียนข้อคิดจากตอนหนึ่งของอาขยานที่กำหนดต่อไปนี้

หุงข้าวหาปลาไว้ท่าแม่ ดูแลจัดแจงทุกแห่งหน

ช่วยขับไก่ป่าประสาจน สาละวนเล่นพลางไม่ห่างดู

.....

.....

.....

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 161 7/17/18 2:20 PM

★★★★★	ท ๒/ผ.๕

แนวคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ทำนองเสนาะไพเราะอาขยาน **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**

.....

คำชี้แจง ปฏิบัติกิจกรรมต่อไปนี้

๑. ขีดเส้นใต้ คำนาม คำสรรพนามในประโยคแล้วเขียนคำลงในช่องว่าง

- คณะลิเกกำลังแสดงอยู่ที่วัดข้างบ้านของเขา

คำนาม ได้แก่.....คณะลิเก วัด บ้าน.....คำสรรพนาม ได้แก่.....เขา.....

- คุณพ่อ ท่านชอบอ่านหนังสือพิมพ์หน้าบ้าน

คำนาม ได้แก่.....คุณพ่อ บ้าน.....คำสรรพนาม ได้แก่.....ท่าน.....

๒. เรียงคำต่อไปนี้ตามพจนานุกรม

ซ่าหริ่ม กบ ซอมซ่อ ก๋วยเตี๋ยว

๑).....กบ..... ๒).....ก๋วยเตี๋ยว.....

๓).....ซอมซ่อ..... ๔).....ซ่าหริ่ม.....

๓. นำคำที่กำหนด จัดกลุ่มคำเป็น คำตาย

ลำธาร	ประมุข	ร่วมใจ	พิฆาต	สงสัย
ยักยอก	เวรกรรม	บาป	ผลงาน	เมฆ

คำเป็น	คำตาย
ลำธาร ร่วมใจ สงสัย เวรกรรม ผลงาน	ประมุข พิฆาต ยักยอก บาป เมฆ

๔. ยกตัวอย่างคำที่มีตัวการันต์ ๕ คำ

๑. ทุกข์ ๒. บริสุทธิ์ ๓. ประโยชน์ ๔.. สมบูรณ์ ๕. ซื่อสัตย์

๕. เขียนข้อคิดจากตอนหนึ่งของอาขยานที่กำหนดต่อไปนี้

หุงข้าวหาปลาไว้ท่าแม่ ดูแลจัดแจงทุกแห่งหน
ช่วยขับไก่ป่าประสาจน สาละวนเล่นพลางไม่ห่างดู

ความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ โดยการช่วยเหลือพ่อแม่ทำงานบ้าน

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 162 7/17/18 2:20 PM

เครื่องมือวัดผล
และประเมินผล

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 163 7/17/18 2:20 PM

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 164 7/17/18 2:20 PM

เครื่องมือประเมิน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ทำนองเสนาะไพเราะอาขยาน

เกณฑ์การประเมินการอ่านบทร้อยกรอง

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. อักขรวิธี	อ่านถูกต้องทุกคำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๓ คำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๕ คำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดมากกว่า ๕ คำ
๒. อ่านถูกต้องตามฉันทลักษณ์	อ่านถูกต้องตามลักษณะของคำประพันธ์ แบ่งวรรคตอนถูกต้องทุกวรรค	อ่านถูกต้องตามลักษณะของคำประพันธ์ แบ่งวรรคตอนผิด ๑-๒ แห่ง	อ่านถูกต้องตามลักษณะของคำประพันธ์ แบ่งวรรคตอนผิด ๓-๔ แห่ง	อ่านไม่ถูกต้องตามลักษณะของคำประพันธ์ และแบ่งวรรคตอนผิดมากกว่า ๔ แห่ง
๓. บุคลิกภาพท่าทางในการอ่าน	นั่งหรือยืนในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาดตัวหนังสือ ไม่ชี้หรือส่ายหน้าตามตัวอักษร	นั่งหรือยืนในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาดตัวหนังสือ ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	นั่งหรือยืนในท่าที่ไม่เหมาะสมใช้สายตามองกวาดส่ายหน้าตามตัวหนังสือถูกต้องเป็นส่วนน้อย	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสม ใช้นิ้วชี้ตามตัวอักษรและส่ายหน้าตามตัวอักษร
๔. น้ำเสียงในการอ่าน	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวลน่าฟัง สอดคล้องกับบทที่อ่าน	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวลน่าฟัง สอดคล้องกับบทที่อ่านเป็นส่วนใหญ่	น้ำเสียงชัดเจนขาดความนุ่มนวลหรือสอดคล้องกับบทที่อ่าน	น้ำเสียงไม่ชัดเจน ขาดความมั่นใจในการอ่าน

เกณฑ์การประเมิน

๑๓ – ๑๖ คะแนน หมายถึงดี

๘– ๑๒ คะแนน หมายถึงพอใช้

๑ – ๗ คะแนน หมายถึงปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 165 7/17/18 2:20 PM

เกณฑ์การประเมินการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ประเด็นหัวข้อชัดเจน	การเขียนแผนภาพโดยแยกประเด็นหัวข้อชัดเจนมีรายละเอียดของแต่ละประเด็นครบถ้วนรูปแบบและการใช้คำเข้าใจง่าย	เขียนแผนภาพโดยแยกประเด็นหัวข้อชัดเจนมีรายละเอียดของแต่ละประเด็นพอสมควรรูปแบบและใช้คำเข้าใจง่าย	เขียนแผนภาพโดยแยกรายละเอียดย่อยไม่มีหัวข้อชัดเจนแต่มีรูปแบบที่ทำให้เข้าใจได้	เขียนแผนภาพได้แต่รายละเอียดต่างๆปะปนกันไม่เรียงลำดับหัวข้อไม่มีหัวข้อ
๒. ความสอดคล้องเป็นเหตุเป็นผล	เนื้อเรื่องแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผลสนับสนุนซึ่งกันและกันมีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบได้สอดคล้อง	เนื้อเรื่องแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผลสนับสนุนซึ่งกันและกันมีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบได้ค่อนข้างสอดคล้อง	เนื้อเรื่องแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผลสนับสนุนซึ่งกันและกันมีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบแต่ไม่สอดคล้อง	เนื้อหาแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผลไม่ชัดเจนและไม่มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบ
๓. ระบุข้อคิด/คุณค่าการนำไปใช้ในชีวิต	สรุป บอกข้อคิด อธิบายคุณค่าของเรื่องที่อ่านได้ ถูกต้องครบถ้วนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	สรุป บอกข้อคิด อธิบายคุณค่าของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องครบถ้วน	บอกข้อคิด และประโยชน์ที่ได้เรื่องที่อ่านได้พอสมควร	บอกข้อคิดของเรื่องที่อ่านได้เป็นส่วนน้อย

เกณฑ์การประเมิน

๑๐ – ๑๒ คะแนน หมายถึงดี

๖ – ๙ คะแนน หมายถึงพอใช้

๑ – ๕ คะแนน หมายถึงปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 166 7/17/18 2:20 PM

เกณฑ์ประเมินการท่องบทอาขยาน

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ความถูกต้องของการท่องบทร้อยกรอง	ท่องบทร้อยกรองได้ถูกต้องทุกคำไม่มีติดขัดและตกหล่น	ท่องบทร้อยกรองได้ถูกต้องทุกคำมีติดขัดและตกหล่นเป็นส่วนน้อย	ท่องบทร้อยกรองได้ถูกต้องเป็นบางส่วนไม่มีติดขัดและตกหล่นเป็นส่วนใหญ่	ท่องบทร้อยกรองติดขัดเป็นส่วนใหญ่และท่องได้ไม่จบตอน
๒. การออกเสียงคำ	ออกเสียงคำถูกต้องชัดเจนทุกคำ	ออกเสียงคำถูกต้องชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	ออกเสียงคำถูกต้องชัดเจนทุกคำเป็นบางส่วน	ออกเสียงคำไม่ถูกต้องและไม่ชัดเจน
๓. การเว้นจังหวะวรรคตอน	เว้นจังหวะวรรคตอนถูกต้องครบถ้วน	เว้นจังหวะวรรคตอนถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	เว้นจังหวะวรรคตอนไม่ถูกต้องหลายวรรคทำให้การท่องสะดุดเป็นช่วงๆ	ท่องไม่เป็นจังหวะเว้นวรรคตอนผิดมากท่องตะกุกตะกักจำบทไม่ได้
๔. น้ำเสียง	ใช้ระดับเสียงแสดงอารมณ์จากบทประพันธ์ได้เหมาะสมตามวัยของผู้เรียน	ใช้ระดับเสียงแสดงอารมณ์จากบทประพันธ์ได้เหมาะสมเป็นส่วนใหญ่	ใช้ระดับเสียงที่สอดแทรกอารมณ์ได้เหมาะสมบ้างเป็นบางส่วน	ระดับเสียงราบเรียบไม่มีน้ำเสียงที่แสดงอารมณ์ใดๆ

เกณฑ์ประเมินการคัดลายมือ

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. รูปแบบตัวอักษร	คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัดตามรูปแบบที่กำหนดทั้งหมด	คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัดคัดตามรูปแบบที่กำหนดบางส่วนบกพร่อง	คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัดคัดตามรูปแบบที่กำหนดบกพร่องเป็นส่วนใหญ่	คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัดไม่ถูกต้องตามแบบที่กำหนด
๒. การเขียนคำและวรรคตอน	เขียนคำ และเว้นวรรคตอนถูกต้องทุกคำ	เขียนคำ และเว้นวรรคตอนถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	เขียนคำ และเว้นวรรคตอนถูกต้องเป็นส่วนน้อย	เขียนคำ และเว้นวรรคตอนไม่ถูกต้องเป็นจำนวนมาก
๓. ความสะอาดเป็นระเบียบ	ตัวอักษรสม่ำเสมอเรียบร้อยสวยงามผลงานสะอาดไม่มีรอยลบขีดฆ่า	ตัวอักษรสม่ำเสมอเรียบร้อยสวยงามผลงานสะอาดมีรอยลบขีดฆ่า ๑-๒ แห่ง	ตัวอักษรไม่ค่อยสม่ำเสมอผลงานไม่สะอาดมีรอยลบขีดฆ่า ๓-๕ แห่ง	ตัวอักษรไม่สม่ำเสมอมีรอยลบขีดฆ่ามากกว่า ๖ แห่ง
๔. เวลา	-	-	เสร็จตามเวลาที่กำหนด	ไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนด
๕. มารยาทในการเขียน	มีสมาธิและมีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอไม่พูดคุยเล่นระหว่างทำงาน	มีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอไม่พูดคุยเล่นระหว่างทำงาน	มีความตั้งใจในการเขียนพอสมควรพูดคุยเล่นระหว่างทำงานเป็นบางครั้ง	ไม่มีความตั้งใจเขียนพูดคุยเล่นระหว่างทำงานตลอดเวลาต้องคอยตักเตือน

เกณฑ์การประเมิน

๑๓ – ๑๖คะแนน หมายถึงดี๘– ๑๒คะแนนหมายถึงพอใช้๑-๗คะแนนหมายถึงปรับปรุง

๑๔ – ๑๘คะแนน หมายถึงดี ๙– ๑๓คะแนนหมายถึงพอใช้๑-๘คะแนนหมายถึงปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 167 7/17/18 2:20 PM

แบบบันทึกคะแนนหน่วยที่ ๒ ทำนองเสนาะไพเราะอาขยาน

จำนวน ๑๐ ชั่วโมง

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เลขที่	ชื่อ – สกุล	แผนที่๑		แผนที่๒			แผนที่๓		แผนที่ ๔	รวม ..... คะแนน
		ใบงานที่ ๐๑ คำนาม คำสรรพนาม	ใบงานที่ ๐๒ คำนาม คำสรรพนาม	ใบงานที่ ๐๓ การใช้พจนานุกรม	ใบงานที่ ๐๔ คำเป็น คำตาย	ใบงานที่ ๐๕ ตัวการันต์	ใบงานที่ ๐๖ การอ่านบทร้อยกรอง	ใบงานที่ ๐๗ เขียนแผนภาพโครงเรื่องและสรุปข้อคิด	ใบงานที่ ๐๘ การคัดลายมือ	

หมายเหตุ ๑. ครูผู้สอนให้พิจารณากำหนดคะแนนแต่ละใบงานเองตามความเหมาะสม

๒. แต่ละใบงานนักเรียนต้องผ่านเกณฑ์อย่างน้อยร้อยละ ๗๐

ลงชื่อ .....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 168 7/17/18 2:20 PM

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓
นิทานอ่านสนุก

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 169 7/17/18 2:20 PM

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 170 7/17/18 2:20 PM

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหน่วยการเรียนรู้ที่ ๓
เรื่อง นิทานอ่านสนุก

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ท๑.๑ ใช้กระบวนการอ่าน สร้างความรู้ และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ป.๕/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง

ตัวชี้วัด ป.๕/๒ อธิบายความหมายของคำ ประโยคและข้อความที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา

ท๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูล สารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ป.๕/๓ เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน

ท๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความร ความคิดและความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

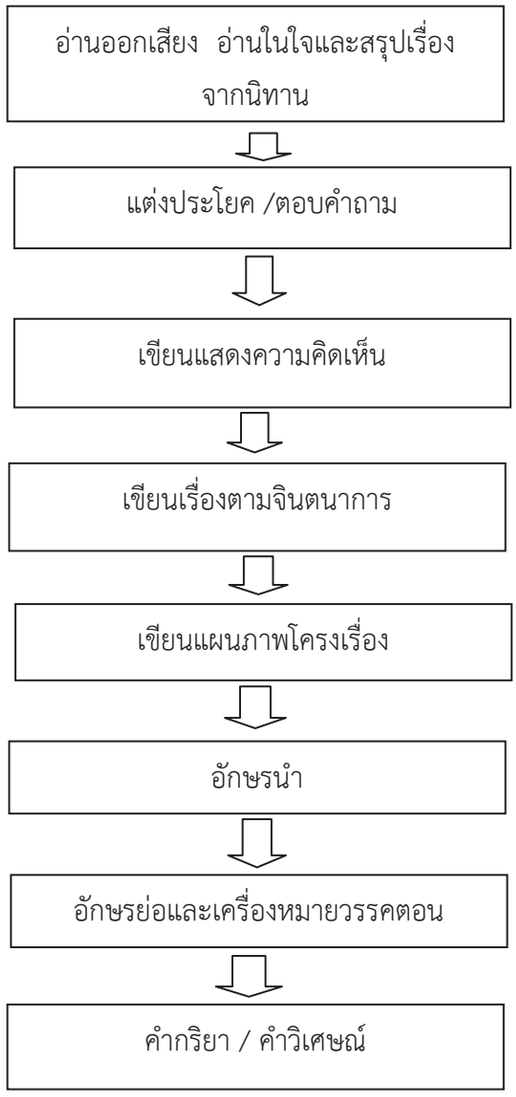
ตัวชี้วัด ป.๕/๔ พูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดูและการสนทนา

ท๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด ป.๕/๑ สรุปเรื่องจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่อ่าน

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 171 7/17/18 2:20 PM

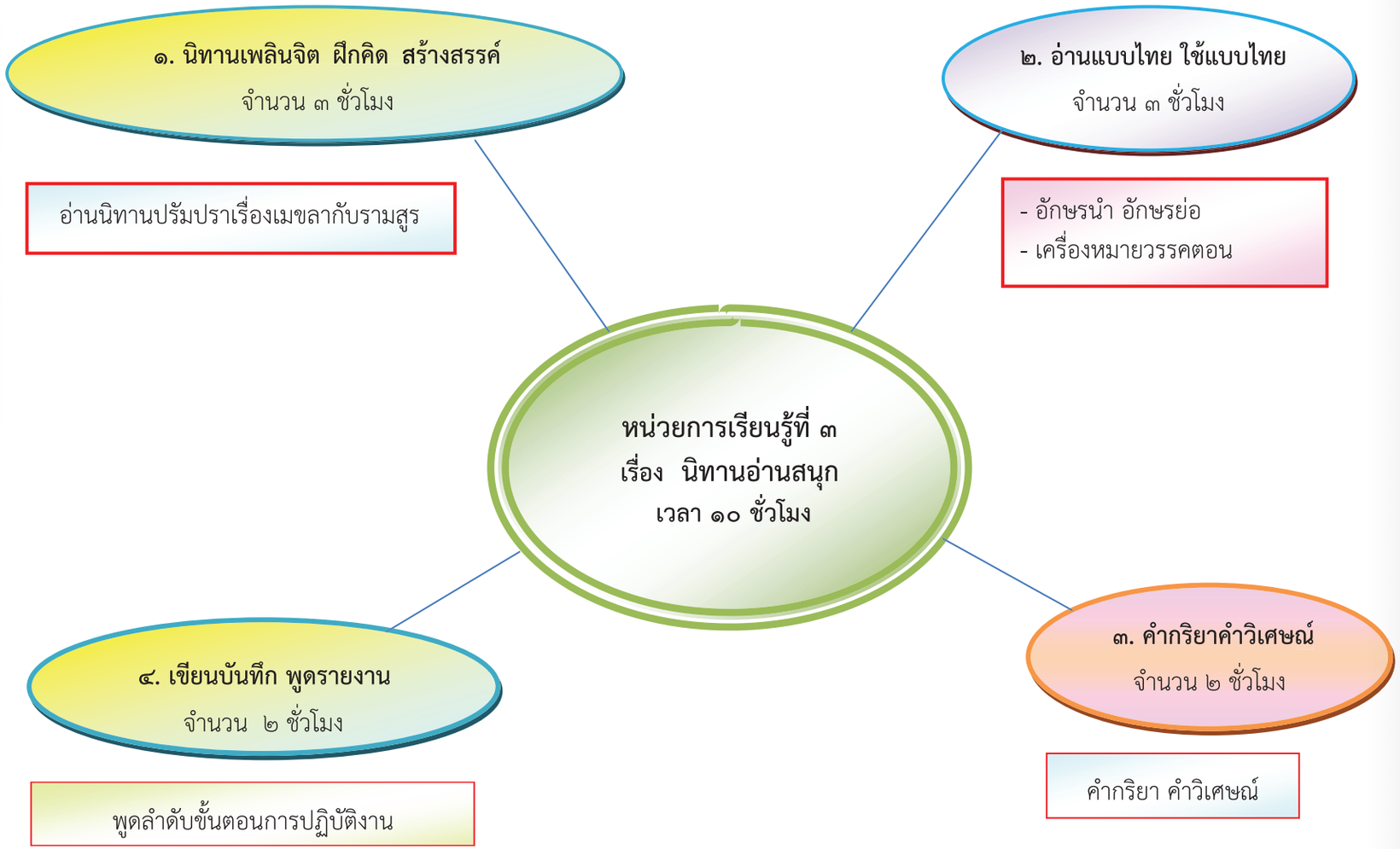
ลำดับการนำเสนอสาระหลักของหน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ นิทานอ่านสนุก

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 172 7/17/18 2:20 PM

6102140L01F-000 05(000).indd 173 7/17/18 2:20 PM

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง นิทานอ่านสนุก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ใบสรุปหน้าหน่วยการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ นิทานอ่านสนุก

จำนวนเวลาเรียน ๑๐ ชั่วโมง **จำนวนแผนการจัดการเรียนรู้ ๔ แผน**

สาระสำคัญของหน่วย

อ่านนิทาน เขียนแผนภาพโครงเรื่อง เขียนเรื่องตามจินตนาการ การอ่านและเขียนอักษรนำ อักษรย่อ เครื่องหมายวรรคตอน ฝึกใช้คำกริยา คำวิเศษณ์ และพูดลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงาน

มาตรฐานและตัวชี้วัด

มฐ.ท๑.๑ ตัวชี้วัด ป.๕/๑ ป.๕/๒
มฐ.ท๒.๑ ตัวชี้วัด ป.๕/๓
มฐ.ท๓.๑ ตัวชี้วัด ป.๕/๔
มฐ.ท๔.๑ ตัวชี้วัด -
มฐ.ท๕.๑ ตัวชี้วัด ป.๕/๑

ลำดับการเสนอสาระการเรียนรู้ของหน่วย

อ่านออกเสียงและอ่านในใจนิทาน แต่งประโยค/ตอบคำถาม เขียนแสดงความคิดเห็น เขียนเรื่องตามจินตนาการ เขียนแผนภาพโครงเรื่อง อ่านและเขียนอักษรนำ การใช้อักษรย่อและเครื่องหมายวรรคตอน ฝึกใช้คำกริยา คำวิเศษณ์

โครงสร้างของหน่วย

หน่วยที่	ชื่อหน่วย	แผน	ชื่อแผน	จำนวนชั่วโมง
๓	นิทานอ่านสนุก	๔	นิทานเพลินจิตคิดสร้างสรรค์	๓
			อ่านแบบไทย ใช้แบบไทย	๓
			คำกริยา คำวิเศษณ์	๒
			เขียนบันทึก พูดรายงาน	๒

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 174 7/17/18 2:20 PM

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ นิทานเพลินจิต ฝึกคิดสร้างสรรค์ เวลา ๓ ชั่วโมง

---

๑. สาระสำคัญของแผน

การอ่านนิทาน การแต่งประโยค การตอบคำถาม การเขียนแสดงความคิดเห็น การเขียนเรื่องตามจินตนาการ และการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

นิทาน

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อพัฒนาการเขียน

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การเตรียมตัวของครู ครูผู้สอนต้องเตรียมสื่อการสอนล่วงหน้า ได้แก่ ใบงาน เครื่องมือวัดประเมินผล ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้า ให้เท่ากับจำนวนนักเรียน

๒.๔ ดำเนินการทดสอบก่อนเรียนตามแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้

๒.๕ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑) ประเมินผลการผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐

๒) ประเมินผลตามเกณฑ์คุณภาพ ๓ ระดับได้แก่ ดี พอใช้ และปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 175 7/17/18 2:20 PM

6102140L01F-□□□ 05(□□□).indd 176

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ นิทานอ่านสนุก | **เรื่อง นิทานเพลินจิต ฝึกคิดสร้างสรรค์** | **เวลา ๓ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย | **รายวิชาภาษาไทย** | **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
	กิจกรรม (ครั้งที่ ๑) เวลา ๒ ชั่วโมง **ทดสอบก่อนเรียน**
ขั้นนำ	๑. นักเรียนอ่านแล้วช่วยกันเล่า นิทานเรื่อง “ชายหนุ่มกับคนแจวเรือจ้าง” ๒. สนทนาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของนิทาน
ขั้นสอน	๓. อ่านนิทาน เรื่อง “ชายหนุ่มกับคนแจวเรือจ้าง” ๔. สำรวจคำศัพท์ ตั้งคำถาม ตอบคำถาม สรุปเรื่อง และแสดงความคิดเห็นจากเรื่อง ๕. อ่านนิทาน ยายกะตา ๖. ทำใบงานที่ ๐๑ นิทานเรื่อง ยายกะตา
ขั้นสรุป	๗. ตัวแทนนักเรียนนำเสนอผลงานหน้าชั้น ๘. ครูและนักเรียนร่วมกันประเมิน เสนอแนะเพิ่มเติม จากการนำเสนอผลงานของแต่ละชั้น
การวัดและประเมินผล	- ทดสอบก่อนเรียน - การบอกความหมายของคำ - การแต่งประโยค - การตอบคำถาม จากนิทานเรื่อง “ยายกะตา”

7/17/18 2:20 PM

6102140L01F-000005(000).indd 177

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ (ต่อ)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ นิทานอ่านสนุก **เรื่อง นิทานเพลินจิต ฝึกคิดสร้างสรรค์** **เวลา ๓ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย **รายวิชาภาษาไทย** **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	**กิจกรรม (ครั้งที่ ๒) เวลา ๑ ชั่วโมง** ๑. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบ จากนิทานเรื่องชายหนุ่มกับคนแจวเรือจ้าง เช่น มีตัวละครใดบ้าง เรื่องเกิดที่ไหน สถานที่ เกิดเหตุคือที่ใด มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น และผลของเหตุการณ์คืออะไร ๒. ครูอธิบายต่อว่าการใช้คำถามและตอบคำถามจากเรื่องดังกล่าวทำให้เห็นโครงเรื่องโดยรวมทั้งเรื่อง
ขั้นสอน	๓. ศึกษาใบความรู้ เรื่องการเขียนแผนภาพโครงเรื่องพร้อมตัวอย่าง ๔. ฝึกเขียนแผนภาพโครงเรื่องจากนิทานเรื่อง “ชายหนุ่มกับคนแจวเรือจ้าง” ๕. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงาน ๖. ครู นักเรียนร่วมกันสรุปร่วมกัน ๗. ทำใบงานที่ ๐๒ เขียนแผนภาพโครงเรื่องจากนิทานเรื่องยายกะตา
ขั้นสรุป	๘. ครูและนักเรียนร่วมกันประเมิน เสนอแนะเพิ่มเติม จากการนำเสนอผลงานของตัวแทนแต่ละชั้น ๙. ครูและนักเรียนสรุปความรู้เรื่องการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง
การวัดและประเมินผล	- ทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน - ประเมินการเขียนแผนภาพโครงเรื่องจากนิทานเรื่อง “ยายกะตา” - การร่วมกิจกรรม

7/17/18 2:20 PM

6102140L01F-□□□ 05(□□□).indd 178 7/17/18 2:20 PM

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ นิทานอ่านสนุก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทานเพลินจิต ฝึกคิดสร้างสรรค์ รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
ขอบเขตเนื้อหา ๑. นิทานปรัมปรา เมขลากับรามสูร ๒. การตอบคำถามจากนิทานที่อ่าน ๓. การเขียนแสดงความคิดเห็น ๔. การเขียนเรื่องตามจินตนาการ ๕. การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ความรู้** ๑. ค้นหาความหมายของคำ ๒. แสดงความคิดเห็นจากนิทานปรัมปรา เมขลากับรามสูร ๓. เขียนเรื่องจากจินตนาการ ๔. อธิบายแผนภาพโครงเรื่อง นิทานปรัมปรา เมขลากับรามสูร **ทักษะ** ๑. บอกความหมายของคำได้ ๒. แสดงความคิดเห็นจาก นิทานปรัมปรา เมขลากับรามสูรได้ ๓. เขียนเรื่องจากจินตนาการได้ ๔. เขียนแผนภาพโครงเรื่อง นิทานปรัมปรา เมขลากับรามสูรได้	**กิจกรรม (ครั้งที่ ๑) เวลา ๒ ชั่วโมง** **ทดสอบก่อนเรียน** **ขั้นนำ** ๑. นักเรียนอ่านในใจ นิทานเรื่อง มดกับนกพิราบ ๒. นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นจากนิทานที่อ่าน และบอกประโยชน์ที่ได้จากการอ่านนิทาน **ขั้นสอน** ๓. แบ่งกลุ่มนักเรียนอ่านนิทาน ที่สนใจแล้ว แต่ละกลุ่มสำรวจคำศัพท์ ตั้งคำถาม ตอบคำถาม สรุปเรื่อง และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านโดยเขียนลงในกระดาษบรู๊ฟที่ครูแจกให้ ๔. แต่ละกลุ่มนำเสนอหน้าชั้น ๕. นักเรียนทำใบงานที่ ๐๑ นิทานเมขลารามสูร เติมคำศัพท์ในช่องว่าง เขียนแสดงความรู้สึก และเขียนเรื่องตามจินตนาการ ๖. นักเรียนส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้น **ขั้นสรุป** ๗. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้และคุณค่าของนิทาน	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. นิทานเรื่อง เมขลากับรามสูร ๒. นิทาน เรื่องมดกับนกพิราบ ๓. ตัวอย่างแผนภาพโครงเรื่อง **ภาระงาน/ชิ้นงาน** - ใบงานที่ ๐๑ นิทานเรื่อง เมขลารามสูร / ใบงานที่ ๐๒ แผนภาพโครงเรื่อง นิทานปรัมปราเมขลารามสูร **วิธีการประเมิน** ๑. ทดสอบก่อนเรียน ๒. การนำเสนอผลงาน ๓. ตรวจผลงาน **เครื่องมือประเมิน** ๑. แบบทดสอบก่อนเรียน ๒. แบบสังเกตพฤติกรรม การเขียน การพูด ๓. แบบประเมินใบงาน / ผลงาน **เกณฑ์การประเมิน** ๑. ใช้เกณฑ์การร่วมกิจกรรม ๒. ใบงานที่ ๐๑ ผ่านเกณฑ์ประเมินร้อยละ ๗๐ ๓. ใบงานที่ ๐๒ ผ่านเกณฑ์ประเมินร้อยละ ๗๐

6102140L01F-000105(000).indd 179

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ สนุกกับนิทาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ (ต่อ) เรื่อง นิทานเพลินจิต ฝึกคิดสร้างสรรค์ รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
คุณธรรม ๑. ใฝ่เรียนรู้ มีความรับผิดชอบ ๒. มีวินัย ๓. มีมารยาทในการพูดและการเขียน	**กิจกรรม (ครั้งที่ ๒) เวลา ๑ ชั่วโมง** **ขั้นนำ** ๑. ครูทบทวนโดยการตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบ จากนิทานเรื่อง มดกับนกพิราบ เช่น มีตัวละครใดบ้าง เรื่องเกิดที่ไหน สถานที่เกิดเหตุคือที่ใด มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น และผลของเหตุการณ์คืออะไร ๒. ครูอธิบายเพิ่มเติมถึงการใช้คำถามและตอบคำถามจากเรื่องดังกล่าว ทำให้เห็นโครงเรื่องโดยรวมทั้งเรื่อง ช่วยให้จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น **ขั้นสอน** ๓. แบ่งกลุ่มนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมดังนี้ - ศึกษาใบความรู้ เรื่องการเขียนแผนภาพโครงเรื่องพร้อมตัวอย่าง เรื่อง มดกับนกพิราบ - นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้น - ครู และนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์การนำเสนอของแต่ละกลุ่ม ๔. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมทำใบงานที่ ๐๒ แผนภาพโครงเรื่องนิทานปรัมปราเมขลารามสูร เขียนแผนภาพโครงเรื่องจากนิทานปรัมปราเมขลากับรามสูร ๕. นักเรียนส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน **ขั้นสรุป** ๖. ครูและนักเรียนร่วมกันประเมิน เสนอแนะเพิ่มเติม จากการนำเสนอผลงานของตัวแทนแต่ละกลุ่ม ๗. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่องการเขียนแผนภาพโครงเรื่องที่ถูกต้อง ๘. ทดสอบหลังเรียน	

7/17/18 2:20 PM

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ นิทานอ่านสนุก **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**

.....

คำชี้แจง ปฏิบัติกิจกรรมต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. เลือกอักษรย่อเติมหลังคำที่มีความหมายเต็มให้ถูกต้อง

ส.ส.	ททท.	ครม.	๑๐.๕๐ บ.

๑.๑ คณะรัฐมนตรี อักษรย่อเขียนว่า .....

๑.๒ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย อักษรย่อเขียนว่า .....

๑.๓ สิบบาทห้าสิบสตางค์ อักษรย่อเขียนว่า .....

๑.๔ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อักษรย่อเขียนว่า .....

๒. ขีดเส้นใต้เครื่องหมายวรรคตอนที่พบในประโยคและเขียนชื่อเครื่องหมายวรรคตอน

๒.๑ สะพานแห่งนี้ใช้งบประมาณในการก่อสร้าง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

.....

๒.๒ เด็ก ๆ ไม่ควรเล่นเกมมากเกินไป

.....

๓. วงกลมล้อมรอบคำที่เป็นอักษรนำ

ผลิ	ตราด	ผลิต	ตลิ่ง	หนัก	อยู่

๔. บอกชนิดของคำกริยาที่ขีดเส้นใต้แล้วนำคำกริยานั้นมาแต่งประโยค

๔.๑ พ่อปลูกต้นมะม่วงใกล้โรงรถ ชนิดของคำกริยา.....

ประโยคใหม่.....

๔.๒ ต้นน้ำเป็นเด็กขยัน ชนิดของคำกริยา.....

ประโยคใหม่.....

๕. เขียนขั้นตอนการพูดรายงาน

.....

.....

.....

.....

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 180 7/17/18 2:20 PM

๖. อ่านเรื่องที่กำหนดแล้วเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

เมืองมหัศจรรย์

เมืองมหัศจรรย์ รถทุกคันไม่เติมน้ำมัน แต่ใช้มะเขือเทศแทนน้ำมัน เมืองนี้จึงเต็มไปด้วยรถที่ใช้มะเขือเทศ

กิ้งกือ ตะขาบ ไส้เดือน และงูเขียวอยู่รวมกันในเมืองนี้ พวกเขาพากันไปซื้อมะเขือเทศที่ไร่ของกิ้งกือขาวที่ใจดี ต่อมากิ้งกือขาวตาย ลูกชายของเขาขายมะเขือเทศในราคาที่แพงมากเป็น ๒ เท่า สัตว์ทั้งหลายจึงเรียกเขาว่า “กิ้งกือจอมงก” ต่อมาเขาแกล้งไม่ขายมะเขือเทศให้ใครเลย ชาวเมืองมหัศจรรย์เดือดร้อนมาก เพราะเขาไม่มีมะเขือเทศเติมรถ

วันหนึ่งงูเห่าขับรถเข้ามาในเมือง และรู้ว่าชาวเมืองเดือดร้อนจึงแนะนำให้ไปซื้อมะเขือเทศที่ไร่ของแมลงป่อง เพราะเขาขายมะเขือเทศในราคาถูก ชาวเมืองจึงพากันไปซื้อมะเขือเทศที่ไร่นั้นและไม่มีใครซื้อมะเขือเทศจากกิ้งกือจอมงกอีกเลย

ตัวละคร .....

สถานที่ .....

ผลของเหตุการณ์ .....

ข้อคิดที่ได้รับ .....

เหตุการณ์ .....

.....

.....

.....

.....

.....

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 181 7/17/18 2:20 PM

แนวคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ นิทานอ่านสนุก **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**

.....

คำชี้แจง ปฏิบัติกิจกรรมต่อไปนี้

๑. เลือกอักษรย่อเติมหลังคำเต็มให้ถูกต้อง

ส.ส.	ททท.	ครม.	๑๐.๕๐ บ.

๑.๑ คณะรัฐมนตรี อักษรย่อเขียนว่า ครม.

๑.๒ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย อักษรย่อเขียนว่า ททท.

๑.๓ สิบบาทห้าสิบสตางค์ อักษรย่อเขียนว่า ๑๐.๕๐ บ.

๑.๔ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อักษรย่อเขียนว่า ส.ส.

๒. ขีดเส้นใต้เครื่องหมายวรรคตอนที่พบในประโยคและเขียนชื่อเครื่องหมายวรรคตอน

๒.๑ สะพานแห่งนี้ใช้งบประมาณในการก่อสร้าง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

.....จุลภาค.....

๒.๒ เด็กๆ ไม่ควรเล่นเกมมากเกินไป

.....ยมก หรือไม้ยมก.....

๓. ขีดเส้นใต้คำที่เป็นอักษรนำ

ผลิ	ตราด	ผลิต	ตลิ่ง	หนัก	อยู่

๔. บอกชนิดของคำกริยาที่ขีดเส้นใต้แล้วนำคำกริยานั้นมาแต่งประโยค

๔.๑ พ่อปลูกต้นมะม่วงใกล้โรงรถ ชนิดของคำกริยา.....กริยามีกรรม.....

ประโยคใหม่.....นักเรียนช่วยกันปลูกต้นไม้บริเวณสวนสาธารณะ... (แนวคำตอบ)

๔.๒ ต้นน้ำเป็นเด็กขยัน ชนิดของคำกริยา.....กริยาอาศัยส่วนเติมเต็ม/กริยาต้องเติมเต็ม.....

ประโยคใหม่.....คุณพ่อเป็นครูที่ขยันสอนและดูแลนักเรียนดีมาก..... (แนวคำตอบ)

๕. เขียนขั้นตอนการพูดรายงาน

๑. เตรียมตัวพูดรายงาน

๒. แบ่งเวลาให้เหมาะสมกับความสำคัญของเรื่อง

๓. เปิดโอกาสให้ผู้ฟังมีส่วนร่วมตามความเหมาะสม

๔. ใช้ภาษาพูดให้ถูกต้อง ชัดเจน และสุภาพ

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 182 7/17/18 2:20 PM

๖. อ่านเรื่องที่กำหนดแล้วเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

เมืองมหัศจรรย์

เมืองมหัศจรรย์ รถทุกคันไม่เติมน้ำมัน แต่ใช้มะเขือเทศแทนน้ำมัน เมืองนี้จึงเต็มไปด้วยรถที่ใช้มะเขือเทศ

กิ้งกือ ตะขาบ ไส้เดือน และงูเขียวอยู่รวมกันในเมืองนี้ พวกเขาพากันไปซื้อมะเขือเทศที่ไร่ของกิ้งกือขาวที่ใจดี ต่อมากิ้งกือขาวตาย ลูกชายของเขาขายมะเขือเทศในราคาที่แพงมากเป็น ๒ เท่า สัตว์ทั้งหลายจึงเรียกเขาว่า “กิ้งกือจอมงก” ต่อมาเขาแกล้งไม่ขายมะเขือเทศให้ใครเลย ชาวเมืองมหัศจรรย์เดือดร้อนมาก เพราะเขาไม่มีมะเขือเทศเติมรถ

วันหนึ่งงูเห่าขับรถเข้ามาในเมือง และรู้ว่าชาวเมืองเดือดร้อนจึงแนะนำให้ไปซื้อมะเขือเทศที่ไร่ของแมลงป่อง เพราะเขาขายมะเขือเทศในราคาถูก ชาวเมืองจึงพากันไปซื้อมะเขือเทศที่ไร่นั้นและไม่มีใครซื้อมะเขือเทศจากกิ้งกือจอมงกอีกเลย

ตัวละคร	.....กิ้งกือ ตะขาบ ไส้เดือน งูเขียว และงูเห่า.....
สถานที่	.....ในเมืองมหัศจรรย์.....
ผลของเหตุการณ์	.....ชาวเมืองจึงพากันไปซื้อมะเขือเทศที่ไร่ของแมลงป่อง.....
ข้อคิดที่ได้รับ	.....ความมีน้ำใจต่อกัน.....
เหตุการณ์	.....รถที่อยู่ในเมืองมหัศจรรย์ใช้มะเขือเทศแทนน้ำมัน กิ้งกือจอมงกขายมะเขือเทศในราคาแพงมาก ชาวเมืองได้รับความเดือนร้อน ต่อมาชาวเมืองทราบข่าวจากงูเห่าว่าแมลงป่องขายมะเขือเทศในราคาถูก ชาวเมืองจึงหันมาซื้อมะเขือเทศของแมลงป่องและไม่มีใครซื้อมะเขือเทศจากกิ้งกือจอมงกอีกเลย.....

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 183 7/17/18 2:20 PM

★★★★★	ท ๓/ผ.๑

นิทานเรื่อง “มดกับนกพิราบ”

ในวันหนึ่งขณะที่มดกำลังดื่มน้ำในลำธาร ได้เกิดลมพัดอย่างแรงทำให้มันเกิดพลัดตกลงไปในน้ำ ขณะที่มันกำลังจะจมน้ำตาย เผอิญมีนกพิราบตัวหนึ่งบินผ่านมาทางนี้พอดีและเห็นว่ามดกำลังตกอยู่ในอันตรายจึงรีบคาบใบไม้มาปล่อยลงไปในลำธารแห่งนี้เพื่อให้มดได้เกาะไว้ และด้วยความช่วยเหลือของนกพิราบจึงทำให้มดรอดตายและสามารถกลับขึ้นฝั่งมาได้อย่างปลอดภัย

วันต่อมามีนายพรานเข้ามาล่านกและกำลังขุ่มยิงธนูใส่นกพิราบอยู่ ทันใดนั้นเองมดก็เกิดเผอิญเดินผ่านมาเห็นเข้าและรู้ว่านกพิราบนั้นกำลังตกอยู่ในอันตราย จึงรีบตรงเข้าไปกัดที่เท้าของนายพราน ทำให้นายพรานร้องออกมาด้วยความเจ็บปวด และเสียงนั้นก็ทำให้นกพิราบรู้ตัวและรีบบินหนีไปในทันที

ที่มา http://www.muengthai.com

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 184 7/17/18 2:20 PM

ใบความรู้การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง เป็นการเขียนเพื่อแสดงให้เห็นโครงเรื่องโดยรวมทั้งเรื่อง ทำให้จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น การเขียนแผนภาพโครงเรื่องต้องอาศัยการตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านว่าตัวละครมีใครบ้าง สถานที่เกิดเหตุคือที่ใด มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น และผลของเหตุการณ์นั้นคืออะไร ได้ข้อคิดอย่างไร แล้วจึงเขียนเป็นแผนภาพโครงเรื่อง

นิทานเรื่องหมากับเงา

หมาตัวหนึ่ง มันขโมยก้อนเนื้อวัวจากร้านค้าในตลาดสด มันคาบก้อนเนื้อวิ่งขึ้นสะพานข้ามแม่น้ำแห่งหนึ่ง ขณะอยู่บนสะพาน มันมองลงไปในน้ำเห็นเงาของมันเองและก้อนเนื้อที่มีขนาดใหญ่กว่าก้อนเนื้อที่มันคาบ ด้วยความโลภ มันจึงคายก้อนเนื้อก้อนที่มันคาบ โดยตั้งใจจะแย่งก้อนเนื้อที่ใหญ่กว่านั้น ทั้งก้อนเนื้อทั้งเงาก็จมหายไปพร้อมกันทันที หมาตัวนั้นจึงอดทั้งชิ้นเนื้อที่คาบมาและก้อนเนื้อที่ใหญ่กว่า

แผนภาพโครงเรื่อง นิทานเรื่องหมากับเงา

ตัวละคร	หมา
สถานที่	บนสะพานข้ามแม่น้ำ
เหตุการณ์	หมาขี้ขโมยตัวหนึ่งลักเนื้อวัวแล้ววิ่งข้ามสะพาน มันเห็นเงาของก้อนเนื้อในน้ำก้อนใหญ่กว่าก้อนเนื้อที่มันคาบอยู่ จึงทิ้งก้อนเนื้อที่คาบไว้ลงไปในน้ำ
ผลของเหตุการณ์	ก้อนเนื้อที่หมาคาบมาจมหายไปในแม่น้ำและเงาของก้อนเนื้อก็จมหายไป
ข้อคิด	โลภนักมักลาภหาย ควรพอใจในสิ่งที่ตนมี

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 185 7/17/18 2:20 PM

แนวคำตอบใบงาน ๐๑ นิทานเรื่องเมขลากับรามสูร

ตอนที่ ๑ เลือกคำที่กำหนดให้เติมลงในช่องว่างให้ได้ใจความ

นางสนม ยักษ์ ฤทธิ์ พระอินทร์ อมฤต พระนารายณ์ ฟ้าผ่า
จักร อาวุธ พร่ามัว นางเมขลา ฟ้าแลบ มหาสมุทร ฟ้าร้อง กัมปนาท

ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว พญามังกรตัวหนึ่งมี **ฤทธิ์** มาก ท่องเที่ยวอยู่ใน**มหาสมุทร** มีธิดาชื่อว่านางเมขลา นางชอบเที่ยวชอบสนุก พญามังกรห่วงลูกสาว จึงพาไปถวายตัวเป็น**นางสนม**ของ**พระอินทร์** และได้ถวายดวงแก้วให้กับพระอินทร์ด้วย พระอินทร์มอบดวงแก้วให้นางเมขลาเป็นผู้ดูแล

มี**ยักษ์**ตนหนึ่งชื่อ รามสูร มีขวานเพชรเป็น **อาวุธ** รามสูรได้ไปเยี่ยมเพื่อนชื่อราหู ที่ตัวขาดเหลือเพียงครึ่งตัว เนื่องจากไปแอบดื่มน้ำ **อมฤต** ที่ **พระนารายณ์** ชักชวนให้เทวดาทั้งหลายมาช่วยกวน พระนารายณ์โกรธจึงขว้าง **จักร** ใส่ ทำให้ร่างกายราหูขาดเป็นท่อน รามสูรสงสารราหูจึงไปขอพระอินทร์ช่วยและคิดจะจับนางเมขลาเพื่อแย่งดวงแก้ว รามสูรพยายามจะจับนางเมขลา แต่นางเมขลาโยนดวงแก้วหลอกล่อ แสงของดวงแก้วกระทบตารามสูรจน **พร่ามัว** รามสูรโกรธจึงขว้างขวานเพชรออกไป แต่ดวงแก้วก็คุ้มครอง นางเมขลาได้ทุกครั้ง

คนสมัยโบราณเชื่อว่า ฝนตก **ฟ้าแลบ**แปลบปลาบนั้นเกิดจากประกายดวงแก้วของ**นางเมขลา**ส่วน**ฟ้าผ่า** เกิดจากรามสูรขว้างขวานเพชร เมื่อขว้างพลาด แต่กลับตกลงมาบนพื้นโลก ทำให้เกิดเสียงกึกก้อง **กัมปนาท**เป็นเสียง**ฟ้าผ่า**

ตอนที่ ๒ เขียนแสดงความรู้สึก หรือความคิดเห็น จากนิทานเรื่องเมขลากับรามสูร

การที่รามสูรสงสารเพื่อนคือราหูและคิดที่จะช่วยเหลือนั้น ต้องพิจารณาด้วยว่าสิ่งที่เพื่อนกระทำก่อนนั้นถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ สมควรที่จะสงสารและไปให้การช่วยเหลือหรือไม่

ตอนที่ ๓ แต่งนิทานให้มีเนื้อเรื่องสอดคล้องกับข้อความที่ขึ้นต้นและลงท้ายไว้ให้ พร้อมตั้งชื่อเรื่อง

การให้คะแนน พิจารณาตามเกณฑ์การประเมินการเขียนเรื่องจากจินตนาการ

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 186 7/17/18 2:20 PM

แนวคำตอบใบงาน ๐๒ แผนภาพโครงเรื่องนิทานเรื่องเมขลากับรามสูร

คำชี้แจง เขียนแผนภาพโครงเรื่องจากนิทานเรื่อง “เมขลากับรามสูร”

ตัวละคร

พญามังกร นางเมขลา รามสูร

มหาสมุทร บนสวรรค์

สถานที่

เหตุการณ์

เหตุการณ์ที่ 1 พญามังกรนำลูกสาวชื่อเมขลา ไปถวายพระอินทร์พร้อมดวงแก้ว พระอินทร์จึงมอบดวงแก้วให้นางดูแล นางเมขลาซึ่งชอบหนีเที่ยว วันหนึ่งนางเที่ยวจนไม่ได้กลับสวรรค์ พระอินทร์จึงให้นางดูแลรักษามหาสมุทร

เหตุการณ์ที่ 2 ยักษ์รามสูร มีขวานเป็นอาวุธ ไปพบเพื่อนชื่อราหูที่แอบไปดื่มน้ำอมฤตที่พระนารายณ์ เหล่าเทวดาและตนเองกวนไว้ จึงถูกพระนารายณ์ขว้างจักรทำร่างกายของราหูขาดเป็น ๒ ท่อน รามสูรสงสารเพื่อนจึงไปขอให้พระอินทร์ช่วย และจะแย่งดวงแก้วจากนางเมขลา

เหตุการณ์ที่ 3 รามสูรพยายามจับเมขลาแต่นางโยนดวงแก้วหลอกล่อ รามสูรจึงขว้างขวานเพื่อจะฆ่านาง นางก็หลบได้ทุกครั้ง รามสูรก็ติดตามอยู่เช่นนี้เรื่อยมา

รามสูรไม่สามารถจับนางเมขลาได้

ผลของเหตุการณ์

ข้อคิด

การไปโกรธแค้นแทนผู้อื่นจะไม่เป็นผลดีกับตนเอง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 187 7/17/18 2:20 PM

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ อ่านแบบไทย ใช้แบบไทย เวลา ๓ ชั่วโมง

---

๑. สาระสำคัญของแผน

การอ่านและเขียนอักษรนำ การใช้อักษรย่อและเครื่องหมายวรรคตอน

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

อักษรนำ อักษรย่อ เครื่องหมายวรรคตอน และการอ่านวัน เดือน ปีแบบไทย

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อนำไปใช้ในการสื่อสารได้ถูกต้องเหมาะสม

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การเตรียมตัวของครู ครูผู้สอนต้องเตรียมสื่อการสอนล่วงหน้า ได้แก่ บัตรคำ แผ่นป้ายการอ่าน ใบความรู้ ใบงาน เครื่องมือวัดประเมินผล ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้า ให้เท่ากับจำนวนนักเรียน เกมควรฝึกเล่นก่อนนำไปใช้สอนจริง ส่วนเพลงสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

๒.๔ การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑) ประเมินผลการผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐

๒) ประเมินผลตามเกณฑ์คุณภาพ ๓ ระดับ ได้แก่ ดี พอใช้ และปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 188 7/17/18 2:20 PM

6102140L01F-000(05)(000).indd 189

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ นิทานอ่านสนุก **เรื่อง อ่านแบบไทย ใช้แบบไทย** **เวลา ๓ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย **รายวิชาภาษาไทย** **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	**กิจกรรม (ครั้งที่ ๑) เวลา ๒ ชั่วโมง** ๑. นักเรียนอ่านเนื้อเพลงและร้องเพลงอักษรนำ
ขั้นสอน	๒. ครูให้ความรู้เรื่องอักษร ๓. ปฏิบัติกิจกรรมแข่งขันเขียนอักษรนำ ๔. นักเรียนบันทึกคำอักษรนำลงในสมุด ๕. นักเรียนฝึกอ่านคำอักษรนำ
ขั้นสรุป	๖. ร่วมกันสรุปความรู้ และร้องเพลงอักษรนำ
การวัดและประเมินผล	- ประเมินการอ่าน การเขียนอักษรนำ

7/17/18 2:20 PM

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ (ต่อ)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ นิทานอ่านสนุก **เรื่อง อ่านแบบไทย ใช้แบบไทย** **เวลา ๓ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย **รายวิชาภาษาไทย** **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	**กิจกรรม (ครั้งที่ ๒) เวลา ๑ ชั่วโมง** ๑. ร้องเพลงอักษรนำเป็นการทบทวน
ขั้นสอน	๒. นักเรียนอ่านสะกดคำที่มีอักษรนำ ๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญ เรื่อง คำที่มีอักษรนำ ๔. ครูและนักเรียนสรุปความรู้ร่วมกัน ๕. ศึกษาใบความรู้ การอ่านอักษรนำ ๖. ทำใบงานที่ ๐๔ อักษรนำจำได้
ขั้นสรุป	๗. ตัวแทนนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้
วัดและประเมินผล	- การปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๐๔

6102140L01F-□□□ 05(□□□).indd 190 7/17/18 2:20 PM

6102140L01F-000105(000).indd 191

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ นิทานอ่านสนุก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อ่านแบบไทย ใช้แบบไทย รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
ขอบเขตเนื้อหา ๑. อักษรย่อและเครื่องหมายวรรคตอน ๒. อักษรนำ **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ความรู้** - การค้นคว้าเรื่องอักษรนำ อักษรย่อ และเครื่องหมายวรรคตอน **ทักษะ** ๑. อ่านและเขียนอักษรนำได้ ๒. ใช้อักษรย่อ และเครื่องหมายวรรคตอนได้ **คุณธรรม** ๑. ใฝ่เรียนรู้ มีความรับผิดชอบ ๒. มีวินัย ๓. มีมารยาทในการพูดและการเขียน	**กิจกรรม (ครั้งที่ ๑) เวลา ๒ ชั่วโมง** **ขั้นนำ** ๑. นักเรียนร้องเพลงเครื่องหมายวรรคตอน แล้วสนทนาเกี่ยวกับเครื่องหมายวรรคตอนที่ปรากฏในบทเพลง **ขั้นสอน** ๒. ครูอธิบายเพิ่มความรู้เรื่องเครื่องหมายวรรคตอน ๓. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เครื่องหมายวรรคตอน และอักษรย่อ ๔. ครูและนักเรียนสรุปความรู้ร่วมกัน ๕. นักเรียนทำใบงานที่ ๐๓ อ่านได้ ใช้เป็นวรรคตอน อักษรย่อ **ขั้นสรุป** ๗. ตัวแทนนักเรียนนำเสนอผลงานหน้าชั้น ๘. ครูให้ข้อเสนอแนะ และร่วมกันสรุปความรู้	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. เพลงเครื่องหมายวรรคตอน ๒. บัตรคำอักษรนำ ๓. เพลงอักษรนำ ๔. ใบความรู้ เครื่องหมายวรรคตอน อักษรย่อ และอักษรนำ **ภาระงาน/ชิ้นงาน** ๑. กิจกรรมใบงานที่ ๐๓ อ่านได้ ใช้เป็นวรรคตอน อักษรย่อ ๒. กิจกรรมใบงานที่ ๐๔ อักษรนำ จำได้ **วิธีการประเมิน** ๑. สังเกตพฤติกรรม การเขียน การพูด ๒. ตรวจผลงานนักเรียน **เครื่องมือประเมิน** - ประเมินใบงาน/ผลงาน **เกณฑ์การประเมิน** ๑. ใช้เกณฑ์การร่วมกิจกรรม ๒. ใบงานที่ ๐๓ ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๗๐ ๓. ใบงานที่ ๐๔ ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๗๐

7/17/18 2:21 PM

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ นิทานอ่านสนุก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ (ต่อ) เรื่อง อ่านแบบไทย ใช้แบบไทย รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

กิจกรรม (ครั้งที่ ๒) เวลา ๑ ชั่วโมง

ขั้นนำ

๑. ครูแจกบัตรคำอักษรนำให้นักเรียนคนละ ๑ บัตรคำ ให้นักเรียนอ่านตามความเข้าใจของนักเรียน ตัวอย่างบัตรคำ

ฉลอง	ขนาน	ไสว	สมี	อยาก	ตลาด	สวัสดิ์
หมาย	สมิง	ฉมวก	ตลิ่ง	ขมี	ขยะ	ตลอด

๒. นักเรียนอ่านบัตรคำของตนทีละคน ครูบอกผลการอ่านของนักเรียนแต่ละคนว่าถูกต้องหรือไม่

ขั้นสอน

๓. ครูอธิบายลักษณะอักษรนำจากบัตรคำข้อที่ ๑ ว่าเป็นคำที่มีพยัญชนะ ๒ ตัวประสมสระเดียวกัน เวลาอ่านออกเสียงพยางค์แรกอ่านออกเสียง อะ ครึ่งเสียง พยางค์หลังอ่านเหมือนมี ห นำ เช่น ขนาน (อ่านว่า ขะ-หนาน) สมิง (อ่านว่า สะ –หมิง)

๔. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่องอักษรนำ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจชัดเจนขึ้น

๕. นักเรียนร้องเพลง “ อักษรนำ ” พร้อมกัน

๖. นักเรียนทำใบงานที่ ๐๔ อักษรนำ จำได้

ขั้นสรุป

๗. ตัวแทนนักเรียนนำเสนอผลงานหน้าชั้น

๘. สรุปความรู้ และร่วมกันร้องเพลงอักษรนำ

6102140L01F-□□□ 05(□□□).indd 192 7/17/18 2:21 PM

บัตรคำ สำหรับ เกม “ จับคู่ รู้เครื่องหมาย

”	-	,
/	.	ฯลฯ
ๆ	“ ”	( )

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 193 7/17/18 2:21 PM

ยัติภังค์

อัญประกาศ	นขลิขิต หรือวงเล็บ
ไปยาลใหญ่	ไปยาลน้อย
มหัพภาค	จุลภาค
ทับ	บุพสัญญา

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 194 7/17/18 2:21 PM

ตัวอย่างบัตรคำอักษรนำ

ฉลอง	ขนาน
ไสว	สมี
อยาก	ตลาด
สวัสดิ์	หมาย
สมิง	ฉมวก
ตลิ่ง	ขมี
ขยะ	ตลอด

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 195 7/17/18 2:21 PM

เพลงอักษรนำ

ทำนอง *เพลงช้าง/พม่าเขว*

โอ้อักษรนำ หนูจงจำ เอาไว้นะหนู
อ นำ นั้นมีอยู่ นะหนูมีอยู่ สี่คำ
อย่า อยู่ อย่าง อยาก ฝากไว้ให้จดจำ
บางคำมี ห นำ เช่นว่า หนำ เหน็ด เหนื่อยหนักหนา
แต่บางคำออกเสียง ส่งสำเนียง สระ อะ อยู่ข้างหน้า
สนุกสนานเสมอมา ตลอดเวลา ผวา ทแยง
ขยันอดทน ถนน ถนัด แถลง
จำไว้ให้จะแจ้ง อย่าหน่ายแหนง อักษรนำ

ที่มา http://202.143.146.195/km/index.php

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 196 7/17/18 2:21 PM

ใบความรู้ การใช้เครื่องหมายวรรคตอนในภาษาไทย

เครื่องหมายวรรคตอน คือ เครื่องหมายที่ใช้เขียนกำกับคำ กลุ่มคำ ประโยค หรือข้อความให้เด่นชัดเพื่อให้อ่านได้ถูกต้อง และช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายได้ชัดเจนขึ้น

มหัพภาค .

- ใช้เขียนไว้หลังตัวอักษร เพื่อแสดงว่าเป็นอักษรย่อ เช่น ม.ค. คำเต็มว่า มกราคม
- ใช้เขียนไว้ข้างหลังตัวอักษรหรือตัวเลขที่บอกลำดับข้อ เช่น ๑. ก. หรือ ข. ๒.

ในกรณีที่มีหัวข้อย่อย ให้ใส่ลำดับข้อย่อยไว้หลังจุด เช่น

๑.๑ อ่านว่า หนึ่งจุดหนึ่ง ๑.๑๐ อ่านว่า หนึ่งจุดสิบ

๔.๑.๑๒ อ่านว่า สี่จุดหนึ่งจุดสิบสอง

- ใช้คั่นระหว่างชั่วโมงกับนาทีเพื่อบอกเวลา เช่น

๙.๓๐ น. อ่านว่า เก้านาฬิกาสามสิบนาที

- ใช้เป็นจุดทศนิยม แล้วจุดทศนิยมให้อ่านตัวเลขเรียงกันไป เช่น

๒.๓๔๕ อ่านว่า สองจุดสามสี่ห้า ๑๐.๗๕ วินาที อ่านว่า สิบจุดเจ็ดห้าวินาที

๔.๕๖๗ เมตร อ่านว่า สี่จุดห้าหกเจ็ดเมตร

เสมอภาค =

ใช้เขียนคั่นกลาง เพื่อแสดงความข้างหน้ากับข้างหลังว่ามีส่วนเท่ากัน เช่น ๒ + ๒ = ๔

จุลภาค ,

- ใช้คั่นจำนวนเลขนับจากหลักหน่วยไปทีละ ๓ หลัก เช่น ๑,๕๐๐ อ่านว่า หนึ่งพันห้าร้อย ๒,๓๕๐,๐๐๐ อ่านว่า สองล้านสามแสนห้าหมื่น
- ใช้ในหนังสือประเภทพจนานุกรมเพื่อคั่นความหมายของคำที่มีความหมายหลาย ๆ อย่าง เช่น บรรเทา ก. ทุเลาหรือทำให้ทุเลา, ผ่อนคลายหรือทำให้ผ่อนคลายลง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 197 7/17/18 2:21 PM

วงเล็บ หรือ นขลิขิต ( )

- ใช้กันข้อความที่ขยายหรืออธิบายไว้เป็นพิเศษ เพื่อช่วยให้เข้าใจข้อความนั้นได้แจ่มแจ้งขึ้น เช่น มนุษย์ได้สร้างโลภะ (ความโลภ) โทสะ (ความโกรธ) และโมหะ (ความหลงผิด) ให้เกิดขึ้นในใจของตัวเอง
- ใช้กันข้อความที่บอกที่มาของคำหรือข้อความ เช่น ชลี (กลอน) ก. อัญชลี, ไหว้
- ใช้กับหัวข้อที่เป็นตัวอักษรหรือตัวเลข ซึ่งอาจจะใช้เพียงเครื่องหมายวงเล็บปิดก็ได้ เช่น (ก) หรือ ก) (๑) หรือ ๑) ใช้กับนามเต็มที่เขียนใต้ลายมือชื่อ เช่น

ธัณติยา พรหมประเสริฐ
(นางธัณติยา พรหมประเสริฐ)

ยัติภังค์ –

- ใช้แยกพยางค์เพื่อบอกคำอ่าน โดยเขียนไว้ระหว่างพยางค์แต่ละพยางค์ เช่น เสมา อ่านว่า เส-มา
- ใช้ในความหมายว่า “ถึง” เพื่อแสดงช่วงเวลา จำนวน สถานที่
- เวลา ๙.๐๐ – ๑๐.๓๐ น. อ่านว่า เวลาเก้านาฬิกาถึงสิบนาฬิกาสามสิบนาที
  มีผู้ชมประมาณ ๑๐ - ๒๐ คน อ่านว่า มีผู้ชมประมาณสิบถึงยี่สิบคน
  ระยะทาง นครนายก – จันทบุรี อ่านว่า ระยะทางนครนายกถึงจันทบุรี
- ใช้เขียนแสดงลำดับย่อยของรายการที่ไม่ต้องใส่ตัวอักษร มีรายการคร่าว ๆ ดังนี้
  – พิธีเปิดงาน – รำอวยพร
  – ดนตรีบรรเลง – ปิดงาน

อัญประกาศ “ ”

- ใช้เพื่อแสดงว่าคำหรือข้อความนั้น เป็นคำพูดหรือความนึกคิด “ขอให้ทุกคนตั้งใจจริง แล้วจะประสบความสำเร็จ ”
- ใช้เพื่อเน้นคำหรือข้อความนั้นให้เด่นชัดขึ้น เช่น คำว่า “ตะโก้” พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้ให้ความหมายไว้ว่าหมายถึง ” ชื่อขนมชนิดหนึ่งทำด้วยแป้งข้าวเจ้ากวนเข้ากับน้ำตาลใส่แห้วหรือข้าวโพดเป็นต้นก็ได้ หยอดหน้าด้วยกะทิกวนกับแป้ง ”

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 198 7/17/18 2:21 PM

ปรัศนี ?

- ใช้เมื่อสิ้นสุดความหรือประโยคที่เป็นคำถาม เช่น ทำไมเธอถึงมาโรงเรียนสาย ?

อัศเจรีย์ !

- ใช้เขียนหลังคำ วลี หรือประโยคที่เป็นคำอุทาน เช่น อื้อฮือ ! มากจังเลย
- ใช้เขียนหลังคำเลียนเสียงธรรมชาติ เพื่อให้ผู้อ่านทำเสียงได้เหมาะสมกับเหตุการณ์ในเรื่องนั้น ๆ เช่น โครม !

ไม้ยมก หรือ ยมก ๆ

- ใช้เขียนหลังคำ วลี หรือประโยค เพื่อให้อ่านซ้ำคำ วลี หรือประโยค อีกครั้งหนึ่ง เช่น

๑. เด็กเล็ก ๆ อ่านว่า เด็กเล็กเล็ก

๒. ในวันหนึ่ง ๆ อ่านว่า ในวันหนึ่งวันหนึ่ง

๓. แต่ละวัน ๆ อ่านว่า แต่ละวันแต่ละวัน

ไปยาลน้อย ฯ

- ใช้ละคำที่รู้กันดีแล้วโดยละส่วนท้ายไว้เหลือแต่ส่วนหน้าของคำพอเป็นที่เข้าใจ เช่น กรุงเทพฯ คำเต็มคือ กรุงเทพมหานคร

ไปยาลใหญ่ ฯ ล ฯ

ใช้สำหรับละข้อความข้างท้ายที่อยู่ในประเภทเดียวกันซึ่งยังมีอีกมาก แต่ไม่ได้นำมาแสดงไว้ เช่น สิ่งของที่ซื้อขายกันในตลาดมี เนื้อสัตว์ ผัก น้ำตาล น้ำปลา ฯลฯ

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 199 7/17/18 2:21 PM

สัญประกาศ ___

ใช้ขีดไว้ใต้คำหรือข้อความที่สำคัญ เพื่อเน้นให้ผู้อ่านสังเกตเป็นพิเศษ เช่น
หลักการอ่านตัวเลขมีตีพิมพ์รวมอยู่ในหนังสือ<u>อ่านอย่างไร-เขียนอย่างไร</u>

บุพสัญญา ”

ใช้แทนคำหรือข้อความที่อยู่บรรทัดบนเพื่อไม่ต้องเขียนซ้ำอีก

ทับ /

ใช้ขีดหลังจำนวนเลข เพื่อแบ่งจำนวนย่อยออกจากจำนวนใหม่ เช่น
บ้านเลขที่ ๕๖/๓๔๒ อ่านว่า บ้าน – เลก – ที่ ห้า – สิบ – หก ทับ สาม – สี่ – สอง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 200 7/17/18 2:21 PM

ใบความรู้สำหรับครู ตัวอย่างอักษรย่อ

อักษรย่อ – คำเต็ม	อักษรย่อ – คำเต็ม
ก.ค. - กรกฎาคม	ญ. - หญิง
กม. - กิโลเมตร	ด.ช. - เด็กชาย
ก.ม. - กฎหมาย	ด.ญ. - เด็กหญิง
ก.ย. – กันยายน	ด.ต. - นายดาบตำรวจ
ก.พ. - กุมภาพันธ์	ดร. - ดอกเตอร์ (Dr. - Doctor : ผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอก, ดุษฎีบัณฑิต)
กล. – กิโลลิตร	ต. - ตำบล
กฟน. - การไฟฟ้านครหลวง	ตม. - กองตรวจคนเข้าเมือง
กฟผ. - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	ตร. - ตำรวจ, ตาราง (เช่น ตารางเมตร ตารางกิโลเมตร)
กฟภ. – การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	ตร.ม. - ตารางเมตร, ตารางไมล์
กบข. – กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ	ตร.ว. – ตารางวา
กศ.ด. - การศึกษาดุษฎีบัณฑิต	ถ. – ถนน
กศน. – กรมการศึกษานอกโรงเรียน	ทส. - นายทหารคนสนิท
กศ.บ. - การศึกษาบัณฑิต	ทอ. - กองทัพอากาศ
กศ.ม. - การศึกษามหาบัณฑิต	ทบ. – กองทัพบก
กศน. - กรมการศึกษานอกโรงเรียน	ท.บ. - ทันตแพทยศาสตรบัณฑิต
ค.ศ. - คริสต์ศักราช	ทอท. - การท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย
จ. - จังหวัด, วันจันทร์	ทศท. – องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย
จ.ท. - จ่าโท	ทกท. - ท่าอากาศยานกรุงเทพ
จ.ต. – จ่าตรี	ททท. - การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
จ.ศ. – จุลศักราช	ทูลเกล้าฯ - ทูลเกล้าทูลกระหม่อม
จ.ม. - จดหมาย	โทร. – โทรศัพท์
จ.ส.ต. - จ่าสิบตรี	นพ. - นายแพทย์
จ.ส.ท. - จ่าสิบโท	นศท. - นักศึกษาวิชาทหาร
จ.ป.ร. - โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า	ธ.ค. - ธันวาคม
จยย. - จักรยานยนต์	ธปท. - ธนาคารแห่งประเทศไทย
จนท. – เจ้าหน้าที่	ธอส. - ธนาคารอาคารสงเคราะห์
ฉ. - ฉบับ	น.ส. – นางสาว
ช. - ชาย	น. - คำนาม, ทิศเหนือ, นาฬิกา, นิ้ว,นาง
ซ. - เซลเซียส, เซนติเกรด, ซอย	น.ส.๓, น.ส.๓ ก. - หนังสือรับรองการทำประโยชน์
ชม. - ชั่วโมง	น.ม. - นิติศาสตรมหาบัณฑิต
ซก. - เซนติกรัม	นร. - นักเรียน
ซม. - เซนติเมตร	

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 201 7/17/18 2:21 PM

อักษรย่อ – คำเต็ม	อักษรย่อ – คำเต็ม
น.ศ. – นักศึกษา	ม.ค. - มกราคม
ป.ท. - ไปรษณีย์โทรเลข	ภกญ. - เภสัชกรหญิง
ป.ล. - ปัจฉิมลิขิต	ม.จ. - หม่อมเจ้า
ปส. - กรมประชาสงเคราะห์	มท. - กระทรวงมหาดไทย
ปอ. - รถโดยสารประจำทางปรับอากาศ	มท.๑ - รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
ปวช. - ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	มม. - มิลลิเมตร
ปวท. - ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค	มร. - นาย (Mr. - Mister)
ปวส. - ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	ร.ด. - กรมการรักษาดินแดน, รักษาดินแดน
ปณก. - ไปรษณีย์กลาง, ที่ทำการไปรษณีย์กลาง	ร.ต. - ร้อยตรี, เรือตรี, เรืออากาศตรี
โปรดเกล้าฯ - โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม	ร.ท. - ร้อยโท, เรือโท, เรืออากาศโท
ผศ. - ผู้ช่วยศาสตราจารย์ผจก. - ผู้จัดการ	ร.ต.ต. - ร้อยตำรวจตรี
ผช. – ผู้ช่วย	ร.ต.ท. - ร้อยตำรวจโท
ผบ. - ผู้บังคับการ, ผู้บังคับบัญชา, ผู้บัญชาการ	ร.ต.อ. - ร้อยตำรวจเอก
ผญบ. - ผู้ใหญ่บ้าน	รธน. - รัฐธรรมนูญ
ผวจ. - ผู้ว่าราชการจังหวัด	รบ. - ราชบัณฑิตยสถาน
ผบ.ทบ. - ผู้บัญชาการทหารบก	รปภ. - รักษาความปลอดภัย
ผบ.ทร. - ผู้บัญชาการทหารเรือ	รพ. - โรงพยาบาล
ผบ.ทอ. - ผู้บัญชาการทหารอากาศ	ร.พ. - โรงพิมพ์
พลฯ - พลทหาร	รพช. – สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท
พ.ศ. - พุทธศักราช	ร.ศ. - รัตนโกสินทร์ศก
พล.อ. – พลเอก	ร.ส.พ. - องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
พ.อ.พิเศษ – พันเอกพิเศษ	ร.อ. - ร้อยเอก, เรือเอก, เรืออากาศเอก
พ.อ.ท. – พันจ่าอากาศโท	รมว. - รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
พล.อ.ท. - พลอากาศโท	ร.ย.ล. - รถยนต์หลวง
พล.อ.ต. – พลอากาศเอก	รร. - โรงเรียน
พล.อ.อ. – พลอากาศเอก	รร. - โรงแรม
พ.ร.บ. - พระราชบัญญัติ	รร.จอ. - โรงเรียนจ่าอากาศ
พฤ. - วันพฤหัสบดี	ร.ล. - เรือรบหลวง
พ.อ.อ. – พันจ่าอากาศเอก	รศ. - รองศาสตราจารย์
ฟ. - ฟาเรนไฮต์	ร.ศ. - รัตนโกสินทร์ศก
ภ.ง.ด.๙๑ - แบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	ร.ส.พ. - องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
ภก. - เภสัชกร	ร.อ. - ร้อยเอก, เรือเอก, เรืออากาศเอก
ภ.ง.ด. - ภาษีเงินได้	ล.ญ. - ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
	ลบ.ซม. - ลูกบาศก์เซนติเมตร

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 202 7/17/18 2:21 PM

อักษรย่อ – คำเต็ม	อักษรย่อ – คำเต็ม
ล.ว. - ลูกเสือวิสามัญ ลส.ชบ. - ลูกเสือชาวบ้าน ว.ด.ป., ว/ด/ป - วัน เดือน ปี ศ. - ศาสตราจารย์, วันศุกร์ ศก. - กรมศุลกากร, ด่านศุลกากร ศธ. - กระทรวงศึกษาธิการ ส. - วันเสาร์, คำสรรพนาม สน. - สถานีตำรวจ, สถานีตำรวจนครบาล ส.ส. - สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สช. - สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ส.ต. - สตางค์ สจ. - สมาชิกสภาจังหวัด ส.ค. – สิงหาคม สภ. - สถานีตำรวจภูธร ส.ว. – สมาชิกวุฒิสภา สธ. - กระทรวงสาธารณสุข สช. - สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ส.ต. – สตางค์ สัน. - คำสันธาน เสธ. - เสนาธิการ สตง. - สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน สคบ. - สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สกศ. - สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ส.ค.ส. – ส่งความสุขปีใหม่ สนง. - สำนักงาน สปศ. - สำนักงานการปฏิรูปการศึกษา สวญ. - สารวัตรใหญ่ สวท. - สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย สวป. - สารวัตรปราบปราม, สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ประยุกต์แห่งประเทศไทย สวส. - สารวัตรสอบสวน สจร. – สำนักงานคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก	สทร. – สำนักงานกลางทะเบียนราษฎร์ ส.ว.ส.ท. - สมาคมวิทยุสมัครเล่นแห่งประเทศไทย สวทช. - สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ อ. - อาจารย์, อำเภอ, วันอังคาร, คำอุทาน อ.บ. - อักษรศาสตรบัณฑิต อย. – สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา อก. - กระทรวงอุตสาหกรรม, อัยการ อา. – วันอาทิตย์ อจ., อ.จ. - อาจารย์ อ.ส. - สมาชิกอาสารักษาดินแดน อตก. - องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (เดิมใช้ อ.ต.ก.) อพป. - หมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง อ.อ.ป. - องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ อบจ. - องค์การบริหารส่วนจังหวัด อบต. - องค์การบริหารส่วนตำบล อตร. - องค์กรผู้ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ อ.ตร. – อธิบดีกรมตำรวจ อสม. – อาสาสมัครสาธารณสุข อจญ. - อาจารย์ใหญ่ อชก. - เอเชียนเกมส์ อพวช. – องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ อ.ส.ม.ท. – องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย อส.รด. - อาสารักษาดินแดน

หมายเหตุ เลือกใช้คำให้เหมาะสมตามลำดับชั้น

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 203 7/17/18 2:21 PM

ใบความรู้ คำย่อ หรืออักษรย่อ

คำย่อ หรืออักษรย่อ ช่วยให้ถ้อยคำสั้นลง จึงนิยมใช้เพราะสะดวกในการสื่อสาร การอ่านต้องอ่านเต็มคำ การเขียนอักษรย่อให้ใช้เครื่องหมายมหัพภาค (.) ตามหลังอักษรย่อแต่ละตัวหรือคำ

ตัวอย่างอักษรย่อ

อักษรย่อ	คำเต็ม	อักษรย่อ	คำเต็ม
อ.	อาจารย์, วันอังคาร, อำเภอ	บ.	บาท
ต.	ตำบล	ม.	มหาวิทยาลัย, มัธยม, เมตร, หมู่บ้าน
จ.	จังหวัด, วันจันทร์	น.	ทิศเหนือ, นาฬิกา
ถ.	ถนน	จ.ม.	จดหมาย
ม.ค.	มกราคม	รพ.	โรงพยาบาล
ก.พ.	กุมภาพันธ์	รร.	โรงเรียน, โรงแรม
มี.ค.	มีนาคม	สต.	สตางค์
เม.ย.	เมษายน	ด.ช.	เด็กชาย
พ.ค.	พฤษภาคม	ด.ญ.	เด็กหญิง
มิ.ย.	มิถุนายน	น.ส.	นางสาว
ก.ค.	กรกฎาคม	พญ.	แพทย์หญิง
ส.ค.	สิงหาคม	ครม.	คณะรัฐมนตรี

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 204 7/17/18 2:21 PM

อักษรย่อ	คำเต็ม	อักษรย่อ	คำเต็ม
ก.ย.	กันยายน	ส.ส.	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ต.ค.	ตุลาคม	พ.ศ.	พุทธศักราช
พ.ย.	พฤศจิกายน	นสพ.	หนังสือพิมพ์
ธ.ค.	ธันวาคม	ค.ศ.	คริสต์ศักราช
ตร.	ตำรวจ	ผอ.	ผู้อำนวยการ
ททท.	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	ตร.ว.	ตารางวา
อบต.	องค์การบริหารส่วนตำบล	ตร.ม.	ตารางเมตร
อบจ.	องค์การบริหารส่วนจังหวัด	ททท.	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
ผวจ.	ผู้ว่าราชการจังหวัด	พ.ร.บ.	พระราชบัญญัติ
รร.จปร.	โรงเรียนนายร้อย พระจุลจอมเกล้า	ว/ด/ป , ว.ด.ป.	วัน เดือน ปี
ส.ค.ส.	ส่งความสุข	ทูลเกล้าฯ	ทูลเกล้าทูลกระหม่อม
โปรดเกล้าฯ	โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม	น้อมเกล้าฯ	น้อมเกล้าน้อมกระหม่อม

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 205 7/17/18 2:21 PM

ใบความรู้ การอ่านอักษรนำ

การอ่านคำที่มีอักษรสูงนำ เช่น

ขณะ	ขนบ	ขนม	ขนาด
เฉลียว	ฉลาด	ไฉน	ฉงน
ถลำ	ถวาย	ถนัด	ถลน
สนาน	สลับ	สนอง	สมอง

การอ่านคำที่มีอักษรกลางนำ เช่น

ตวาด	จมูก	จริต	จรัส
ตนุ	ตวัด	ตลก	ตลาด
อร่าม	อร่อย	อเนก	อนาถ
ตลอด	ตวาด	จรวด	จริต

ข้อสังเกตคำที่มีอักษรสูงนำและคำที่มีอักษรกลางนำ

๑. คำข้างต้น พยางค์ ๑ ออกเสียงพยัญชนะตัวหน้าประสมกับสระอะ (ออกเสียง อะ เพียงครึ่งเสียง)พยางค์ที่ ๒ ออกเสียงพยัญชนะตัวที่ ๒ ประสมกับสระและพยัญชนะสะกดตามที่ปรากฏ โดยออกเสียงวรรณยุกต์ตามเสียงพยัญชนะตัวหน้าคล้ายมี ห นำ

๒. คำอักษรนำซึ่งพยัญชนะตัวหน้า เป็นอักษรสูง หรือเป็นอักษรกลางนำ **พยัญชนะตัวหลัง** เป็นอักษรต่ำเดี่ยว คือ **ง ณ น ม ย ร ล ว** และออกเสียงพยางค์ที่ ๒ คล้ายมี ห นำ เช่น

ผลิต	อ่านว่า	ผะ – หลิด	ฝรั่ง	อ่านว่า	ฝะ – หรั่ง
เศวต	อ่านว่า	สะ – เหวด	สยาม	อ่านว่า	สะ – หยาม
สวัสดิ์	อ่านว่า	สะ – หวัด	กนก	อ่านว่า	กะ – หนก
ตวาด	อ่านว่า	ตะ – หวาด	จมูก	อ่านว่า	จะ – หมูก
อร่อย	อ่านว่า	อะ – หร่อย	จริต	อ่านว่า	จะ – หริด

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 206 7/17/18 2:21 PM

คำบางคำแม้มีลักษณะเช่น ข้อ ๑ และข้อ ๒ แต่ไม่นิยมอ่านพยางค์ที่ ๒ เหมือนมี **ห** นำ

ขนิษฐา	ขะ – นิด – ถา	ขมา	ขะ – มา
ศรัณยู	สะ – รัน – ยู	สมัญญา	สะ – มัน – ยา
สมาทาน	สะ – มา – ทาน	สมาธิ	สะ – มา – ทิ
กนิษฐา	กะ – นิด – ถา	อนัตตา	อะ – นัด – ตา

คำที่มี ห นำ

หยุมหยิม	**หนั**กหนา	**หรู**หรา	**หญิ**งใ**หญ่**
แ**หง**นหงาย	**หลั**งไหล่	**หวั่**นไหว	**หมั**ก**หม**ม

คำที่มีพยัญชนะต้นเป็น ห นำพยัญชนะตัวหลัง คือ **ง ญ น ม ย ร ล ว** ไม่ออกเสียงตัว **ห** แต่ออกเสียงพยัญชนะตัวหลังให้มีเสียงวรรณยุกต์ตามตัว **ห**

คำที่มี อ นำ

อย่า อยู่อย่างอยากได้	ของเขา
อยู่ อย่างคนตัวเบา	สุขล้ำ
อย่าง อยากอยู่อย่าเอา	แต่ได้
อยาก อยู่อย่างอย่าย้ำ	เหล่านี้ อ นำ

คำที่มีพยัญชนะตัวหน้าเป็น อ นำ ย ไม่ออกเสียง อ แต่เสียงวรรณยุกต์ของพยางค์ออกเสียงตามพยัญชนะ อ มี ๔ คำ ได้แก่ **อย่า อยู่ อย่าง อยา**ก

(หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔)

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 207 7/17/18 2:21 PM

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๓ อ่านได้ ใช้เป็น วรรคตอน อักษรย่อ

ตอนที่ ๒ เลือกอักษรย่อ เขียนหลังคำเต็มให้ถูกต้อง

๙๐ กม./ชม. | ม. | ททท. | ๘.๑๕ น. | ส.ส. | มิ.ย. | ครม. | รร. | ด.ช. | ๑๕.๒๕ บ.

๑. เด็กชาย ด.ช.
๒. โรงเรียน รร.
๓. มหาวิทยาลัย ม.
๔. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ส.ส.
๕. แปดนาฬิกาสิบห้านาที ๘.๑๕ น.
๖. มิถุนายน มิ.ย.
๗. คณะรัฐมนตรี ครม.
๘. สิบห้าบาทยี่สิบห้าสตางค์ ๑๕.๒๕ บ.
๙. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ททท.
๑๐. เก้าสิบกิโลเมตรต่อชั่วโมง ๙๐ กม./ชม.

ตอนที่ ๓ บอกชื่อเครื่องหมายวรรคตอนที่พบในประโยค

ตัวอย่าง: คุณยายจะเกษียณอายุราชการในปี พ.ศ. ๒๕๕๙
เครื่องหมายที่พบ... มหัพภาค.....

๑. งบประมาณการก่อสร้างบ้านประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
เครื่องหมายที่พบ..... จุลภาค .....

๒. เด็ก ๆ ไม่ควรใช้เวลากับการเล่นเกมให้มากเกินไป
เครื่องหมายที่พบ..... ไม้ยมก .....

๓. นายอำเภอเข้าเฝ้าฯ พระเจ้าอยู่หัว
เครื่องหมายที่พบ ..... ไปยาลน้อย .....

๔. ความกตัญญูกตเวทีเป็นเครื่องหมายของคนดี
เครื่องหมายที่พบ ..... สัญประกาศ .....

๕. ๕+๕ = ๑๐
เครื่องหมายที่พบ ..... เสมอภาค .....

๖. เจ้าลูกขนุน (ผมเอง) เดินนำหน้า อ่านว่า เจ้าลูกขนุน วงเล็บผมเอง เดินนำหน้า
เครื่องหมายที่พบ ..... นขลิขิต .....

๗. “ไปโรงเรียนตั้งใจเรียนนะลูก” แม่พูด
เครื่องหมายที่พบ ..... อัญประกาศ .....

๘. โอ้โฮ ! วันนี้คุณแต่งตัวสวยมาก
เครื่องหมายที่พบ ..... อัศเจรีย์ .....

๙. นักเรียนห้อง ป.๖/๖ น่ารักทุกคน
เครื่องหมายที่พบ..... ทับ .....

๑๐. เมืองไทยมีผลไม้หลายชนิด เช่น เงาะ มังคุด ทุเรียน มะละกอ ฯลฯ
เครื่องหมายที่พบ..... ไปยาลใหญ่ .....

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 208 7/17/18 2:21 PM

แนวคำตอบ ใบงานที่ ๐๔ อักษรนำ จำได้

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ ขีดเส้นใต้คำที่เป็นอักษรนำ

ผลิ	สนุก	สงบ	ขนาด	สบาย
ฉลาก	สยอง	ขยาย	จริง	อยู่
หนาว	ตลาด	ตราด	ผลิต	แขนง
จรวด	ขลาด	กนก	อยาก	หนอน
ตลิ่ง	สวาย	หนัก	แถลง	หลาน

แนวคำตอบ

ตอนที่ ๒ นักเรียนยกตัวอย่างคำอักษรนำเพิ่มเติม อย่างน้อยข้อละ ๒ คำ

๑. คำที่ มี ฉ นำ ล ฉลวย ฉลาม ฉลอง

๒. คำที่มี ห นำ ม หมอก หมาก หมอ หมอง เหมา

๓. คำที่มี ห นำ ง หงาย เหงา เหงื่อ

๔. คำที่มี ส นำ ม สมี สมอง สมอ เสมอ สมัย

๕. คำที่มีอักษรกลางนำอักษรต่ำเดี่ยว ตลก อร่อย กนก จมูก ตลอด ตลาด

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 209 7/17/18 2:21 PM

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ **คำกริยา คำวิเศษณ์** **เวลา ๒ ชั่วโมง**

---

๑. สาระสำคัญของแผน

ชนิดคำกริยา คำวิเศษณ์ และแต่งประโยคโดยใช้คำกริยา คำวิเศษณ์

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

คำกริยา คำวิเศษณ์

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อนำคำกริยาและคำวิเศษณ์ไปใช้ได้ถูกต้องเหมาะสม

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การเตรียมตัวของครู ครูผู้สอนต้องเตรียมสื่อการสอนล่วงหน้า ได้แก่ ใบความรู้ ใบงาน เครื่องมือวัดและประเมินผล ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ ให้เท่ากับจำนวนนักเรียน ส่วนเพลงสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

๒.๔ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑) ประเมินผลการผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐

๒) ประเมินผลตามเกณฑ์คุณภาพ ๓ ระดับ ได้แก่ ดี พอใช้ และปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 210 7/17/18 2:21 PM

6102140L01F-000105(000).indd 211

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ สนุกกับนิทาน **เรื่อง คำกริยา คำวิเศษณ์** **เวลา ๒ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย **รายวิชาภาษาไทย** **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	๑. นักเรียนแสดงท่าทางให้เพื่อนทาย
ขั้นสอน	๒. นักเรียน อ่านเปรียบเทียบประโยค ยกตัวอย่างคำกริยา คำวิเศษณ์ ร้องเพลงคำกริยา คำวิเศษณ์ ๓. นักเรียนศึกษาใบความรู้ คำกริยา คำวิเศษณ์ ๔. ร้องเพลงคำกริยา คำวิเศษณ์ ๕. ทำใบงานที่ ๐๕ กริยาน่ารู้ คู่คำวิเศษณ์
ขั้นสรุป	๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่องคำกริยา คำวิเศษณ์ ร้องเพลงคำกริยา คำวิเศษณ์
การวัดและประเมินผล	- การใช้คำกริยาและคำวิเศษณ์

7/17/18 2:21 PM

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ นิทานอ่านสนุก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง คำกริยา คำวิเศษณ์ รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
ขอบเขตเนื้อหา ๑. ชนิดของคำกริยา คำวิเศษณ์ ๒. การแต่งประโยคจากคำกริยา คำวิเศษณ์ **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ความรู้** ๑. รู้และเข้าใจชนิดของคำกริยา คำวิเศษณ์ ๒. ศึกษาการแต่งประโยค **ทักษะ** ๑. บอกชนิดของคำกริยาได้ คำวิเศษณ์ ๒. แต่งประโยคจากคำกริยา และ คำวิเศษณ์ได้ **คุณธรรม** ๑. ใฝ่เรียนรู้ มีความรับผิดชอบ ๒. มีวินัย ๓. มีมารยาทในการพูดและการเขียน	**ขั้นนำ** ๑. ครูให้นักเรียนออกมาแสดงท่าทางให้เพื่อน ๆ ทายว่ากำลังแสดงท่าทางอะไรอยู่ โดยครูกำหนดตัวนักเรียนเพื่อนัดหมายให้แสดงอาการ เช่น กระโดด หัวเราะ เดิน นั่ง **ขั้นสอน** ๒. ครูสนทนาและให้ความรู้ เกี่ยวกับการแสดงท่าทางของนักเรียน ตั้งแต่ กระโดด เดิน ว่าหากคำใดแสดงหรือบอกถึง อาการ การกระทำ จะเรียกว่าคำกริยา ๓. นักเรียนร้องเพลงคำกริยา และช่วยกันยกตัวอย่างคำกริยาเพิ่มเติม สุดาเดิน– สุดาเดินเร็ว ๔. ครูนำแถบประโยค “แมวกระโดด – แมวกระโดดสูงมาก” “สุนัขวิ่ง – สุนัขวิ่งเร็ว” “น้องคลาน – น้องคลานช้า” “วิชาทำบ้านการ – วิชาทำบ้านการทุกวัน” ให้นักเรียนอ่านและสังเกตว่าประโยคเหล่านั้นแตกต่างกันอย่างไร ๕. ครูให้ความรู้ว่าจากคำว่า สูงมาก เร็ว ช้า ทุกวัน เป็นส่วนขยายคำนาม หรือคำกริยา ซึ่งเรียกว่าคำวิเศษณ์ คำวิเศษณ์ใช้ขยายหรือประกอบคำอื่นเพื่อให้ได้ใจความชัดเจนยิ่งขึ้น นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างคำวิเศษณ์เพิ่มเติม และร้องเพลงคำวิเศษณ์ ๖. นักเรียนศึกษาใบความรู้ คำกริยา คำวิเศษณ์ ๗. นักเรียนปฏิบัติใบงานที่ ๐๕ กริยาน่ารู้ คู่คำวิเศษณ์ **ขั้นสรุป** ๘. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ คำกริยา คำวิเศษณ์ และร้องเพลงคำกริยา คำวิเศษณ์ร่วมกัน	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** **สื่อกิจกรรมรวมชั้น** ๑. เพลงคำกริยา ๒. เพลงคำวิเศษณ์ ใบความรู้ คำกริยา-คำวิเศษณ์ **ภาระงาน/ชิ้นงาน** กิจกรรมใบงานที่ ๐๕ กริยาน่ารู้ - คู่คำวิเศษณ์ **วิธีการประเมิน** ๑. สังเกตพฤติกรรม การเขียน การพูด ๒. ประเมินใบงาน / ผลงาน **เครื่องมือประเมิน** ๑. แบบประเมินสังเกตพฤติกรรม การเขียน การพูด ๒. ประเมินใบงาน / ผลงาน **เกณฑ์การประเมิน** ใบงานที่ ๐๕ ผ่านเกณฑ์การประเมิน ร้อยละ ๗๐

6102140L01F-□□□ 05(□□□).indd 212 7/17/18 2:21 PM

สื่อสำหรับครูผู้สอน

เพลง คำกริยา

ทำนอง รำวงลอยกระทง

มาเรียนคำกริยา เร็วมาเร่งเรียนพลัน
เดิน วิ่ง กิน ขบขัน จับ ขยัน เรียน เขียน อ่าน ไป
ทุบ ตี ผลักไส (ซ้ำ)
คำกริยาคำนี้ คือคำที่บอกอาการไง
มากมายจดจำกันไว้ (ซ้ำ) เราจะได้เข้าใจกันเอย

เพลง คำวิเศษณ์

ทำนอง ทะเลแสนงาม

คำวิเศษณ์ทั้งหลาย ช่วยขยายข้อความ
หรือคำติดตาม ให้เกิดความชัดเจน
แคบ เล็ก โต ใกล้ ไกล สูง ขาว ใหญ่ มากมาย
เด็ก ๆ ทั้งหลาย ขอจงได้จดจำ

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 213 7/17/18 2:21 PM

ใบความรู้ คำกริยา

คำกริยา เป็นคำที่บอกอาการ หรือบอกสภาพของคน สัตว์ พืช สิ่งของ เครื่องใช้ เช่น

ยิ้ม ล้ม กิน ตี ยิ้ม วิ่ง → เป็นคำกริยาบอกอาการ

อ้วน ผอม ฉลาด โง่ เก่า ใหม่ → เป็นคำกริยาบอกสภาพ

อ่านและพิจารณาประโยคต่อไปนี้

ภูเขา**ถล่ม**เมื่อวานนี้

รถกระบะ**วิ่ง**ลับหายไป

คำว่า **ถล่ม วิ่ง** ไม่ต้องมีกรรมตามหลังก็ได้ใจความ คำกริยาประเภทนี้เรียกว่า **คำกริยาอกรรม**

คุณยาย**เย็บ*กระทง***

ช่าง**สลัก*กาบกล้วย***ให้เป็นลวดลาย

คำว่า **เย็บ สลัก** ต้องมีกรรม คือ คำ ***กระทง กาบกล้วย*** (คำที่พิมพ์ตัวเอนหนา) ตามหลังจึงจะได้ใจความสมบูรณ์ คำกริยาประเภทนี้เรียกว่า **คำกริยาสกรรม**

เขา**เหมือน**ฉัน

ข้าว**เป็น**อาหารของคนไทย

ผลกล้วยตานีแตกต่างจากผลกล้วยชนิดอื่น คือ มีเมล็ดมาก

คำว่า **เหมือน ของ เป็น** เป็นคำกริยาที่ต้องมีคำนาม หรือคำสรรพนาม ซึ่งทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็มตามหลังเสมอ เรียกว่า **คำกริยาต้องเติมเต็ม** คำกริยาประเภทนี้ยังมีอีก นักเรียนควรศึกษาเพิ่มเติม

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 214 7/17/18 2:21 PM

ใบความรู้ คำวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ คือ คำที่ทำหน้าที่ขยายคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา หรือ คำวิเศษณ์ด้วยกัน เพื่อให้เนื้อความชัดเจนขึ้น คำวิเศษณ์มักอยู่หลังคำที่นำมาขยาย

อ่านและพิจารณา

ประโยค	คำวิเศษณ์	ชนิดของคำวิเศษณ์
๑. พราหมณ์**เฒ่า**เป็นคน**เจ้าปัญญา**	**เฒ่า เจ้าปัญญา**	ขยายคำนาม (พราหมณ์ คน)
๒. นักเรียนกำลังสนใจคอมพิวเตอร์**เครื่องใหม่**	**เครื่องใหม่**	ขยายคำนาม (คอมพิวเตอร์)
๓. ฉัน**เอง**เป็นคนทำ	**เอง**	ขยายคำสรรพนาม (ฉัน)
๔. เราไม่อยากนึกถึงใคร**คนนั้น**อีกแล้ว	**คนนั้น**	ขยายคำสรรพนาม (ใคร)
๕. เด็ก ๆ พูดจา**ไพเราะ**	**ไพเราะ**	ขยายคำกริยา (พูดจา)
๖. ข้อมูลในอินเทอร์เน็ตมีประโยชน์**มากมาย**	**มากมาย**	ขยายคำกริยา (มี)
๗. น้ำในคลองเหลือน้อย**จริง ๆ**	**จริง ๆ**	ขยายคำวิเศษณ์ (น้อย)
๘. ข้อมูลในอินเทอร์เน็ตมีประโยชน์มากมาย**มหาศาล**	**มหาศาล**	ขยายคำวิเศษณ์ (มากมาย)

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 215 7/17/18 2:21 PM

★★★★★	ท ๓ /ผ.๓

อ่านและพิจารณาประโยคต่อไปนี้

ประโยค(คำที่พิมพ์ตัวหนาเป็นคำวิเศษณ์)	ทำหน้าที่
๑. เสาธงหน้าโรงเรียนสูง**ปรี๊ด**	**ปรี๊ด** ขยายกริยา สูง
๒. เครื่องปรับอากาศเงียบ**สนิท**	**สนิท** ขยายกริยา เงียบ
๓. น้องฉันวาดรูป**เก่ง**	**เก่ง** ขยายกริยาสกรรม วาด
๔. ทุกคนลุกขึ้นยืนตรง**อย่าง**สงบ	**อย่าง**สงบ ขยายกริยาลุกขึ้นยืนตรง
๕. แสงสว่างในโรงละครพอเห็นได้**ราง ๆ**	**ราง ๆ** ขยายกริยาสกรรม เห็น
๖. เราจะจัดคอนเสิร์ตกัน**เมื่อไร**	**เมื่อไร** ขยายกริยา (จะ) จัด แสดงคำถาม **จะ** เป็นคำช่วยกริยา
๗. **เพราะเหตุใด** วัยรุ่นไม่ชอบชมการแสดงนาฏศิลป์ไทย	**เพราะเหตุใด** ขยายกริยา (ไม่) ชอบชม (แสดงคำถาม) ไม่ เป็นคำช่วยกริยา

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 216 7/17/18 2:21 PM

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๕ คำกริยาน่ารู้ คู่คำวิเศษณ์

ตอนที่ ๑ บอกชนิดของคำกริยาที่ขีดเส้นใต้จากข้อความที่กำหนดให้ และแต่งประโยคให้ถูกต้องตามชนิดของคำกริยานั้น

ตัวอย่าง แม่หิ้วตะกร้าผักมาจากตลาดสด → กริยาสกรรม

แต่งประโยคใหม่ ยายหิ้วปิ่นโตไปวัดทุกวันพระ

๑. พ่อปลูกต้นมะม่วงใกล้โรงรถ → กริยาสกรรม
แต่งประโยคใหม่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาไปปลูกต้นไม้ที่สวนเฉลิมพระเกียรติ ร.๙

๒. น้องที่เรียนอนุบาลร้องไห้เสียงดัง → กริยาอกรรม
แต่งประโยคใหม่ เด็กข้างบ้านร้องไห้เสียงดังมาก

๓. เขาอ่านหนังสือในห้องสมุด → กริยาสกรรม
แต่งประโยคใหม่ คุณพ่ออ่านหนังสือพิมพ์ตอนเช้าทุกวัน

๔. สุดาเป็นเด็กขยัน → กริยาต้องเติมเต็ม
แต่งประโยคใหม่ ใบเตยเป็นนักเรียนตัวอย่างของห้องเรียน

๕. พี่ห่อของขวัญด้วยกระดาษลายการ์ตูน → กริยาสกรรม
แต่งประโยคใหม่ เพื่อน ๆ ห่อขนมเทียนด้วยใบตอง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 217 7/17/18 2:21 PM

ตอนที่ ๒ เติมคำวิเศษณ์ลงในช่องว่างให้ได้ความถูกต้อง

๑. บ้านของคุณลุงมีเนื้อที่ กว้างขวาง มาก

๒. เขาเป็นคน ขยัน แต่ทำงาน ช้า

๓. คุณแม่ซื้อเสื้อ ลายดอกไม้ มาให้ฉัน ๒ ตัว

๔. น้องนอน ดึก จึงตื่น สาย ไปโรงเรียนไม่ทัน

๕. คุณแม่ทำกับข้าว อร่อย มาก ฉันจึงมีรูปร่าง อ้วนกลม

๖. แมว สีดำ จับหนู ตัวใหญ่

๗. เราขอให้ท่าน ทั้งหลาย จงมีความสุข

๘. สุนัข ขนปุย นอนอยู่ใต้โต๊ะ สี่เหลี่ยมตัวใหญ่

๙. ดอกราตรีส่งกลิ่น หอม ในเวลา กลางคืน

๑๐. คุณปู่สวมเสื้อ ไหมพรม เนื่องจากอากาศ หนาว

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 218 7/17/18 2:22 PM

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เขียนทันทึก พูดรายงาน เวลา ๒ ชั่วโมง

---

๑. สาระสำคัญของแผน

การพูดตามลำดับเหตุการณ์

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

การพูดตามลำดับเหตุการณ์

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อพูดตามลำดับเหตุการณ์ได้

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การเตรียมตัวของครู ครูผู้สอนต้องเตรียมสื่อการสอนล่วงหน้า ได้แก่ ใบความรู้ ใบงาน เครื่องมือวัดประเมินผล ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ ให้เท่ากับจำนวน นักเรียน

๒.๔ ดำเนินการทดสอบหลังเรียนตามแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้

๒.๕ การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑) ประเมินผลการผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐

๒) ประเมินผลตามเกณฑ์คุณภาพ ๓ ระดับ ได้แก่ ดี พอใช้ และปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 219 7/17/18 2:22 PM

6102140L01F-□□□ 05(□□□).indd 220 7/17/18 2:22 PM

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ นิทานอ่านสนุก **เรื่อง เขียนบันทึก พูดรายงาน** **เวลา ๒ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย **รายวิชาภาษาไทย** **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	๑. ทบทวนขั้นตอนการเขียนรายงานโดยใช้บัตรข้อความที่เกี่ยวกับการเขียนรายงาน/เรียงลำดับ/ตรวจสอบ
ขั้นสอน	๒. ครูเล่านิทานเรื่อง เมขลารามสูร ให้นักเรียนฟังแล้วสุ่มนักเรียนมาพูดเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ ๓. ครูบอกประโยชน์การพูดเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ เพื่อไม่ให้สับสน ๔. นักเรียนแบ่งกลุ่ม เลือกนิทานที่ชอบในห้องสมุด ลำดับเหตุการณ์ ๕. แต่ละกลุ่มพูดลำดับเหตุการณ์นิทานที่อ่านหน้าชั้นเรียน
ขั้นสรุป	๖. ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินผล ครูให้ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ จากการพูดลำดับเหตุการณ์ของนักเรียน
การวัดและประเมินผล	- การพูดตามลำดับเหตุการณ์
	ทดสอบหลังเรียน

6102140L01F-000105(000).indd 221

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ นิทานอ่านสนุก
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔
เรื่อง เขียนบันทึก พูดรายงาน
รายวิชาภาษาไทย

เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ขอบเขตเนื้อหา
- การพูดตามลำดับเหตุการณ์

จุดประสงค์การเรียนรู้
ความรู้
- การพูดตามลำดับเหตุการณ์

ทักษะ
- พูดตามลำดับเหตุการณ์

คุณธรรม
๑. ใฝ่เรียนรู้ มีความรับผิดชอบ
๒. มีวินัย
๓. มีมารยาทในการพูดและการเขียน

กิจกรรม
ขั้นนำ
๑. ทบทวนขั้นตอนการเขียนรายงานโดยนักเรียนรับบัตรข้อความที่เกี่ยวกับการเขียนรายงาน คนละ ๑ บัตร แล้วจัดเรียงลำดับขั้นตอนการเขียนรายงานให้ถูกต้อง
๒. ครูและนักเรียนช่วยจัดพิจารณาความถูกต้องของการเรียงลำดับขั้นตอนการเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า

ขั้นสอน
๓. ครูเล่านิทานให้นักเรียนฟังเรื่อง เมขลากับรามสูร
๔. สุ่มนักเรียนออกมาเล่านิทาน ตามลำดับเหตุการณ์ให้เพื่อน ๆ ฟัง
๕. ครูแนะนำเพิ่มเติม การเล่า/พูด ตามลำดับเหตุการณ์นั้น เพื่อไม่ให้เรื่องราวนั้น ๆ สับสน
๖. แบ่งกลุ่มนักเรียนไปเลือกนิทานที่ชอบในห้องสมุด แล้วนำมาพูดตามลำดับเหตุการณ์ให้เพื่อน ๆ ฟังหน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป
๗. ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินผล ครูให้ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ จากการพูดและการเขียนรายงานของนักเรียน

ทดสอบหลังเรียน

สื่อ/แหล่งเรียนรู้
ใบความรู้เรื่อง การเขียนรายงาน และการพูดรายงานหน้าชั้นเรียน

ภาระงาน/ชิ้นงาน
กิจกรรมใบงานที่ ๐๖
การพูดรายงานเรื่องที่ศึกษาค้นคว้า

วิธีการประเมิน
๑. สังเกตพฤติกรรม การเขียน การพูด
๒. ประเมินใบงาน / ผลงาน

เครื่องมือประเมิน
๑. แบบประเมินการเขียนรายงาน
๒. แบบประเมินการพูดรายงาน ขั้นตอนการปฏิบัติงาน
๓. แบบทดสอบหลังเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องนิทานอ่านสนุก

เกณฑ์การประเมิน
๑. ใช้เกณฑ์การร่วมกิจกรรม
๒. ผ่านเกณฑ์ประเมินร้อยละ ๗๐
๓. ผ่านเกณฑ์การทดสอบร้อยละ ๗๐

7/17/18 2:22 PM

★★★★★	ท ๓ /ผ. ๔

ใบความรู้ การพูดรายงาน

หลังจากได้ความรู้ ความคิดจากการค้นคว้าและมีการจดบันทึกหรือเขียนรายงานเรียบร้อยแล้ว จึงนำเสนอให้ครูและเพื่อนฟัง มีข้อควรปฏิบัติดังนี้

๑. เตรียมตัวพูดรายงาน เช่น
-กำหนดหัวข้อที่จะพูด เรียงลำดับความสำคัญเพื่อให้เข้าใจง่าย
-กำหนดสื่อที่ใช้ประกอบ และควรทดลองสื่อก่อน เพื่อไม่ให้เกิดปัญหา
-กำหนดวิธีการนำเสนอ เช่นพูดอย่างเดียว พูดโดยใช้สื่อประกอบ แสดงหรือสาธิตประกอบ ฯลฯ

๒. แบ่งเวลาให้เหมาะสมกับความสำคัญของเรื่อง มีเวลาสำหรับเกริ่นนำ เสนอเนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญ เสนอข้อคิดที่เป็นประโยชน์ สรุปความรู้ทั้งหมดที่ได้และมีเวลาให้ผู้ฟังซักถาม

๓. เปิดโอกาสให้ผู้ฟังมีส่วนร่วมตามความเหมาะสม เช่น การซักถาม การแสดงประกอบ การทดลอง ฯลฯ

๔. ใช้ภาษาพูดให้ถูกต้อง ชัดเจน และสุภาพ พยายามเน้นจุดสำคัญ เพื่อให้ผู้ฟังตื่นเต้นติดตามและประทับใจ

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

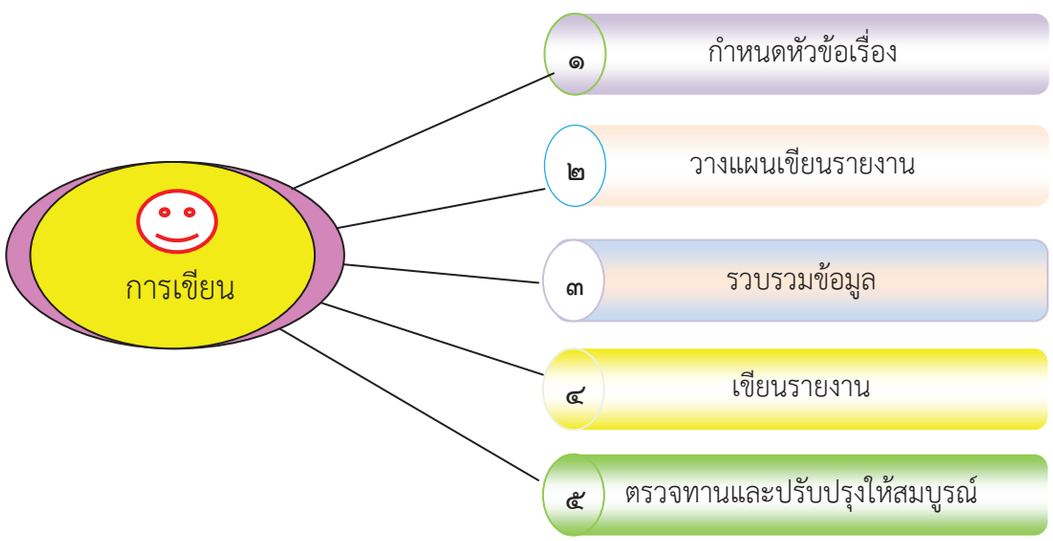

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 222 7/17/18 2:22 PM

ใบความรู้ การเขียนรายงาน

การเขียนรายงาน เป็นการเสนอผลงานการศึกษาค้นคว้า ผลการทดลอง หรือผลการปฏิบัติงานต่าง ๆ เสนอต่อครู เพื่อนนักเรียนหรือผู้อื่น เพื่อให้มีความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้นหรือให้ผู้อื่นทราบผลการปฏิบัติงานของเรา

การเขียนรายงานที่ดีควรปฏิบัติดังนี้

๑ กำหนดหัวข้อเรื่อง

ควรกำหนดเรื่องที่ผู้รายงานสนใจต้องการจะรู้ หรือคาดว่าคนส่วนใหญ่สนใจ เช่น สารพิษในชีวิตประจำวัน กระดาษนี้มีที่มา ฯลฯ

นอกจากกำหนดหัวข้อเรื่องได้แล้ว ควรกำหนดหัวข้อย่อย ๆ ด้วยเพื่อความสะดวกในการค้นคว้า เช่น เรื่อง กระดาษนี้มีที่มา

- ที่มาของกระดาษ
- คุณค่าของกระดาษ
- การทำกระดาษ
- การใช้กระดาษ

ฯลฯ

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 223 7/17/18 2:22 PM

๒ วางแผนเขียนรายงาน

- กำหนดระยะเวลาปฏิบัติงาน เช่น จะเขียนให้เสร็จภายใน ๒ สัปดาห์ ฯลฯ
- กำหนดสถานที่ที่จะไปค้นคว้า เช่น ห้องสมุด อินเตอร์เน็ต สถานประกอบการ หน่วยงานต่าง ๆ ฯลฯ
- กำหนดผู้ร่วมงาน (ถ้าทำงานกลุ่ม) และแบ่งหน้าที่กันให้ชัดเจน
- กำหนดวันเขียนรายงาน วันตรวจทาน ปรับปรุง แก้ไข
- กำหนดวันส่ง ฯลฯ

๓ รวบรวมข้อมูล

ค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ แล้งรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นหมวดหมู่ หรือตามหัวข้อย่อยที่กำหนด

๔ เขียนรายงาน

๔.๑ นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาเขียนเรียบเรียงเป็นภาษาของตนเองให้อ่านเข้าใจง่าย ประกอบด้วย ๓ ส่วน มีการลำดับความสำคัญ มีสาระความรู้ มีข้อคิดที่เป็นประโยชน์ และมีเหตุผลประกอบ ฯลฯ ข้อสำคัญไม่ควรลอกข้อความจากหนังสืออื่น หรือตัดต่อข้อความจนดูเสมือนเป็นสำนวนของตนเอง แต่ถ้าจำเป็นต้องลอกข้อความสำคัญ ต้องบอกว่ามาจากหนังสืออะไร และถือเป็นมารยาทที่จะต้องระบุชื่อผู้แต่งเสมอ

๔.๒ ทำรูปเล่มรายงานให้สมบูรณ์ ซึ่งมีส่วนประกอบ ดังนี้

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 224 7/17/18 2:22 PM

๔.๒.๑ หน้าปก ควรมีรายละเอียดดังตัวอย่าง ดังตัวอย่าง

รายงานวิชาภาษาไทย

เรื่อง กระดาษนี้มีที่มา

.....

ผู้เขียนรายงาน

เด็กชายผลิต กระดาษสา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เสนอคุณครูละเอียด วงศ์แสนดี

ส่งรายงานวันที่ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

๔.๒.๒ คำนำ การเขียนคำนำอาจกล่าวถึงสาระต่าง ๆ เช่น ที่มา จุดประสงค์ของการเขียนรายงาน วิธีการค้นคว้า ผู้ร่วมงาน วิธีการค้นคว้า ผู้ร่วมงาน ผู้มีอุปการคุณ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากรายงาน ฯลฯ

ตัวอย่างการเขียนคำนำ

คำนำ

รายงานเรื่องเครื่องหมายวรรคตอนฉบับนี้ คณะผู้จัดทำได้พยายามค้นคว้าและรวบรวมตัวอย่างไว้มากมายเพื่อให้ผู้สนใจใช้สำหรับค้นคว้า แต่ละเครื่องหมายได้นำประโยคที่มักใส่เครื่องหมายผิดมายกเป็นตัวอย่างไว้ด้วย

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้คงจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้อ่านได้ตามต้องการ

คณะผู้จัดทำ

๑๖ มกราคม ๒๕๕๖

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 225 7/17/18 2:22 PM

๔.๒.๓ สารบัญระบุเรื่องแต่ละเรื่องที่เสนอและเลขหน้าของเรื่องนั้น ๆ

ตัวอย่างสารบัญ

สารบัญ

คำนำ	**หน้า**
การใช้เครื่องหมายวรรคตอน	๑
เครื่องหมายจุลภาค	๓
เครื่องหมายมหัพภาค	๔
เครื่องหมายปรัศนี	๖
เครื่องหมายอัศเจรีย์	๗
เครื่องหมายนขลิขิต	๘
เครื่องหมายอัญประกาศ	๑๐
บรรณานุกรม	๑๑

๔.๒.๔ เนื้อเรื่อง คือส่วนที่ค้นคว้าเรื่องมาเรียบเรียง ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของเรื่อง ตามข้อ ๔.๑

๔.๒.๕ รายชื่อหนังสือที่ใช้ค้นคว้า หรือบรรณานุกรม มีวิธีเขียนดังตัวอย่าง

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, ๒๕๕๑

วิชาการ, กรม, กระทรวงศึกษาธิการ. **หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖.** กรุงเทพมหานคร : องค์การค้าคุรุสภา, ๒๕๕๕.

๕. ตรวจทานและปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

นำรายงานมาตรวจทานอีกครั้ง พิจารณาความต่อเนื่องและตรวจการเขียนตัวสะกดการันต์แล้วแก้ไขให้ถูกต้อง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 226 7/17/18 2:22 PM

ใบงานที่ ๐๖ การเขียนรายงาน

คำชี้แจง ปฏิบัติกิจกรรมดังต่อไปนี้

แบ่งกลุ่มนักเรียนคละชั้น ๒ กลุ่ม

กลุ่มที่ ๑ ทำรายงานเรื่องคำกริยา

กลุ่มที่ ๒ ทำรายงานเรื่องคำวิเศษณ์

แต่ละกลุ่มรายงานหน้าชั้นเรียน

ใช้เกณฑ์ประเมินการเขียนรายงาน

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 227 7/17/18 2:22 PM

★★★★★	ท ๓/ผ.๔

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ นิทานอ่านสนุก **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**

.....

คำชี้แจง ปฏิบัติกิจกรรมต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. เลือกอักษรย่อเติมหลังคำที่มีความหมายเต็มให้ถูกต้อง

ส.ส.	ททท.	มิ.ย.	๑๐.๕๐ บ.

๑.๑ คณะรัฐมนตรี อักษรย่อเขียนว่า .....

๑.๒ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย อักษรย่อเขียนว่า .....

๑.๓ สิบบาทห้าสิบสตางค์ อักษรย่อเขียนว่า .....

๑.๔ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อักษรย่อเขียนว่า .....

๒. ขีดเส้นใต้เครื่องหมายวรรคตอนที่พบในประโยคและเขียนชื่อเครื่องหมายวรรคตอน

๒.๑ สะพานแห่งนี้ใช้งบประมาณในการก่อสร้าง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

.....

๒.๒ เด็ก ๆ ไม่ควรเล่นเกมมากเกินไป

.....

๓. วงกลมล้อมรอบคำที่เป็นอักษรนำ

ผลิ	ตราด	ผลิต	ตลิ่ง	หนัก	อยู่

๔. บอกชนิดของคำกริยาที่ขีดเส้นใต้แล้วนำคำกริยานั้นมาแต่งประโยค

๔.๑ พ่อปลูกต้นมะม่วงใกล้โรงรถ ชนิดของคำกริยา.....

ประโยคใหม่.....

๔.๒ ต้นน้ำเป็นเด็กขยัน ชนิดของคำกริยา.....

ประโยคใหม่.....

๕. เขียนขั้นตอนการพูดรายงาน

.....

.....

.....

.....

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 228 7/17/18 2:22 PM

๖. อ่านเรื่องที่กำหนดแล้วเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

เมืองมหัศจรรย์

เมืองมหัศจรรย์ รถทุกคันไม่เติมน้ำมัน แต่ใช้มะเขือเทศแทนน้ำมัน เมืองนี้จึงเต็มไปด้วยรถที่ใช้มะเขือเทศ

กิ้งกือ ตะขาบ ไส้เดือน และงูเขียวอยู่รวมกันในเมืองนี้ พวกเขาพากันไปซื้อมะเขือเทศที่ไร่ของกิ้งกือขาวที่ใจดี ต่อมากิ้งกือขาวตาย ลูกชายของเขาขายมะเขือเทศในราคาที่แพงมากเป็น ๒ เท่า สัตว์ทั้งหลายจึงเรียกเขาว่า “กิ้งกือจอมงก” ต่อมาเขาแกล้งไม่ขายมะเขือเทศให้ใครเลย ชาวเมืองมหัศจรรย์เดือดร้อนมาก เพราะเขาไม่มีมะเขือเทศเติมรถ

วันหนึ่งงูเห่าขับรถเข้ามาในเมือง และรู้ว่าชาวเมืองเดือดร้อนจึงแนะนำให้ไปซื้อมะเขือเทศที่ไร่ของแมลงป่อง เพราะเขาขายมะเขือเทศในราคาถูก ชาวเมืองจึงพากันไปซื้อมะเขือเทศที่ไร่นั้นและไม่มีใครซื้อมะเขือเทศจากกิ้งกือจอมงกอีกเลย

ตัวละคร .....

สถานที่ .....

ผลของเหตุการณ์ .....

ข้อคิดที่ได้รับ .....

เหตุการณ์ .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 229 7/17/18 2:22 PM

แนวคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ นิทานอ่านสนุก **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**

.....

คำชี้แจง ปฏิบัติกิจกรรมต่อไปนี้

๑. เลือกอักษรย่อเติมหลังคำเต็มให้ถูกต้อง

ส.ส.	ททท.	ครม.	๑๐.๕๐ บ.

๑.๑ คณะรัฐมนตรี อักษรย่อเขียนว่า ครม.

๑.๒ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย อักษรย่อเขียนว่า ททท.

๑.๓ สิบบาทห้าสิบสตางค์ อักษรย่อเขียนว่า ๑๐.๕๐ บ.

๑.๔ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อักษรย่อเขียนว่า ส.ส.

๒. ขีดเส้นใต้เครื่องหมายวรรคตอนที่พบในประโยคและเขียนชื่อเครื่องหมายวรรคตอน

๒.๑ สะพานแห่งนี้ใช้งบประมาณในการก่อสร้าง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

.....จุลภาค.....

๒.๒ เด็กๆ ไม่ควรเล่นเกมมากเกินไป

.....ยมก หรือไม้ยมก.....

๓. ขีดเส้นใต้คำที่เป็นอักษรนำ

ผลิ	ตราด	ผลิต	ตลิ่ง	หนัก	อยู่

๔. บอกชนิดของคำกริยาที่ขีดเส้นใต้แล้วนำคำกริยานั้นมาแต่งประโยค

๔.๑ พ่อปลูกต้นมะม่วงใกล้โรงรถ ชนิดของคำกริยา.....กริยามีกรรม.....

ประโยคใหม่.....นักเรียนช่วยกันปลูกต้นไม้บริเวณสวนสาธารณะ... (แนวคำตอบ)

๔.๒ ต้นน้ำเป็นเด็กขยัน ชนิดของคำกริยา.....กริยาอาศัยส่วนเติมเต็ม/กริยาต้องเติมเต็ม.....

ประโยคใหม่.....คุณพ่อเป็นครูที่ขยันสอนและดูแลนักเรียนดีมาก..... (แนวคำตอบ)

๕. เขียนขั้นตอนการพูด

๑. เตรียมตัวพูดรายงาน

๒. แบ่งเวลาให้เหมาะสมกับความสำคัญของเรื่อง

๓. เปิดโอกาสให้ผู้ฟังมีส่วนร่วมตามความเหมาะสม

๔. ใช้ภาษาพูดให้ถูกต้อง ชัดเจน และสุภาพ

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 230 7/17/18 2:22 PM

๖. อ่านเรื่องที่กำหนดแล้วเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

เมืองมหัศจรรย์

เมืองมหัศจรรย์ รถทุกคันไม่เติมน้ำมัน แต่ใช้มะเขือเทศแทนน้ำมัน เมืองนี้จึงเต็มไปด้วยรถที่ใช้มะเขือเทศ

กิ้งกือ ตะขาบ ไส้เดือน และงูเขียวอยู่รวมกันในเมืองนี้ พวกเขาพากันไปซื้อมะเขือเทศที่ไร่ของกิ้งกือขาวที่ใจดี ต่อมากิ้งกือขาวตาย ลูกชายของเขาขายมะเขือเทศในราคาที่แพงมากเป็น ๒ เท่า สัตว์ทั้งหลายจึงเรียกเขาว่า “กิ้งกือจอมงก” ต่อมาเขาแกล้งไม่ขายมะเขือเทศให้ใครเลย ชาวเมืองมหัศจรรย์เดือดร้อนมาก เพราะเขาไม่มีมะเขือเทศเติมรถ

วันหนึ่งงูเห่าขับรถเข้ามาในเมือง และรู้ว่าชาวเมืองเดือดร้อนจึงแนะนำให้ไปซื้อมะเขือเทศที่ไร่ของแมลงป่อง เพราะเขาขายมะเขือเทศในราคาถูก ชาวเมืองจึงพากันไปซื้อมะเขือเทศที่ไร่นั้นและไม่มีใครซื้อมะเขือเทศจากกิ้งกือจอมงกอีกเลย

ตัวละคร .....กิ้งกือ ตะขาบ ไส้เดือน งูเขียว และงูเห่า.....

สถานที่ .....ในเมืองมหัศจรรย์.....

ผลของเหตุการณ์ .....ชาวเมืองจึงพากันไปซื้อมะเขือเทศที่ไร่ของแมลงป่อง.....

ข้อคิดที่ได้รับ .....ความมีน้ำใจต่อกัน.....

เหตุการณ์ .....รถที่อยู่ในเมืองมหัศจรรย์ใช้มะเขือเทศแทนน้ำมัน กิ้งกือจอมงกขายมะเขือเทศในราคาแพงมาก ชาวเมืองได้รับความเดือนร้อน ต่อมาชาวเมืองทราบข่าวจากงูเห่าว่าแมลงป่องขายมะเขือเทศในราคาถูก ชาวเมืองจึงหันมาซื้อมะเขือเทศของแมลงป่องและไม่มีใครซื้อมะเขือเทศจากกิ้งกือจอมงกอีกเลย.....

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 231 7/17/18 2:22 PM

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 232 7/17/18 2:22 PM

เครื่องมือวัดผล
และประเมินผล

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 233 7/17/18 2:22 PM

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 234 7/17/18 2:22 PM

เครื่องมือประเมิน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ นิทานอ่านสนุก

เกณฑ์การประเมินการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ประเด็นหัวข้อชัดเจน	การเขียนแผนภาพโดยแยกประเด็นหัวข้อชัดเจนมีรายละเอียดของแต่ละประเด็นครบถ้วน รูปแบบและการใช้คำเข้าใจง่าย	เขียนแผนภาพโดยแยกประเด็นหัวข้อชัดเจนมีรายละเอียดของแต่ละประเด็นพอสมควร รูปแบบและใช้คำเข้าใจง่าย	เขียนแผนภาพโดยแยกรายละเอียดย่อยไม่มีหัวข้อชัดเจนแต่มีรูปแบบที่ทำให้เข้าใจได้	เขียนแผนภาพได้แต่รายละเอียดต่าง ๆ ปะปนกันไม่เรียงลำดับหัวข้อไม่มีหัวข้อ
๒. ความสอดคล้องเป็นเหตุเป็นผล	เนื้อเรื่องแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผล สนับสนุนซึ่งกันและกัน มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบได้สอดคล้อง	เนื้อเรื่องแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผล สนับสนุนซึ่งกันและกัน มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบได้ค่อนข้างสอดคล้อง	เนื้อเรื่องแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผล สนับสนุน ซึ่งกันและกัน มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบแต่ไม่สอดคล้อง	เนื้อหาแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผลไม่ชัดเจนและไม่มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบ
๓. ระบุข้อคิด/คุณค่าการนำไปใช้ในชีวิต	สรุป บอกข้อคิด อธิบายคุณค่าของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องครบถ้วนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	สรุป บอกข้อคิด อธิบายคุณค่าของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องครบถ้วน	บอกข้อคิด และประโยชน์ที่ได้เรื่องที่อ่านได้พอสมควร	บอกข้อคิดของเรื่องที่อ่านได้เป็นส่วนน้อย

เกณฑ์การประเมิน

๑๐ – ๑๒ คะแนน หมายถึง ดี

๖ – ๙ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ – ๕ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 235 7/17/18 2:22 PM

เกณฑ์การประเมินการเขียนเรื่องตามจินตนาการ

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. องค์ประกอบ	เนื้อหามีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วน	เนื้อหาสาระขาด ๑ องค์ประกอบ	เนื้อหาสาระขาด ๒ องค์ประกอบ	ไม่มีองค์ประกอบสำคัญ
๒. แบบแผนความคิด	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ค่อนข้างชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องเป็นบางส่วน	เรียงลำดับเรื่องราวไม่สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
๓. การนำเสนอเรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาได้อย่างถูกต้องสละสลวยร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนตลอดเรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาอย่างถูกต้องสละสลวยร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	ใช้ถ้อยคำภาษาได้อย่างถูกต้องสละสลวยร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นบางส่วน	ไม่ใช้ถ้อยคำภาษาในการสื่อความหมาย
๔. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่ไม่ซ้ำใคร	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์คล้ายคลึงกับสิ่งที่มีอยู่	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เหมือนสิ่งที่มีอยู่	ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่
๕. มารยาทในการเขียน	มีสมาธิ และมีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด คุย เล่น ระหว่างทำงาน ผลงานความสะอาดสวยงาม ไม่มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จตามเวลาที่กำหนดผลงานเป็นตัวอย่างต่อผู้อื่นได้	มีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด คุย เล่น ระหว่างทำงาน ผลงานความสะอาด ไม่มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จตามเวลาที่กำหนด	มีความตั้งใจในการเขียนพอสมควร พูด คุย เล่น ระหว่างทำงานเป็นบางครั้ง ผลงานไม่มีรอยลบขีดฆ่าเป็นบางแห่ง เสร็จตามเวลาที่กำหนด	ไม่มีความตั้งใจในการเขียน พูด คุย เล่น ระหว่างทำงานตลอดเวลา ต้องคอยตักเตือนผลงานไม่มีรอยลบขีดฆ่าเป็นบางแห่ง เสร็จตามเวลาที่กำหนด

เกณฑ์การประเมิน

๑๖ - ๒๐ คะแนน หมายถึง ดี

๑๐ - ๑๕ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ - ๙ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 236 7/17/18 2:22 PM

เกณฑ์การประเมินการพูดนำเสนอผลงาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. การเตรียมการพูด	เขียนแผนผังความคิดได้ครบถ้วน ตรงประเด็น	เขียนแผนผังความคิดได้ครบถ้วน ตรงประเด็นเป็นส่วนใหญ่	เขียนแผนผัง ความคิดได้ครบถ้วน ตรงประเด็น เป็นส่วนน้อย	เขียนแผนผังความคิดไม่ครบถ้วน ไม่ตรงประเด็น
๒. การนำเสนอเนื้อหา	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจนใช้ภาษากะทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวนนำเสียงชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธี	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากะทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน นำเสียงชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธีพบข้อผิดพลาดบ้าง	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากะทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน น้ำเสียงไม่ชัดเจน ตามอักขรวิธี พบข้อผิดพลาดเป็นส่วนใหญ่	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากะทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราววกวน น้ำเสียงเบา พูดไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี มีข้อ ผิดพลาดมาก
๓. บุคลิกภาพ	แต่งกายสุภาพ ใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟังขณะพูด นั่ง ยืนตัวตรงในท่าสบาย ไม่เอามือล้วงแคะแกะเกา หรือเอามือไขว้หลัง	แต่งกายสุภาพ ใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟังขณะพูดบ้าง แต่ไม่สม่ำเสมอ นั่ง ยืนตัวตรงในท่าสบาย ไม่เอามือล้วงแคะแกะเกา หรือเอามือไขว้หลัง	แต่งกายสุภาพ ใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟังขณะพูด นั่ง/ยืน เอามือล้วงแคะแกะเกา หรือเอามือไขว้หลัง เป็นบางครั้ง	แต่งกายไม่เรียบร้อย ไม่ใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟัง ขณะพูดเอามือล้วงแคะแกะเกา หรือเอามือไขว้หลัง
๔. มารยาทในการพูด	มีความมั่นใจในการพูดใช้ถ้อยคำสุภาพ รักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟัง	มีความมั่นใจในการพูดเป็นส่วนใหญ่ใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟัง เป็นส่วนใหญ่	มีความมั่นใจในการพูดบ้างเล็กน้อยใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟังเป็นบางส่วน	ไม่มีความมั่นใจในการพูดใช้ถ้อยคำไม่สุภาพ ไม่รักษาเวลาในการพูด ไม่ให้เกียรติผู้ฟัง

เกณฑ์การประเมิน

๑๓ – ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี

๙ – ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ – ๘ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 237 7/17/18 2:22 PM

เกณฑ์การประเมิน**การพูด**

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. บุคลิกท่าทาง	น้ำเสียง บุคลิกท่าทางถูกต้องเหมาะสม น่าสนใจ ชวนติดตาม	น้ำเสียง บุคลิกท่าทางถูกต้องเหมาะสม น่าสนใจ	น้ำเสียง บุคลิกท่าทางถูกต้อง	น้ำเสียง บุคลิกท่าทาง มีข้อบกพร่องมาก
๒. เนื้อหาสาระ	พูดนำเสนอได้เหมาะสม น่าสนใจ เนื้อหาตรงประเด็น ชวนติดตาม	พูดนำเสนอได้เหมาะสม เนื้อหาตรงประเด็น	พูดนำเสนอได้เนื้อหา ค่อนข้างตรงประเด็น	พูดนำเสนอได้เนื้อหาน้อย
๓. การนำความรู้ข้อคิดไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน	พูดถึงความรู้ข้อคิดเห็น และการนำไปใช้ได้จริงอย่างถูกต้องครบถ้วน สมเหตุสมผล	พูดถึงความรู้ข้อคิดเห็น และการนำไปใช้ได้จริงค่อนข้างครบถ้วน ค่อนข้างสมเหตุสมผล	พูดถึงความรู้ข้อคิดเห็น และการนำไปใช้ได้จริงมีข้อบกพร่องบ้าง	พูดถึงความรู้ข้อคิดเห็น และการนำไปใช้ได้จริงไม่ชัดเจน
๔. มารยาทในการพูด	มีความมั่นใจในการพูดใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูดให้เกียรติผู้ฟัง	มีความมั่นใจในการพูดเป็นส่วนใหญ่ใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟัง เป็นส่วนใหญ่	มีความมั่นใจในการพูดบ้างเล็กน้อยใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟังเป็นบางส่วน	ไม่มีความมั่นใจในการพูดใช้ถ้อยคำไม่สุภาพไม่รักษาเวลาในการพูด ไม่ให้เกียรติผู้ฟัง

เกณฑ์การประเมิน

๑๓ – ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี

๘ – ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ – ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 238 7/17/18 2:22 PM

เกณฑ์การประเมินการเขียนสรุปข้อคิด

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. เนื้อหาสาระ	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วน	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนบางส่วน	เนื้อหาสาระถูกต้องเป็นส่วนน้อย
๒. แบบแผนความคิด	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องค่อนข้างชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องเป็นบางส่วน	เรียงลำดับเรื่องราวสัมพันธ์เชื่อมโยงกันเป็นส่วนน้อย
๓. การเขียนสรุปข้อคิด	ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การเขียน สรุปข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีเหตุผล	ใช้ถ้อยคำ สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่ สรุปข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	ใช้ถ้อยคำภาษาของตนเองได้อย่างถูกต้องสละสลวย ร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นบางส่วน	ใช้ถ้อยคำภาษาในการเขียนถูกต้องและสรุปข้อคิดได้เป็นส่วนน้อย

เกณฑ์การประเมิน

๑๐ – ๑๒ คะแนน หมายถึง ดี

๖ – ๙ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ – ๕ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 239 7/17/18 2:22 PM

เกณฑ์การประเมินการจัดทำรายงาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. การวางแผน	มีการวางแผนในการทำงานได้ดี สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนครบถ้วน	มีการวางแผนในการทำงานค่อนข้างดี สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผน	มีการวางแผนในการทำงานสมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนบ้าง	การวางแผน ในการทำงานและการมีส่วนร่วมในการวางแผนมีข้อบกพร่องมาก
๒. รายงาน	จัดทำรายงานได้ถูกต้อง มีส่วนประกอบครบถ้วน น่าสนใจ รูปเล่มสวยงาม สะอาด เรียบร้อย	จัดทำรายงานได้ถูกต้องส่วนประกอบครบถ้วน รูปเล่ม สะอาด	จัดทำรายงานได้ส่วนประกอบค่อนข้างครบถ้วน	การทำรายงานมีข้อบกพร่องในด้านส่วนประกอบที่ไม่ถูกต้อง
๓. เนื้อหา	เนื้อหาของรายงานถูกต้อง สมบูรณ์	เนื้อหาของรายงานถูกต้องค่อนข้างสมบูรณ์	เนื้อหาของรายงานมีข้อบกพร่องบ้าง	เนื้อหาของรายงานมีข้อบกพร่องมาก

เกณฑ์การประเมิน

๑๐ – ๑๒	หมายถึง	ดี
๖ – ๙	หมายถึง	พอใช้
๑ – ๕	หมายถึง	ปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 240 7/17/18 2:22 PM

การประเมินมารยาทในการอ่าน

ประเด็นการประเมิน

๑. ไม่ควรอ่านเรื่องที่เป็นส่วนตัวของบุคคลอื่น เช่น จดหมาย สมุดบันทึก
๒. ในขณะที่มีผู้อ่านหนังสือ ไม่ควรชะโงกไปอ่านข้างหลังให้เป็นที่รำคาญและไม่ควร แย่งอ่าน
๓. ไม่อ่านออกเสียงดัง ในขณะที่ผู้อื่นต้องการความสงบ
๔. ไม่แกล้งอ่านเพื่อล้อเลียนบุคคลอื่น
๕. ไม่ควรถือวิสาสะหยิบหนังสือของบุคคลอื่นมาอ่านโดยไม่ได้รับอนุญาต
๖. ไม่อ่านหนังสือเมื่ออยู่ในวงสนทนาหรือมีการประชุม
๗. เมื่ออ่านหนังสือในห้องสมุดหรือสถานที่ซึ่งจัดไว้ให้อ่านหนังสือโดยเฉพาะ ไม่ส่งเสียงดัง ควรปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ของสถานที่เหล่านั้นอย่างเคร่งครัด

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 241 7/17/18 2:22 PM

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน							รวม ปฏิบัติได้ (ข้อ)	สรุป
		๑. ไม่อ่านเรื่องที่เป็นส่วนตัวของบุคคลอื่น เช่น จดหมาย สมุดบันทึก	๒. ในขณะที่มีผู้อ่านหนังสือไม่ควรชะโงกไปอ่านข้างหลังให้เป็นที่รำคาญและไม่ควรแย่งอ่าน	๓. ไม่อ่านออกเสียงดัง ในขณะที่ผู้อื่นต้องการความสงบ	๔. ไม่แกล้งอ่านเพื่อล้อเลียนบุคคลอื่น	๕. ไม่ถือวิสาสะหยิบหนังสือของบุคคลอื่นมาอ่านโดยไม่ได้รับอนุญาต	๖. ไม่อ่านหนังสือเมื่ออยู่ในวงสนทนาหรือมีการประชุม	๗. ไม่ส่งเสียงดัง ปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ของสถานที่อย่างเคร่งครัด		

รายการประเมินมารยาทการอ่าน

เกณฑ์การประเมิน ข้อละ ๑ คะแนน

ปฏิบัติได้ ๖ – ๗ ข้อ	หมายถึง	ดี
ปฏิบัติได้ ๔ – ๕ ข้อ	หมายถึง	พอใช้
ปฏิบัติได้ ๑ – ๓ ข้อ	หมายถึง	ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 242 7/17/18 2:22 PM

แบบบันทึกคะแนนหน่วยที่ ๓ นิทานอ่านสนุก

จำนวน ๑๐ ชั่วโมง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เลขที่	ชื่อ – สกุล	แผนที่ ๑		แผนที่ ๒		แผนที่ ๓	แผนที่ ๔	รวม ..... คะแนน
		ใบงานที่ ๐๑ นิทานเรื่อง	ใบงานที่ ๐๒ แผนภาพโครงเรื่อง	ใบงานที่ ๐๓ อ่านถูกวรรคตอน อักษรย่อ	ใบงานที่ ๐๔ อักษรนำ	ใบงานที่ ๐๕ คำกริยา คำวิเศษณ์	ใบงานที่ ๐๖ การเขียนรายงาน	

หมายเหตุ ๑. ครูผู้สอนให้พิจารณากำหนดคะแนนแต่ละใบงานเองตามความเหมาะสม

๒. แต่ละใบงานนักเรียนต้องผ่านเกณฑ์อย่างน้อยร้อยละ ๗๐

ลงชื่อ .....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 243 7/17/18 2:22 PM

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 244 7/17/18 2:22 PM

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔
การใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 245 7/17/18 2:22 PM

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 246 7/17/18 2:22 PM

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

เรื่อง การใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ท๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ป.๕/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง

ตัวชี้วัด ป.๕/๒ อธิบายความหมายของคำ ประโยคและข้อความที่เป็นการบรรยาย การพรรณนา

ท๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้า อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ป.๕/๑ คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด

ตัวชี้วัด ป.๕/๕ เขียนจดหมายถึงผู้ปกครองและญาติ

ตัวชี้วัด ป.๕/๗ กรอกแบบรายการต่างๆ

ตัวชี้วัด ป.๕/๘ มีมารยาทในการเขียน

ท๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด -

ท๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษา และหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักภาษาไทย ไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด ป.๕/๑ ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค

ตัวชี้วัด ป.๕/๗ ใช้สำนวนได้ถูกต้อง

ท๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด -

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 247 7/17/18 2:22 PM

ลำดับการนำเสนอสาระการเรียนรู้หลักของหน่วยการเรียนรู้ที่ ๕
เรื่อง การใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

การอ่านออกเสียง บอกความหมายประโยคข้อความ
สำนวน สำนวนโวหารที่มีคำบุพบทและคำสันธาน

↓

คัดและเขียนลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด
และครึ่งบรรทัดเป็นบทร้อยกรอง

↓

รูปแบบการเขียนจดหมาย
ถึงผู้ปกครองและญาติ

↓

วิเคราะห์คำ ข้อความในจดหมาย
เขียนจดหมายถึงผู้ปกครองและญาติ

↓

การกรอกแบบรายการ
กรอกแบบฝากส่งพัสดุไปรษณีย์ แบบฝาก ถอนเงิน

↓

วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำบุพบทและคำสันธาน
ในประโยค จัดกลุ่มคำ

↓

เขียนประโยคที่มีคำบุพบทและคำสันธาน
การใช้คำ สำนวนที่เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล

↓

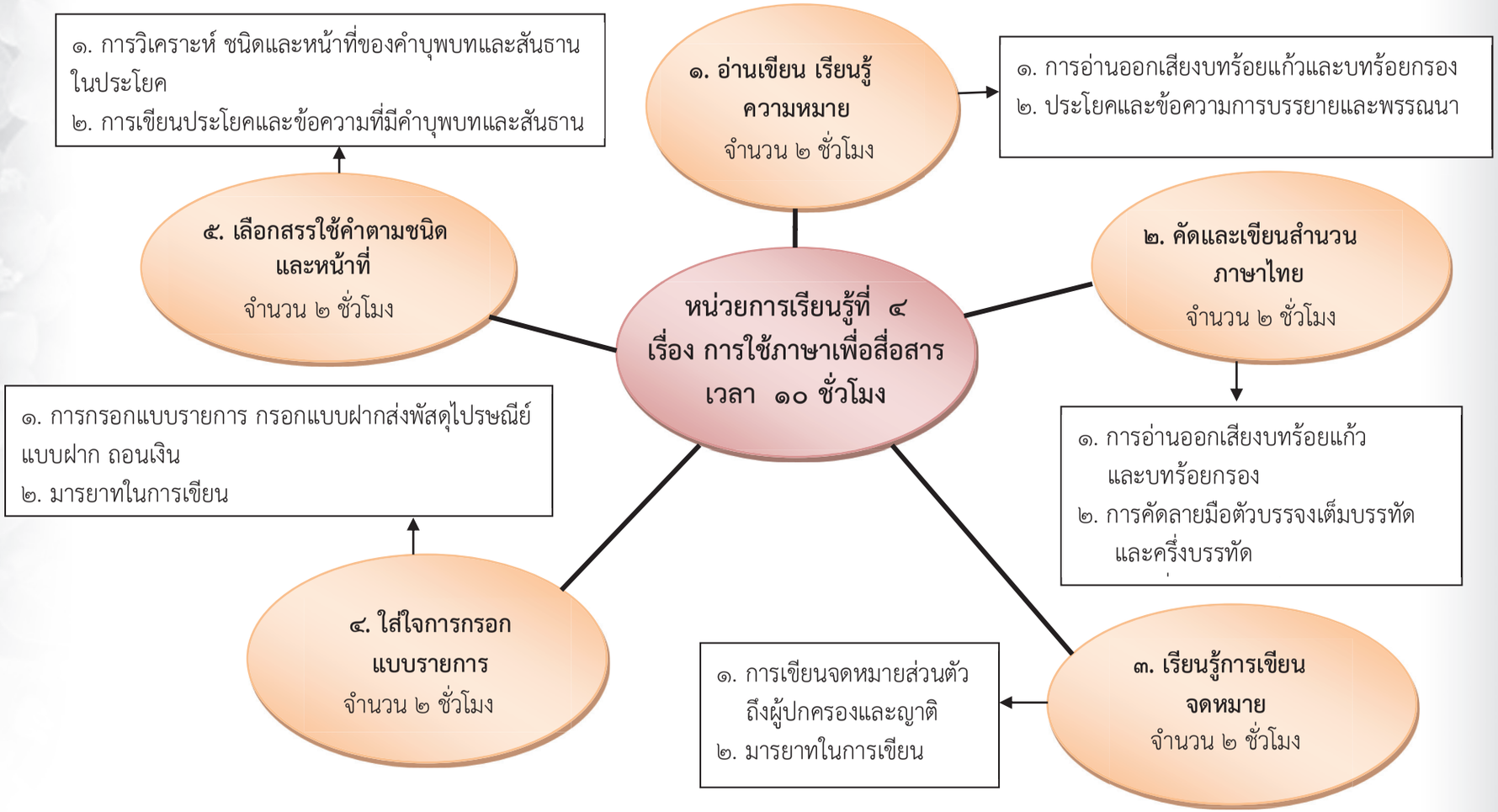
ใฝ่เรียนรู้ มีความรับผิดชอบ
มีวินัยในการอยู่ร่วมกัน

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 248 7/17/18 2:22 PM

6102140L01F-000 05(000).indd 249

ผังโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

7/17/18 2:22 PM

ใบสรุปหน้าหน่วยการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ **ชื่อหน่วย การใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร**
จำนวนเวลาเรียน ๑๐ ชั่วโมง **จำนวนแผนการจัดการเรียนรู้ ๕ แผน**

.....

สาระสำคัญของหน่วย

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด และเขียนประโยค สำนวนโวหาร ข้อความการบรรยายและการพรรณนา การเขียนจดหมายส่วนตัว ถึงผู้ปกครองและญาติ การกรอกแบบรายการ กรอกแบบฝากส่งพัสดุไปรษณีย์ แบบฝากและถอนเงิน มารยาทในการเขียน การวิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค การเขียนประโยคและเขียนข้อความ

มาตรฐานและตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๑.๑ ตัวชี้วัด ป.๕ /๑ ป.๕/๒
มาตรฐาน ท ๒.๑ ตัวชี้วัด ป.๕/๑ ป.๕/๕ ป.๕/๗ ป.๕/๘
มาตรฐาน ท ๓.๑ ตัวชี้วัด -
มาตรฐาน ท ๔.๑ ตัวชี้วัด ป.๕/๑ ป.๕/๗
มาตรฐาน ท ๕.๑ ตัวชี้วัด -

ลำดับการเสนอแนวคิดหลักของหน่วย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

การอ่านออกเสียง บอกความหมาย ประโยคข้อความการบรรยายและการพรรณนาที่มีคำบุพบทและคำสันธาน คัดและเขียนลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด เรื่องการเขียนจดหมาย รูปแบบการเขียนจดหมาย ถึงผู้ปกครองและญาติ วิเคราะห์คำ ข้อความในจดหมาย เขียนจดหมายถึงผู้ปกครองและญาติ คำ ประโยค ข้อความที่มีคำบุพบท และคำสันธาน ข้อความการบรรยายและพรรณนา ใฝ่เรียนรู้ มีความรับผิดชอบมีวินัยในการอยู่ร่วมกัน

โครงสร้างหน่วย

หน่วยที่	ชื่อหน่วย	จำนวนแผน	ชื่อแผน	จำนวนชั่วโมง
๔	การใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร	๕	อ่านเขียนเรียนรู้ความหมาย	๒
			คัดและเขียนสำนวนภาษาไทย	๒
			เรียนรู้การเขียนจดหมาย	๒
			ใส่ใจการกรอกรายการ	๒
			เลือกสรรใช้คำตามชนิดและหน้าที่	๒

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 250 7/17/18 2:22 PM

คำชี้แจงประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ อ่านเขียน เรียนรู้ความหมาย เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง อธิบายความหมายของประโยคและข้อความการบรรยายและพรรณนาที่มีคำบุพบทและคำสันธาน

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ประโยค และข้อความการบรรยายและพรรณนาที่มีคำบุพบท คำสันธาน

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง อธิบายความหมายของประโยค และข้อความการบรรยายและพรรณนาที่มีคำบุพบท คำสันธานจากเรื่องที่อ่านได้

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ครูผู้สอนเตรียมใบงาน เตรียมเนื้อหา ใบงานตรงตามที่ระบุไว้ในแผนฯ ดังนี้

- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
- ศึกษาใบความรู้
- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้จากใบความรู้
- อ่านออกเสียง
- ฝึกอ่านตามใบงาน
- จับคู่ทำใบงาน

๒.๔ ดำเนินการทดสอบก่อนเรียนตามแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้

๒.๕ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย

- แบบทดสอบก่อนเรียน
- แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม
- แบบบันทึกคะแนน
- ใบงาน
- เกณฑ์การประเมิน ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๐

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 251 7/17/18 2:22 PM

6102140L01F-□□□ 05(□□□).indd 252 7/17/18 2:22 PM

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร | **เรื่อง อ่านเขียน เรียนรู้ความหมาย** | **เวลา ๒ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย | **รายวิชาภาษาไทย** | **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	๑. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน และอ่านสำนวน คำพังเพย โดยให้นักเรียนร่วมกันบอกความหมาย ๒. อ่านตัวอย่างสำนวน คำพังเพยและร่วมกันบอกความหมาย
ขั้นสอน	๓. อ่านใบความรู้ เรื่องสำนวนโวหารในภาษาไทย ๔. ครูและนักเรียนสรุปความรู้จากใบความรู้ เรื่องสำนวนโวหารในภาษาไทย ๕. ฝึกอ่านตามใบงานที่ ๐๑ อ่านออกเสียงบทร้อยกรอง สำนวนโวหารในภาษาไทยเป็นทำนองเสนาะ ๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเรื่องใบงานที่ ๐๑ โดยสนทนาตามกิจกรรมของใบงานแต่ละชั้น และแสดงความคิดเห็นร่วมกัน ๗. จับคู่ทำใบงานที่ ๐๒ อ่านออกเสียง พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แล้วตอบคำถาม
ขั้นสรุป	๘. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว บทร้อยกรอง และการสรุปความจากเรื่องที่อ่าน
การวัดและประเมินผล	- ประเมินก่อนเรียน - - ประเมินพฤติกรรมขณะเรียน - ประเมินจากผลงาน / ใบงาน

6102140L01F-000(005).indd 253

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ อ่านเขียน เรียนรู้ความหมาย รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
ขอบเขตเนื้อหา ๑. การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ๒. อธิบายความหมายของประโยคและข้อความการบรรยายและพรรณนาที่มีคำบุพบท คำสันธาน **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ความรู้** ๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ๒. รู้ความหมายของคำประโยคและข้อความที่เป็นโวหาร **ทักษะ** ๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ๒. อธิบายความหมายของคำประโยคและข้อความที่เป็นโวหาร **คุณธรรม** ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มีความรับผิดชอบ ๓. มีมารยาทในการอ่าน เขียน	**ครั้งที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง** **ขั้นนำ** ๑. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ ๒. นักเรียนอ่านตัวอย่าง สำนวน คำพังเพย เพื่อทบทวนเรื่องสำนวนในภาษาไทย โดยให้นักเรียนร่วมกันบอกความหมายของสำนวน คำพังเพยที่อ่าน **ขั้นสอน** ๓. นักเรียนอ่านใบความรู้ เรื่องสำนวนโวหารในภาษาไทย ๔. ครูและนักเรียนสรุปความรู้จากใบความรู้ เรื่องสำนวนโวหารในภาษาไทย ๕. นักเรียนแบ่งกลุ่มละ ๓ คน ฝึกอ่านตามใบงานที่ ๐๑ โดยอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง สำนวนโวหารในภาษาไทยเป็นทำนองเสนาะ **ขั้นสรุป** ๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. ตัวอย่างสำนวน คำพังเพย ๒. ใบความรู้เรื่องสำนวนโวหารในภาษาไทย ๓. ใบงานที่ ๐๑ - ๐๒ **การประเมิน** ๑. ประเมินก่อนเรียน ๒. ประเมินพฤติกรรมขณะเรียน ๓. ประเมินจากผลงาน / ใบงาน **วิธีการประเมิน** ๑. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน ๒. บันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน ๓. ตรวจผลงาน **เครื่องมือประเมิน** ๑. แบบทดสอบก่อนเรียน ๒. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม ๓. แบบบันทึกคะแนน ๓. ใบงาน **เกณฑ์การประเมิน** ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๐

7/17/18 2:22 PM

6102140L01F-□□□ 05(□□□).indd 254

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ (ต่อ) อ่านเขียน เรียนรู้ความหมาย รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
	ครั้งที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง **ขั้นนำ** ๗. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเรื่องใบงานที่ ๐๑ โดยสนทนาตามกิจกรรมของใบงาน นักเรียนร่วมกันฟังและแสดงความคิดเห็นร่วมกันได้ เพื่อให้เข้าใจเรื่องการอ่านออกเสียงและสรุปความหมายจากเรื่องที่อ่าน **ขั้นสอน** ๘. นักเรียนจับคู่กันฝึกอ่านตามใบงานที่ ๐๒ และสุ่มนักเรียน ๑- ๒ คู่ มาอ่านให้ครูและเพื่อนฟัง ครูชี้แนะเพื่อแก้ไข ถ้าพบข้อบกพร่อง เรื่องการอ่าน ๙. นักเรียนทำกิจกรรมตามใบงานที่ ๐๒ เป็นรายบุคคล อ่านออกเสียงพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แล้วตอบคำถาม ถ้าทำใบงานไม่เสร็จในชั่วโมงเรียนให้ทำต่อเป็นการบ้าน **ขั้นสรุป** ๑๐. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องการอ่านออกเสียงและการสรุปความจากเรื่องที่อ่าน	

7/17/18 2:22 PM

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย × ทับอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. ข้อใดมีคำสรรพนามไม่ชี้เฉพาะ

ก. สมุดเล่มนี้เป็นของใคร
ข. ใครๆ ก็ชอบผลไม้ไทย
ค. นั่นคือลูกแมวของน้องบุ๋ม
ง. เขาบอกความประสงค์ของเขา

๒. "ประชาชนชาวไทยถวายพระพร.....สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ" ควรเติมคำบุพบทใดในช่องว่าง

ก. แด่
ข. แก่
ค. ต่อ
ง. ให้

๓. ข้อใด**ไม่ใช่**การสื่อสารด้วยการเขียนที่ดี

ก. เขียนประโยคให้ได้ใจความ
ข. เขียนให้ถูกต้องตามอักขรวิธี
ค. เลือกใช้คำที่สื่อความหมายได้ดี
ง. เลือกใช้ถ้อยคำและภาษาที่ทันสมัย

๔. ประโยคใดใช้คำกริยาสกรรมได้ถูกต้องที่สุด

ก. ลูกแมวน้อยกินเก่งจึงอ้วน
ข. ศิลปินวาดภาพเหมือนสวย
ค. เด็กทารกสามารถว่ายน้ำได้
ง. นกแก้วตัวใหญ่สีเขียวบนกิ่งไม้

๕. ข้อใดคือลักษณะเด่นของจดหมายส่วนตัว

ก. ข้อความสั้นกระชับ
ข. ข้อความในจดหมายใช้ภาษาพูดได้
ค. วางรูปแบบการเขียนได้ตามความพอใจ
ง. การจ่าหน้าซองเน้นความถูกของรหัสไปรษณีย์

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 255 7/17/18 2:22 PM

๖. เหตุใดจึงต้องรักษามารยาทในการเขียนจดหมาย

ก. เพราะเป็นการติดต่อสื่อสารที่เป็นลายลักษณ์อักษร

ข. เพราะจดหมายเป็นตัวแทนของบุคคลที่ไม่คุ้นเคยกัน

ค. เพราะจดหมายเป็นเครื่องมือวัดความเจริญทางการศึกษา

ง. เพราะจดหมายเป็นเครื่องแสดงความรู้สึกและอุปนิสัยของผู้เขียน

๗. ข้อใด**ไม่ควร**ปฏิบัติในการกรอกแบบรายการ

ก. เขียนหรือกรอกข้อความต่าง ๆ ครบถ้วน

ข. อ่านทบทวนข้อความที่เขียนหรือกรอกอีกครั้งหนึ่ง

ค. อ่านคำชี้แจงในการกรอกแบบรายการนั้น ๆ ให้เข้าใจก่อน

ง. ควรตรวจสอบข้อความให้ถูกต้องเมื่อพบคำผิดต้องลบออกทันที

๘. “ทหารกำลังช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วม” คำว่า ทหาร เป็นคำนามชนิดใด

ก. คำลักษณะนาม

ข. คำนามวิสามัญ

ค. คำอาการนาม

ง. คำนามสามัญ

๙. ข้อใด ใช้คำเชื่อมแสดงความเป็นเหตุเป็นผล

ก. มดหรือยุงที่มีอันตราย

ข. ในฤดูฝนมีน้ำขังและน้ำเน่า

ค. เขาชอบเรียนแต่ไม่ทำการบ้าน

ง. ฉันออกกำลังกายทุกวันจึงแข็งแรง

๑๐. ข้อใด เป็นคำบุพบทบอกความเปรียบเทียบ

ก. บ้านฉันอยู่ใกล้โรงเรียน

ข. หนังสือเล่มนี้เป็นของฉัน

ค. รถคันนั้นวิ่งเร็วกว่ารถคันนี้

ง. สวนนี้เป็นสวนสาธารณะสำหรับประชาชน

****

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 256 7/17/18 2:22 PM

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ หน่วยที่ ๔ การใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร

ข้อ	คำตอบ
๑.	ข
๒.	ก
๓.	ง
๔.	ข
๕.	ก
๖.	ก
๗.	ง
๘.	ง
๙.	ง
๑๐.	ค

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 257 7/17/18 2:22 PM

ใบความรู้
สำนวนโวหารในภาษาไทย

สำนวนโวหารในภาษาไทย แบ่งออกเป็น ๕ แบบ คือ

๑. บรรยายโวหาร คือ การอธิบาย

๒. พรรณนาโวหาร คือ ทำให้เห็นภาพ

๓. เทศนาโวหาร คือ การสั่งสอน

๔. สาธกโวหาร คือ การยกตัวอย่าง

๕. อุปมาโวหาร คือ การเปรียบเทียบ

๑. **บรรยายโวหาร**

คือการเล่าเรื่อง หรืออธิบายเรื่องราวต่าง ๆ ตามลำดับเหตุการณ์ เขียนตรงไปตรงมา รวบรัดได้แก่ การเขียนอธิบายประเภทต่าง ๆ เช่น บทความ การเขียนเล่าเรื่องบันทึก ข่าว เป็นต้น

ตัวอย่างบรรยายโวหาร

“พ่อเดินเข้าหากอไผ่ป่า เลือกตัดลำเท่าขามาสองปล้อง ทำเป็นกระบอก คัดเห็ดดอกใหญ่ไปล้างในลำห้วยจนสะอาด บรรจุลงในกระบอกไม้ไผ่จนแน่น ไม่ต้องใส่น้ำ เติมเกลือและเติมน้ำพริกลงไปพอเหมาะ ก่อไฟเผากระบอกไม้ไผ่นั้น ไม่นานนักเห็ดก็ขับน้ำออกมาเดือดปุด ๆ”

๒. พรรณนาโวหาร

มุ่งให้ความแจ่มแจ้ง ละเอียดลออ เพื่อให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ซาบซึ้งเพลิดเพลินไปกับข้อความนั้น การเขียนพรรณนาโวหารจึงยาวกว่าบรรยายโวหารมาก มุ่งให้ภาพ และอารมณ์ จึงมักใช้การเล่นคำ เล่นเสียง ให้เกิดภาพพจน์ เติมด้วยสำนวนโวหารที่ไพเราะ อ่านได้รสชาติ

ตัวอย่างพรรณนาโวหาร

“วันเพ็ญ พระจันทร์สีนวลจ้าส่องแสงอยู่วงรัศมีสีขาว น้ำขึ้นเต็มฝั่ง นิ่งไม่กระดุกกระดิก แต่เป็นเงาแวววาวเหมือนถาดเงินใบใหญ่ที่ขัดมัน ทางฝั่งขวาของแม่น้ำเจ้าพระยาตอนหนึ่ง มีต้นลำพูต้นใหญ่”

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 258 7/17/18 2:23 PM

๓. เทศนาโวหาร

คือโวหารที่ผู้เขียนมุ่งจะสั่งสอนคุณธรรมหรือจรรโลงใจผู้อ่าน หรือปลุกใจ จูงใจให้ผู้อ่านคล้อยตาม

ตัวอย่างเทศนาโวหาร

ทำอะไรก็อย่าทำด้วยความอยากมีอยากเป็น อยากได้นั่นอยากได้นี่ แต่เราทำไปตามหน้าที่ของเรา เรามีหน้าที่อะไรก็ทำหน้าที่นั้นให้สมบูรณ์ ให้เรียบร้อย ไม่ต้องมีความอยากจะได้ อยากจะเป็นก็ทำได้ ทำเพราะสำนึกในหน้าที่ มันเป็นเหตุให้กระตุ้นเตือนให้กระทำเพราะความสำนึกว่าเราเกิดมาเพื่อทำหน้าที่ หรือคำพูดที่เคยพูดบ่อย ๆ ว่า “งานคือชีวิต ชีวิตคืองานบันดาลสุข ทำงานให้สนุก เป็นสุขขณะทำงาน”

๔. สาธกโวหาร

คือโวหารที่มุ่งให้ความชัดเจน โดยการยกตัวอย่างเพื่ออธิบายหรือสนับสนุนความคิดเห็นให้หนักแน่น น่าเชื่อถือ

ตัวอย่างสาธกโวหาร

โยคีเทศนาทหารทัพลังกาและเมืองผลึกในเรื่องพระอภัยมณี

คือรูปรสกลิ่นเสียงไม่เที่ยงแท้ ย่อมเฒ่าแก่เกิดโรคโศกสงสาร
ความตายหนึ่งพึงให้เห็นเป็นประธาน หวังนิพพานพ้นทุกข์สนุกสบาย
ซึ่งบ้านเมืองเคืองเข็ญถึงเช่นนี้ เพราะโลกีย์ตัณหาพาฉิบหาย
อันศีลห้าว่าอย่าทำให้จำตาย จะตกอบายภูมิขุมนรก

๕. อุปมาโวหาร

คือโวหารเปรียบเทียบ โดยยกตัวอย่าง สิ่งที่คล้ายคลึงกันมาเปรียบเพื่อให้เกิดความชัดเจนด้านความหมาย ด้านภาพ และเกิดอารมณ์ ความรู้สึกมากยิ่งขึ้น อุปมาโวหารมักจะปรากฏพร้อมกับพรรณนาโวหารเสมอ

https://www.facebook.com

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 259 7/17/18 2:23 PM

เฉลยใบงานที่ ๐๑
การอ่านออกเสียง

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ อ่านออกเสียงบทร้อยกรอง สำนวนโวหารในภาษาไทย

บรรยายโวหารเหตุการณ์เรื่องเล่า เรื่องใหม่เรื่องเก่านำมาขยาย
ประวัติศาสตร์นิทานนิยาย ก่อนจะสูญหายบรรยายเรื่องราว
ขั้นตอนวิธีแนวคิดศึกษา เรียงร้อยภาษาเพื่อจะสืบสาว
ความหมายของฉันเรื่องสั้นเรื่องยาว เขียนหรือบอกกล่าวให้เข้าใจกัน
พรรณนาโวหารเหตุการณ์เรื่องเล่า สอดแทรกเรื่องเก่าสนุกสุขสันต์
สุดแสนซาบซึ้งสุดแสนตื้นตัน เรื่องที่มันมันเล่าสู่กันฟัง
เรื่องที่เศร้าโศกสลดหดหู่ เรื่องที่แอบรู้มาแต่หนหลัง
เรื่องที่แสนเศร้าปวดร้าวใจจัง ไร้ซึ่งความหวังมานั่งขอพร

สมนึก ธนการ

ตอนที่ ๒ ฝึกอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง สำนวนโวหารในภาษาไทย เป็นทำนองเสนาะ

พิจารณาตามเกณฑ์การประเมินการอ่านบทร้อยกรอง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 260 7/17/18 2:23 PM

แนวคำตอบใบงานที่ ๐๒
การอ่านออกเสียง

คำชี้แจง อ่านออกเสียงพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แล้วตอบคำถาม

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

"...เราโชคดีที่มีภาษาของตนเองแต่โบราณกาลจึงสมควรอย่างยิ่งที่จะรักษาไว้ ปัญหาเฉพาะในด้านการรักษาภาษานี้ก็มีหลายประการ อย่างหนึ่งต้องรักษาให้บริสุทธิ์ในทางการออกเสียง คือให้ออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจน อีกอย่างหนึ่งต้องรักษาให้บริสุทธิ์ในวิธีการใช้ หมายความว่าวิธีใช้คำมาประกอบเป็นประโยคนับเป็นปัญหาที่สำคัญ ปัญหาที่สามคือความร่ำรวยในคำของภาษาไทย ซึ่งพวกเรานึกว่าไม่ร่ำรวยพอ จึงต้องมีการบัญญัติศัพท์ใหม่มาใช้..."

"...ในปัจจุบันนี้ปรากฏว่า ได้มีการใช้ถ้อยคำออกจะฟุ่มเฟือยและไม่ตรงกับความอันแท้จริงอยู่เนืองๆ ทั้งการออกเสียงก็ไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ถ้าปล่อยให้เป็นดังนี้ภาษาของเราก็มีแต่จะทรุดโทรม ชาติไทยเรามีภาษาของเราใช้เองเป็นสิ่งประเสริฐอยู่แล้ว เป็นมรดกอันมีค่าตกทอดมาถึงเรา ทุกคนมีหน้าที่จะต้องรักษาไว้..."

bangkokideaeasy.com

พิจารณาตามเกณฑ์การประเมินการอ่านบทร้อยแก้ว

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 261 7/17/18 2:23 PM

๑. พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนี้ กล่าวถึงเรื่องใด

การรักษาภาษาไทยและการออกเสียงภาษาไทยให้ถูกต้องชัดเจน ทั้งการใช้ถ้อยคำให้ตรงตามความหมายไม่ใช้คำฟุ่มเฟือย

๒. พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนี้ จัดเป็นสำนวนโวหารประเภทใด

เทศนาโวหาร

๓. สำนวนโวหารประเภทนี้ มุ่งเน้นด้านใด

สั่งสอนคุณธรรมหรือจรรโลงใจผู้อ่าน หรือปลุกใจ จูงใจให้ผู้อ่านคล้อยตาม

๔. พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนี้ ให้ข้อคิดด้านใดบ้าง

คนไทยควรรักษาภาษาไทยและการออกเสียงภาษาไทยให้ถูกต้องชัดเจน ควรใช้ถ้อยคำให้ถูกต้องตรงตามความหมายไม่ใช้คำฟุ่มเฟือย

๕. เมื่ออ่านพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแล้ว นักเรียนจะรักษาภาษาไทยของเราอย่างไรบ้าง

ออกเสียงภาษาไทยให้ถูกต้องชัดเจน

ใช้ถ้อยคำให้ถูกต้องตรงตามความหมาย ไม่ใช้คำฟุ่มเฟือยทั้งพูดและเขียนในทุกโอกาส

แนะนำให้ผู้อื่นใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง และเห็นคุณค่าภาษาไทย

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 262 7/17/18 2:23 PM

คำชี้แจงประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อ่าน คัดเขียนสำนวนภาษาไทย เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

การอ่านออกเสียง คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด บทร้อยกรอง สำนวนโวหาร

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

การอ่านออกเสียง คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด บทร้อยกรอง สำนวนโวหาร

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

อ่านออกเสียงบทบทร้อยกรองได้ คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด และมีมารยาทในการเขียน

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- ครูผู้สอนต้องเตรียมใบงาน เตรียมเนื้อหา ใบงานตามที่ระบุไว้ในแผนฯ ดังนี้
- ร่วมกันสนทนาทบทวนเรื่องการอ่านออกเสียงและการคัดลายมือ
- อ่านใบความรู้
- ฝึกหัดคัดลายมือ
- ทำกิจกรรมตามใบงาน ฝึกอ่านบทร้อยกรอง และคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด ๑ จบ

๒.๔ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย

- แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม
- แบบบันทึกคะแนน
- เกณฑ์การประเมิน ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๐

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 263 7/17/18 2:23 PM

6102140L01F-□□□ 05(□□□).indd 264

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร | **เรื่อง อ่าน คัดเขียนสำนวนภาษาไทย** | **เวลา ๒ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย | **รายวิชาภาษาไทย** | **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	๑. นักเรียนร่วมกันสนทนาทบทวนเรื่องการอ่านออกเสียงและการคัดลายมือ ๒. ฝึกหัดคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด ตามแบบกระทรวงศึกษาธิการจากหนังสือเรียน
ขั้นสอน	๓. นักเรียนอ่านใบความรู้เรื่องการคัดลายมือ และใบความรู้เรื่องมารยาทในการเขียนและร่วมกันสนทนา ๔. ทำกิจกรรมตามใบงานที่ ๐๓ ๕. ฝึกอ่านบทร้อยกรองสำนวนโวหาร ๖. คัดตัวบรรจงเต็มบรรทัด ๑ จบ ๘. นักเรียนทบทวนความรู้เรื่องทักษะการคัดลายมือ และนำชิ้นงานที่ดีของนักเรียนจากใบงานที่ ๐๓ มาแสดงให้ชม ๙. ฝึกหัดคัดลายมือหวัดแกมบรรจงครึ่งบรรทัด ตามแบบกระทรวงศึกษาธิการจากหนังสือเรียน ๑๐. ทำกิจกรรมตามใบงานที่ ๐๔ ๑๑. ฝึกอ่านบทร้อยกรอง ๑๒. คัดหวัดแกมบรรจงครึ่งบรรทัด ๑ จบ
ขั้นสรุป	๑๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องการคัดลายมือและมารยาทในการเขียน
การวัดและประเมินผล	- ประเมินพฤติกรรมขณะเรียน - ประเมินจากผลงาน / ใบงาน - ประเมินมารยาทในการเขียน

7/17/18 2:23 PM

6102140L01F-000105(000).indd 265

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อ่าน คัดเขียนสำนวนภาษาไทย รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
ขอบเขตเนื้อหา ๑. การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ๒. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ความรู้** ๑. มีความรู้ในการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ ๒. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด ๓. มารยาทในการเขียน **ทักษะ** ๑. การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ ๒. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัดได้สวยและถูกต้องตามรูปแบบ ๓. **มารยาทในการเขียน** **คุณธรรม** ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มีความรับผิดชอบ ๓. มีมารยาทในการอ่าน เขียน	**ครั้งที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง** **ขั้นนำ** ๑. นักเรียนร่วมกันสนทนาทบทวนเรื่องการอ่านออกเสียงและการคัดลายมือ ๒. นักเรียนฝึกหัดคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด ตามแบบกระทรวงศึกษาธิการ โดยดูแบบตัวอักษร การวางตัวอักษร สระและวรรณยุกต์ จากหนังสือเรียนภาษาพาทีหรือวรรณคดีลำนำ **ขั้นสอน** ๓. นักเรียนอ่านใบความรู้เรื่องการคัดลายมือ และใบความรู้เรื่องมารยาทในการเขียนและร่วมกันสนทนา ครูอธิบายเพิ่มเติม ๔. นักเรียนแบ่งกลุ่มละ ๓ คน ทำกิจกรรมตามใบงานที่ ๐๓ โดยฝึกอ่านบทร้อยกรองสำนวนโวหารจนคล่อง แล้วคัดตัวบรรจงเต็มบรรทัด ๑ จบเมื่อคัดเสร็จแล้วให้นักเรียน แลกกันตรวจตัวอักษร การเขียนสะกดคำของเพื่อนก่อนส่งชิ้นงาน **ขั้นสรุป** ๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด ตามแบบกระทรวงศึกษาธิการ และมารยาทในการเขียน	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. ใบความรู้เรื่องการคัดลายมือ ๒. ใบความรู้เรื่องมารยาทในการเขียนและการสร้างนิสัยรักการอ่าน ๓. หนังสือเรียน ภาษาพาที/วรรณคดีลำนำ ชั้น ป. ๕ ๔. ใบงานที่ ๐๓-๐๔ **การประเมิน** ๑. ประเมินพฤติกรรมขณะเรียน ๒. ประเมินจากผลงาน / ใบงาน **วิธีการประเมิน** ๑. บันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน ๒. ตรวจผลงาน **เครื่องมือประเมิน** ๑. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน ๒. แบบบันทึกคะแนน ๓. ใบงาน **เกณฑ์การประเมิน** ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

7/17/18 2:23 PM

6102140L01F-□□□ 05(□□□).indd 266

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ (ต่อ)
เรื่อง อ่าน คัดเขียนสำนวนภาษาไทย
รายวิชาภาษาไทย

ครั้งที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง

ขั้นนำ

๖. นักเรียนทบทวนความรู้เรื่องทักษะการคัดลายมือและมารยาทในการเขียน และนำชิ้นงานที่ดีของนักเรียนจากใบงานที่ ๐๓ มาแสดงให้เพื่อน ๆ ชมเพื่อเป็นตัวอย่าง

ขั้นสอน

๗. นักเรียนฝึกคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ตามแบบกระทรวงศึกษาธิการ โดยดูแบบตัวอักษร การวางตัวอักษร สระและวรรณยุกต์ จากหนังสือเรียนภาษาพาทีหรือวรรณคดีลำนำ

๘. นักเรียนจับคู่กันทำกิจกรรมตามใบงานที่ ๐๔ โดยฝึกอ่านบทร้อยกรองสำนวนโวหารจนคล่อง แล้วคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ๑ จบเมื่อคัดเสร็จแล้วให้นักเรียนแลกกันตรวจตัวอักษร การเขียนสะกดคำของเพื่อน ก่อนส่งชิ้นงาน ถ้าทำใบงานไม่เสร็จในชั่วโมงเรียนให้ทำต่อเป็นการบ้าน

ขั้นสรุป

๙. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องการคัดลายมือและมารยาทในการเขียน

7/17/18 2:23 PM

ใบความรู้
การคัดลายมือ

การคัดลายมือ เป็นการฝึกเขียนตัวอักษรไทยให้ถูกต้องตามหลักการเขียนคำไทย ซึ่งจะต้องคำนึงถึงความถูกต้องของตัวอักษรไทย เขียนให้อ่านง่าย มีช่องไฟ มีวรรคตอน ตัวอักษรเสมอกัน วางพยัญชนะ สระและวรรณยุกต์ให้ถูกที่ ตัวสะกดการันต์ถูกต้อง และลายมือสวยงาม การคัดลายมือ มีแบบการคัดหลายแบบดังนี้

ประเภทตัวเหลี่ยม มีลักษณะเด่นคือ เส้นตัวอักษรส่วนใหญ่เป็นเส้นตรง ตัวอักษรแบบเหลี่ยมเช่นตัวอักษรแบบอาลักษณ์ ของแผนกอาลักษณ์ กองประกาศิต สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีใช้เป็นแบบตัวอักษรที่สวยงาม ใช้ในงานเขียนเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ การเขียนทางราชการ การเขียนกฎหมายหรือใช้เขียนเพื่อการเกียรติยศหรือในเอกสารพิเศษต่างๆ เช่น ประกาศนียบัตร ปริญญาบัตร เป็นต้น

ประเภทตัวกลมหรือตัวมน มีลักษณะเด่น คือ ลักษณะตัวอักษรมีเส้นโค้งประกอบอยู่ เช่น ตัวอักษรแบบกระทรวงศึกษาธิการ เป็นแบบตัวอักษรที่กระทรวงธรรมการหรือกระทรวงศึกษาธิการ ในอดีตได้ดัดแปลงรูปแบบตัวอักษรของ ขุนสัมฤทธิ์วรรณการ เพื่อทำเป็นแบบฝึกหัดคัดลายมือ สำหรับใช้กับนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาทั่วประเทศ

ลักษณะของการคัดลายมือ การคัดลายมือ มี ๓ ลักษณะ คือ

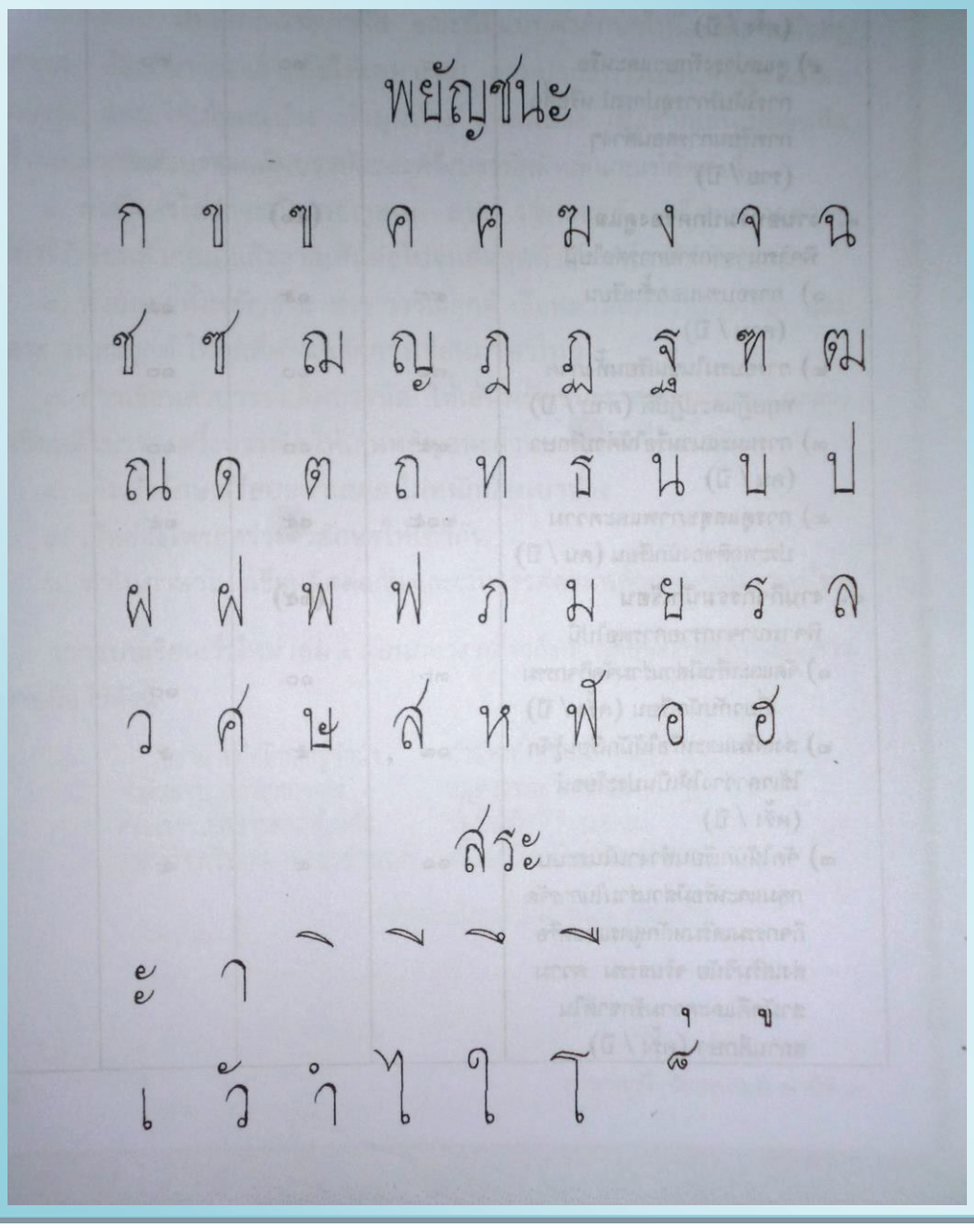
๑. การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และ ๒ ควรฝึกคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด เนื่องจากเป็นช่วงที่กล้ามเนื้อมือ และการประสานระหว่างตากับมือยังพัฒนาไม่เต็มที่

๒. การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ และ ๔ จะมีการประสานระหว่างกล้ามเนื้อมือและตาเพิ่มมากขึ้น จึงควรฝึกคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด แต่ขณะเดียวกันก็ยังต้องฝึกคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดด้วย

๓. การคัดลายมือหวัดแกมบรรจง เป็นการคัดลายมือแบบหวัด แต่ให้อ่านออก การเขียนลายมือหวัดแกมบรรจงเป็นการเขียนที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งผู้เขียนจะต้องเขียนให้อ่านง่าย มีช่องไฟ เว้นวรรคตอนถูกต้อง และเขียนด้วยลายมือที่สวยงามนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และ ๖ ควรหัดคัดลายมือหวัดแกมบรรจง โดยคัดให้รวดเร็ว สวยงาม ถูกต้องและน่าอ่าน โดยมีการฝึกคัดลายมือ ตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัดเป็นครั้งคราว

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 267 7/17/18 2:23 PM

ตัวอย่างอักษรประเภทตัวกลมหรือตัวมน เช่น ตัวอักษรแบบกระทรวงศึกษาธิการ

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 268 7/17/18 2:23 PM

หลักการคัดลายมือ

๑. นั่งตัวตรง เขียนด้วยมือขวา ส่วนมือซ้ายวางบนกระดาษที่จะเขียน เพื่อมิให้กระดาษเลื่อนไปมาข้อศอกขวาวางบนโต๊ะขณะที่เขียนสายตาห่างจากกระดาษที่เขียนประมาณ ๑ ฟุต

๒. จับดินสอหรือปากกาให้ถูก โดยดินสอหรือปากกาจะอยู่ที่นิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้และนิ้วกลางส่วนนิ้วนางกับนิ้วก้อยงอไว้ในฝ่ามือ

๓. การเขียนตัวอักษรให้เขียนให้ถูกส่วน ตัวอักษรตั้งตรง การเขียนพยัญชนะไทยทุกตัวต้องเริ่มเขียนหัวก่อน ยกเส้น ตัว ก และ ธ ซึ่งไม่มีหัว เว้นช่องไฟและวรรคตอนให้พองาม วางเครื่องหมายต่างๆ ให้ถูกต้องตามตำแหน่ง

๔. การวางพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ สระทุกตัวมีตำแหน่งซึ่งสัมพันธ์กับพยัญชนะ เช่น

๔.๑ สระที่อยู่หน้าพยัญชนะได้แก่ เ - แ - โ - ใ - ไ-

๔.๒ สระที่อยู่หลังพยัญชนะได้แก่ - ะ -า

๔.๓ สระที่อยู่เหนือพยัญชนะได้แก่ ิ ี ึ ื

๔.๔ ไม้หันอากาศ (-) ไม้ไต่คู้ (-) นิคหิต (-ं) จะวางเหนือพยัญชนะตรงกลาง

๔.๕ สระที่อยู่ใต้พยัญชนะได้แก่ -ุ -ู

ปรับปรุงมาจาก www.st.ac.th

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 269 7/17/18 2:23 PM

ใบความรู้
มารยาทในการเขียนและการสร้างนิสัยรักการเขียน

มารยาทในการเขียน

๑. ใช้ถ้อยคำสุภาพ หลีกเลี่ยงคำหยาบ ไม่ใช้อารมณ์ ความรู้สึกส่วนตนหรืออคติวิจารณ์ผู้อื่นอย่างปราศจากเหตุผล จนทำให้เกิดความเดือดร้อนเสียหายและสังคมแตกแยก

๒. เขียนข้อความหรืองานเขียนที่เป็นจริง โดยศึกษาค้นคว้าและตรวจสอบว่าถูกต้องแล้ว ถ้าเป็นเรื่องส่วนตัวต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของเสียก่อน

๓. เขียนให้ถูกต้องตามอักขรวิธี ใช้สระ พยัญชนะ และวรรณยุกต์ให้ถูกต้อง ใช้ถ้อยคำที่เหมาะสมกับเนื้อหา กาลเทศะและสถานะบุคคล

๔. เขียนสิ่งที่มีคุณค่าอันจะก่อให้เกิดความสุข ไม่เขียนเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติหรือสถาบันเบื้องสูง

๕. บอกแหล่งที่มาของข้อมูลเดิมเสมอ เพื่อให้เกียรติเจ้าของข้อมูลนั้น ๆ ทุกครั้ง ไม่คัดลอกงานเขียนของผู้อื่น โดยอ้างว่าเป็นผลงานของตนเอง

การสร้างนิสัยรักการเขียน

๑. ศึกษาค้นคว้า จดบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ จากการอ่าน การฟัง การพบเห็นอย่างสม่ำเสมอ

๒. มีความกระตือรือร้นในการเขียน

๓. มีใจรักและมีความสุขในการเขียน

ปรับปรุงมาจาก www.thaigoodview.com/node/145421

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 270 7/17/18 2:23 PM

แนวคำตอบ ใบงานที่ ๐๓
การคัดลายมือ

คำชี้แจง อ่านออกเสียงบทร้อยกรองสำนวนโวหาร แล้วคัดตัวบรรจงเต็มบรรทัด ๑ จบ

ดูผิวสินวลละอองอ่อน มะลิซ้อนดูดำไปหมดสิ้น
สองเนตรงามกว่ามฤคิน นางนี้เป็นปิ่นโลกา
งามโอษฐ์ดังใบไม้อ่อน งามกรดังลายเลขา
งามรูปเลอสรรขวัญฟ้า งามยิ่งบุปผาเบ่งบาน

ศกุนตลา

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 271 7/17/18 2:23 PM

พิจารณาตามเกณฑ์ประเมินการคัดลายมือ
ตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 272 7/17/18 2:23 PM

แนวคำตอบ ใบงานที่ ๐๔
การคัดลายมือ

คำชี้แจง อ่านออกเสียงบทร้อยกรอง แล้วคัดตัวบรรจงครึ่งบรรทัด

เหลือบเห็นกวางขำดำขลับ งามสรรพสะพรั่งดังเลขา
งามเขาเป็นกิ่งกาญจนา งามตานิลรัตน์รูจี
คอก่งเป็นวงราววาด รูปสะอาดราวนางสำอางศรี
เหลียวหน้ามาดูภูมี งามดังนารีชำเลืองอาย
ยามวิ่งลิ่วล้ำดังลมส่ง ตัดตรงทุ่มพลันผันผาย

ศกุนตลา

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 273 7/17/18 2:23 PM

พิจารณาตามเกณฑ์ประเมินการคัดลายมือ
ตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 274 7/17/18 2:23 PM

คำชี้แจงประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรียนรู้การเขียนจดหมาย เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

เขียนจดหมายถึงผู้ปกครองและญาติ มารยาทในการเขียน

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

เขียนจดหมายถึงผู้ปกครองและญาติ มารยาทในการเขียน

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

เขียนจดหมายถึง ผู้ปกครอง ญาติ

มีมารยาทในการเขียน

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ฝึกปฏิบัติจริงโดยให้ส่งไปที่บุคคลที่นักเรียนต้องการส่ง เช่น ญาติ เป็นต้น

ครูผู้สอนต้องเตรียมใบงาน เตรียมเนื้อหา ใบงานตรงตามที่ระบุไว้ในแผนฯ ดังนี้

- ร่วมกันสนทนาเรื่องการเขียนจดหมาย
- นักเรียนอ่านใบความรู้
- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องการเขียนจดหมายเพื่อการสื่อสาร
- นักเรียนทำกิจกรรมตามใบงาน
- จับคู่กันศึกษาใบความรู้ นักเรียนทำกิจกรรมตามใบงาน

๒.๔ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย

- แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม
- แบบบันทึกคะแนน
- เกณฑ์การประเมิน ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๐

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 275 7/17/18 2:23 PM

6102140L01F-□□□ 05(□□□).indd 276

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร **เรื่อง เรียนรู้การเขียนจดหมาย** **เวลา ๒ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย **รายวิชาภาษาไทย** **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	๑. นักเรียนสนทนาถึงเรื่องการสื่อสารในยุคปัจจุบัน ว่ามีการสื่อสารกันได้อย่างไร มีวิธีใดบ้าง สนทนาถึงผลดีผลเสียของการสื่อสารนั้น ๆ ตามความคิดของนักเรียน
ขั้นสอน	๒. นักเรียนร่วมกันสนทนาเรื่องการเขียนจดหมายที่นักเรียนรู้จัก ๓. นักเรียนอ่านใบความรู้เรื่องการเขียนจดหมาย ก่อนทำกิจกรรมตามใบงาน ๔. ทำกิจกรรมตามใบงานที่ ๐๕ ให้นักเรียนเขียนองค์ประกอบและรูปแบบของจดหมาย ๕. จับคู่กันศึกษาใบความรู้เรื่องการเขียนจดหมายอีกครั้ง ก่อนฝึกเขียนจดหมายถึงบิดามารดา ๖. ทำกิจกรรมตามใบงานที่ ๐๖ ฝึกเขียนจดหมายถึงบิดามารดาของนักเรียน พร้อมจ่าหน้าซองส่งทางไปรษณีย์
ขั้นสรุป	๗. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องการเขียนจดหมายเพื่อการสื่อสาร
การวัดและประเมินผล	- ประเมินพฤติกรรมขณะเรียน - ประเมินจากผลงาน / ใบงาน - ประเมินมารยาทในการเขียน

7/17/18 2:23 PM

6102140L01F-000105(000).indd 277

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร	**เรื่อง เรียนรู้การเขียนจดหมาย**	**เวลา ๒ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาภาษาไทย**	**ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**

ขอบเขตเนื้อหา

๑. เขียนจดหมายถึงผู้ปกครองและญาติ

๒. มารยาทในการเขียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

ความรู้

๑. การเขียนจดหมายถึงผู้ปกครองและญาติ

๒. มีมารยาทในการเขียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

ทักษะ

๑. เขียนจดหมายถึงผู้ปกครองและญาติได้

๒. มีมารยาทในการเขียน

คุณธรรม

๑. ใฝ่เรียนรู้

๒. มีความรับผิดชอบ

๓. มีมารยาทในการอ่าน เขียน

ครั้งที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง

ขั้นนำ

๑. นักเรียนสนทนาถึงเรื่องการสื่อสารในยุคปัจจุบัน ว่ามีการสื่อสารกันได้อย่างไร มีวิธีใดบ้าง สนทนาถึงผลดีผลเสียของการสื่อสารนั้น ๆ ตามความคิดของนักเรียน

ขั้นสอน

๒. นักเรียนร่วมกันสนทนาเรื่องการเขียนจดหมาย ครูอธิบายเพิ่มเติม และให้นักเรียนอ่านใบความรู้เรื่องการเขียนจดหมาย ก่อนทำกิจกรรมตามใบงาน

๓. นักเรียนแบ่งกลุ่มละ ๒-๓ คน ทำกิจกรรมตามใบงานที่ ๐๕ โดยให้นักเรียนวางรูปแบบของจดหมาย และวางส่วนอื่น ๆ อย่างถูกต้องตามลำดับ แล้วส่งชิ้นงานเพื่อตรวจพร้อมกัน

ขั้นสรุป

๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องการวางรูปแบบของจดหมายอย่างถูกต้องตามหลักการเขียน

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. ใบความรู้เรื่องการเขียนจดหมาย

๒. ใบงานที่ ๐๕-๐๖

การประเมิน

๑. ประเมินพฤติกรรมขณะเรียน

๒. ประเมินจากผลงาน / ใบงาน

๓. ประเมินมารยาทในการเขียน

วิธีการประเมิน

๑. บันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน

๒. ตรวจผลงาน

เครื่องมือประเมิน

๑. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน

๒. แบบบันทึกคะแนน

๓. ใบงาน

เกณฑ์การประเมิน

ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๐

7/17/18 2:23 PM

6102140L01F-□□□ 05(□□□).indd 278 7/17/18 2:23 PM

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ (ต่อ) เรื่อง เรียนรู้การเขียนจดหมาย รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
	ครั้งที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง **ขั้นนำ** ๕. นักเรียนจับคู่กันอ่านใบความรู้เรื่องการเขียนจดหมายอีกครั้งก่อนฝึกเขียนจดหมายถึงบิดามารดา **ขั้นสอน** ๖. ทำกิจกรรมตามใบงานที่ ๐๖ โดยฝึกเขียนจดหมายถึงบิดามารดาของนักเรียน ให้ชวนมาเที่ยวชมงานประเพณีในท้องถิ่นพร้อมจ่าหน้าซองส่งทางไปรษณีย์ **ขั้นสรุป** ๗. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องการเขียนจดหมายเพื่อการสื่อสาร	

ใบความรู้
การเขียนจดหมาย

ในปัจจุบัน โลกมีการพัฒนาการสื่อสารทางโทรคมนาคมได้สะดวก และรวดเร็วแต่การสื่อสารอีกชนิดที่ยังมีความสำคัญอย่างยิ่งก็คือ การเขียนจดหมาย เพราะสามารถเขียนได้ทุกเวลาทุกโอกาส เก็บไว้เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้

หลักการเขียนจดหมาย

การเขียนจดหมาย เป็นการสื่อสารชนิดหนึ่ง มีลักษณะเป็นความเรียงที่มีรูปแบบโดยเฉพาะ ผู้เขียนต้องใช้ถ้อยคำที่สั้น กระชับ ตรงตามวัตถุประสงค์

การเขียนจดหมาย แบ่งออกเป็น ๔ ชนิด ดังนี้

๑. จดหมายส่วนตัว เป็นจดหมายที่เขียนติดต่อระหว่างบุคคลที่คุ้นเคยกัน เช่น ญาติสนิท ครู - อาจารย์ เพื่อไต่ถามทุกข์สุขส่วนตัว

๒. จดหมายกิจธุระ เป็นจดหมายที่เกี่ยวข้องกับธุระการงาน เป็นจดหมายระหว่างบุคคลถึงบุคคล บุคคลถึงบริษัทห้างร้าน หรือเป็นจดหมายของบุคคลถึงส่วนราชการ การใช้สำนวนภาษาต้องสุภาพและให้ความสำคัญกับผู้รับจดหมาย

๓. จดหมายธุรกิจ เป็นจดหมายที่ใช้ติดต่อระหว่างกันในวงธุรกิจ มีจุดประสงค์ในการดำเนินธุรกิจ เช่น เสนอขายสินค้า หรือบริการสั่งซื้อสินค้า และตอบรับการสั่งซื้อ ติดตามหนี้ เป็นต้น มีรูปแบบและการใช้ภาษาเป็นทางการหรือค่อนข้างเป็นทางการ

๔. จดหมายราชการ เป็นจดหมายที่เขียนติดต่อกันระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ หรือบุคคลเขียนไปถึงส่วนราชการ หรือส่วนราชการมีไปถึงส่วนราชการด้วยกันเอง ตลอดจนส่วนราชการนั้นเขียนจดหมายไปถึงตัวบุคคล

วิธีการเขียนจดหมาย

๑. เขียนข้อความให้ชัดเจน ใช้ถ้อยคำสุภาพ กะทัดรัด สละสลวย

๒. เขียนด้วยลายมือชัดเจน อ่านง่าย

๓. ใช้ภาษาถูกต้องตามลักษณะการใช้ภาษา

๔. เขียนตามรูปแบบจดหมายที่ถูกต้อง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 279 7/17/18 2:23 PM

รูปแบบการเขียนจดหมายที่ถูกต้อง

๑. การวางรูปแบบจดหมาย ควรจัดวางให้มีสัดส่วนพอเหมาะกับหน้ากระดาษ โดยเว้นด้านหน้าประมาณหนึ่งนิ้ว และเว้นด้านหลังประมาณครึ่งนิ้ว

๒. ที่อยู่ของผู้เขียน อยู่ตรงมุมบนขวาของหน้ากระดาษ

๓. วันเดือนปี เขียนกึ่งกลางหน้ากระดาษ

๔. คำขึ้นต้น อยู่ด้านซ้ายห่างจากขอบกระดาษประมาณ ๑ นิ้ว และต้องเขียนให้เหมาะแก่ฐานะและตำแหน่งหน้าที่

๕. เนื้อความ เริ่มเขียนโดยย่อหน้าเล็กน้อย และควรขึ้นย่อหน้าใหม่เมื่อขึ้นเนื้อความใหม่ สำนวนภาษาที่ใช้ในการเขียน ต้องคำนึงถึงความสุภาพ เขียนถูกต้องเหมาะแก่ฐานะ และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เว้นวรรคตอนให้ถูกต้อง ถ้าต้องการอวยพรให้ญาติผู้ใหญ่ในตอนท้ายของจดหมาย ควรอ้างถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ส่วนการอวยพรให้เพื่อนจะอ้างถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์หรือไม่ก็ได้

๖. คำลงท้าย อยู่ตรงกับวันเดือนปีที่เขียน และต้องเขียนให้ถูกต้อง เหมาะแก่ฐานะและบุคคล

๗. ชื่อผู้เขียน เยื้องลงมาทางขวามือ ถ้าเขียนจดหมายถึงบุคคลที่ไม่คุ้ยเคย ควรวงเล็บชื่อที่เขียนเป็นตัวบรรจง ถ้าเป็นจดหมายราชการต้องบอกยศตำแหน่งของผู้ส่งด้วย

มารยาทในการเขียนจดหมาย

๑. ใช้กระดาษสีขาว สีอ่อนหรือสีสุภาพ ไม่มีรอยยับหรือรอยฉีกขาด ขนาดได้มาตรฐาน ไม่ควรใช้กระดาษที่มีตราของทางราชการเขียนจดหมายส่วนตัว

๒. เขียนด้วยหมึกสีดำ สีน้ำเงิน ไม่ควรใช้ดินสอ หมึกแดง หรือหมึกสีฉูดฉาด เพราะไม่สุภาพ ควรเขียนตัวอักษรหรือตัวเลขให้ชัดเจน ไม่ขูด ลบ ขีด ฆ่า หรือเขียนทับลงไป

๓. ไม่ใช้ซองที่มีลวดลายหรือสีเข้มมาก

๔. ไม่สอดธนบัตรหรือสิ่งของมีค่าลงในซองจดหมาย อาจหายได้

๕. จดหมายที่ส่งทางไปรษณีย์ ต้องผนึกดวงตราไปรษณียากรตามอัตราที่การสื่อสารกำหนดไว้ที่มุมบนด้านขวามือ

๖. เรียงลำดับเนื้อหาสาระเหมาะสม ใช้ภาษาถูกต้องตามหลักภาษา ไม่ใช้ภาษาพูดในการเขียนจดหมาย

๗. ถ้าต้องการเขียนข้อความเพิ่มเติมหลังเขียนจดหมายจบแล้ว ต้องเขียนคำว่า ป.ล. (ปัจฉิมลิขิต) ก่อน

๘. ควรเขียนคำนำหน้าชื่อผู้รับบนหน้าซองให้ถูกต้อง เช่น คุณ นายแพทย์ อาจารย์ หรือยศทางทหาร

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 280 7/17/18 2:23 PM

รูปแบบของคำขึ้นต้น สรรพนาม คำลงท้าย

ในการเขียนจดหมายต้องคำนึงถึงการเขียนคำขึ้นต้น คำลงท้าย และสรรพนามให้ถูกต้อง

ผู้รับ คุณพ่อ,คุณแม่

คำขึ้นต้น กราบเท้า...ที่เคารพอย่างสูง
สรรพนาม (ผู้เขียน) ลูก, หนู, ผม, กระผม, ดิฉัน หรือใช้ชื่อเล่นแทน
สรรพนาม (ผู้รับ) คุณพ่อ คุณแม่
คำลงท้าย ด้วยความเคารพรักอย่างสูง

ผู้รับ ญาติผู้ใหญ่

คำขึ้นต้น กราบเท้า....ที่เคารพอย่างสูง หรือ กราบเรียน...ที่เคารพอย่างสูง
สรรพนาม (ผู้เขียน) หลาน, ผม, กระผม, ดิฉัน, หนู, หรือใช้ชื่อเล่นแทน
สรรพนาม (ผู้รับ) คุณปู่, คุณย่า, คุณตา, คุณยาย, คุณลุง, คุณป้า, คุณน้า, คุณอา
คำลงท้าย ด้วยความเคารพอย่างสูง

ผู้รับ พี่หรือเพื่อนที่อาวุโสกว่า

คำขึ้นต้น เรียนคุณพี่ที่เคารพ หรือ กราบ...ที่เคารพ
สรรพนาม (ผู้เขียน) น้อง, ผม, ดิฉัน, หนู, หรืออาจใช้ชื่อเล่นแทน
สรรพนาม (ผู้รับ) คุณพี่, คุณ ...
คำลงท้าย ด้วยความเคารพ, ด้วยความเคารพรัก

ผู้รับ น้อง หรือเพื่อน

คำขึ้นต้น ...น้องรัก หรือ คุณ ... ที่รัก หรือ (ชื่อเล่น) ที่รัก
สรรพนาม (ผู้เขียน) ฉัน พี่
สรรพนาม (ผู้รับ) เธอ, คุณ, น้อง
คำลงท้าย ด้วยความรัก, ด้วยความรักยิ่ง, รักและคิดถึง

ผู้รับ บุคคลทั่วไป

คำขึ้นต้น เรียนคุณ...ที่นับถือ หรือ เรียนผู้จัดการบริษัท ... จำกัด
สรรพนาม (ผู้เขียน) ผม, ดิฉัน
สรรพนาม ผู้รับ) คุณ, ท่าน
คำลงท้าย ขอแสดงความนับถือ

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 281 7/17/18 2:23 PM

ผู้รับ พระภิกษุทั่วไป

คำขึ้นต้น นมัสการ...

สรรพนาม (ผู้เขียน) ผม,กระผม, ดิฉัน

สรรพนาม (ผู้รับ) ท่าน, พระคุณท่าน, ใต้เท้า, พระคุณเจ้า

คำลงท้าย ขอนมัสการมาด้วยความเคารพอย่างสูง

ส่วนประกอบของจดหมาย

๑. สถานที่เขียน ควรบอกให้ชัดเจน จากหน่วยย่อยไปหาหน่วยใหญ่ เช่น ๕/๒ หมู่ ๔ ตำบลองครักษ์ อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง ๑๔๑๒๐

๒. วัน เดือน ปี ใช้แบบจดหมายราชการ ดังนี้ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๕

๓. คำขึ้นต้น ใช้ให้เหมาะสมกับบุคคล

๔. ใจความหรือเนื้อความ ถ้ามีเรื่องจะต้องเขียนมากควรแบ่งเป็นตอนๆ ถ้าจะเขียนเรื่องใหม่ก็ขึ้นบรรทัดใหม่ ไม่ควรเขียนติดต่อกันเพียงย่อหน้าเดียว

๕. คำลงท้าย ต้องใช้ให้สัมพันธ์กับคำขึ้นต้นและใช้ให้ถูกต้องตามฐานะของบุคคล

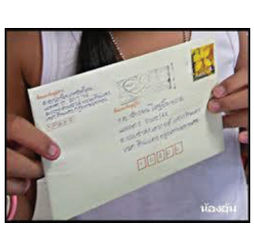
๖. ชื่อผู้เขียน ถ้าใช้ลายเซ็นต้องวงเล็บชื่อ-นามสกุลไว้ใต้ลายเซ็นด้วยลายมือที่อ่านง่าย ชัดเจนหากมีตำแหน่งหน้าที่การงานให้บอกตำแหน่งหน้าที่นั้นด้วย

ขนาดของซอง

การใช้ซองขนาดมาตรฐาน ปัจจุบันที่ทำการไปรษณีย์ทุกแห่งจะมีซองจดหมายจำหน่ายเป็นซองที่มีขนาดเหมาะสม โดยทั่วไปมี ๒ แบบ ดังนี้

๑. ซองสั้น มีขนาด ๓.๕ x ๖ นิ้ว ถึง ๔.๕ x ๗ นิ้ว

๒. ซองยาวมีขนาด ๔.๒๕ x ๙ นิ้ว

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 282 7/17/18 2:23 PM

การจ่าหน้าซอง

การจ่าหน้าซอง มีหลักการ ดังนี้

๑ ที่อยู่ของผู้รับ ต้องเรียงลำดับจากส่วนย่อยไปหาส่วนใหญ่ ได้แก่

- ชื่อ-นามสกุลของผู้รับ ถ้าเป็นจดหมายสำคัญ เช่น มีธนาณัติสอดอยู่ด้วย ต้องระบุคำนำหน้าชื่อผู้รับ
- บ้านเลขที่ ซอย หรือตำบล
- ถนนที่ตั้ง
- ตำบลหรือแขวง
- อำเภอหรือเขต
- จังหวัด
- รหัสไปรษณีย์

๒. ที่อยู่ของผู้ส่ง เรียงลำดับเช่นเดียวกับผู้รับ จะเขียนไว้ด้านบนซ้ายของตนเอง

๓. คำขึ้นต้น

- ถ้าเป็นจดหมายส่วนตัว อาจใช้คำว่า "กรุณาส่ง" หรือ "นามผู้รับ"
- ถ้าเป็นจดหมายราชการหรือจดหมายธุรกิจนิยมใช้ "เรียน"
- จดหมายถึงพระสงฆ์ทั่วไปใช้ "นมัสการ"

๔. แสตมป์ ต้องติดแสตมป์ตามราคาที่กรมไปรษณีย์ฯ กำหนด เพราะถ้าติดไม่ครบ ผู้รับจะถูกปรับเป็น ๒ เท่าของราคาแสตมป์ที่ขาดไป

ปรับปรุงมาจาก https://sites.google.com

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 283 7/17/18 2:23 PM

การวางรูปแบบของจดหมาย

ที่อยู่.....
.....
.....

วันที่.....

คำขึ้นต้น.....

เนื้อความ .....
.....
.....

เนื้อความ .....
.....
.....

คำลงท้าย.....

ลายมือชื่อผู้เขียนจดหมาย

ขอรับรองว่าเป็นความจริง

ลายมือชื่อ
(.....)
ตำแหน่ง/สถานะ

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 284 7/17/18 2:23 PM

ตัวอย่าง จดหมายถึงญาติผู้ใหญ่

๑๕/๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลอ่างแก้ว
อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง
๑๔๑๒๐

๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๗

กราบเท้า คุณพ่อคุณแม่ ที่เคารพรักอย่างสูง

ผมได้รับเงิน ๕๐๐ บาท ที่คุณพ่อคุณแม่กรุณาส่งมาให้แล้วครับ ผมจะนำไปซื้อกางเกงกีฬา ๑ ตัว และสมุด ๓ เล่ม เหลือเงินอีก ๓๐๐ บาท ผมนำมารวมไว้ในค่าใช้จ่ายประจำวันครับ

โรงเรียนจัดกิจกรรมแข่งขันกีฬา เพื่อคัดเลือกตัวแทนนักกีฬาแต่ละประเภทเข้าร่วมการแข่งขันในระดับจังหวัด ผมได้รับคัดเลือกเป็นตัวแทนนักกีฬาฟุตบอลและวิ่ง ๑๐๐ เมตร ผมดีใจมาก และจะพยายามฝึกซ้อม เพื่อนำรางวัลมาฝากคุณพ่อคุณแม่ครับ

ผมจะเล่าเรื่องดี ให้คุณพ่อคุณแม่ฟังครับ ในงานแข่งขันกีฬาของโรงเรียนมีผู้ใหญ่จากจังหวัดมาร่วมงาน เขาลืมกระเป๋าถือไว้หน้าห้องน้ำ ผมจึงเก็บไปให้ครูประกาศหาเจ้าของ เขามารับกระเป๋าคืนด้วยความดีใจ เขาประกาศ ชมเชยโดยประกาศชื่อคุณพ่อคุณแม่ด้วยครับ ส่วนคุณครูให้ผมเป็นเด็กดีที่เป็นตัวอย่างครับ ผมดีใจและยังปลื้มไม่หายเลยครับ จึงเขียนจดหมายมาเล่าเรื่องให้คุณพ่อคุณแม่ทราบ ตอนนี้ผมขอทำการบ้านก่อนนะครับ

สุดท้ายนี้ ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย คุ้มครองคุณพ่อคุณแม่ให้มีความสุข มีสุขภาพแข็งแรงและปลอดภัยครับ

ด้วยความเคารพอย่างสูง
ภูวดล สุวรรณภูมิ

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 285 7/17/18 2:24 PM

เฉลยใบงานที่ ๐๕
การเขียนจดหมาย

คำชี้แจง วางรูปแบบของจดหมายให้ถูกต้อง โดยนำหมายเลขข้อ ๑ - ๘ ที่อยู่หน้าข้อความแต่ละข้อความไปเขียนลงในกรอบสี่เหลี่ยม ..... ในหน้า ๒๘๗

๑. ที่อยู่ หรือสถานที่เขียนจดหมาย ⇒

๒. คำขึ้นต้น ⇒

๓. วัน เดือน ปี ⇒

๔. ชื่อผู้เขียน ⇒

๕. คำรับรองของผู้ปกครอง(ถ้ามี) ⇒

๖. เนื้อความของจดหมาย ⇒

๗. คำลงท้าย ⇒

๘. ชื่อผู้ปกครอง ⇒

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 286 7/17/18 2:24 PM

★★★★★ | ท๔ /ฝ.๓-๐๕

.....๑.....

.....

.....

.....๓.....

.....๒.....

.....๖.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....๗.....

.....๔.....

.....๕.....

.....๘.....

(.....)

.....

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 287 7/17/18 2:24 PM

แนวคำตอบ ใบงานที่ ๐๖
การเขียนจดหมาย

คำชี้แจง ฝึกเขียนจดหมายถึงบิดามารดาของนักเรียน ชวนมาเที่ยวชมงานประเพณีในท้องถิ่น พร้อมจ่าหน้าซองส่งทางไปรษณีย์

๑๕/๑ หมู่ที่ ๓ ตำบลบางพระ
อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
๒๐๑๑๐

๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๗

กราบเท้า คุณพ่อ คุณแม่ ที่เคารพรักอย่างสูง

คุณพ่อ คุณแม่ครับ ช่วงนี้ใกล้สอบปลายภาคแล้ว ผมจึงต้องดูหนังสือมากขึ้น และยังต้องเร่งทำชิ้นงานส่งคุณครูประจำวิชาให้ครบชิ้นงานด้วย จึงไม่ค่อยได้เขียนจดหมายมาคุยกับคุณพ่อ คุณแม่ แต่ไม่ต้องห่วงเรื่องสุขภาพของผมนะครับ ผมสบายดี คุณแม่ก็ต้องดูแลสุขภาพบ้างพักผ่อนมาก ๆ ผมเป็นห่วงคุณแม่นะครับ คุณพ่อก็คงสบายดี แต่ก็ต้องพักผ่อนเช่นกัน

ผมจะพยายามอ่านหนังสือให้มาก จะได้ทำคะแนนได้มากขึ้น เรื่องเงินสำหรับใช้จ่ายยังเหลือพอใช้ถึงปิดภาคเรียนครับ ยังไม่ต้องส่งเพิ่ม เหลือพอใช้เป็นค่ารถกลับบ้านด้วยนะครับ
ตอนนี้ผมขอทำการบ้านก่อนนะครับ เพราะต้องส่งคุณครูวันพรุ่งนี้

สุดท้ายนี้ ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย คุ้มครองคุณพ่อคุณแม่ให้มีความสุข มีสุขภาพแข็งแรงและปลอดภัยครับ

ด้วยความเคารพอย่างสูง
ธานี แก้วสุขใจ

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 288 7/17/18 2:24 PM

ชื่อและที่อยู่ผู้ฝาก

เด็กชายธานี แก้วสุขใจ.....
๑๕/๑ หมู่ที่ ๓ ต.บางพระ.....
อ.ศรีราชา.....
จ.ชลบุรี.....
๒๐๑๑๐

ชื่อและที่อยู่ผู้รับ

คุณมาลิณี แก้วสุขใจ.....

๔ หมู่ที่ ๓ ต.ถอนสมอ .....

อ. ท่าช้าง.....

จ. สิงห์บุรี.....

๑๖๑๔๐

✵ แนวคำตอบ เรื่องการเขียนจดหมายข้างต้นนี้ เป็นเพียงแนวทางในการเขียนจดหมายถึงบิดา มารดา และการเขียนจ่าหน้าซองส่งทางไปรษณีย์ ตามหลักการเขียน นักเรียนสามารถเขียนจดหมายโดยบอกเล่าข้อความต่าง ๆ ได้ตามต้องการ ขอให้พิจารณาผลงานนักเรียนตามหลักการเขียนที่ถูกต้องและเหมาะสม

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 289 7/17/18 2:24 PM

คำชี้แจงประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ ใส่ใจการกรอกรายการ เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

การกรอกแบบรายการต่าง ๆ เช่น แบบฝากและถอนเงิน มารยาทในการเขียน

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

กรอกแบบรายการแบบฝากและถอนเงิน มารยาทในการเขียน

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

กรอกแบบรายการแบบฝากและถอนเงินได้ มีมารยาทในการเขียน

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ฝึกปฏิบัติจริงที่ทำการไปรษณีย์ / ธนาคาร

ครูผู้สอนต้องเตรียมใบงาน เตรียมเนื้อหา ใบงานตรงตามที่ระบุไว้ในแผนฯ ดังนี้

- ทบทวนการเขียนเพื่อการสื่อสาร
- อ่านใบความรู้เรื่องการกรอกแบบรายการและการกรอกใบลาเพื่อศึกษาวิธีกรอกข้อมูล
- นักเรียนทำกิจกรรมตามใบงานที่กำหนด
- นักเรียนจับคู่กันทำกิจกรรมตามใบงาน และครูตรวจผลงานพร้อมชี้แนะเพื่อแก้ไข

๒.๔ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย

- แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม
- แบบบันทึกคะแนน
- เกณฑ์การประเมิน ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๐

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 290 7/17/18 2:24 PM

6102140L01F-000 05(000).indd 291

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร | **เรื่อง ใส่ใจการกรอกแบบรายการ** | **เวลา ๒ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย | **รายวิชาภาษาไทย** | **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	๑. นักเรียนทบทวนการเขียนเพื่อการสื่อสาร เช่นการเขียนจดหมาย และอื่นๆ ๒. นักเรียน ดูตัวอย่างแบบกรอกรายการต่าง ๆ ๓. แสดงความคิดเห็นเรื่องการกรอกข้อมูลในแบบกรอกรายการต่าง ๆ ตามความคิดของนักเรียน
ขั้นสอน	๔. นักเรียนอ่านใบความรู้เรื่องการกรอกแบบรายการ การกรอกแบบฝากและถอนเงินจากธนาคาร เพื่อศึกษาวิธีการกรอกข้อมูล ๕. นักเรียนทำกิจกรรมตามใบงานที่ ๐๗ กรอกแบบฝากและถอนเงิน ๖. จับคู่กันทำกิจกรรมตามใบงานที่ ๐๘ กรอกแบบฝากส่งพัสดุไปรษณียภัณฑ์ และใบงานที่ ๐๙ ใบคำร้องทั่วไป ๗. ตรวจผลงานพร้อมกันถ้าพบข้อบกพร่อง ครูจะชี้แนะเพื่อแก้ไข
ขั้นสรุป	๘. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องการกรอกแบบรายการแบบต่าง ๆ
การวัดและประเมินผล	- ประเมินพฤติกรรมขณะเรียน - ประเมินจากผลงาน / ใบงาน - ประเมินมารยาทในการเขียน

7/17/18 2:24 PM

6102140L01F-□□□ 05(□□□).indd 292 7/17/18 2:24 PM

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร **กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**	**เรื่อง ใส่ใจการกรอกแบบรายการ** **รายวิชาภาษาไทย**	**เวลา ๒ ชั่วโมง** **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**
ขอบเขตเนื้อหา ๑.การกรอกแบบรายการต่าง ๆ แบบฝากและถอนเงิน แบบฝากส่งพัสดุไปรษณียภัณฑ์ และ ใบคำร้อง ๒. มารยาทในการเขียน **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ความรู้** ๑. การกรอกแบบรายการต่าง ๆ ๒. มารยาทในการเขียน **ทักษะ** ๑. กรอกแบบรายการต่าง ๆ ได้ ๒. มีมารยาทในการเขียน **คุณธรรม** ๑. ใฝ่เรียนรู้ ๒. มีความรับผิดชอบ ๓. มีมารยาทในการอ่าน เขียน	**ครั้งที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง** **ขั้นนำ** ๑. นักเรียนทบทวนการเขียนเพื่อการสื่อสาร เช่น การเขียนจดหมาย และอื่น ๆ ๒. นักเรียนดูตัวอย่างแบบกรอกรายการต่าง ๆ และให้พิจารณาข้อมูลที่ใช้ในแบบกรอกรายการนั้น ๆ แล้วแสดงความคิดเห็นเรื่องการกรอกข้อมูลในแบบกรอกรายการต่าง ๆ ตามความคิดของนักเรียน **ขั้นสอน** ๓. นักเรียนอ่านใบความรู้เรื่องการกรอกแบบรายการ การกรอกฝากและถอนเงินธนาคาร เพื่อศึกษาวิธีการกรอกข้อมูล ก่อนฝึกปฏิบัติและนำไปใช้จริง ๔. นักเรียนแบ่งกลุ่มละ ๓ คน ทำกิจกรรมตามใบงานที่ ๐๗ กรอกแบบฝากและถอนเงิน แล้วส่งชิ้นงานเพื่อตรวจแก้ไขข้อบกพร่องให้ถูกต้องต่อไป **ขั้นสรุป** ๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องการกรอกแบบรายการ และการกรอกแบบฝากและถอนเงิน	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้** ๑. ใบความรู้เรื่องการกรอกแบบรายการ ๒. ใบความรู้เรื่องการฝากส่งธนาณัติ ๓. ใบงานที่ ๐๗-๐๙ **การประเมิน** ๑. ประเมินพฤติกรรมขณะเรียน ๒. ประเมินจากผลงาน / ใบงาน ๓.ประเมินมารยาทในการเขียน **วิธีการประเมิน** ๑. บันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน ๒. ตรวจผลงาน **เครื่องมือประเมิน** ๑. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม ๒. แบบบันทึกคะแนน ๓. ใบงาน **เกณฑ์การประเมิน** ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๐

6102140L01F-000105(000).indd 293

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ (ต่อ) เรื่อง ใส่ใจการกรอกแบบรายการ รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
	ครั้งที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง **ขั้นนำ** ๖. นักเรียนทบทวนความรู้เรื่องการกรอกแบบรายการต่าง ๆ โดยร่วมกันสนทนาถึงวิธีการกรอก เปลี่ยนกันตั้งคำถามและตอบคำถามเรื่องการกรอกแบบรายการ **ขั้นสอน** ๗. นักเรียนจับคู่ทำกิจกรรมตามใบงานที่ ๐๘ กรอกแบบฝากส่งพัสดุไปรษณียภัณฑ์และใบงานที่ ๐๙ ใบคำร้องทั่วไป และตรวจผลงานพร้อมกันถ้าพบข้อบกพร่อง ครูจะชี้แนะเพื่อแก้ไขต่อไป **ขั้นสรุป** ๘. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องการกรอกแบบรายการแบบฝากส่งพัสดุไปรษณียภัณฑ์ และใบคำร้องทั่วไป	

7/17/18 2:24 PM

ใบความรู้
การกรอกแบบรายการ

การกรอกแบบรายการ หมายถึงการเขียนกรอกรายละเอียดต่าง ๆ ลงในแบบรายการ ซึ่งเป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นโดยเว้นช่องว่างไว้สำหรับเขียนข้อความเพื่อให้เอกสารนั้นสมบูรณ์และถูกต้อง

แบบรายการแบ่งออกเป็น ๔ ชนิด ได้แก่

๑. แบบรายการที่ใช้ในการติดต่อกับหน่วยงานทั้งภาครัฐบาลและเอกชน แบบรายการชนิดนี้หน่วยงานเป็นผู้จัดทำขึ้นเพื่อความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อ นอกจากนี้ยังทำให้จัดเก็บเป็นระเบียบเรียบร้อย เช่น แบบรายการสมัครงาน แบบรายการสมัครเข้าศึกษาต่อใบฝากเงินและถอนเงินของธนาคาร

๒. แบบรายการที่ใช้ภายในองค์กรต่าง ๆ ในปัจจุบันนี้มีระบบรวบรวมเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรภายในหน่วยงานของตน ด้วยวิธีให้กรอกแบบรายละเอียด เช่น แบบรายการใบลา

การกรอกแบบรายการ ควรปฏิบัติ ดังนี้

๑. อ่านคำชี้แจงในการกรอกแบบรายการนั้น ๆ ให้เข้าใจก่อน แต่ถ้าแบบรายการนั้นไม่มีคำชี้แจง ควรอ่านแบบรายการนั้นอย่างผ่าน ๆ ๑ รอบ เพื่อให้ทราบว่าควรเขียนหรือกรอกข้อความใดๆ ลงในแบบรายการนั้น ๆ บ้าง

๒. เขียนหรือกรอกข้อความต่าง ๆ ลงในช่องว่างของแบบรายการ ซึ่งแบบรายการบางลักษณะ จะชี้แจงให้เขียนหรือกรอกเครื่องหมายต่าง ๆ

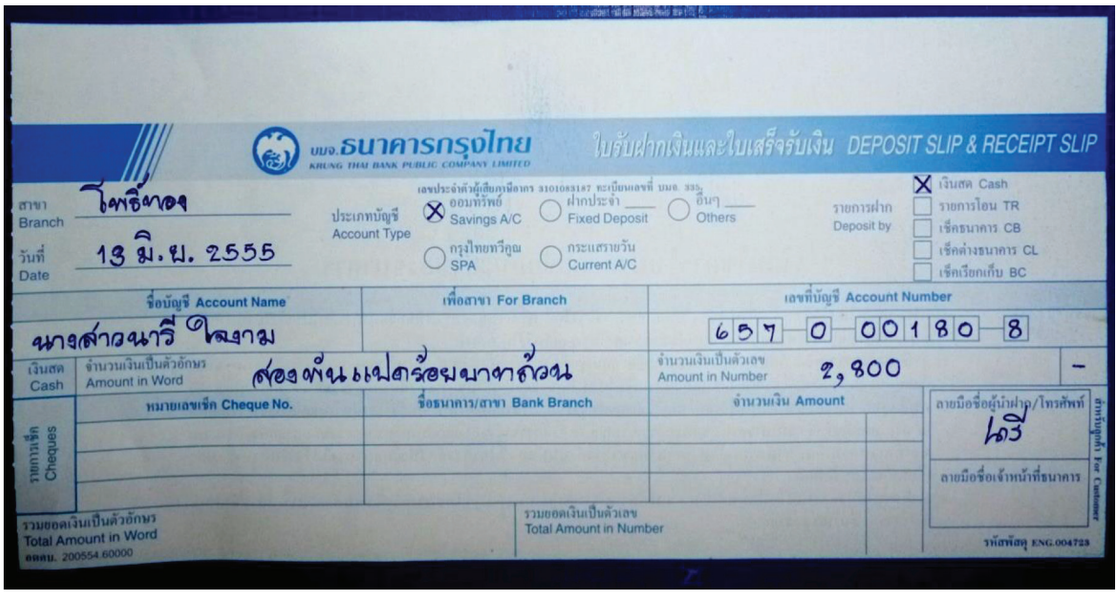
๓. ไม่ควรขีดฆ่า หรือ ลบข้อความ เพราะแบบรายการบางชนิดเป็นเอกสารที่มีผลผูกพันทางกฎหมาย ถ้ามีรอยลบหรือขีดฆ่า อาจทำให้แบบรายการนั้น ๆ ใช้อ้างอิงไม่ได้ เพราะขาดความน่าเชื่อถือ

๔. อ่านทบทวนข้อความที่เขียนหรือกรอกอีกครั้งหนึ่ง เพื่อตรวจสอบว่าการกรอกข้อมูลครบถ้วนและถูกต้อง ถ้ามีข้อผิดพลาดให้แก้ไขให้ถูกต้องและสมบูรณ์

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 294 7/17/18 2:24 PM

ตัวอย่าง การกรอกใบรับฝากเงิน และใบถอน

ธนาคารกรุงไทย
KRUNG THAI BANK PUBLIC COMPANY LIMITED

ใบรับฝากเงินและใบเสร็จรับเงิน DEPOSIT SLIP & RECEIPT SLIP

สาขา Branch: โพธิ์ทอง
วันที่ Date: 13 มิ.ย. 2555
ประเภทบัญชี Account Type: ☒ ออมทรัพย์ Savings A/C ☐ ฝากประจำ ____ Fixed Deposit ☐ อื่นๆ ____ Others ☐ กรุงไทยทวีคูณ SPA ☐ กระแสรายวัน Current A/C
รายการฝาก Deposit by: ☒ เงินสด Cash ☐ รายการโอน TR ☐ เช็คธนาคาร CB ☐ เช็คต่างธนาคาร CL ☐ เช็คเรียกเก็บ BC

ชื่อบัญชี Account Name	เพื่อสาขา For Branch	เลขที่บัญชี Account Number
นางสาวนารี ใจงาม		657-0-00180-8

เงินสด Cash — จำนวนเงินเป็นตัวอักษร Amount in Word: สองพันแปดร้อยบาทถ้วน — จำนวนเงินเป็นตัวเลข Amount in Number: 2,800 -

รายการเช็ค Cheques: หมายเลขเช็ค Cheque No. | ชื่อธนาคาร/สาขา Bank Branch | จำนวนเงิน Amount

ลายมือชื่อผู้นำฝาก/โทรศัพท์: ลดา
ลายมือชื่อเจ้าหน้าที่ธนาคาร
สำหรับผู้ฝาก For Customer

รวมยอดเงินเป็นตัวอักษร Total Amount in Word
รวมยอดเงินเป็นตัวเลข Total Amount in Number
รหัสพัสดุ ENG.004723
ตตลบ. 200554.60000

ธนาคารกรุงไทย
KRUNG THAI BANK PUBLIC COMPANY LIMITED

ใบถอนเงิน WITHDRAWAL SLIP

สาขา Branch: โพธิ์ทอง
วันที่ Date: 28 มิ.ย. 2555
ประเภทบัญชี Account Type: ☒ ออมทรัพย์ Savings A/C ☐ ฝากประจำ ____ Fixed Deposit ☐ กรุงไทยทวีคูณ SPA ☐ อื่นๆ ____ Others
รายการถอน Withdrawal by: ☒ เงินสด Cash ☐ รายการโอนเพื่อ Transfer for

ชื่อบัญชี Account Name	เพื่อสาขา For Branch	เลขที่บัญชี Account Number
นางสาวนารี ใจงาม		657-0-00180-8

จำนวนเงินที่ถอนเป็นตัวอักษร Withdrawal Amount in Word: หนึ่งพันสามร้อยบาทถ้วน
จำนวนเงินที่ถอนเป็นตัวเลข Withdrawal Amount in Number: 1,300 -

ลายมือชื่อเจ้าของบัญชี Account Owner Signature: ลดา
ได้รับเงินไปครบถ้วนถูกต้อง ผู้รับเงิน/ผู้รับมอบฉันทะ Receiver/Authorized (Nominee): ลดา
ลายมือชื่อเจ้าหน้าที่ธนาคาร Authorized Signature

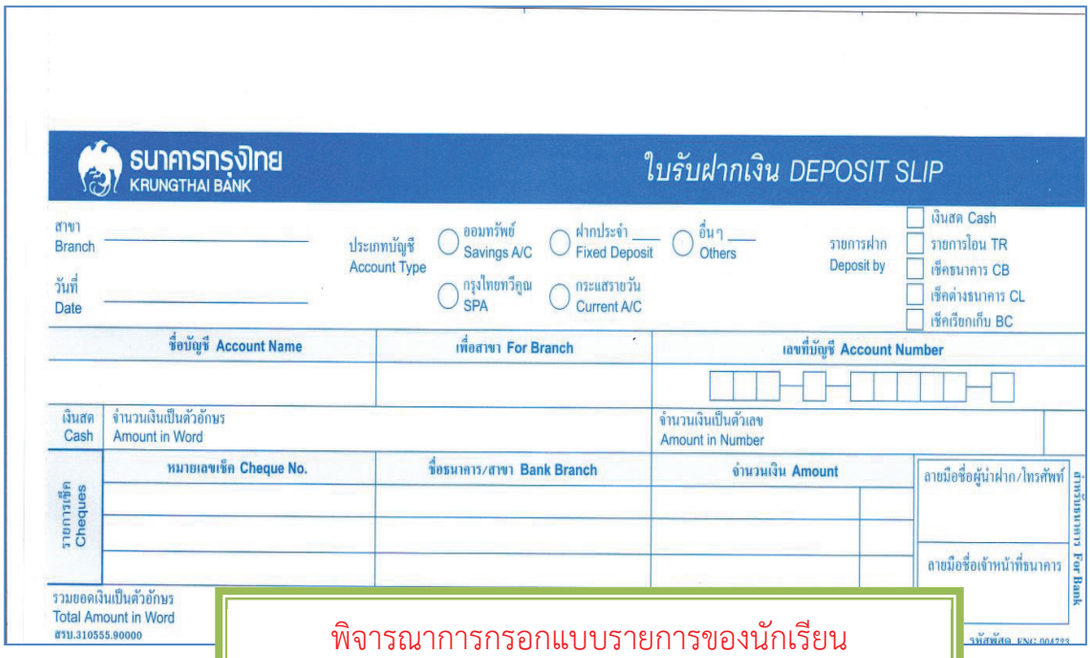
รหัสพัสดุ ENG.004724
ทตลบ.031252.26000

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 295 7/17/18 2:24 PM

แนวคำตอบ ใบงานที่ ๐๗
กรอกแบบรายการ

คำชี้แจง กรอกแบบฝากและถอนเงินธนาคาร

ธนาคารกรุงไทย KRUNGTHAI BANK — ใบรับฝากเงิน DEPOSIT SLIP

สาขา Branch _____ ประเภทบัญชี Account Type ○ ออมทรัพย์ Savings A/C ○ ฝากประจำ ___ Fixed Deposit ○ อื่นๆ ___ Others ○ กรุงไทยทวีคูณ SPA ○ กระแสรายวัน Current A/C

วันที่ Date _____ รายการฝาก Deposit by ☐ เงินสด Cash ☐ รายการโอน TR ☐ เช็คธนาคาร CB ☐ เช็คต่างธนาคาร CL ☐ เช็คเรียกเก็บ BC

ชื่อบัญชี Account Name	เพื่อสาขา For Branch	เลขที่บัญชี Account Number

เงินสด Cash — จำนวนเงินเป็นตัวอักษร Amount in Word — จำนวนเงินเป็นตัวเลข Amount in Number

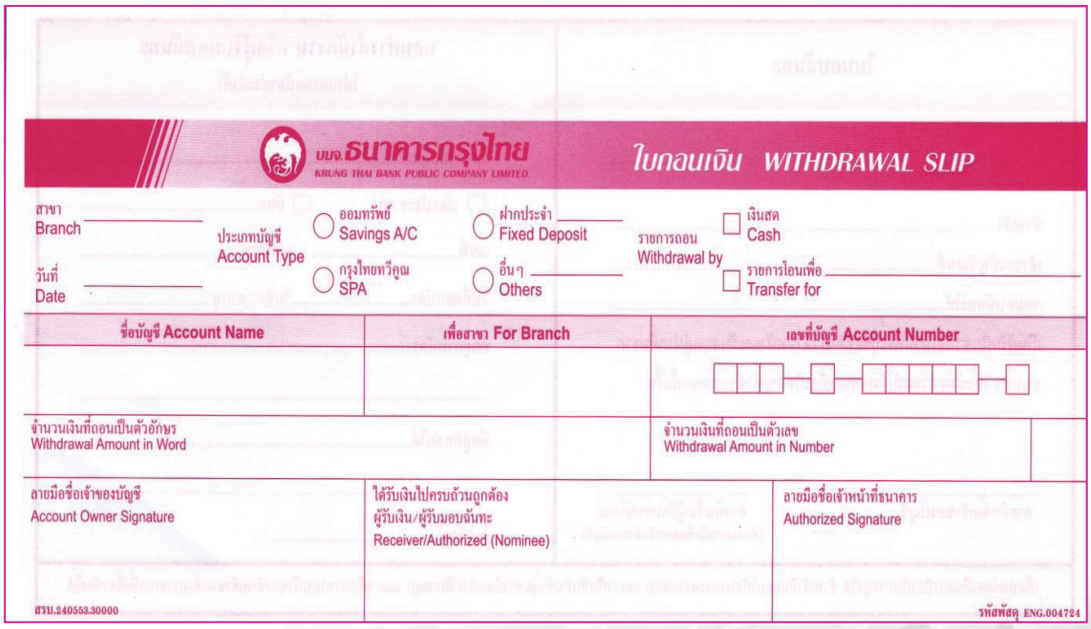
รายการเช็ค Cheques — หมายเลขเช็ค Cheque No.	ชื่อธนาคาร/สาขา Bank Branch	จำนวนเงิน Amount

ลายมือชื่อผู้นำฝาก/โทรศัพท์ — สำหรับธนาคาร For Bank — ลายมือชื่อเจ้าหน้าที่ธนาคาร

รวมยอดเงินเป็นตัวอักษร Total Amount in Word

สรบ.310555.90000 รหัสพัสดุ ENG.004723

พิจารณาการกรอกแบบรายการของนักเรียน
จากตัวอย่างในใบความรู้

บมจ.ธนาคารกรุงไทย KRUNG THAI BANK PUBLIC COMPANY LIMITED — ใบถอนเงิน WITHDRAWAL SLIP

สาขา Branch _____ ประเภทบัญชี Account Type ○ ออมทรัพย์ Savings A/C ○ ฝากประจำ ___ Fixed Deposit ○ กรุงไทยทวีคูณ SPA ○ อื่นๆ ___ Others

วันที่ Date _____ รายการถอน Withdrawal by ☐ เงินสด Cash ☐ รายการโอนเพื่อ Transfer for

ชื่อบัญชี Account Name	เพื่อสาขา For Branch	เลขที่บัญชี Account Number

จำนวนเงินที่ถอนเป็นตัวอักษร Withdrawal Amount in Word — จำนวนเงินที่ถอนเป็นตัวเลข Withdrawal Amount in Number

ลายมือชื่อเจ้าของบัญชี Account Owner Signature	ได้รับเงินไปครบถ้วนถูกต้อง ผู้รับเงิน/ผู้รับมอบฉันทะ Receiver/Authorized (Nominee)	ลายมือชื่อเจ้าหน้าที่ธนาคาร Authorized Signature

สรบ.240553.30000 รหัสพัสดุ ENG.004724

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 296 7/17/18 2:24 PM

แนวคำตอบ ใบงานที่ ๑๘
กรอกแบบฝากส่งพัสดุไปรษณีย์

คำชี้แจง กรอกแบบฝากส่งพัสดุไปรษณียภัณฑ์

ชื่อและที่อยู่ของผู้รับ
ชื่อ....นายสมัคร ต้นไทร.....

ที่อยู่....๒๒ หมู่ ๖ ต.ถอนสมอ อ.ท่าช้าง.....
.จ.สิงห์บุรี... รหัสไปรษณีย์ ๑๖๑๒๐
ฝากส่ง ณ ที่ทำการไปรษณีย์.....อ.ท่าช้าง.....
วันที่...๙...เดือน....เมษายน.....พ.ศ.๒๕๕๗

๑.
ตราประจำวัน
ของที่ทำการไปรษณีย์

ช่องนี้สำหรับเจ้าหน้าที่
เลขที่ของสิ่งของ
ที่ขอใบตอบรับ
.....

คำตอบรับของผู้รับ ได้รับสิ่งของตามที่แจ้งไว้ข้างต้น
เรียบร้อย เมื่อวันที่ .....เดือน.....
พ.ศ. .....เวลา.....น.
ลงชื่อผู้รับหรือผู้รับแทน
.....
ผู้รับแทน
ชื่อ.....
เกี่ยวพันกับผู้รับโดยเป็น.....
ลงชื่อเจ้าหน้าที่ผู้นำจ่าย.....

๒.
ตราประจำวัน
ของที่ทำการที่ส่งคืนผู้ฝาก

การกรอกแบบรายการต่าง ๆ ควรกรอกข้อมูลให้สมบูรณ์ ถูกต้อง
โดยใช้ลายมือที่สวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อย และเขียนให้สะอาดอ่านง่าย

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 297 7/17/18 2:24 PM

ใบงานที่ ๐๙
กรอกแบบคำร้องทั่วไป

คำชี้แจง กรอกแบบคำร้องขออนุญาต จัดกิจกรรมกีฬากลุ่มสนใจ

แบบคำร้องทั่วไป

เขียนที่โรงเรียนชุมชนบ้านนาสารภี

วันที่..๑๑... เดือน ....มีนาคม.... พ.ศ. ๒๕๕๗

เรื่อง ขออนุญาตจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชน

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านนาสารภี

ข้าพเจ้า (ด.ช./ด.ญ.).....เด็กชายเศรษฐกิจ มิตรภาพ.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖..... เลขประจำตัว . ๙๘๗๖ มีความประสงค์ ขออนุญาตจัดกิจกรรมกีฬากลุ่มสนใจ..... เนื่องในวันงดบุหรี่โลก โดยตั้งกลุ่มสนใจเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ – ๖ จำนวนนักเรียน ๓๐ คน

.....

.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต

ขอแสดงความนับถือ

.....เศรษฐกิจ มิตรภาพ.....

(เด็กชายเศรษฐกิจ มิตรภาพ)

หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อ

....๐๘๙ ๗๕๔๗๘๗๘.....

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 298 7/17/18 2:24 PM

คำชี้แจงประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เลือกสรรใช้คำตามชนิดและหน้าที่ เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญของแผน

- ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ใช้สำนวนได้ถูกต้อง
- วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ใช้คำได้เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำไปใช้

๒.๑ ขอบข่ายเนื้อหา

- ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ใช้สำนวนได้ถูกต้อง
- วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ใช้คำได้เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

แต่งประโยคได้ถูกต้องตามหลักภาษา ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ใช้สำนวนได้ถูกต้อง วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยคได้ และใช้คำได้เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล

๒.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ครูผู้สอนต้องเตรียมใบงาน เตรียมเนื้อหา ใบงานตรงตามที่ระบุไว้ในแผนฯ ดังนี้

- ร่วมกันวิเคราะห์ประโยคและการใช้ภาษาไทยในปัจจุบัน
- ครูและนักเรียนร่วมกัน สรุปเรื่อง ข้อคิดจากบทอ่านการเขียน และแนวทางการนำไปใช้ในชีวิตจริง
- ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ และทำกิจกรรมตามใบงานที่กำหนด

๒.๔ ดำเนินการทดสอบหลังเรียนตามแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้

๒.๕ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประกอบด้วย

- แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม
- แบบบันทึกคะแนน
- เกณฑ์การประเมิน ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๐

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 299 7/17/18 2:24 PM

6102140L01F-□□□ 05(□□□).indd 300 7/17/18 2:24 PM

แนวทางการจัดกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕
เรื่อง เลือกสรรใช้คำตามชนิดและหน้าที่
รายวิชาภาษาไทย

เวลา ๒ ชั่วโมง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
ขั้นนำ	๑. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ประโยคและการใช้ภาษาไทยในปัจจุบัน
ขั้นสอน	๒. อ่านใบความรู้ชนิดของคำ คำบุพบท คำสันธาน และสนทนาร่วมกัน ๓. ทำกิจกรรมตามใบงานที่ ๑๐ แต่งประโยคที่มี คำบุพบทและคำเชื่อม ๔. สนทนาถึงปัญหาที่พบในใบงานที่ผ่านมาครูชี้แนะเพื่อแก้ไข ๕. อ่านใบความรู้คำบุพบทและคำเชื่อมให้เข้าใจ ๖. ทำกิจกรรมตามใบงานที่ ๑๑ ชนิดของคำ ๗. ทำกิจกรรมตามใบงานที่ ๑๒ การเขียนประโยคจากภาพที่กำหนด ๘. ทำกิจกรรมตามใบงานที่ ๑๓ การเขียนประโยคที่มีคำบุพบทและคำเชื่อม ๙. ทำกิจกรรมตามใบงานที่ ๑๔ การเขียนข้อความ
ขั้นสรุป	๑๐. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง ข้อคิดจากบทอ่านการเขียน และแนวทางการนำไปใช้ในชีวิตจริง
การวัดและประเมินผล	- ประเมินพฤติกรรมขณะเรียน - ประเมินจากผลงาน / ใบงาน - ประเมินหลังเรียน

คู่มือครู (ฉบับปรับปรุง) ๒ ภาษาไทย ๕ ๑ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร (ตอนที่ ๑ บทอ่านเรื่องการเขียน)

6102140L01F-000105(000).indd 301

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร	**เรื่อง เลือกสรรใช้คำตามชนิดและหน้าที่**	**เวลา ๒ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	**รายวิชาภาษาไทย**	**ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค

๒. ใช้สำนวนได้ถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

ความรู้

๑. ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค

๒. ใช้สำนวนได้ถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

ทักษะ

๑. ระบุชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค

๒. ใช้สำนวนได้ถูกต้อง

คุณธรรม

๑. ใฝ่เรียนรู้

๒. มีความรับผิดชอบ

๓. มีมารยาทในการอ่าน เขียน

ครั้งที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง

ขั้นนำ

๑. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ประโยคและการใช้ภาษาไทยในปัจจุบัน

ขั้นสอน

๒. นักเรียนอ่านใบความรู้ เรื่อง ชนิดของคำ คำบุพบท คำเชื่อม และสนทนาร่วมกัน ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจก่อนทำกิจกรรมต่อไป

๓. นักเรียนแบ่งกลุ่มละ ๓ คน ทำกิจกรรมตามใบงานที่ ๑๐ แต่งประโยคที่มีคำบุพบทและคำเชื่อม และตรวจชิ้นงานพร้อมกัน เพื่อให้นักเรียนฟังคำตอบของเพื่อนจะทำให้เข้าใจการใช้ภาษามากขึ้น

๔. จับคู่ทำกิจกรรมตามใบงานที่ ๑๑ โดยร่วมกันแต่งประโยคให้ถูกต้องตามชนิดและหน้าที่ของคำและสอดคล้องกับภาพ เขียนประโยคที่มีคำบุพบทและคำเชื่อม

ขั้นสรุป

๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องชนิดของคำ คำบุพบท คำเชื่อม และสำนวนการสื่อสารที่ถูกต้อง การแต่งประโยคให้ถูกต้องตามชนิดและหน้าที่ของคำและสอดคล้องกับภาพ

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. ใบความรู้ชนิดของคำ

๒. ใบความรู้คำบุพบท

๓. ใบความรู้คำเชื่อม

๔. ใบงานที่ ๑๐-๑๒

การประเมิน

๑. ประเมินพฤติกรรมขณะเรียน

๒. ประเมินจากผลงาน / ใบงาน

๓. ประเมินหลังเรียน

วิธีการประเมิน

๑. บันทึกการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน

๒. ตรวจผลงาน

๓. แบบทดสอบหลังเรียน

เครื่องมือประเมิน

๑. แบบทดสอบหลังเรียน

๒. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม

๓. แบบบันทึกคะแนน

๓. ใบงาน

เกณฑ์การประเมิน

ผลงานได้คะแนนไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๐

7/17/18 2:24 PM

6102140L01F-□□□ 05(□□□).indd 302

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เลือกสรรใช้คำตามชนิดและหน้าที่ รายวิชาภาษาไทย	เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
	ครั้งที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง **ขั้นนำ** ๖. นักเรียนสนทนาถึงปัญหาที่พบในใบงานที่ผ่านมา ครูชี้แนะเพื่อแก้ไข อ่านใบความรู้คำบุพบทและคำเชื่อมเพื่อทำความเข้าใจ ครูอธิบายเพิ่มเติม **ขั้นสอน** ๗. นักเรียนจับคู่กันทำกิจกรรมตามใบงานที่ ๑๒ การเขียนประโยคจากภาพที่กำหนด และตรวจชิ้นงานพร้อมกัน เพื่อให้เข้าใจและเห็นตัวอย่างทั้งถูกและผิด ๘. นักเรียนทำกิจกรรมตามใบงานที่ ๑๓ การเขียนประโยคที่มีคำบุพบทและคำเชื่อม ใบงานที่ ๑๔ การเขียนข้อความ **ขั้นสรุป** ๙. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง ประโยค ข้อความ และสำนวนการสื่อสารที่ถูกต้อง สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ และทำแบบทดสอบหลังเรียน	

7/17/18 2:24 PM

ใบความรู้
ชนิดของคำ

การเลือกใช้คำให้ถูกต้องตามชนิดและหน้าที่ จะช่วยให้สื่อสารทำความเข้าใจได้ตรงตามความต้องการและรวดเร็ว คำในภาษาไทยมีหลายชนิดที่ควรทราบในระดับชั้นนี้ คือ คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ คำบุพบท คำเชื่อม คำอุทาน

คำนาม

คำที่ใช้เรียกชื่อคน สัตว์ สิ่งของ สภาพธรรมชาติ สถานที่ต่างๆ ทั้งที่เป็นสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม เรียก **คำนาม**

อ่านและพิจารณาประโยคต่อไปนี้

๑) **พ่อ แม่ ลูก**ช่วยกันใส่บาตร

๒) หลาย**ประเทศ**ใน**โลก**มี**เศรษฐกิจ**ดีขึ้น

๓) **กล้วย**เป็น**ต้นไม้**สารพัด**ประโยชน์**

๔) **กล้วยตานี**มี**ลำต้น**ตรง **ใบ**ยาวสีเขียวเข้ม

๕) **คุณยาย**ชอบรับประทาน**มะม่วง**กับ**ข้าวสวย**

๖) **มะม่วงเขียวเสวย**มี**รสชาติ**อร่อย

๗) **นก**กำลังบินกลับ**รัง**

๘) **น้อง**อยากเลี้ยง**นกขุนทอง**

คำที่พิมพ์**ตัวหนา**ในประโยคตัวอย่างข้างต้น เป็นคำนามทั่วไป เรียกว่า **คำนามสามัญ** อ่านและพิจารณาประโยคต่อไปนี้

๑) นักท่องเที่ยวชอบไปชม ***วัด*พระเชตุพนวิมลมังคลาราม**

๒) กล้วยตานีมีถิ่นกำเนิดมาจากทางตอนใต้ของ ***ประเทศ*อินเดีย**

๓) ***วัน*อาทิตย์**หน้าเราจะปลูกกล้วยในสวน

๔) ลูกสาวของ**หทัย**ชื่อ**หอม**

คำที่พิมพ์ตัวหนาในประโยคตัวอย่างข้างต้น คือ พระเชตุพนวิมลมังคลาราม อินเดีย อาทิตย์ หทัย หอม เป็นคำที่ตั้งขึ้นเพื่อเป็นชื่อเฉพาะของคน สัตว์ สิ่งของ และสถานที่ เรียกว่า คำนามวิสามัญ คำนามวิสามัญส่วนใหญ่เมื่อใช้มักจะมีคำนามสามัญ เช่น วัด ประเทศ วัน (คำที่พิมพ์ตัวหนาเอน) อยู่ข้างหน้าด้วย

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 303 7/17/18 2:24 PM

อ่านและพิจารณาประโยคต่อไปนี้

๑) ท้ายสวนกล้วยมี***บ้าน*** ๕ **หลัง**

๒) ***ผู้หญิง*** ๒ **คน**นั้นหน้าตาคล้ายกันราวกับฝาแฝด

๓) **ฝูง*****ชน***วิ่งกรูเข้าไปเก็บเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ลานพิธีแรกนาขวัญ

๔) ***กรรมการคณะ***นี้ กำลังประชุมพิจารณาผลการสอบของนักเรียน

คำที่พิมพ์ตัวหนา คือ **หลัง คน ฝูง คณะ** เป็น **คำลักษณะนาม** บอกลักษณะของคำนามสามัญ คือ **บ้าน ผู้หญิง ชน กรรมการ (**คำที่พิมพ์**ตัวเอนหนา**)

ตัวอย่างคำลักษณะนามอื่นๆ เช่น คน เล่ม อัน ชิ้น สาย แท่ง กระบอก ซี่ กลุ่ม โขลง หมู่ กอง ชุด พวก เหล่า ทะลาย ฯลฯ

อ่านและพิจารณาประโยคต่อไปนี้

๑) **การสลักกาบกล้วย**เป็นงานฝีมือของคนไทย

๒) กล้วยหอมไม่มี**ความลับ**กับเพื่อนรัก

คำที่พิมพ์**ตัวหนา** ในประโยคตัวอย่างข้างต้น เป็นคำนามที่เกิดจากการแปลงคำ กริยาให้เป็นคำนาม มักมีคำว่า **การ** หรือ **ความ** นำหน้า เช่น การพูด การเขียน ความรัก ความเมตตา ฯลฯ เรียกว่า **คำอาการนาม**

คำสรรพนาม

คำที่ใช้แทนคำนาม เรียกว่า **คำสรรพนาม** ซึ่งในการพูดหรือเขียน เมื่อใช้คำนามคำใดคำหนึ่ง และจะกล่าวถึงคำนั้นๆ ในโอกาสต่อไป มักนำคำสรรพนามมาใช้แทน

อ่านและพิจารณาประโยคต่อไปนี้

๑) วันนี้คุณยายไม่สอน**ฉัน**เย็บกระทง เพราะ**ท่าน**ไม่สบาย

๒) **คุณ**มีความเห็นเหมือน**เขา**หรือไม่

คำว่า **ฉัน ท่าน คุณ เขา** เป็นคำสรรพนามใช้แทนผู้พูด ผู้ฟังและผู้ที่ถูกกล่าวถึง เรียกว่า **คำสรรพนามแทนบุคคล** หรือ **คำบุรุษสรรพนาม** มีคำอื่นๆ อีก เช่น

ดิฉัน ผม อาตมา ข้าพเจ้า ฯลฯ แทนผู้พูด

พระองค์ โยม เธอ ท่าน แก ฯลฯ แทนผู้ฟัง

เขา เธอ มัน ท่าน ใคร ฯลฯ แทนผู้ที่กล่าวถึง

๑) **นั่น**ต้นอะไร

คำว่า นั่น เป็นคำสรรพนามที่บอกความหมาย เฉพาะเจาะจง เรียกว่า **คำสรรพนามชี้เฉพาะ** มีคำอื่นๆ อีก คือ นี่ โน่น นู่น นี้ นั้น โน้น นู้น

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 304 7/17/18 2:24 PM

๒) เขาไม่เคยทำความเดือดร้อนให้**ใคร**เลย

คำว่า ใคร เป็นสรรพนามที่มีความหมายทั่วๆไป ไม่เฉพาะเจาะจง เรียกว่า**คำสรรพนามไม่ชี้เฉพาะ** มีคำอื่นๆ อีก เช่น อะไร ไหน ผู้หนึ่งผู้ใด

๓) **ใคร**เอาต้นกล้วยมาโยนทิ้ง

คำว่า **ใคร** เป็นสรรพนามที่ใช้เป็นคำถามที่ต้องการคำตอบ เรียกว่า **คำสรรพนามถาม** มีคำอื่นๆ อีก เช่น อะไร ไหน

๔) คนไทยสมัยก่อน**ต่าง**ก็รู้จักใช้ประโยชน์จากต้นกล้วย

คำว่า ต่าง เป็นคำสรรพนามใช้เพื่อแยกคำนามออกเป็นส่วนๆ เรียกว่า**คำสรรพนามแยกฝ่าย** มีคำอื่นๆ อีก คือ บ้าง กัน

คำกริยา

คำกริยาเป็นคำที่บอกอาการ หรือบอกสภาพของคน สัตว์ พืช สิ่งของ เครื่องใช้ เช่น ยิ้ม วิ่ง ล้ม กิน ตี เป็นคำกริยาบอกอาการ อ้วน ผอม ฉลาด โง่ เก่า ใหม่เป็นคำกริยาบอกสภาพ

อ่านและพิจารณาประโยคต่อไปนี้

๑) ภูเขาถล่มเมื่อวานนี้

๒) รถกระบะวิ่งลับหายไป

คำว่า ถล่ม วิ่ง ไม่ต้องมีกรรมตามหลังก็ได้ใจความ คำกริยาประเภทนี้ เรียกว่า **คำกริยาอกรรม**

๑) คุณยาย**เย็บกระทง**

๒) ช่าง**สลักกาบกล้วย**ให้เป็นลวดลาย

คำว่า **เย็บ สลัก** ต้องมีกรรม คือ คำ **กระทง กาบกล้วย** (คำที่พิมพ์ **ตัวเอนหนา**) ตามหลัง จึงจะได้ใจความสมบูรณ์ คำกริยาประเภทนี้เรียกว่า **คำกริยาสกรรม**

๑) เขา**เหมือน**ฉัน

๒) ข้าว**เป็น**อาหารของคนไทย

๓) ผลกล้วยตานีแตกต่างจากผลกล้วยชนิดอื่น**คือ** เมล็ดมาก

คำว่า เหมือน เป็น คือ เป็นคำกริยาที่ต้องมีคำนาม หรือสรรพนาม ซึ่งทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็มตามหลังเสมอ เรียกว่า **คำกริยาเติมเต็ม** คำกริยาประเภทนี้ยังมีอีก นักเรียนควรศึกษาเพิ่มเติม

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 305 7/17/18 2:24 PM

คำบุพบท

คำบุพบท คือ คำที่เชื่อมคำหรือกลุ่มคำให้สัมพันธ์กันและเมื่อเชื่อมแล้วทำให้ทราบว่าคำหรือกลุ่มคำที่เชื่อมกันนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างไร ได้แก่ ใน แก่ จน ของ ด้วย โดย ฯลฯ
หน้าที่ในการแสดงความสัมพันธ์ของคำบุพบท

๑. แสดงความสัมพันธ์เกี่ยวกับสถานที่ เช่น คนในเมือง
๒. แสดงความสัมพันธ์เกี่ยวกับเวลา เช่น เขาเปิดไฟจนสว่าง
๓. แสดงความสัมพันธ์เกี่ยวกับการเป็นเจ้าของ เช่น แหวนวงนี้เป็นของฉัน
๔. แสดงความสัมพันธ์เกี่ยวกับเจตนาหรือสิ่งที่มุ่งหวัง เช่น เขาทำเพื่อลูก
๕. แสดงความสัมพันธ์เกี่ยวกับอาการ เช่น เราเดินไปตามถนน

ชนิดของคำบุพบท คำบุพบทแบ่งเป็น ๒ ชนิด

๑. คำบุพบทที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคำต่อคำ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามกับคำนาม คำนามกับคำสรรพนาม คำนามกับคำกริยา คำสรรพนามกับคำสรรพนาม คำสรรพนามกับคำกริยา คำกริยากับคำนาม คำกริยากับคำสรรพนาม คำกริยากับคำกริยา เพื่อบอกสถานการณ์ให้ชัดเจนดังต่อไปนี้

- บอกสถานภาพความเป็นเจ้าของ เช่น
  ฉันซื้อสวนของนายสมชาย (นามกับนาม)
  บ้านของเขาใหญ่โตแท้ๆ (นามกับสรรพนาม)
  อะไรของเธออยู่ในถุงนี้ (สรรพนามกับสรรพนาม)
- บอกความเกี่ยวข้อง
  เธอต้องการมะม่วงในจาน (นามกับนาม)
  พ่อเห็นแก่แม่ (กริยากับนาม)
  ฉันไปกับเขา (กริยากับสรรพนาม)
- บอกการให้และบอกความประสงค์
  แกงหม้อนี้เป็นของสำหรับใส่บาตร (นามกับกริยา)
  พ่อให้รางวัลแก่ฉัน (นามกับสรรพนาม)
- บอกเวลา
  เขามาตั้งแต่เช้า (กริยากับนาม)
  เขาอยู่เมืองนอกเมื่อปีที่แล้ว (นามกับนาม)

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 306 7/17/18 2:24 PM

- บอกสถานที่

เธอมาจากหัวเมือง (กริยากับนาม)

- บอกความเปรียบเทียบ

เขาหนักกว่าฉัน (กริยากับนาม)

เขาสูงกว่าพ่อ (กริยากับนาม)

๒. คำบุพบทที่ไม่มีความสัมพันธ์กับคำอื่น ส่วนมากจะอยู่ต้นประโยคใช้เป็นการทักทาย มักใช้ในคำประพันธ์ เช่น

ดูกร ดูก่อน ดูราข้าแต่ คำเหล่านี้ใช้นำหน้าคำนามหรือสรรพนาม

ดูกร ท่านพราหมณ์ ท่าจงสาธยายมนต์บูชาพระผู้เป็นเจ้าด้วย

ดูก่อน ภิกษุทั้งหลาย การเจริญวิปัสสนาเป็นการปฏิบัติธรรมของท่าน

ดูรา สหายเอ๋ย ท่านจงทำตามคำที่เราบอกท่านเถิด

ข้าแต่ ท่านทั้งหลาย ข้าพเจ้ายินดีมากที่ท่านมาร่วมงานในวันนี้

หลักการใช้คำบุพบทบางคำ

"กับ" ใช้แสดงอาการกระชับ อาการร่วม อาการเทียบกันและแสดงระดับ เช่น

ฉันเห็นกับตา

"แก่" ใช้นำหน้าคำที่เป็นฝ่ายรับอาการ เช่น ครูให้รางวัลแก่นักเรียน

"แด่" ใช้แทนคำว่า "แก่" ในที่เคารพ เช่น นักเรียนมอบพวงมาลัยแด่อาจารย์

"แต่" ใช้ในความหมายว่า จาก ตั้งแต่ เฉพาะ เช่น เขามาแต่บ้าน

"ต่อ" ใช้นำหน้าแสดงความเกี่ยวข้องกัน ติดต่อกัน เทียบจำนวน เช่น

เขายื่นคำร้องต่อศาล

๓. คำบุพบท เป็นคำที่ใช้หน้าคำนาม คำสรรพนาม หรือคำกริยาสภาวมาลา เพื่อแสดงความสัมพันธ์ของคำ และประโยคที่อยู่หลังคำบุพบทว่ามีความเกี่ยวข้องกับคำหรือประโยคที่อยู่ข้างหน้าอย่างไร เช่น

ลูกชายของนายแดงเรียนหนังสือไม่เก่ง แต่ลูกสาวของนายดำเรียนเก่ง

ครูทำงานเพื่อนักเรียน เขาเลี้ยงนกเขาสำหรับฟังเสียงขัน

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 307 7/17/18 2:24 PM

ตำแหน่งของคำบุพบท

ตำแหน่งของคำบุพบท เป็นคำที่ใช้นำหน้าคำอื่นหรือประโยค เพื่อให้รู้ว่าคำ หรือประโยคที่อยู่หลังคำบุพบท มีความสัมพันธ์กับคำหรือประโยคข้างหน้า ดังนั้นคำบุพบทจะอยู่หน้าคำต่างๆ คือ

๑. นำหน้าคำนาม เช่น เขาเขียนจดหมายด้วยปากกา เขาอยู่ที่บ้านของฉัน

๒. นำหน้าคำสรรพนาม เช่น เขาอยู่กับฉันตลอดเวลา เขาพูดกับท่านเมื่อคืนนี้แล้ว

๓. นำหน้าคำกริยา เช่น เขาเห็นแก่กิน โต๊ะตัวนี้จัดสำหรับอภิปรายคืนนี้

๔. นำหน้าคำวิเศษณ์ เช่น เขาวิ่งมาโดยเร็ว

คำเชื่อม

คำเชื่อม คือ คำที่ทำหน้าที่เชื่อมคำกับคำ เชื่อมประโยคกับประโยค เชื่อมข้อความกับข้อความ หรือข้อความให้สละสลวย คำเชื่อมมี ๔ ชนิด คือ

๑. เชื่อมใจความที่คล้อยตามกัน ได้แก่คำว่า กับ และ , ทั้ง...และ , ทั้ง...ก็ , ครั้น...ก็ , ครั้น...จึง , พอ...ก็ เช่น

พออ่านหนังสือเสร็จก็เข้านอน
พ่อและแม่ทำงานเพื่อลูก
ฉันชอบทั้งทะเลและน้ำตก
ครั้นได้เวลาเธอจึงไปขึ้นเครื่องบิน

๒. เชื่อมใจความที่ขัดแย้งกัน ได้แก่คำว่า แต่ , แต่ว่า , ถึง...ก็ , กว่า...ก็ เช่น
กว่าตำรวจจะมาคนร้ายก็หนีไปแล้ว
เขาอยากมีเงินแต่ไม่ทำงาน
ถึงเขาจะโกรธแต่ฉันก็ไม่กลัว
เธอไม่สวยแต่ว่านิสัยดี

๓. เชื่อมใจความเป็นเหตุเป็นผลกัน ได้แก่คำว่า จึง,เพราะ...จึง ,เพราะฉะนั้น...จึง เช่น
เขาวิ่งเร็วจึงหกล้ม ฉันกลัวรถติดเพราะฉะนั้นฉันจึงออกจากบ้านแต่เช้า
เพราะเธอเรียนดีครูจึงรัก เขาไว้ใจเราให้ทำงานนี้เพราะฉะนั้นเราจะเหลวไหลไม่ได้

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 308 7/17/18 2:24 PM

๔. เชื่อมใจความให้เลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง ได้แก่คำว่า หรือ หรือไม่ก็ , ไม่เช่นนั้น , มิฉะนั้น เช่น

เธอต้องทำงานมิฉะนั้นเธอจะถูกไล่ออก นักเรียนจะทำการบ้านหรือไม่ก็อ่านหนังสือ คุณจะทานข้าวหรือก๋วยเตี๋ยว

หน้าที่ของคำเชื่อม

๑. เชื่อมคำกับคำ เช่น ฉันเลี้ยงแมวและสุนัข นิดกับหน่อยไปโรงเรียน

๒. เชื่อมข้อความ เช่น คนเราต้องการปัจจัย ๔ ด้วยเหตุนี้เราจึงต้องประกอบอาชีพเพื่อให้ได้เงินมา

๓. เชื่อมประโยคกับประโยค เช่น พี่สาวสวยแต่น้องฉลาด เพราะเขาขยันจึงสอบได้

๔. เชื่อมความให้สละสลวย เช่น เขาก็เป็นคนดีคนหนึ่งเหมือนกัน คนเราก็มีเจ็บป่วยบ้างเป็นธรรมดา

ปรับปรุงมาจาก https://sites.google.com

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 309 7/17/18 2:24 PM

เฉลยคำตอบใบงานที่ ๑๐
ชนิดของคำ

คำชี้แจง **ตอนที่ ๑** จัดกลุ่มคำนามต่อไปนี้ ตามชนิดของคำนามให้ถูกต้อง

หนังสือธรรมะ มะละกอ ปากกา เด็กหญิงวราภรณ์ ตน การพูด ต้นไม้ ดอยสุเทพ บาน ความเข้าใจ โทรทัศน์ ความโกรธ เมืองพัทยา เลา การทำงาน วัดพระแก้ว สงขลา ผืน การแต่งหน้า ชิ้น

คำนามสามัญ
ตัวอย่าง หนังสือเรียน

๑. หนังสือธรรมะ
๒. มะละกอ
๓. ปากกา
๔. ต้นไม้
๕. โทรทัศน์

คำนามวิสามัญ
ตัวอย่าง นางสาววดี

๑. เด็กหญิงวราภรณ์
๒. ดอยสุเทพ
๓. เมืองพัทยา
๔. วัดพระแก้ว
๕. สงขลา

คำลักษณนาม
ตัวอย่าง องค์

๑. ตน
๒. บาน
๓. เลา
๔. ผืน
๕. ชิ้น

คำอาการนาม
ตัวอย่าง การเรียน

๑. การพูด
๒. ความเข้าใจ
๓. ความโกรธ
๔. การทำงาน
๕. การแต่งหน้า

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 310 7/17/18 2:24 PM

ตอนที่ ๒ เลือกคำสรรพนามเติมลงในช่องว่าง พร้อมบอกชนิดของคำสรรพนามนั้น

เธอ โน้น ต่าง ไหน กัน ผู้ใด นั่น ฉัน ใคร อะไร

ข้อ	ประโยค	ชนิดของคำสรรพนาม
๑	ฉันเรียนอยู่ที่โรงเรียนนานาชาติ	บุรุษสรรพนาม
๒	อะไรอยู่ในกล่องหน้าห้องสมุด	สรรพนามถาม
๓	ขวดน้ำอยู่นั่นไง	สรรพนามชี้เฉพาะ
๔	ชาวนาต่างเกี่ยวข้าว	สรรพนามแยกฝ่าย
๕	อยู่ที่ไหนก็ไม่สะดวกเท่าบ้านเรา	สรรพนามไม่ชี้เฉพาะ
๖	คุณต้องการพูดกับใคร	สรรพนามถาม
๗	มวยวันนี้ต่อยกันสนุกทุกคู่	สรรพนามแยกฝ่าย
๘	นกเกาะอยู่บนโน้น	สรรพนามชี้เฉพาะ
๙	เขาจะพูดกับผู้ใดก็เรื่องของเขา	สรรพนามไม่ชี้เฉพาะ
๑๐	รางวัลชนะเลิศเป็นของเธอ	บุรุษสรรพนาม

ตอนที่ ๓ เลือกคำกริยาเติมลงในช่องว่าง พร้อมบอกชนิดของคำกริยานั้น

ตก เกี่ยว เท่า พัด เหมือน เลี้ยง วิ่ง เป็น หัวเราะ ปลูก

ข้อ	ประโยค	ชนิดของคำกริยา
๑	เด็กหัวเราะ	กริยาอกรรม
๒	ชาวนาเกี่ยวข้าว	กริยาสกรรม
๓	ข้าวเป็นอาหารหลักของคนไทย	กริยาเติมเต็ม
๔	ป้าแดงปลูกมะเขืองามมาก	กริยาสกรรม
๕	ลมพายุพัดแรง	กริยาอกรรม
๖	เขา**เหมือน**พี่ชาย	กริยาเติมเต็ม
๗	ฝนตกหนักทั้งคืน	กริยาอกรรม
๘	นิมิตเท่าพี่ชายของเขา	กริยาเติมเต็ม
๙	ลุงสมเลี้ยงปลานิลตัวโต	กริยาสกรรม
๑๐	เจ้าตูบวิ่งไกลมาก	กริยาอกรรม

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 311 7/17/18 2:24 PM

เฉลยคำตอบใบงานที่ ๑๑
ชนิดของคำ

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ ขีดเส้นใต้คำบุพบทในประโยคและบอกความสัมพันธ์ระหว่างคำให้ถูกต้อง

ตัวอย่างการแสดงความสัมพันธ์

ข้อ	คำบุพบท	แสดงความสัมพันธ์
๐	เธอมา<u>จาก</u>หัวเมือง	บอกความเกี่ยวข้อง

ข้อ	คำบุพบท	แสดงความสัมพันธ์
๑	อาหารกระป๋องชุดนี้เป็นของ <u>สำหรับ</u>ใส่บาตร	บอกความประสงค์
๒	น้องชายสูง <u>กว่า</u>พี่สาว	บอกความเปรียบเทียบ
๓	ฉันซื้อผลไม้ <u>ของ</u>ลุงจำลอง	บอกสถานภาพความเป็นเจ้าของ
๔	แหวนวงนี้เป็น <u>ของ</u>ฉัน	บอกสถานภาพความเป็นเจ้าของ
๕	สุดาไปโรงเรียน <u>กับ</u>มาลี	บอกความเกี่ยวข้อง
๖	คุณครูมอบรางวัล <u>แก่</u>เด็ก	บอกความเกี่ยวข้อง
๗	อรนุชทำการบ้าน <u>ตั้งแต่</u>เช้าวันเสาร์	บอกเวลา
๘	มะม่วงผลนี้หวาน กว่าผลอื่น	บอกความเปรียบเทียบ
๙	เขาอยู่ <u>กับ</u>ฉันตลอดเวลา	บอกความเกี่ยวข้อง
๑๐	เขาเปิดไฟ <u>จน</u>สว่าง	บอกเวลา

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 312 7/17/18 2:25 PM

ตอนที่ ๒ เลือกคำเชื่อมมาเติมในประโยคให้ถูกต้อง

เพราะ มิฉะนั้น แต่ และ อย่างไรก็ตาม เพราะ.....จึง แต่ทว่า จึง ในที่สุด

ข้อ	ประโยค
๑.	เพชรไม่มาทำงานเพราะลูกไม่สบาย
๒.	ฤทัยชอบดูละครตลกแต่สีดาชอบละครชีวิต
๓.	ดารินและวีณาเป็นนักเรียนดีเด่น
๔.	ในที่สุดเธอก็สอบเข้าเรียนต่อได้สำเร็จ
๕.	ศยามลไม่ออกกำลังกายจึงไม่แข็งแรง
๖.	ทรายจะดูหนังหรือจะฟังเพลง
๗.	เพราะเธอเดินตากฝนจึงเป็นหวัด
๘.	อย่างไรก็ตามพวกเขาก็ลงแข่งขันฟุตบอล
๙.	สุรีชอบมะม่วงสุกแต่ทว่าน้องของเธอชอบมะม่วงดิบ
๑๐.	พัฒนาต้องออกกำลังกายสม่ำเสมอมิฉะนั้นจะไม่แข็งแรง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 313 7/17/18 2:25 PM

แนวคำตอบใบงานที่ ๑๒
การเขียนประโยคจากภาพที่กำหนดให้

คำชี้แจง เขียนประโยคที่มีคำบุพบทและคำเชื่อม จากภาพ ให้ได้มากที่สุด

- ทอมและต้นยืนคุยกับพรีมอย่างสนุกสนาน

- คุณแม่อุ้มลูกน้อยไว้บนตักด้วยความรักและเอ็นดู

- คุณวันชัยและคุณบารมีร่วมมือกันจัดทำลานกีฬาสำหรับเด็ก

- นุ่นกับแนนทำขนมอย่างสุดฝีมือเพื่อคุณยายของเธอ

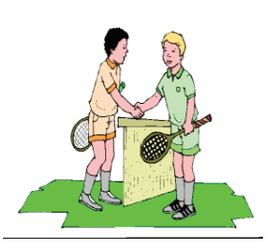
6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 314 7/17/18 2:25 PM

- คุณพ่อและน้องปลาอยู่ที่สนามเด็กเล่นใกล้บ้าน

- ดำรงและดิเรกไปพักผ่อนในวันหยุดเพราะอากาศร้อนมาก

- ดิลกแสดงความยินดีกับดนัยเพราะเขาชนะการแข่งขัน

วาดภาพแล้วเขียนประโยคที่มีคำบุพบทและคำเชื่อมเกี่ยวกับภาพตามความต้องการ

พิจารณาการเขียนประโยค โดยเขียนประโยคที่มีคำบุพบทและคำเชื่อม
และสอดคล้องหรือเกี่ยวข้องกับภาพที่กำหนด

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 315 7/17/18 2:25 PM

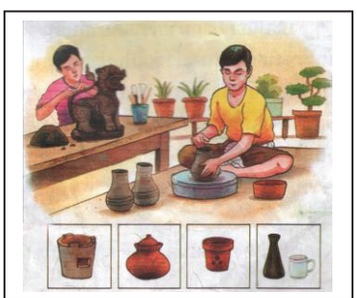

แนวคำตอบใบงานที่ ๑๓
การเขียนประโยคที่มีคำบุพบทและคำเชื่อม

คำชี้แจง เขียนประโยคที่มีคำบุพบทและคำเชื่อมให้สอดคล้องกับภาพที่กำหนด

ชาวนาเกี่ยวและเก็บข้าวด้วยตนเองเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัว

กล้าจับมือเพื่อนเพื่อให้กำลังใจและกล่าวชมเชยที่เพื่อนเป็นเด็กดี

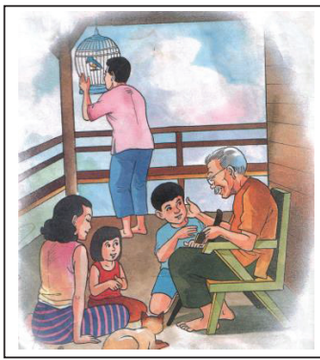

พิจารณาการเขียนประโยค โดยเขียนประโยคที่มีคำบุพบทและคำเชื่อม
และสอดคล้องหรือเกี่ยวข้องกับภาพที่กำหนด

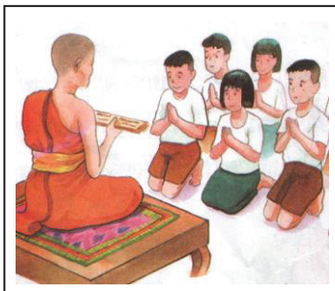

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 316 7/17/18 2:25 PM

★★★★★ ท๔/ฝ.๕-๑๓

ครอบครัวของน้องมายและน้องเมยเป็นครอบครัวตัวอย่างที่ดี

พระสงฆ์เทศนาสั่งสอนนักเรียนเพื่อให้พวกเขาเป็นเด็กดีและมีคุณธรรม

นักเรียนทั้งชายและหญิงข้ามถนนตรงทางม้าลายเพื่อความปลอดภัยของตนเอง

พิจารณาการเขียนประโยค โดยเขียนประโยคที่มีคำบุพบทและคำเชื่อม และสอดคล้องหรือเกี่ยวข้องกับภาพที่กำหนด

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 317 7/17/18 2:25 PM

แนวคำตอบ ใบงานที่ ๑๔
การเขียนข้อความ

คำชี้แจง เขียนข้อความที่มีคำบุพบทและคำเชื่อมให้สอดคล้องกับภาพ

พิจารณาการเขียนข้อความ โดยเขียนประโยคที่มีคำบุพบทและคำเชื่อม และสอดคล้องหรือเกี่ยวข้องกับภาพที่กำหนด

ไก่เป็นไข้หวัดเพราะเขาเดินตากฝนกลับบ้าน เขามีอาการไข้สูงทั้งจามและไอ เขาจึงไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาลเพื่อรับยามารักษาโรคไข้หวัด

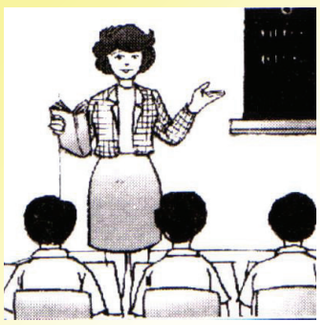
มานพกลัวเป็นไข้เลือดออก เขาจึงนอนกางมุ้งเพื่อป้องกันยุงกัด

เด็ก ๆ เข้าร่วมโครงการจิตอาสาเพื่อพัฒนาหมู่บ้าน เพราะเขาเป็นเด็กดีมีน้ำใจ และชอบช่วยเหลือผู้อื่น

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 318 7/17/18 2:25 PM

★★★★★ | ท๔/ผ.๕-๑๔

ครูนราพรสอนภาษาไทยแก่เด็กนักเรียนด้วยความตั้งใจ
เพราะคุณครูต้องการให้นักเรียนใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง

ลุงชัยเป็นเกษตรกรดีเด่น ซึ่งมีสวนผลไม้หลายชนิดและ
มีผลผลิตทุกฤดูกาล

วาดภาพแล้วเขียนข้อความที่มีคำบุพบทและคำเชื่อมให้สอดคล้องกับภาพที่วาด

พิจารณาการเขียนประโยค โดยเขียนประโยคที่มีคำบุพบทและคำเชื่อม
และสอดคล้องหรือเกี่ยวข้องกับภาพที่กำหนด

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 319 7/17/18 2:25 PM

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ภาษาเพื่อการสื่อสาร ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย × ทับอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. “ทหารกำลังช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วม” คำว่า ทหาร เป็นคำนามชนิดใด

ก. คำลักษณนาม ข. คำนามวิสามัญ

ค. คำอาการนาม ง. คำนามสามัญ

๒. “ประชาชนชาวไทยถวายพระพร.....สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ” ควรเติมคำบุพบทใดในช่องว่าง

ก. แด่ ข. แก่

ค. ต่อ ง. ให้

๓. ข้อใด เป็นคำบุพบทบอกความเปรียบเทียบ

ก. บ้านฉันอยู่ใกล้โรงเรียน

ข. หนังสือเล่มนี้เป็นของฉัน

ค. รถคันนั้นวิ่งเร็วกว่ารถคันนี้

ง. สวนนี้เป็นสวนสาธารณะสำหรับประชาชน

๔. ประโยคใดใช้คำกริยาสกรรมได้ถูกต้องที่สุด

ก. ลูกแมวน้อยกินเก่งจึงอ้วน

ข. ศิลปินวาดภาพเหมือนสวย

ค. เด็กทารกสามารถว่ายน้ำได้

ง. นกแก้วตัวใหญ่สีเขียวบนกิ่งไม้

๕. ข้อใดคือลักษณะเด่นของจดหมายส่วนตัว

ก. ข้อความสั้นกระชับ

ข. ข้อความในจดหมายใช้ภาษาพูดได้

ค. วางรูปแบบการเขียนได้ตามความพอใจ

ง. การจ่าหน้าซองเน้นความถูกของรหัสไปรษณีย์

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 320 7/17/18 2:25 PM

๖. ข้อใดมีคำสรรพนามไม่ชี้เฉพาะ

ก. สมุดเล่มนี้เป็นของใคร ข. ใครๆ ก็ชอบผลไม้ไทย

ค. นั่นคือลูกแมวของน้องบุ๋ม ง. เขาบอกความประสงค์**ของเขา**

๗. เหตุใดจึงต้องรักษามารยาทในการเขียนจดหมาย

ก. เพราะเป็นการติดต่อสื่อสารที่เป็นลายลักษณ์อักษร

ข. เพราะจดหมายเป็นตัวแทนของบุคคลที่ไม่คุ้นเคยกัน

ค. เพราะจดหมายเป็นเครื่องมือวัดความเจริญทางการศึกษา

ง. เพราะจดหมายเป็นเครื่องแสดงความรู้สึกและอุปนิสัยของผู้เขียน

๘. ข้อใด**ไม่ใช่**การสื่อสารด้วยการเขียนที่ดี

ก. เขียนประโยคให้ได้ใจความ

ข. เขียนให้ถูกต้องตามอักขรวิธี

ค. เลือกใช้คำที่สื่อความหมายได้ดี

ง. เลือกใช้ถ้อยคำและภาษาที่ทันสมัย

๙. ข้อใด ใช้คำเชื่อมแสดงความเป็นเหตุเป็นผล

ก. มดหรือยุงที่มีอันตราย

ข. ในฤดูฝนมีน้ำขังและน้ำเน่า

ค. เขาชอบเรียนแต่ไม่ทำการบ้าน

ง. ฉันออกกำลังกายทุกวันจึงแข็งแรง

๑๐. ข้อใด**ไม่ควร**ปฏิบัติในการกรอกแบบรายการ

ก. เขียนหรือกรอกข้อความต่างๆ ครบถ้วน

ข. อ่านทบทวนข้อความที่เขียนหรือกรอกอีกครั้งหนึ่ง

ค. อ่านคำชี้แจงในการกรอกแบบรายการนั้นๆ ให้เข้าใจก่อน

ง. ควรตรวจสอบข้อความให้ถูกต้องเมื่อพบคำผิดต้องลบออกทันที

****

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 321 7/17/18 2:25 PM

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ หน่วยที่ ๔ การใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร

ข้อ	คำตอบ
๑.	ง
๒.	ก
๓.	ค
๔.	ข
๕.	ง
๖.	ข
๗.	ก
๘.	ง
๙.	ง
๑๐.	ง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 322 7/17/18 2:25 PM

เครื่องมือวัดผล
และประเมินผล

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 323 7/17/18 2:25 PM

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 324 7/17/18 2:25 PM

เกณฑ์การประเมินการอ่านบทร้อยกรอง

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. อักขรวิธี	อ่านถูกต้องทุกคำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๓ คำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๕ คำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดมากกว่า ๕ คำ
๒. อ่านถูกต้องตามฉันทลักษณ์	อ่านถูกต้องตามลักษณะของคำประพันธ์ แบ่งวรรคตอนถูกต้องทุกวรรค	อ่านถูกต้องตามลักษณะของคำประพันธ์ แบ่งวรรคตอนผิด ๑-๒ แห่ง	อ่านถูกต้องตามลักษณะของคำประพันธ์ แบ่งวรรคตอนผิด ๓-๔ แห่ง	อ่านไม่ถูกต้องตามลักษณะของคำประพันธ์ และแบ่งวรรคตอนผิดมากกว่า ๔ แห่ง
๓. บุคลิกภาพท่าทางในการอ่าน	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาดตัวหนังสือ ไม่ชี้หรือส่ายหน้าตามตัวอักษร	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาดตัวหนังสือ ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสมใช้สายตามองกวาดส่ายหน้าตามตัวหนังสือถูกต้องเป็นส่วนน้อย	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสม ใช้นิ้วชี้ตามตัวอักษรและส่ายหน้าตามตัวอักษร
๔. น้ำเสียงในการอ่าน	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวลน่าฟัง สอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวลน่าฟังเป็นส่วนใหญ่	น้ำเสียงชัดเจนขาดความนุ่มนวลหรือสอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน	น้ำเสียงไม่ชัดเจน ขาดความมั่นใจในการอ่าน

เกณฑ์การประเมิน

๑๓ – ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี

๘ – ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ – ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 325 7/17/18 2:25 PM

เกณฑ์การประเมินการอ่านร้อยแก้ว

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. อักขรวิธี	อ่านถูกต้องทุกคำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๓ คำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน ๕ คำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดมากกว่า ๕ คำ
๒. แบ่งวรรคตอน	แบ่งวรรคตอนถูกต้องทุกวรรค	แบ่งวรรคตอนผิด ๑-๒แห่ง	แบ่งวรรคตอนผิด ๓-๔ แห่ง	แบ่งวรรคตอนผิดมากกว่า ๔ แห่ง
๓. บุคลิกภาพท่าทางในการอ่าน	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาดตัวหนังสือ ไม่ชี้หรือส่ายหน้าตามตัวอักษร	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาดตัวหนังสือ ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสมใช้สายตามองกวาดส่ายหน้าตามตัวหนังสือถูกต้องเป็นส่วนน้อย	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสม ใช้นิ้วชี้ตามตัวอักษรและส่ายหน้าตามตัวอักษร
๔. น้ำเสียงในการอ่าน	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวลน่าฟัง	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวลน่าฟังเป็นส่วนใหญ่	น้ำเสียงชัดเจนนุ่มนวลน่าฟังเป็นส่วนน้อย	น้ำเสียงไม่ชัดเจน ขาดความมั่นใจในการอ่าน

เกณฑ์การประเมิน

๑๓ – ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี

๘ – ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ – ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 326 7/17/18 2:25 PM

เกณฑ์การประเมินการพูดนำเสนอผลงาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. การเตรียมการพูด	เขียนแผนผังความคิดได้ครบถ้วน ตรงประเด็น	เขียนแผนผังความคิดได้ครบถ้วนตรงประเด็นเป็นส่วนใหญ่	เขียนแผนผัง ความคิดได้ครบถ้วน ตรงประเด็นเป็นส่วนน้อย	เขียนแผนผังความคิดไม่ครบถ้วน ไม่ตรงประเด็น
๒. การนำเสนอเนื้อหา	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากะทัดรัด เข้าใจง่ายเรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวนนำเสียงชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธี	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากะทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน นำเสียงชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธีพบข้อผิดพลาดบ้าง	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากะทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน น้ำเสียงไม่ชัดเจน ตามอักขรวิธี พบข้อผิดพลาดเป็นส่วนใหญ่	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากะทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน น้ำเสียงเบา พูดไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี มีข้อ ผิดพลาดมาก
๓. บุคลิกภาพ	-	-	แต่งกายสุภาพ การใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟังขณะพูด นั่ง/ยืนตัวตรงในท่าสบาย ไม่เอามือล้วงแคะแกะเกา หรือเอามือไขว้หลัง	แต่งกายไม่เรียบร้อย ไม่ใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟัง ขณะพูดเอามือล้วงแคะแกะเกา หรือเอามือไขว้หลัง
๔. มารยาทในการพูด	มีความมั่นใจในการพูดใช้ถ้อยคำสุภาพ รักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟัง	มีความมั่นใจในการพูดเป็นส่วนใหญ่ใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟัง เป็นส่วนใหญ่	มีความมั่นใจในการพูดบ้างเล็กน้อยใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟังเป็นบางส่วน	ไม่มีความมั่นใจในการพูดใช้ถ้อยคำไม่สุภาพไม่รักษาเวลาในการพูด ไม่ให้เกียรติผู้ฟัง

เกณฑ์การประเมิน

๑๐ – ๑๔ คะแนน หมายถึง ดี

๕ – ๙ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ – ๔ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 327 7/17/18 2:25 PM

เกณฑ์การประเมินการเขียนเรื่อง

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. องค์ประกอบ	เนื้อหามีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วน	เนื้อหาสาระขาด ๑ องค์ประกอบ	เนื้อหาสาระขาด ๒ องค์ประกอบ	ไม่มีองค์ประกอบสำคัญ
๒. แบบแผนความคิด	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ค่อนข้างชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องเป็นบางส่วน	เรียงลำดับเรื่องราวไม่สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
๓. การนำเสนอเรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาได้อย่างถูกต้องสละสลวย ร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนตลอดเรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาอย่างถูกต้องสละสลวยร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	ใช้ถ้อยคำภาษาได้อย่างถูกต้องสละสลวยร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นบางส่วน	ไม่ใช้ถ้อยคำภาษาในการสื่อความหมาย
๔. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่ไม่ซ้ำใคร	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์คล้ายคลึงกับสิ่งที่มีอยู่	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เหมือนสิ่งที่มีอยู่	ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แปลกใหม่
๕. มารยาทในการเขียน	มีสมาธิ และมีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด คุย เล่น ระหว่างทำงาน ผลงานความสะอาดสวยงาม ไม่มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จตามเวลาที่กำหนดผลงานเป็นตัวอย่างต่อผู้อื่นได้	มีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด คุย เล่น ระหว่างทำงาน ผลงานความสะอาด ไม่มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จตามเวลาที่กำหนด	มีความตั้งใจในการเขียนพอสมควร พูด คุย เล่น ระหว่างทำงานเป็นบางครั้งผลงานไม่มีรอยลบขีดฆ่าเป็นบางแห่ง เสร็จตามเวลาที่กำหนด	ไม่มีความตั้งใจในการเขียน พูด คุย เล่น ระหว่างทำงานตลอดเวลา ต้องคอยตักเตือนผลงานไม่มีรอยลบขีดฆ่าเป็นบางแห่ง เสร็จตามเวลาที่กำหนด

เกณฑ์การประเมิน

๑๖ - ๒๐ คะแนน หมายถึง ดี

๑๐ - ๑๕ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ - ๙ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 328 7/17/18 2:25 PM

เกณฑ์การประเมินการเล่านิทานและการพูดนำเสนอ

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. บุคลิกท่าทาง	น้ำเสียง บุคลิกท่าทางถูกต้องเหมาะสม น่าสนใจ ชวนติดตาม	น้ำเสียง บุคลิกท่าทางถูกต้องเหมาะสม น่าสนใจ	น้ำเสียง บุคลิกท่าทางถูกต้อง	น้ำเสียง บุคลิกท่าทางมีข้อบกพร่องมาก
๒. เนื้อหาสาระ	พูดนำเสนอได้เหมาะสม น่าสนใจ เนื้อหาตรงประเด็นชวนติดตาม	พูดนำเสนอได้เหมาะสม เนื้อหาตรงประเด็น	พูดนำเสนอได้ เนื้อหาค่อนข้างตรงประเด็น	พูดนำเสนอได้เนื้อหาน้อย
๓. การนำความรู้ข้อคิดไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน	พูดถึงความรู้ ข้อคิดเห็นและการนำไปใช้ได้จริงอย่างถูกต้องครบถ้วน สมเหตุสมผล	พูดถึงความรู้ ข้อคิดเห็นและการนำไปใช้ได้จริงค่อนข้างครบถ้วน ค่อนข้างสมเหตุสมผล	พูดถึงความรู้ ข้อคิดเห็นและการนำไปใช้ได้จริง มีข้อบกพร่องบ้าง	พูดถึงความรู้ข้อคิดเห็น และการนำไปใช้ได้จริง ไม่ชัดเจน
๔. มารยาทในการพูด	มีความมั่นใจในการพูด ใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟัง	มีความมั่นใจในการพูดเป็นส่วนใหญ่ใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟัง เป็นส่วนใหญ่	มีความมั่นใจในการพูดบ้างเล็กน้อยใช้ถ้อยคำสุภาพรักษาเวลาในการพูด ให้เกียรติผู้ฟังเป็นบางส่วน	ไม่มีความมั่นใจในการพูดใช้ถ้อยคำไม่สุภาพ ไม่รักษาเวลาในการพูด ไม่ให้เกียรติผู้ฟัง

เกณฑ์การประเมิน

๑๓ – ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี

๘ – ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ – ๗ ค ะแนน หมายถึง ปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 329 7/17/18 2:25 PM

เกณฑ์การประเมินการทำหนังสือเล่มเล็ก/นิทานหน้าเดียว

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ด้านข้อมูลเนื้อหาสาระและคุณภาพ	เนื้อหาสาระมีประเด็นสำคัญครบถ้วน เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วน	เนื้อหาสาระขาด๑ประเด็น เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระขาด ๒ ประเด็น เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนบางส่วน	ไม่มีประเด็นสำคัญ เนื้อหาสาระไม่ถูกต้องครบถ้วน
๒. ด้านความคิด	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องค่อนข้างชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องเป็นบางส่วน	เรียงลำดับเรื่องราวไม่สัมพันธ์ เชื่อมโยงกัน
๓. ด้านการนำเสนอเรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาของตนเองได้อย่างถูกต้องสละสลวย ร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนตลอดเรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาของตนเองได้อย่างถูกต้องสละสลวย ร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	ใช้ถ้อยคำภาษาของตนเองได้อย่างถูกต้อง สละสลวย ร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นบางส่วน	ไม่ใช้ถ้อยคำภาษาของตนเองในการ สื่อความหมาย
๔. ความคิดสร้างสรรค์	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ดีมาก	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ดี	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ปานกลาง	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์น้อย
๕. ภาพประกอบ	ภาพประกอบสวยงามสอดคล้องสัมพันธ์กับเนื้อหาสาระที่นำเสนอตลอดเรื่อง	ภาพประกอบสวยงามสอดคล้องสัมพันธ์กับเนื้อหาสาระที่นำเสนอเป็นส่วนใหญ่	ภาพประกอบสวยงาม สอดคล้องสัมพันธ์กับเนื้อหาสาระที่นำเสนอเพียงบางส่วน	ภาพประกอบไม่สวยงาม สอดคล้องสัมพันธ์กับเนื้อหาสาระ

เกณฑ์การประเมิน

๑๖ - ๒๐ คะแนน หมายถึง ดี

๑๐ - ๑๕ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ - ๙ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 330 7/17/18 2:25 PM

เกณฑ์การประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
๑. การแบ่งงาน	แบ่งงานกันชัดเจน	แบ่งงานกันแต่ไม่ครบถ้วน	แบ่งงานกันไม่ชัดเจน
๒. ความรับผิดชอบ	ทุกคนมีความรับผิดชอบร่วมกัน	มีความรับผิดชอบร่วมกันเป็นส่วนใหญ่	มีความรับผิดชอบร่วมกันน้อยมาก
๓. ความร่วมมือ	มีความร่วมมือและสามัคคีกันดีมาก	มีความร่วมมือและสามัคคีกันเป็นส่วนใหญ่	มีความร่วมมือและสามัคคีกันน้อยมาก
๔. ความตั้งใจ	มีความตั้งใจปฏิบัติงานดีมาก	มีความตั้งใจปฏิบัติงานพอใช้	มีความตั้งใจปฏิบัติงานน้อยมาก
๕. กระบวนการทำงาน	ปฏิบัติงานตามขั้นตอนดีมาก	ปฏิบัติงานตามขั้นตอนพอใช้	ปฏิบัติงานตามขั้นตอนน้อยมาก

เกณฑ์การประเมิน

๑๒ – ๑๕ คะแนน หมายถึง ดี

๙ – ๑๑ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ – ๘ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 331 7/17/18 2:25 PM

เกณฑ์การประเมินแบบประเมินการเขียนบันทึกความรู้

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน	
	๒	๑
๑. จับประเด็นหลักของเรื่องได้	จับประเด็นหลักของเรื่องได้ครบถ้วนทุกประเด็น บอกใจความสำคัญของเรื่องได้	จับประเด็นหลักของเรื่องได้บ้าง ไม่ครบทุกประเด็น
๒. สรุปสาระสำคัญของเรื่องได้	สรุปสาระสำคัญของเรื่องได้ชัดเจน ลำดับเรื่อง/เหตุการณ์ได้ ถูกต้อง ไม่สับสนวกวน	สรุปสาระสำคัญของเรื่องได้ การลำดับเรื่อง/เหตุการณ์ได้ ยังสับสนวกวน
๓. บอกข้อคิด/อธิบายคุณค่า จากเรื่องได้	บอกข้อคิด/อธิบายคุณค่าจากเรื่องอย่างมีเหตุผล	บอกข้อคิด/อธิบายคุณค่าจากเรื่องได้
๔. สรุปข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	สรุปข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง มีเหตุผล	สรุปข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
๕. รูปแบบการเขียนบันทึกการอ่าน	กรอกข้อมูลตามรูปแบบบันทึกการอ่านถูกต้อง ครบถ้วน บอกผู้แต่ง แหล่งที่มา สำนักพิมพ์ ฯลฯ วันเดือนปีที่อ่าน/สืบค้นข้อมูล	กรอกข้อมูลตามรูปแบบบันทึกการอ่านไม่ถูกต้องครบถ้วน ไม่บอกผู้แต่ง แหล่งที่มา สำนักพิมพ์ ฯลฯ วันเดือนปีที่อ่าน/สืบค้นข้อมูล

เกณฑ์การประเมิน

๘ – ๑๐ คะแนน หมายถึง ดี

๕ – ๗ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ – ๔ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 332 7/17/18 2:25 PM

เกณฑ์การประเมินการเขียนแผนภาพความคิด

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ประเด็นหัวข้อชัดเจน	การเขียนแผนภาพโดยแยกประเด็นหัวข้อชัดเจนมีรายละเอียดของแต่ละประเด็นครบถ้วน รูปแบบและการใช้คำเข้าใจง่าย	เขียนแผนภาพโดยแยกประเด็นหัวข้อชัดเจนมีรายละเอียดของแต่ละประเด็นพอสมควร รูปแบบและใช้คำเข้าใจง่าย	เขียนแผนภาพโดยแยกรายละเอียดย่อยไม่มีหัวข้อชัดเจน แต่ก็มีรูปแบบที่ทำให้เข้าใจได้	เขียนแผนภาพได้แต่รายละเอียดต่าง ๆ ปะปนกัน ไม่เรียงลำดับหัวข้อ ไม่มีหัวข้อ
๒. ความสอดคล้องเป็นเหตุเป็นผล	เนื้อเรื่องแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผล สนับสนุนซึ่งกันและกัน มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบได้สอดคล้อง	เนื้อเรื่องแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผล สนับสนุนซึ่งกันและกัน มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบได้ค่อนข้างสอดคล้อง	เนื้อเรื่องแสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผล สนับสนุน ซึ่งกันและกัน มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบแต่ไม่สอดคล้อง	เนื้อหาไม่แสดงถึงความเป็นเหตุเป็นผล และไม่มีการยกตัวอย่างหรืออ้างอิงประกอบ
๓. ระบุข้อคิด/คุณค่าการนำไปใช้ในชีวิต	สรุป บอกข้อคิด อธิบายคุณค่าของเรื่องที่อ่านได้ ถูกต้องครบถ้วนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	สรุป บอกข้อคิด อธิบายคุณค่าของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องครบถ้วน	บอกข้อคิด และประโยชน์ที่ได้เรื่องที่อ่านได้	บอกข้อคิดเรื่องที่อ่านได้

เกณฑ์การประเมิน

๑๐ – ๑๒ คะแนน หมายถึง ดี

๖ – ๙ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ – ๕ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 333 7/17/18 2:25 PM

เกณฑ์การประเมินการเขียนสรุปข้อคิด

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. เนื้อหาสาระ	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วน	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนบางส่วน	เนื้อหาสาระไม่ถูกต้องครบถ้วน
๒. แบบแผนความคิด	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องค่อนข้างชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องเป็นบางส่วน	เรียงลำดับเรื่องราวไม่สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
๓. การเขียนสรุปข้อคิด	ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การเขียน สรุปข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีเหตุผล	ใช้ถ้อยคำ สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่ สรุปข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำได้	ใช้ถ้อยคำภาษาของตนเองได้อย่างถูกต้องสละสลวยร้อยรัดกลมกลืน สื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นบางส่วน	ใช้ถ้อยคำภาษาในการเขียนไม่ถูกต้อง สรุปข้อคิดไม่ได้

เกณฑ์การประเมิน

๑๐ – ๑๒ คะแนน หมายถึง ดี

๖ – ๙ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ – ๕ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 334 7/17/18 2:25 PM

เกณฑ์การประเมินการอ่านในใจ

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ระยะเวลาในการอ่าน	อ่านได้ครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนด	อ่านได้ร้อยละ ๑๐ ของข้อมูล	อ่านได้ร้อยละ ๗๐ ของข้อมูล	อ่านได้ไม่ถึงร้อยละ ๕๐ ของข้อมูล
๒. หลักการอ่านในใจ	อ่านในใจได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน	อ่านในใจได้ถูกต้องตาหลักการอ่านเป็นส่วนใหญ่	อ่านในใจได้ถูกต้องตามหลักการอ่านเป็นบางส่วน	อ่านในใจไม่ถูกต้องตามหลักการอ่าน
๓. บุคลิกภาพ ท่าทางในการอ่าน	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาดตัวหนังสือ ไม่ชี้หรือส่ายหน้าตามตัวอักษร	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาดตัวหนังสือ ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสมใช้สายตามองกวาดส่ายหน้าตามตัวหนังสือถูกต้องเป็นส่วนน้อย	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสม ใช้นิ้วชี้ตามตัวอักษรและส่ายหน้าตามตัวอักษร
๔. การนำเสนอ	ทำกิจกรรมหลังการอ่านได้ถูกต้อง	ทำกิจกรรมหลังการอ่านได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ทำกิจกรรมหลังการอ่านได้ถูกต้องเป็นบางส่วน	ทำกิจกรรมหลังการอ่านไม่ถูกต้อง

เกณฑ์การประเมิน

๑๓ – ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี
๘ – ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้
๑ – ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 335 7/17/18 2:25 PM

เกณฑ์การประเมินการเขียนรายงาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. การวางแผนเป็นระบบ	มีการวางแผนการทำงานเป็นระบบ -สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วม -ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย -มีการตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน -มีการประเมินปรับปรุงงาน	การทำงาน ไม่ครบถ้วน ขาด ๑ ประเด็น	การทำงาน ไม่ครบถ้วน ขาด ๒ ประเด็น	การทำงานไม่ครบถ้วน ขาด ๓ ประเด็นขึ้นไป
๒. รูปเล่มรายงาน	จัดทำรายงานได้ถูกต้องมีส่วนประกอบครบถ้วน น่าสนใจ รูปเล่มสวยงาม สะอาดเรียบร้อย	จัดทำรายงานได้ถูกต้อง มีส่วนประกอบครบถ้วน น่าสนใจ รูปเล่มสวยงาม สะอาดเป็นส่วนใหญ่	จัดทำรายงานได้ถูกต้อง มีส่วนประกอบค่อนข้างครบถ้วน รูปเล่มสวยงาม สะอาด	การทำรายงานมีข้อบกพร่องส่วนประกอบไม่ครบถ้วน
๓. เนื้อหา	เนื้อหาของรายงานถูกต้องสมบูรณ์	เนื้อหาของรายงานถูกต้องค่อนข้างถูกต้องสมบูรณ์เป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาของรายงานมีข้อบกพร่องบ้าง	เนื้อหาของรายงานมีข้อบกพร่องมาก

เกณฑ์การประเมิน

๑๐ – ๑๒ คะแนน หมายถึง ดี

๖ – ๙ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ – ๕ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 336 7/17/18 2:25 PM

เกณฑ์การประเมินการพูดรายงาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. เนื้อหาสาระ	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วน	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนบางส่วน	เนื้อหาสาระไม่ถูกต้องครบถ้วน
๒. ด้านความคิด	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องค่อนข้างชัดเจน	เรียงลำดับเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องเป็นบางส่วน	เรียงลำดับเรื่องราวไม่สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
๓. การนำเสนอ	ใช้ถ้อยคำภาษาอย่างถูกต้อง สละสลวย ร้อยรัดกลมกลืน น้ำเสียงเป็นธรรมชาติสื่อความหมายได้ชัดเจนตลอดเรื่อง	ใช้ถ้อยคำภาษาอย่างถูกต้อง สละสลวย ร้อยรัดกลมกลืน น้ำเสียงเป็นธรรมชาติสื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	ใช้ถ้อยคำภาษาอย่างถูกต้อง สละสลวย ร้อยรัดกลมกลืน น้ำเสียงเป็นธรรมชาติสื่อความหมายได้ชัดเจนเป็นบางส่วน	ใช้ถ้อยคำภาษาไม่ถูกต้อง น้ำเสียงไม่เป็นธรรมชาติสื่อความหมายไม่ชัดเจน
๔. ขั้นตอนการพูด	กล่าวทักทายผู้ฟัง แนะนำตนเอง แสดงความเคารพต่อผู้ฟังทั้งเริ่มต้นและลงท้าย	กล่าวทักทายผู้ฟัง แนะนำตนเอง แสดงความเคารพต่อผู้ฟังเพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง	กล่าวทักทายผู้ฟัง แนะนำตนเอง ไม่แสดงความเคารพต่อผู้ฟังทั้งเริ่มต้นและลงท้าย	ไม่กล่าวทักทายผู้ฟัง ไม่แนะนำตนเอง ไม่แสดงความเคารพต่อผู้ฟังทั้งเริ่มต้นและลงท้าย

เกณฑ์การประเมิน

๑๖ - ๒๐ คะแนน หมายถึง ดี

๑๐ - ๑๕ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ - ๙ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 337 7/17/18 2:25 PM

เกณฑ์การประเมินการเขียนเรื่องสั้น

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. เขียนเรื่องสั้นๆ	ใช้คำที่กำหนดเขียนเรื่องสั้นๆโดยมีเนื้อเรื่องน่าสนใจแสดงถึงความคิดสร้างสรรค์ การดำเนินเรื่องต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจน และใช้ภาษาได้ถูกต้อง เหมาะสม	ใช้คำที่กำหนดเขียนเรื่องสั้นๆโดยมีเนื้อเรื่อง และ การดำเนินเรื่องต่อเนื่องกัน ตั้งแต่ต้นจน และใช้ภาษากระชับ สื่อความหมายได้ชัดเจน	ใช้คำที่กำหนดเขียนเรื่องสั้นๆโดยมีเนื้อเรื่อง และการดำเนินต่อเนื่องกัน ใช้ภาษาบกพร่องเล็กน้อย	ใช้คำที่กำหนดเขียนเรื่องสั้นๆ เนื้อเรื่อง และการดำเนินเรื่องยังขาดความต่อเนื่อง การใช้ภาษายังต้องปรับปรุง
๒. มารยาทในการเขียน	มีสมาธิ และมีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด คุย เล่น ระหว่างทำงาน ผลงานความสะอาดสวยงาม ไม่มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จตามเวลาที่กำหนดผลงานเป็นตัวอย่างต่อผู้อื่นได้	มีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด คุย เล่น ระหว่างทำงาน ผลงานความสะอาด ไม่มีรอยลบขีดฆ่า เสร็จตามเวลาที่กำหนด	มีความตั้งใจในการเขียนพอสมควร พูด คุย เล่น ระหว่างทำงาน เป็นบางครั้งผลงานไม่มีรอยลบขีดฆ่าเป็นบางแห่ง เสร็จตามเวลาที่กำหนด	ไม่มีความตั้งใจในการเขียน พูด คุย เล่น ระหว่างทำงานตลอดเวลา ต้องคอยตักเตือนผลงานไม่มีรอยลบขีดฆ่าเป็นบางแห่ง เสร็จตามเวลาที่กำหนด

เกณฑ์การประเมิน

๗ – ๘ คะแนน หมายถึง ดี

๔ – ๖ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ – ๓ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 338 7/17/18 2:25 PM

เกณฑ์ประเมินการท่องอาขยาน

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. ความถูกต้องของการท่องบทประพันธ์	ท่องบทประพันธ์ได้ถูกต้องทุกคำ ไม่มีติดขัดและตกหล่น	ท่องบทประพันธ์ได้ถูกต้องทุกคำ ไม่มีติดขัดและตกหล่นเป็นส่วนใหญ่	ท่องบทประพันธ์ได้ถูกต้องทุกคำ ไม่มีติดขัดและตกหล่นเป็นส่วนน้อย	ท่องบทประพันธ์ติดขัดเป็นช่วงๆจะท่องต่อได้เมื่อมีคนบอก
๒. การออกเสียงคำ	ออกเสียงคำถูกต้องชัดเจนทุกคำ	ออกเสียงคำถูกต้องชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	ออกเสียงคำถูกต้องชัดเจนทุกคำเป็นบางส่วน	ออกเสียงคำไม่ถูกต้องชัดเจน
๓. การเว้นจังหวะวรรคตอน	เว้นจังหวะวรรคตอนถูกต้องทุกวรรค	เว้นจังหวะวรรคตอน บางวรรคไม่ถูกต้อง เช่นวรรคที่มีการรวบพยางค์ให้ลงจังหวะ	เว้นจังหวะวรรคตอน ไม่ถูกต้องหลายวรรคทำให้การท่องสะดุดเป็นช่วงๆ	ท่องไม่เป็นจังหวะเว้นวรรคตอนผิดมากทำให้การท่องตะกุกตะกักซึ่งเป็นผลมาจากการจำบทไม่ได้
๔. การใช้ระดับเสียง	ใช้ระดับเสียงแสดงอารมณ์จากบทประพันธ์ได้เหมาะสมตามวัยของผู้เรียน	ใช้ระดับเสียงแสดงอารมณ์จากบทประพันธ์ได้เหมาะสมเป็นส่วนใหญ่	ใช้ระดับเสียงที่สอดแทรกอารมณ์ได้เหมาะสมบ้างเป็นบางส่วน	ระดับเสียงราบเรียบท่องไปเรื่อยๆไม่มีน้ำเสียงที่แสดงอารมณ์ใดๆ

เกณฑ์การประเมิน

๑๓ – ๑๖ คะแนน หมายถึง ดี

๘ – ๑๒ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ – ๗ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 339 7/17/18 2:25 PM

เกณฑ์ประเมินการพูดแสดงความคิดเห็น

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. การเขียนหรือพูดแสดงความคิดเห็น	พูดแสดงแสดงความคิดเห็นและแสดงเหตุผลประกอบอย่างชัดเจน	พูดแสดงแสดงความคิดเห็นและแสดงเหตุผลประกอบพอสมควร	พูดแสดงแสดงความคิดเห็นและแสดงเหตุผลประกอบเล็กน้อย	พูดแสดงแสดงความคิดเห็นสั้นๆไม่แสดงเหตุผลประกอบ
๒. การนำเสนอเนื้อหา	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากะทัดรัด เข้าใจง่ายเรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน น้ำเสียงชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธี	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากะทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน นำเสียงชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธี พบข้อผิดพลาดบ้าง	การแนะนำตนเอง เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน ใช้ภาษากะทัดรัด เข้าใจง่าย เรียงลำดับเรื่องราวไม่วกวน น้ำเสียงไม่ชัดเจน ตามอักขรวิธี พบข้อผิดพลาดเป็นส่วนใหญ่	การแนะนำตนเอง เนื้อหาไม่ถูกต้อง ไม่ชัดเจน ใช้ภาษาไม่เหมาะสม เรียงลำดับเรื่องราววกวน น้ำเสียงเบา พูดไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี มีข้อผิดพลาดมาก
๓. มารยาทในการพูดและบุคลิกภาพ	-	-	แต่งกายสุภาพ การใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟัง ขณะพูด นั่ง/ยืนตัวตรงในท่าสบาย ไม่เอามือล้วงแคะแกะเกาหรือเอามือไขว้หลัง ใช้น้ำเสียงนุ่มนวล ใช้ถ้อยคำสุภาพ	แต่งกายไม่เรียบร้อย ไม่ใช้สายตาสื่อสารกับผู้ฟัง ขณะพูดเอามือล้วงแคะแกะเกาหรือเอามือไขว้หลัง ใช้น้ำเสียงราบเรียบ ใช้ถ้อยคำมีข้อบกพร่องบ้าง

เกณฑ์การประเมิน

๘ –๑๐ คะแนน หมายถึง ดี

๕– ๗ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ – ๔ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 340 7/17/18 2:25 PM

เกณฑ์ประเมินการคัดลายมือ(ตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด)

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. รูปแบบตัวอักษร	คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด ตามรูปแบบที่กำหนดทั้งหมด	คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด คัดตามรูปแบบที่กำหนดบางส่วนบกพร่อง	คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด คัดตามรูปแบบที่กำหนดบกพร่องเป็นส่วนใหญ่	คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด ไม่ถูกต้องตามแบบที่กำหนด
๒. การเขียนคำและวรรคตอน	เขียนคำ และเว้นวรรคตอนถูกต้องทุกคำ	เขียนคำ และเว้นวรรคตอนถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	เขียนคำ และเว้นวรรคตอนถูกต้องเป็นส่วนน้อย	เขียนคำ และเว้นวรรคตอนไม่ถูกต้องเป็นจำนวนมาก
๓. ความสะอาดเป็นระเบียบ	ตัวอักษรสม่ำเสมอเรียบร้อย สวยงาม ผลงานสะอาด ไม่มีรอยลบขีดฆ่า	ตัวอักษรสม่ำเสมอเรียบร้อยสวยงาม ผลงานสะอาด มีรอยลบขีดฆ่า ๑-๒ แห่ง	ตัวอักษรไม่ค่อยสม่ำเสมอ ผลงานไม่สะอาด มีรอยลบขีดฆ่า ๓-๕ แห่ง	ตัวอักษรไม่สม่ำเสมอ มีรอยลบขีดฆ่ามากกว่า ๖ แห่ง
๔. เวลา	-	-	เสร็จตามเวลาที่กำหนด	ไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนด
๕. มารยาทในการเขียน	มีสมาธิ และมีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด คุย เล่น ระหว่างทำงาน	มีความตั้งใจในการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่พูด คุย เล่น ระหว่างทำงาน	มีความตั้งใจในการเขียนพอสมควร พูด คุย เล่น ระหว่างทำงานเป็นบางครั้ง	ไม่มีความตั้งใจในการเขียน พูด คุย เล่น ระหว่างทำงานตลอดเวลา ต้องคอยตักเตือน

เกณฑ์การประเมิน

๑๔ – ๑๘ คะแนน หมายถึง ดี

๙ – ๑๓ คะแนน หมายถึง พอใช้

๑ – ๘ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 341 7/17/18 2:25 PM

เกณฑ์ประเมิน มารยาทในการอ่าน

ประเด็นการประเมิน

๑. ไม่ควรอ่านเรื่องที่เป็นส่วนตัวของบุคคลอื่น เช่น จดหมาย สมุดบันทึก

๒. ในขณะที่มีผู้อ่านหนังสือ ไม่ควรชะโงกไปอ่านข้างหลังให้เป็นที่รำคาญและไม่ควร แย่งอ่าน

๓. ไม่อ่านออกเสียงดัง ในขณะที่ผู้อื่นต้องการความสงบ

๔. ไม่แกล้งอ่านเพื่อล้อเลียนบุคคลอื่น

๕. ไม่ควรถือวิสาสะหยิบหนังสือของบุคคลอื่นมาอ่านโดยไม่ได้รับอนุญาต

๖. ไม่อ่านหนังสือเมื่ออยู่ในวงสนทนาหรือมีการประชุม

๗. เมื่ออ่านหนังสือในห้องสมุดหรือสถานที่ซึ่งจัดไว้ให้อ่านหนังสือโดยเฉพาะ ไม่ส่งเสียงดัง ควรปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ของสถานที่เหล่านั้นอย่างเคร่งครัด

ตารางประเมินมารยาทการอ่าน

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน							รวม ปฏิบัติได้ (ข้อ)	สรุป
		๑. ไม่ควรอ่านเรื่องที่เป็นส่วนตัวของบุคคลอื่น เช่น จดหมาย สมุดบันทึก	๒. ในขณะที่มีผู้อ่านหนังสือไม่ควรชะโงกไปอ่านข้างหลังให้เป็นที่รำคาญและไม่ควรแย่งอ่าน	๓. ไม่อ่านออกเสียงดัง ในขณะที่ผู้อื่นต้องการความสงบ	๔. ไม่แกล้งอ่านเพื่อล้อเลียนบุคคลอื่น	๕. ไม่ควรถือวิสาสะหยิบหนังสือของบุคคลอื่นมาอ่านโดยไม่ได้รับอนุญาต	๖. ไม่อ่านหนังสือเมื่ออยู่ในวงสนทนาหรือมีการประชุม	๗. เมื่ออ่านหนังสือในห้องสมุดหรือสถานที่ซึ่งจัดไว้ให้อ่านหนังสือ		

เกณฑ์การประเมิน ข้อละ ๑ คะแนน

ปฏิบัติได้ ๖ – ๗ ข้อ หมายถึง ดี

ปฏิบัติได้ ๔ – ๕ ข้อ หมายถึง พอใช้

ปฏิบัติได้ ๑ – ๓ ข้อ หมายถึง ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 342 7/17/18 2:25 PM

ตารางสรุปผลการประเมินพฤติกรรมนักเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ที่	ชื่อ-สกุล			รวม	สรุป

(.....) ผู้ประเมิน
...../...../.....

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 343 7/17/18 2:25 PM

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ที่	ชื่อ-สกุล				รวม	สรุป

(.....) ผู้ประเมิน

...../...../.....

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 344 7/17/18 2:25 PM

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ที่	ชื่อ-สกุล			รวม (๒๗)	สรุป

(.....) ผู้ประเมิน

...../...../.....

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 345 7/17/18 2:25 PM

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ที่	ชื่อ-สกุล			รวม ๒๕	สรุป

(.....) ผู้ประเมิน

...../...../.....

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 346 7/17/18 2:25 PM

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ที่	ชื่อ-สกุล						รวม (คะแนน)	สรุป

(.....) ผู้ประเมิน

...../...../.....

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 347 7/17/18 2:25 PM

ตารางบันทึกคะแนนประจำหน่วยการเรียนรู้ที่
จำนวน ชั่วโมง
☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ที่	ชื่อ-สกุล	๑ ผลงาน	๒ ผลงาน	๓ ผลงาน	๔ ผลงาน	๕ ผลงาน	รวมคะแนน	เฉลี่ยร้อยละ (๑๐๐)	สรุปผ่าน/ไม่ผ่าน

หมายเหตุ การสรุปผลการประเมิน นักเรียนต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๘๐ จึงจะถือว่า “ผ่าน”
(ร้อยละ ๘๐ ป.๔ = คะแนน , ร้อยละ ๘๐ ป.๕-๖ = คะแนน)

(.....) ผู้ประเมิน
...../...../.....

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 348 7/18/18 9:31 AM

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษามูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ	ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
รศ.นราพร จันทร์โอชา	รองประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นายอนุสรณ์ ฟูเจริญ	ผู้ช่วยเลขาธิการมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่ปรึกษาสำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ

นายสมเกียรติ ชอบผล	ที่ปรึกษาสำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ
นายสุชาติ วงศ์สุวรรณ	ข้าราชการบำนาญ อดีตผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นายบุญรักษ์ ยอดเพชร	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายณรงค์ แผ้วพลสง	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางสาวอุษณีย์ ธโนศวรรย์	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางสุกัญญา งามบรรจง	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายอัมพร พินะสา	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายสนิท แย้มเกษร	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่ปรึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

นางปราณี ปราบริปู	ข้าราชการบำนาญ
นางสาวละเอียด สดคมขำ	ข้าราชการบำนาญ
นางภารดี พรขจรกิจกุล	ข้าราชการบำนาญ
นายสมบูรณ์ ศรีวิชาสร้อย	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต ๑
นายพิเชษฐ์ นนท์พละ	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก
นายมโน ชุนดี	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางนิรมล ตู้จินดา	ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 349 7/18/18 9:31 AM

คณะทำงาน

๑. นางนิรมล ตู้จินดา	ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้	ประธาน
๒. นางสุรีรัตน์ ฤกษ์หร่าย	ข้าราชการบำนาญ	สพป.นครสวรรค์
๓. นางมาลิน พันธุเทพ	ข้าราชการบำนาญ	สพป.นครสวรรค์
๔. นางสมพร ขัดขจร	ครูโรงเรียนวัดนิเทศวุฒาราม	สพป.นครสวรรค์
๕. นางสาวญาณิศา เบ้าเงิน	ครูโรงเรียนวัดบ้านมะเกลือ	สพป.นครสวรรค์
๖. นางรุ่งทิวา เรือนไทย	ครูโรงเรียนวัดบางมะฝ่อ	สพป.นครสวรรค์
๗. นายสมพร เรือนไทย	ครูโรงเรียนบ้านเนินเวียง	สพป.นครสวรรค์
๘. นายเชต บุญมี	ข้าราชการบำนาญ	สพป.อ่างทอง
๙. นางวันเพ็ญ จันทร์ทอง	ข้าราชการบำนาญ	สพป.อ่างทอง
๑๐. นางชะเอม ปรากฏผล	ครูโรงเรียนวัดหลักแก้ว	สพป.อ่างทอง
๑๑. นางนิตยา จันทร	ครูโรงเรียนอนุบาลแสวงหา	สพป.อ่างทอง
๑๒. นางสมจิตร์ เพชรสุวรรณ	ครูโรงเรียนวัดห้วยคันแหลน	สพป.อ่างทอง
๑๓. นางสาวสุภาวดี รอตเสียงล้ำ	ครูโรงเรียนบ้านดอนตาวง	สพป.อ่างทอง
๑๔. นางศรีนวล ศรีอ่ำ	ครูโรงเรียนอนุบาลวัดนางใน	สพป.อ่างทอง
๑๕. นางวชิราภรณ์ ธรรมลี	ครูโรงเรียนอนุบาลวัดนางใน	สพป.อ่างทอง
๑๖. นายบัญชา รัตนมาลี	ศึกษานิเทศก์	สพป.นครนายก
๑๗. นางธัณติยา พรหมประเสริฐ	ข้าราชการบำนาญ	สพป.นครนายก
๑๘. นางสาวศิวิรัตน์ หน่ายมี	ครู โรงเรียนวัดวังปลาจืด	สพป.นครนายก
๑๙. นางมัณฑนา บำรุงจิตต์	ครูโรงเรียนอนุบาลนครนายก	สพป.นครนายก
๒๐. นางอรัญญา สุธาสิโนบล	ครูโรงเรียนวัดสันตยาราม	สพป.นครนายก
๒๑. นางวลาวัลย์ อุดมศิลป์	ครูโรงเรียนชุมชนวัดเชี่ยวโอสถ	สพป.นครนายก
๒๒. นางเปรมจิตต์ วงศ์วัชรานนท์	นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการพิเศษ	สพป.นครสวรรค์
๒๓. นางสาวปุณญิสา แสงอุทัย	นักวิชาการพัสดุชำนาญการพิเศษ	สพป.นครสวรรค์
๒๔. นางเบญจา คุรุธรรมานนท์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	สพป.นครสวรรค์
๒๕. นางประจวบ กล่ำชัย	นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการ	สพป.นครสวรรค์
๒๖. นางปรีดา สุขเสวี	เจ้าพนักงานพัสดุชำนาญงาน	สพป.นครสวรรค์
๒๗. นางสาวธัญญพัทธ์ ศรีประพรรณ์	ข้าราชการบำนาญ	สพป.นครสวรรค์
๒๘. นางสาวธิดา ทองแฉล้ม	เจ้าหน้าที่ธุรการ	สพป.นครสวรรค์
๒๙. นางจรรยา เรืองมาลัย	ข้าราชการบำนาญ สพป.นครสวรรค์ เขต ๑	เลขานุการ
๓๐. นางจารุณี ปานแดง	ศึกษานิเทศก์ สพป.อ่างทอง	ผู้ช่วยเลขานุการ
๓๑. นางวาสิรินทร์ รัตนมาลี	ศึกษานิเทศก์ สพป.นครนายก	ผู้ช่วยเลขานุการ

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 350 7/18/18 9:31 AM

ตารางบันทึกคะแนนประจำหน่วยการเรียนรู้ที่
จำนวน ชั่วโมง
☐ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ที่	ชื่อ-สกุล	๑ ผลงาน	๒ ผลงาน	๓ ผลงาน	๔ ผลงาน	๕ ผลงาน	รวมคะแนน	เฉลี่ยร้อยละ (๑๐๐)	สรุปผ่าน/ไม่ผ่าน

หมายเหตุ การสรุปผลการประเมิน นักเรียนต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๘๐ จึงจะถือว่า “ผ่าน”
(ร้อยละ ๘๐ ป.๔ = คะแนน , ร้อยละ ๘๐ ป.๕-๖ = คะแนน)

(.....) ผู้ประเมิน
...../...../.....

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 348 7/18/18 9:31 AM

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษามูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ	ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
รศ.นราพร จันทร์โอชา	รองประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นายอนุสรณ์ ฟูเจริญ	ผู้ช่วยเลขาธิการมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่ปรึกษาสำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ

นายสมเกียรติ ชอบผล	ที่ปรึกษาสำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ
นายสุชาติ วงศ์สุวรรณ	ข้าราชการบำนาญ อดีตผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นายบุญรักษ์ ยอดเพชร	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายณรงค์ แผ้วพลสง	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางสาวอุษณีย์ ธโนศวรรย์	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางสุกัญญา งามบรรจง	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายอัมพร พินะสา	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายสนิท แย้มเกษร	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่ปรึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

นางปราณี ปราบริปู	ข้าราชการบำนาญ
นางสาวละเอียด สดคมขำ	ข้าราชการบำนาญ
นางภารดี พรขจรกิจกุล	ข้าราชการบำนาญ
นายสมบูรณ์ ศรีวิชาสร้อย	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต ๑
นายพิเชษฐ์ นนท์พละ	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก
นายมโน ชุนดี	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางนิรมล ตู้จินดา	ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 349 7/18/18 9:31 AM

คณะทำงาน

๑. นางนิรมล ตู้จินดา	ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้	ประธาน
๒. นางสุรีรัตน์ ฤกษ์หร่าย	ข้าราชการบำนาญ	สพป.นครสวรรค์
๓. นางมาลิน พันธุเทพ	ข้าราชการบำนาญ	สพป.นครสวรรค์
๔. นางสมพร ขัดขจร	ครูโรงเรียนวัดนิเทศวุฒาราม	สพป.นครสวรรค์
๕. นางสาวญาณิศา เบ้าเงิน	ครูโรงเรียนวัดบ้านมะเกลือ	สพป.นครสวรรค์
๖. นางรุ่งทิวา เรือนไทย	ครูโรงเรียนวัดบางมะฝ่อ	สพป.นครสวรรค์
๗. นายสมพร เรือนไทย	ครูโรงเรียนบ้านเนินเวียง	สพป.นครสวรรค์
๘. นายเชต บุญมี	ข้าราชการบำนาญ	สพป.อ่างทอง
๙. นางวันเพ็ญ จันทร์ทอง	ข้าราชการบำนาญ	สพป.อ่างทอง
๑๐. นางชะเอม ปรากฏผล	ครูโรงเรียนวัดหลักแก้ว	สพป.อ่างทอง
๑๑. นางนิตยา จันทร	ครูโรงเรียนอนุบาลแสวงหา	สพป.อ่างทอง
๑๒. นางสมจิตร์ เพชรสุวรรณ	ครูโรงเรียนวัดห้วยคันแหลน	สพป.อ่างทอง
๑๓. นางสาวสุภาวดี รอตเสียงล้ำ	ครูโรงเรียนบ้านดอนตาวง	สพป.อ่างทอง
๑๔. นางศรีนวล ศรีอ่ำ	ครูโรงเรียนอนุบาลวัดนางใน	สพป.อ่างทอง
๑๕. นางวชิราภรณ์ ธรรมลี	ครูโรงเรียนอนุบาลวัดนางใน	สพป.อ่างทอง
๑๖. นายบัญชา รัตนมาลี	ศึกษานิเทศก์	สพป.นครนายก
๑๗. นางธัณติยา พรหมประเสริฐ	ข้าราชการบำนาญ	สพป.นครนายก
๑๘. นางสาวศิวิรัตน์ หน่ายมี	ครู โรงเรียนวัดวังปลาจืด	สพป.นครนายก
๑๙. นางมัณฑนา บำรุงจิตต์	ครูโรงเรียนอนุบาลนครนายก	สพป.นครนายก
๒๐. นางอรัญญา สุธาสิโนบล	ครูโรงเรียนวัดสันตยาราม	สพป.นครนายก
๒๑. นางวลาวัลย์ อุดมศิลป์	ครูโรงเรียนชุมชนวัดเชี่ยวโอสถ	สพป.นครนายก
๒๒. นางเปรมจิตต์ วงศ์วัชรานนท์	นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการพิเศษ	สพป.นครสวรรค์
๒๓. นางสาวปุณญิสา แสงอุทัย	นักวิชาการพัสดุชำนาญการพิเศษ	สพป.นครสวรรค์
๒๔. นางเบญจา คุรุธรรมานนท์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	สพป.นครสวรรค์
๒๕. นางประจวบ กล่ำชัย	นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการ	สพป.นครสวรรค์
๒๖. นางปรีดา สุขเสวี	เจ้าพนักงานพัสดุชำนาญงาน	สพป.นครสวรรค์
๒๗. นางสาวธัญญพัทธ์ ศรีประพรรณ์	ข้าราชการบำนาญ	สพป.นครสวรรค์
๒๘. นางสาวธิดา ทองแฉล้ม	เจ้าหน้าที่ธุรการ	สพป.นครสวรรค์
๒๙. นางจรรยา เรืองมาลัย	ข้าราชการบำนาญ สพป.นครสวรรค์ เขต ๑	เลขานุการ
๓๐. นางจารุณี ปานแดง	ศึกษานิเทศก์ สพป.อ่างทอง	ผู้ช่วยเลขานุการ
๓๑. นางวาสิรินทร์ รัตนมาลี	ศึกษานิเทศก์ สพป.นครนายก	ผู้ช่วยเลขานุการ

6102140L01F-□□□ □5(□□□).indd 350 7/18/18 9:31 AM